

Επίσημη Εφημερίδα

C 211

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

52ο έτος
4 Σεπτεμβρίου 2009

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα	Σελίδα
I	Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις	
	ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	
	Επιτροπή των Περιφερειών	
	80ή σύνοδος ολομέλειας 17 και 18 Ιουνίου 2009	
2009/C 211/01	Λευκή Βίβλος για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση της Επιτροπής των Περιφερειών	1
2009/C 211/02	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ένας χρόνος μετά τη Λισαβόνα: Η εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής σε εξέλιξη» και «Η ΕΕ, η Αφρική και η ΐνα: προς τριμερή διάλογο και τριμερή συνεργασία»	28
2009/C 211/03	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα στρατηγική για τη διεύρυνση και κυριότερες προκλήσεις για την περίοδο 2008-2009: δυνάμει υποψήφιας χώρας	34
2009/C 211/04	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Στρατηγική για τη διεύρυνση και κυριότερες προκλήσεις για το διάστημα 2008-2009: υποψήφιας χώρας»	37
2009/C 211/05	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενισχυή της παγκόσμιας προσεγγισής της μετανάστευσης: βελτίωση του συντονισμού, της συνοχής και των συνεργειών»	43
2009/C 211/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Μια νέα Ωθησή για την ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας»	47
2009/C 211/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «η διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση»	54
2009/C 211/08	Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την Ευρωπαϊκή απάντηση στην κρίση της αυτοκινητοβιομηχανίας υιοθετήθηκε στις 18 Ιουνίου 2009	59
2009/C 211/09	Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα κλιματική αλλαγή: ο δρόμος προς την Κοπεγχάγη που υιοθετήθηκε στις 18 Ιουνίου 2009	61

III Προπαρασκευαστικές πράξεις

Επιτροπή των Περιφερειών

80ή σύνοδος ολομέλειας 17 και 18 Ιουνίου 2009

2009/C 211/10	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «δέσμη μέτρων για τη ναυτιλία και την ακτοπολία»	65
---------------	--	----

EL

Τιμή:
18 EUR

(συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

2009/C 211/11

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κοινότικο σύστημα ελέγχου της αλιείας» 73

2009/C 211/12

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα καταπολεμής των διακρίσεων, ίσες ευκαιρίες και εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων 90

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

80Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ 17 ΚΑΙ 18 ΙΟΥΝΙΟΥ 2009

ΛΕΥΚΗ ΒΙΒΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΥΕΠΙΠΕΔΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

(2009/C 211/01)

Η Επιτροπή των Περιφερειών κηρύσσει την έναρξη γενικής διαβούλευσης με στόχο να συγκεντρώσει τις απόψεις των αρχών, των οργανώσεων και των ενδιαφερομένων μερών, τους οποίους και καλεί να της υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την προσφορότερη μέθοδο υλοποίησης της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στην Ευρώπη. Οι παρατηρήσεις μπορούν να αποσταλούν έως τις 30 Νοεμβρίου 2009, στην εξής διεύθυνση:

Comité des régions de l'Union européenne
Cellule de prospective
Bureau VMA 0635
Rue Belliard/Belliardstraat 101
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: governance@cor.europa.eu

Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της Επιτροπής των Περιφερειών

«Λευκή βίβλος για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση» της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Λευκή Βίβλος ανταποκρίνεται στη βούληση «σύμπραξης για την οικοδόμηση της Ευρώπης» και θέτει δύο μεγάλους στρατηγικούς στόχους: την ενθάρρυνση της συμμετοχής στην ευρωπαϊκή διαδικασία και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της κοινοτικής δράσης. Το φθίνον ενδιαφέρον των πολιτών για τις ευρωεκλογές, αν και στην πλειονότητά τους θεωρούν το ανήκειν στην ΕΕ πλεονέκτημα έναντι των προκλήσεων της παγκοσμιοποίησης, αποτελεί λόγο επαναπροσδιορισμού της πολιτικής δράσης ως προς τις αρχές και τους μηχανισμούς της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- με την έννοια πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, εννοεί την συντονισμένη δράση της Ένωσης, των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, η οποία βασίζεται στην εταιρική σχέση και στοχεύει στην χάραξη και υλοποίηση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η έννοια αυτή συνεπάγεται την αμοιβαία ευθύνη των επιμέρους επιπέδων διακυβέρνησης, ενώ στηρίζεται σε όλες τις πηγές δημοκρατικής νομιμότητας και στην αντιπροσωπευτικότητα των ενδιαφερόμενων παραγόντων.

- συνιστά κάθε σημαντική στρατηγική κοινοτική μεταρρύθμιση να συνδυάζεται με ένα **εδαφικό σχέδιο δράσης**, το οποίο θα αποτελεί αντικείμενο συντονισμού μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών, θα προβλέπει πολιτικούς μηχανισμούς για την ενθάρρυνση της αποδοχής, της πραγμάτωσης και της αξιολόγησης των υλοποιούμενων πολιτικών και θα διαθέτει ένα σχέδιο αποκεντρωμένης επικοινωνίας·
- συνιστά να θεσπισθούν **κατάλληλα εργαλεία στήριξης της συμμετοχικής διαδικασίας**, ιδίως στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβώνας, της κοινωνικής ατζέντας, της στρατηγικής του Γκέτεμποργκ και της **ανάπτυξης μηχανισμών όπως η «Τοπική ατζέντα 21»**, οι οποίοι είναι συμμετοχικοί και ολοκληρωμένοι μηχανισμοί που διαμορφώνουν μακροπρόθεσμα στρατηγικά σχέδια·
- συνιστά **να παγιωθεί η πρακτική της εταιρικής σχέσης** τόσο στην κάθετη έκφρασή της μεταξύ «εδαφικών αρχών — εθνικής κυβέρνησης και Ευρωπαϊκής Ένωσης» όσο και στην οριζόντια έκφρασή της, «εδαφικές αρχές — κοινωνία των πολιτών», και ιδίως στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου·
- καλεί την **Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μεταρρυθμίσουν την ανοικτή μέθοδο συντονισμού ώστε να διευρυνθεί η βάση των συμμετεχόντων**, αναπτύσσοντας, από κοινού με τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές, **δείκτες συμμετοχικής διακυβέρνησης και εδαφικούς δείκτες**·
- συνιστά να **συστηματοποιηθεί η ανάλυση του εδαφικού αντικτύπου** χάρη στη συμμετοχή, στα αρχικά στάδια της λήψης πολιτικών αποφάσεων, των διάφορων ενδιαφερομένων παραγόντων, έτσι ώστε γίνουν αντιληπτές οι οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειες των κοινοτικών νομοθετικών και μη νομοθετικών προτάσεων στις περιφέρειες·
- δεσμεύεται να υποβάλει προτάσεις για τη στήριξη της προσφυγής στην **πειραματική εφαρμογή σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο** για ορισμένους τομείς παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η κοινωνική ατζέντα, η πολιτική ένταξης, η πολιτική για την καινοτομία, η πολιτική συνοχής, η βιώσιμη ανάπτυξη ή η πολιτική άμυνα·
- συνιστά **να θεσπισθούν ευρωπαϊκά εδαφικά σύμφωνα**, δυνάμει των οποίων θα μπορούν να συνεργάζονται, σε εθελοντική βάση, τα διάφορα αρμόδια επίπεδα διακυβέρνησης για την προσαρμογή της υλοποίησης των μεγάλων πολιτικών στόχων και προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη βάση της εταιρικής σχέσης με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, και καλεί **τις εδαφικές αρχές που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σε μια τέτοια διαδικασία, να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους**, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που έχει ξεκινήσει σχετικά με την εφαρμογή της λευκής βίβλου.

Εισηγητές

ο κ. Luc Van den Brande (BE/PPE), Μέλος του κοινοβουλίου της Φλάνδρας, Πρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών

ο κ. Michel Delebarre (FR/PSE), Δήμαρχος της Δουνκέρκης, Α' Αντιπρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισαγωγή	3
2. Σύμπραξη για την οικοδόμηση της Ευρώπης	4
3. Ενθάρρυνση της συμμετοχής στην ευρωπαϊκή διαδικασία	7
4. Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της κοινοτικής δράσης	14
5. Εφαρμογή και παρακολούθηση της λευκής βίβλου	26

«Υπάρχουν πολλοί στόχοι που δεν μπορούμε να τους πετύχουμε μόνοι μας, αλλά μόνο από κοινού. Τα καθήκοντα κατανέμονται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών και των περιφερειακών και τοπικών αρχών τους» ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Διακήρυξη επ' ευκαιρία της πεντηκοστής επετείου της υπογραφής των Συνθηκών της Ρώμης, Βερολίνο, 25 Μαρτίου 2007.

1. Εισαγωγή

Η διακυβέρνηση είναι ένας από τους καθοριστικούς παράγοντες για την επιτυχία της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Η Ευρώπη θα είναι ισχυρή, τα θεσμικά της όργανα θα διαθέτουν νομιμότητα, οι πολιτικές της θα είναι αποτελεσματικές, οι πολίτες της θα νιώθουν ότι συμμετέχουν και θα ενδιαφέρονται, εάν ο τρόπος διακυβέρνησής της διασφαλίζει τη συνεργασία μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων εξουσίας για την υλοποίηση της κοινοτικής ατζέντας και την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων.

Οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων μετέφεραν τη διαπίστωση αυτή στη Διακήρυξη του Βερολίνου της 25ης Μαρτίου 2007. Αναγνωρίζοντας την εμβέλεια της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, επιβεβαίωσαν το όραμα και την αντίληψη για την Ευρώπη που είχε διατυπώσει η Επιτροπή των Περιφερειών λίγες ημέρες νωρίτερα, στη Διακήρυξη της Ρώμης ⁽²⁾.

Σήμερα, στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχεδόν 95 000 εδαφικές αρχές διαθέτουν σημαντικές εξουσίες σε καθοριστικούς τομείς, όπως η εκπαίδευση, το περιβάλλον, η οικονομική ανάπτυξη, η χωροταξία, οι μεταφορές, οι δημόσιες υπηρεσίες και οι κοινωνικές πολιτικές, και συμβάλλουν στην άσκηση της ευρωπαϊκής δημοκρατίας και ιθαγένειας ⁽³⁾.

Τόσο η εγγύτητα προς τον πολίτη όσο και η πολυμορφία της διακυβέρνησης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο αποτελούν σημαντικό πλεονέκτημα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, παρά τις σημαντικές προόδους που σημειώθηκαν τα τελευταία χρόνια όσον αφορά την αναγνώριση του ρόλου τους στην ευρωπαϊκή διαδικασία, απομένουν να πραγματοποιηθούν ουσιαστικά βήματα προόδου τόσο σε κοινοτικό επίπεδο όσο και στο εσωτερικό των κρατών μελών. Η εξέλιξη θα είναι προοδευτική, αλλά απαιτείται πραγματική προσπάθεια ώστε να ξεπεραστεί η συγκεκριμένη διοικητική νοοτροπία που παρακωλύει τις τρέχουσες διαδικασίες αποκέντρωσης.

Η σημερινή παγκόσμια κρίση υπογραμμίζει τη σημασία της χρηστής διακυβέρνησης, κυρίως σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και την αναγκαιότητα της στενής συνεργασίας με τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές για τη χάραξη και υλοποίηση των κοινοτικών στρατηγικών, δεδομένου ότι αυτές είναι αρμόδιες για την υλοποίηση του 70 % περίπου της κοινοτικής νομοθεσίας, και επομένως διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού σχεδίου για την οικονομική ανάκαμψη. Εξάλλου, σε μια συγκυρία συρρίκνωσης της δημόσιας χρηματοδότησης, θα μπορούσαν να εκδηλωθούν απόπειρες επανεθνικοποίησης των κοινών πολιτικών και συγκέντρωσης των μέσων, ενώ η παγκοσμιοποίηση ενισχύει αντιθέτως τη σημασία της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

Η ικανότητα προσαρμογής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο νέο παγκόσμιο πλαίσιο βασίζεται, πράγματι, σε μεγάλο βαθμό, στη δυνατότητα των εδαφών της να αντιδρούν, να δρουν και να αλληλεπιδρούν. Επομένως, είναι απαραίτητο να αποκτήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση έναν τρόπο διακυβέρνησης ο οποίος θα ανταποκρίνεται ταυτόχρονα:

- στην εδραίωση της παγκοσμιοποίησης και στην ανάδειξη ενός πολυπολικού κόσμου, ο οποίος καθορίζει τις προκλήσεις στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση·
- στην συνέχιση της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, που καταργεί τα σύνορα, ενώνει τις αγορές και φέρνει τους πολίτες πιο κοντά μεταξύ τους, χωρίς να τίθενται σε αμφισβήτηση ο σεβασμός της εκάστοτε εθνικής κυριαρχίας και η διατήρηση της ταυτότητας.

Πράγματι, προκειμένου να διασφαλισθεί και να αναπτυχθεί περαιτέρω το ευρωπαϊκό πρότυπο, είναι αναγκαίο να αντιμετωπισθούν δύο από τους βασικούς κινδύνους της παγκοσμιοποίησης:

- ο κίνδυνος της ομοιομορφοποίησης των κοινωνιών μας: πρέπει να προωθήσουμε την πολυμορφία·
- ο κίνδυνος αύξησης των ανισοτήτων στο εσωτερικό των κρατών μελών και μεταξύ αυτών: πρέπει να προασπισθούμε την αλληλεγγύη.

⁽²⁾ Διακήρυξη της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ευρώπη DI/CdR 55/2007 fin.

⁽³⁾ Οι εδαφικές αρχές αντιπροσωπεύουν:

16 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ-27·

1/3 των δημόσιων δαπανών·

2/3 των συνολικών δημόσιων δαπανών σε επενδύσεις·

56 % της δημόσιας απασχόλησης (αριθμητικά στοιχεία Dexia — <http://www.dexia.be/fr/particulier/press/pressrelease20090205-localauthorities.htm>).

Η Επιτροπή των Περιφερειών αναλαμβάνει την πολιτική πρωτοβουλία της σε μια συγκυρία μετάβασης και μεταλλαγής στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Η ανανέωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η μετάβαση προς ένα νέο θεσμικό πλαίσιο, η αναδιτύπωση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και οι άμεσες και έμμεσες συνέπειες της παγκόσμιας κρίσης σκιαγραφούν το πλαίσιο της κοινοτικής ατζέντας για τα επόμενα χρόνια.

Τους επόμενους μήνες, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να καθορίσει, να επανεξετάσει, να προσαρμόσει τις κοινοτικές στρατηγικές της βάσει των μεγάλων παγκόσμιων προκλήσεων και να θεσπίσει νέα μέσα για να εξασφαλίσει την υλοποίησή τους. Αυτός ο επόμενος κύκλος πρέπει να οδηγήσει σε μια νέα προσέγγιση της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης, η οποία θα εκφραστεί τόσο στη μεθοδολογία και στο περιεχόμενο των προτάσεων όσο και στον αντίκτυπο της κοινοτικής παρέμβασης.

Πράγματι, η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση εξυπηρετεί τους βασικούς πολιτικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης: την Ευρώπη των πολιτών, την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική πρόοδο, τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως παγκόσμιου παράγοντα. Ενισχύει τη δημοκρατική διάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυξάνει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών της. Ωστόσο, δεν εφαρμόζεται σε όλες τις πολιτικές της Ένωσης, και σπάνια εφαρμόζεται με συμμετρικό ή ομοιογενή τρόπο.

Η προσέγγιση της Επιτροπής των Περιφερειών και οι συστάσεις που διατυπώνονται νοούνται χωρίς καμία τροποποίηση των συνθηκών, αλλά εντάσσονται παρ' όλα αυτά στην προσδοκώμενη προοπτική της θέσης σε ισχύ της συνθήκης της Λισσαβόνας, η οποία κατοχυρώνει την εδαφική διάσταση, και ιδίως την εδαφική συνοχή, στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και ενισχύει τους μηχανισμούς της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

Η εγκαθίδρυση μιας πραγματικής πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στην Ευρώπη υπήρξε πάντοτε στρατηγική προτεραιότητα της Επιτροπής των Περιφερειών. Σήμερα είναι προϋπόθεση της χρηστής ευρωπαϊκής διακυβέρνησης⁽⁴⁾. Η παρούσα λευκή βίβλος ανταποκρίνεται στην προτεραιότητα αυτή, προτείνει σαφείς πολιτικές επιλογές για τη βελτίωση της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης, και συνιστά την ενεργοποίηση συγκεκριμένων μηχανισμών και εργαλείων σε όλα τα στάδια της ευρωπαϊκής διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Προσδιορίζει πεδία δράσης και προβληματισμού που μπορούν να διευκολύνουν, προς το συμφέρον των πολιτών, τη χάραξη και την υλοποίηση των κοινοτικών πολιτικών⁽⁵⁾, αναλαμβάνει δεσμεύσεις για την ανάπτυξη τους και παρουσιάζει παραδείγματα από κοινού διακυβέρνησης. Αποτελεί, επιπλέον, την πρώτη συνεισφορά της Επιτροπής των Περιφερειών στην «Ομάδα Σοφών» στην οποία το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανέθεσε να βοηθήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση ούτως ώστε να προβλέψει και να αντιμετωπίσει με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα τις μακροπρόθεσμες δυσκολίες (δηλαδή, με ορίζοντα το 2020-2030), λαμβάνοντας ως σημείο εκκίνησης τη Διακήρυξη του Βερολίνου της 25ης Μαρτίου 2007.

Η λευκή βίβλος εγγράφεται σε μια αποφασιστική πολιτική προσέγγιση με στόχο τη «σύμπραξη για την οικοδόμηση της Ευρώπης» και θέτει δύο μεγάλους στρατηγικούς στόχους: την ενθάρρυνση της συμμετοχής στην ευρωπαϊκή διαδικασία και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της κοινοτικής δράσης. Το φθίνον ενδιαφέρον των πολιτών για τις ευρωεκλογές, αν και στην πλειονότητά τους θεωρούν το ανήκειν στην ΕΕ πλεονέκτημα έναντι των προκλήσεων της παγκοσμιοποίησης, αποτελεί λόγο επαναπροσδιορισμού της πολιτικής δράσης ως προς τις αρχές και τους μηχανισμούς της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

2. Σύμπραξη για την οικοδόμηση της Ευρώπης

Η ικανότητα της Ένωσης να εκπληρώνει τις αποστολές της και να επιτύχει τους κοινοτικούς στόχους εξαρτάται από τη θεσμική της οργάνωση, αλλά κυρίως από τον τρόπο διακυβέρνησής της. Η νομιμότητα, η αποτελεσματικότητα και η προβολή της κοινοτικής λειτουργίας εξασφαλίζονται από τη συνεισφορά όλων των παραγόντων. Διασφαλίζονται εάν **οι περιφερειακές και τοπικές αρχές είναι πραγματικοί «εταίροι»** και όχι πλέον απλώς μεσάζοντες. Πράγματι, η σύμπραξη υπερβαίνει τη συμμετοχή και τη διαβούλευση. Συμβάλλει σε μια πιο δυναμική αντιμετώπιση και στην αυξημένη ανάληψη ευθυνών από τους διάφορους παράγοντες. Η πρόκληση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης έγκειται, συνεπώς, στην συμπληρωματικότητα και στη συνάρθρωση μεταξύ θεσμικής διακυβέρνησης και διακυβέρνησης που διέπεται από εταιρική σχέση⁽⁶⁾. Επομένως, πρέπει να ενθαρρυνθεί και να παροτρυνθεί η εξέλιξη της πολιτικής και διοικητικής νοοτροπίας στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ευρωπαίοι πολίτες δείχνουν να την επιθυμούν.

⁽⁴⁾ Στην έκθεσή του, της 17/09/2008, σχετικά με τη «διακυβέρνηση και την εταιρική σχέση στο εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, και μια βάση για τα σχέδια στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής» (A6-0356/2008), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «καλεί την Επιτροπή των Περιφερειών να ενισχύσει τις δράσεις της για την ανάπτυξη των πρακτικών διακυβέρνησης τόσο από ποσοτικής όσο και από ποιοτικής άποψης».

⁽⁵⁾ Η διαδικασία εκπόνησης της παρούσας λευκής βίβλου αποτέλεσε αντικείμενο συνεισφορών από τον ακαδημαϊκό κόσμο, μέσω των Εργαστηρίων της Επιτροπής των Περιφερειών (www.cor.europa.eu/ateliers), καθώς και προκαταρκτικής διαβούλευσης με τις κύριες ευρωπαϊκές οργανώσεις των εδαφικών αρχών.

⁽⁶⁾ Έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη «διακυβέρνηση και την εταιρική σχέση στο εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, και μια βάση για τα σχέδια στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής» (A6-0356/2008).

I. Οι πολίτες και η από κοινού διακυβέρνηση: τα αποτελέσματα του Ευρωβαρόμετρου ⁽⁷⁾

- Η έκθεση του Ειδικού Ευρωβαρόμετρου αριθ. 307 σχετικά με τον ρόλο και τον αντίκτυπο των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην Ευρώπη, η οποία δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 2009, αναδεικνύει το γεγονός ότι η από κοινού διακυβέρνηση φαίνεται να είναι κάτι φυσικό για τους Ευρωπαίους. Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής, η οποία διενεργήθηκε σε 27 000 Ευρωπαίους πολίτες στα 27 κράτη μέλη το φθινόπωρο του 2008, δείχνουν ότι οι πολίτες θεωρούν πως οι εθνικοί πολιτικοί εκπρόσωποι, οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οι περιφερειακοί και τοπικοί πολιτικοί εκπρόσωποι μπορούν, σε ίσες αναλογίες, να προασπιστούν τα συμφέροντά τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο (το 29 % εμπιστεύεται τους εθνικούς πολιτικούς εκπροσώπους του, το 26 % τους βουλευτές του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το 21 % τους περιφερειακούς και τοπικούς εκπροσώπους του).
- Η έρευνα επιβεβαιώνει την προσδοκία των πολιτών για μια Ευρώπη καλύτερα συντονισμένη με την καθημερινή τους πραγματικότητα, η οποία θα στηρίζεται στη δράση των περιφερειακών και τοπικών αιρετών εκπροσώπων τους. Πράγματι, το 59 % των ερωτηθέντων εκτιμά ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές δεν λαμβάνονται επαρκώς υπόψη στην ευρωπαϊκή διαδικασία.
- Η έρευνα καταδεικνύει την προσηλωση των πολιτών στην τοπική και περιφερειακή δημοκρατία, όπως φαίνεται από το ποσοστό εμπιστοσύνης των ερωτηθέντων προς τους τοπικούς και περιφερειακούς εκπροσώπους (50 %) σε σύγκριση με το ποσοστό εμπιστοσύνης προς την κυβέρνηση της χώρας τους (34 %) και την Ευρωπαϊκή Ένωση (47 %).
- Τέλος, η έρευνα του Ευρωβαρόμετρου τάσσεται υπέρ της θέσπισης αποκεντρωμένων στρατηγικών επικοινωνίας: 26 % των Ευρωπαίων θεωρούν ότι οι τοπικοί και περιφερειακοί αιρετοί εκπρόσωποί τους είναι καλύτερα σε θέση να τους εξηγήσουν τον αντίκτυπο των ευρωπαϊκών πολιτικών στη ζωή τους (28 % για τους εθνικούς πολιτικούς εκπροσώπους και 21 % για τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου).

Με την έννοια πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, η Επιτροπή των Περιφερειών εννοεί την συντονισμένη δράση της Ένωσης, των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, η οποία βασίζεται στην εταιρική σχέση και στοχεύει στην χάραξη και υλοποίηση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η έννοια αυτή συνεπάγεται την αμοιβαία ευθύνη των επιμέρους επιπέδων διακυβέρνησης, ενώ στηρίζεται σε όλες τις πηγές δημοκρατικής νομιμότητας και στην αντιπροσωπευτικότητα των ενδιαφερόμενων παραγόντων. Μέσω μίας σφαιρικής προσέγγισης, επιτυγχάνει την από κοινού συμμετοχή των διαφορετικών επιπέδων διακυβέρνησης στη διατύπωση των κοινοτικών πολιτικών και της κοινοτικής νομοθεσίας, με τη χρήση διαφόρων μηχανισμών (διαβούλευση, αναλύσεις εδαφικού αντίκτυπου κλπ.).

Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση συνιστά μια δυναμική που χαρακτηρίζεται από οριζόντια και εγκάρσια διάσταση, όπου η πολιτική ευθύνη ουδόλως διαχέεται, αλλά αντίθετα, εάν οι μηχανισμοί και τα μέσα είναι κατάλληλα και εφαρμόζονται ορθά, προωθείται η υιοθέτηση της από κοινού απόφασης και εφαρμογής. Συνεπώς, η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση αντιπροσωπεύει ένα πολιτικό πλέγμα οργάνωσης της δράσης μάλλον, παρά έναν νομικό μηχανισμό και δεν μπορεί να νοηθεί αποκλειστικά υπό το πρίσμα του καταμερισμού των αρμοδιοτήτων.

Το 2001, στη λευκή βίβλο για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση ⁽⁸⁾, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσδιόρισε **πέντε αρχές στις οποίες βασίζεται η χρηστή διακυβέρνηση: διαφάνεια, συμμετοχή, λογοδότηση, αποτελεσματικότητα και συνοχή.** Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση διασφαλίζει την υλοποίηση των αρχών αυτών, την επέκταση και τη συμπλήρωσή τους.

Η υλοποίηση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης βασίζεται στον **σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας**, με την οποία αποφεύγεται η συγκέντρωση των αποφάσεων σε ένα και μοναδικό επίπεδο εξουσίας και διασφαλίζεται ότι οι πολιτικές χαράσσονται και υλοποιούνται στο πλέον ενδεδειγμένο επίπεδο. **Ο σεβασμός της αρχής της επικουρικότητας και η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση είναι έννοιες άρρηκτα συνδεδεμένες: η μία αφορά τις αρμοδιότητες των διαφορετικών επιπέδων εξουσίας και η άλλη δίνει έμφαση στην διαδραστικότητά τους.**

⁽⁷⁾ Ευρωβαρόμετρο: Επιτροπή των Περιφερειών: <http://www.cor.europa.eu/> και Ευρωπαϊκή Επιτροπή: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_en.htm.

⁽⁸⁾ Λευκή βίβλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2001) 428 τελικό.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ερείδεται σε μια βάση κοινών αξιών και θεμελιωδών δικαιωμάτων, από την οποία ανεδείχθη ένα κοινό πολιτικό πνεύμα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η επικουρικότητα, η αναλογικότητα, η αλληλεγγύη, η εταιρική σχέση, η συμμετοχή, η αλληλεγγύη, η αμοιβαία εμπιστοσύνη είναι διαρθρωτικές αρχές, οι οποίες διαπνέουν και καθοδηγούν την κοινοτική δράση. Καθορίζουν **το ευρωπαϊκό πρότυπο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, στα οποία συγκαταλέγονται η περιφερειακή και τοπική αυτονομία και ο σεβασμός της πολυμορφίας. Η προώθηση και η προάσπιση του συγκεκριμένου προτύπου προϋποθέτει την συνυπευθυνότητα όλων των επιπέδων εξουσίας.**

Η Επιτροπή των Περιφερειών συμβάλλει επίσης στην υλοποίηση του μνημονίου συνεννόησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης, με στόχο την καθιέρωση **μιας πανευρωπαϊκής συναίνεσης σχετικά με την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση**, η οποία θα θεμελιώνεται στις δημοκρατικές αξίες και αρχές και στη συνταγματική βάση των θεμελιωδών δικαιωμάτων ⁽⁹⁾.

Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση δεν συνοψίζεται στη μεταφορά ευρωπαϊκών ή εθνικών στόχων σε τοπική ή περιφερειακή δράση, αλλά πρέπει να γίνεται επίσης αντιληπτή ως **μια διαδικασία ενσωμάτωσης των στόχων των περιφερειακών και τοπικών αρχών στις στρατηγικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση πρέπει, επίσης, να ενισχύει και να διαμορφώνει τις αρμοδιότητες των περιφερειακών και τοπικών αρχών σε εθνικό επίπεδο και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους στο συντονισμό της ευρωπαϊκής πολιτικής, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην επεξεργασία και στην υλοποίηση των κοινοτικών πολιτικών.

Πράγματι, οι προϋποθέσεις της χρηστής διακυβέρνησης εξαρτώνται από τα ίδια τα κράτη μέλη. Παρότι στην Ευρώπη παρατηρείται μια σαφής τάση προς αποκέντρωση, οπωσδήποτε άνηση αλλά παρ' όλα αυτά γενικευμένη, οι προϋποθέσεις της από κοινού διακυβέρνησης δεν πληρούνται εξ ολοκλήρου. **Οι αρχές και οι μηχανισμοί διαβούλευσης, συντονισμού, συνεργασίας και αξιολόγησης, που διακηρύσσονται σε κοινοτικό επίπεδο, πρέπει να εφαρμόζονται πρωτίστως στο εσωτερικό των κρατών μελών.**

Η μετατόπιση των συστατικών στοιχείων μιας ευρωπαϊκής κοινωνίας βασισμένης στους πόρους προς μια κοινωνία βασισμένη στη γνώση επιβάλλει την μετεξέλιξη των τρόπων διακυβέρνησης, η οποία θα πρέπει στο μέλλον να υιοθετήσει μια συνολική και χωρίς αποκλεισμούς πιο οριζόντια διαδικασία, που θα οδηγήσει σε πιο επικεντρωμένες κοινοτικές στρατηγικές και στη θέσπιση συντονισμένων και ολοκληρωμένων κοινών πολιτικών. Τέλος, ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να αντανακλά την **προοδευτική δυναμική προς την ολοκλήρωση**, με γνώμονα τον σχεδιασμό και τη χρηματοδότηση κοινών πολιτικών και κοινοτικών δράσεων πειραματικού χαρακτήρα.

Η κοινοτική μέθοδος πρέπει να παραμείνει ο ακρογωνιαίος λίθος της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης ⁽¹⁰⁾. Πράγματι, εξασφάλισε έως τώρα την επιτυχία της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, αλλά πρέπει ωστόσο να μπορεί να προσαρμόζεται ώστε να παραμένει ένα αποτελεσματικό και διάφανο πρότυπο πολιτικής οργάνωσης.

Για την πρακτική εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η Επιτροπή των Περιφερειών:

Δεσμεύεται:

- να δρομολογήσει μια διαδικασία διαβούλευσης με στόχο την εκπόνηση ενός **χάρτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση**, ο οποίος θα θεσπίσει τις αρχές και τις διαδικασίες για μια κοινή αντίληψη της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης, η οποία σέβεται την αρχή της επικουρικότητας, στηρίζεται στην τοπική και περιφερειακή διακυβέρνηση και στη διαδικασία αποκέντρωσης στα κράτη μέλη, στις υποψήφιες χώρες και στα γειτονικά κράτη και εγγυάται την πολιτική βούληση σεβασμού της αυτονομίας των περιφερειακών και των τοπικών αρχών και της συμμετοχής τους στην ευρωπαϊκή διαδικασία λήψης αποφάσεων·

⁽⁹⁾ Η Επιτροπή των Περιφερειών και το Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης συνεργάζονται για τον σκοπό αυτό στο πλαίσιο συμφωνίας συνεργασίας.

⁽¹⁰⁾ Στη λευκή βίβλο για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε προτείνει μια ανανεωμένη κοινοτική μέθοδο ως πρότυπο για το μέλλον, εννοώντας ότι «η Επιτροπή προτείνει και εκτελεί τις πολιτικές, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο λαμβάνουν αποφάσεις, και οι εθνικοί και περιφερειακοί φορείς συμμετέχουν στη διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικής της ΕΕ» COM(2001) 428 τελικό.

- να ενθαρρύνει την πολυεπίπεδη προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και να συνεργασθεί για τον σκοπό αυτόν με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων για την προώθηση και τη διάδοση των ορθών πρακτικών που αναπτύσσονται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο ⁽¹⁾.
- να παρέμβει στον κοινοτικό διάλογο και στις μελλοντικές διαπραγματεύσεις για να προασπισθεί έναν φιλόδοξο κοινοτικό προϋπολογισμό, ο οποίος θα διαθέτει τα αναγκαία μέσα για την πρόβλεψη των αποκρίσεων στις παγκόσμιες προκλήσεις και την υλοποίηση των ολοκληρωμένων και συντονισμένων στρατηγικών, και ο οποίος θα αποτελέσει βάση και μοχλό για τη σύναψη εταιρικών σχέσεων μεταξύ των διαφορετικών δημόσιων επιπέδων.

Συνιστά:

- κάθε σημαντική στρατηγική κοινοτική μεταρρύθμιση να συνδυάζεται με ένα εδαφικό σχέδιο δράσης, το οποίο θα αποτελεί αντικείμενο συντονισμού μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών, θα προβλέπει πολιτικούς μηχανισμούς για την ενθάρρυνση της αποδοχής, της πραγμάτωσης και της αξιολόγησης των υλοποιούμενων πολιτικών και θα διαθέτει ένα σχέδιο αποκεντρωμένης επικοινωνίας. Το μέτρο αυτό θα επιτρέψει την αναστροφή της παρούσας διαδικασίας, η οποία περιορίζει πολύ συχνά τις περιφερειακές και τοπικές αρχές στα τελικά στάδια, μετά από τη φάση χάραξης της κοινοτικής δράσης.
- στα σύμφωνα σταθερότητας και ανάπτυξης που εκπονούνται από τα κράτη μέλη, καθώς και στην αξιολόγησή τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να λαμβάνεται πλήρως υπόψη η ποσοτική και ποιοτική διάσταση των περιφερειακών και τοπικών οικονομικών και, επιπλέον, να συμμετέχουν περισσότερο οι εδαφικές αρχές στη διαδικασία ελέγχου των δημόσιων δαπανών.

3. Ενθάρρυνση της συμμετοχής στην ευρωπαϊκή διαδικασία

Ο ενστερνισμός της ευρωπαϊκής διαδικασίας από τους πολίτες συνιστά πρόκληση για την αξιοπιστία της ευρωπαϊκής δημοκρατίας. Η ευρωπαϊκή ιθαγένεια οικοδομείται και η ευρωπαϊκή διακυβέρνηση οργανώνεται με βάση τη συμμετοχή. Η συμμετοχή διαθέτει δύο διαστάσεις: την αντιπροσωπευτική δημοκρατία, η οποία αποτελεί το θεμέλιό της, και τη συμμετοχική δημοκρατία, η οποία τη συμπληρώνει. Πράγματι, η χρηστή ευρωπαϊκή διακυβέρνηση προϋποθέτει τη συνεργασία των αρετών αρχών και των παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών για το κοινό καλό. Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές είναι οι θεματοφύλακες μιας αδήριτης δημοκρατικής νομιμότητας. Λογοδοτούν άμεσα στους πολίτες, αντιπροσωπεύουν ένα εξέχον μέρος της δημοκρατικής νομιμότητας στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ασκούν σημαντικό μέρος των πολιτικών εξουσιών. Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση πρέπει, για τον σκοπό αυτόν, να συνδυάσει τη θεσμική αναγνώριση των διαφόρων επιπέδων εξουσιών στην Ευρώπη, μέσω των κατάλληλων μηχανισμών, με την οργάνωση της πολιτικής συνεργασίας και την τόνωση της ευρωπαϊκής δημόσιας σφαίρας.

Εδραίωση της θεσμικής εκπροσώπησης

Η θεσμική εκπροσώπηση των τοπικών και περιφερειακών αρχών εξασφαλίστηκε με τη συνθήκη του Μάαστριχτ και εδραιώθηκε κατά τις διαδοχικές θεσμικές μεταρρυθμίσεις. Η έναρξη της ισχύος της Συνθήκης της Λισαβώνας αναμένεται να αποτελέσει σταθμό για την θεσμική αναγνώριση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από την άποψη αυτή, η ενίσχυση της εκπροσώπησης και της επιρροής των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην κοινοτική διαδικασία λήψης αποφάσεων πρέπει να προωθηθεί τόσο στο πλαίσιο της Επιτροπής των Περιφερειών όσο και στις δραστηριότητες του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πράγματι, από το 1994, οι Συνθήκες παρέχουν τη δυνατότητα στις περιφέρειες, ανάλογα με την εκάστοτε εθνική θεσμική διάρθρωση, να συμμετέχουν στις δραστηριότητες του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η άμεση αυτή συμμετοχή επιτρέπει στους εκπροσώπους των συγκεκριμένων περιφερειών να μετέχουν στις αντιπροσωπείες των κρατών μελών, να διευθύνουν την εθνική αντιπροσωπεία και, ενδεχομένως, να αναλαμβάνουν την Προεδρία του Συμβουλίου.

⁽¹⁾ Στην έκθεση με τίτλο «Υλοποίηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων», την οποία ανέθεσε η Επιτροπή των Περιφερειών στο πανεπιστήμιο του Birmingham, διατυπώνονται οι πρώτες προτάσεις για την προώθηση της ευαισθητοποίησης των πολιτών όσον αφορά τα δικαιώματά τους και παρουσιάζονται παραδείγματα ορθών πρακτικών που εφαρμόζονται από τις εδαφικές αρχές (CdR 6623/2008).

Για την πρακτική εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η Επιτροπή των Περιφερειών:**Δεσμεύεται:**

- να εδραιώσει, σύμφωνα με τη δήλωση αποστολής της, το **καθεστώς της ως πολιτικής συνέλευσης**, την συμμετοχή της, από τα αρχικά στάδια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, στη χάραξη των ευρωπαϊκών στρατηγικών και της κοινοτικής νομοθεσίας, την παρακολούθηση της αρχής της επικουρικότητας σύμφωνα με το πνεύμα και το γράμμα της Συνθήκης της Λισσαβώνας, την αξιολόγηση του τοπικού αντικτύπου των κοινοτικών πολιτικών, και τον ρόλο της στην προώθηση της συμμετοχικής δημοκρατίας στην Ευρώπη·
- να αναπτύξει για τον σκοπό αυτόν **τις θεσμικές σχέσεις της** με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την προοπτική της αναθεώρησης της συμφωνίας συνεργασίας της, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο του πολιτικού προγράμματος της επόμενης κοινοβουλευτικής περιόδου και, τέλος, με το Συμβούλιο της Ένωσης με στόχο την προσέγγιση της διακυβερνητικής δυναμικής με την πολιτική δράση των αιρετών περιφερειακών και τοπικών εκπροσώπων για τη χάραξη και την υλοποίηση των ευρωπαϊκών αποφάσεων·
- να συνεχίσει τη δράση της για την **προσέγγιση με τα εθνικά κοινοβούλια** και τις περιφερειακές νομοθετικές συνελεύσεις, ιδίως στο πλαίσιο της διαδικασίας παρακολούθησης της επικουρικότητας.

Ζητεί από τα κράτη μέλη:

- να **συμμετέχει συστηματικά στα επίσημα ή άτυπα Συμβούλια** που είναι αφιερωμένα σε κοινοτικές πολιτικές που υπάγονται στους τομείς υποχρεωτικής γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών ή που αφορούν ειδικότερα τις περιφερειακές και τοπικές αρχές στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους·
- να έχει **πρόσβαση στα έγγραφα του Συμβουλίου**, όπως και τα λοιπά ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα που συμμετέχουν στην επεξεργασία της κοινοτικής νομοθεσίας·

Καλεί τα κράτη μέλη:

- να **θεσπίσουν**, όταν δεν υπάρχει δυνατότητα επίσημης εκπροσώπησης στο Συμβούλιο ή στις προπαρασκευαστικές επιτροπές του, **διαδικασίες εσωτερικής διαβούλευσης και συντονισμού με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές και να τους παρέχουν ηλεκτρονική πρόσβαση στο σύστημα παρακολούθησης των κρατών μελών για τις νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ που τελούν υπό κατάρτιση**, ούτως ώστε αφενός να λαμβάνονται υπόψη οι αρμοδιότητές τους στο πλαίσιο της χάραξης της εθνικής θέσης και αφετέρου να τους παρέχεται η δυνατότητα να συμμετέχουν στον έλεγχο της αρχής της επικουρικότητας·
- να ενισχύσουν και να συμπληρώσουν τους υφιστάμενους μηχανισμούς διαμόρφωσης της εθνικής θέσης και επίσημης εκπροσώπησης στο Συμβούλιο, προκειμένου να τους καταστήσουν απόλυτα συμβατούς με την κατανομή των αρμοδιοτήτων, έτσι όπως αυτή θεσπίζεται στην εκάστοτε εθνική συνταγματική τάξη.

Οργάνωση της πολιτικής συνεργασίας

Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση προϋποθέτει αμοιβαία πίστη μεταξύ όλων των επιπέδων εξουσίας και μεταξύ των θεσμικών οργάνων, για την επίτευξη των κοινών στόχων. Το θεσμικό πλαίσιο είναι θεμελιώδους σημασίας, αλλά δεν αρκεί παρ' όλα αυτά για την εξασφάλιση χρηστής διακυβέρνησης. Αντιθέτως, η καλή συνεργασία μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων πολιτικής εξουσίας και των θεσμικών οργάνων είναι απαραίτητη· **πρόκειται για μια συνεργασία βασισμένη στην εμπιστοσύνη και όχι στην αντιπαράθεση των διάφορων πηγών πολιτικής και δημοκρατικής νομιμότητας.**

Η ευρωπαϊκή δημοκρατία θα ενισχυθεί εάν καθιερωθεί μια διοργανική συνεργασία με ευρύτερη και πιο ευέλικτη συμμετοχή, καθώς και μια πιο εντατική πολιτική συνεργασία μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων εξουσίας. Τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα αποτελούν, εξάλλου, ένα ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής πολιτικής διάστασης και, συνεπώς, την ανάπτυξη μιας **πολιτικής παράδοσης πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.**

Η πολιτική φύση της Επιτροπής των Περιφερειών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθιστά εύλογη τη στενή συνεργασία τους για την ενίσχυση της **δημοκρατικής νομιμότητας της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης**, τόσο στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών πολιτικών οικογενειών και ομάδων όσο και στο πλαίσιο των διάφορων εσωτερικών τους οργάνων λήψης αποφάσεων ⁽¹²⁾.

Η διακοινοβουλευτική συνεργασία εδραιώνεται σταδιακά ως βασική συνιστώσα της δημοκρατικής νομιμότητας και της διαδικασίας επεξεργασίας της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση επιτρέπει να κληθούν σαφέστερα όλες οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να συμμετάσχουν στη διαδικασία. Ειδικότερα, χάρη στο μηχανισμό «έγκαιρης προειδοποίησης», που προτείνει η Συνθήκη της Λισσαβώνας, τα περιφερειακά κοινοβούλια και οι περιφερειακές νομοθετικές συνελεύσεις θα μπορούν να συμμετέχουν στην αξιολόγηση της αρχής της επικουρικότητας.

Η πρόταση της Συνθήκης της Λισσαβώνας αφορά όλα τα κράτη μέλη, αλλά μπορεί να εφαρμοστεί ποικιλοτρόπως. Η Επιτροπή των Περιφερειών ενθαρρύνει όλα τα κράτη μέλη των οποίων το εθνικό κοινοβούλιο δεν διαθέτει σώμα εκπροσώπησης των εδαφικών αρχών να προβλέψουν διαδικασίες συμμετοχής των αρχών αυτών στη διαδικασία ελέγχου της αρχής της επικουρικότητας.

Για την πρακτική εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η Επιτροπή των Περιφερειών:

Δεσμεύεται:

- να ενισχύσει την πολιτική και θεσμική συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προκειμένου να ενθαρρύνει τη συνεκτίμηση των προβληματισμών των πολιτών κατά τη χάραξη και την υλοποίηση της κοινοτικής δράσης·
- να στηρίξει την πειραματική πρωτοβουλία «Erasmus για εκλεγμένους τοπικούς εκπροσώπους», να συνεργασθεί για τον σκοπό αυτό με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εννοιολογική και λειτουργική ανάπτυξη της και να ενθαρρύνει τη θέσπιση προγραμμάτων κατάρτισης και ανταλλαγής εμπειριών και ορθών πρακτικών που απευθύνονται στους αιρετούς τοπικούς και περιφερειακούς εκπροσώπους·

Καλεί:

- τα συμβούλια αιρετών μελών των τοπικών και περιφερειακών αρχών να αφιερώσουν ειδικές συνόδους στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και στις ευρωπαϊκές πολιτικές και να καλέσουν στις συζητήσεις αυτές τους εκπροσώπους των διάφορων ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων που συμμετέχουν στην από κοινού διακυβέρνηση.

Το Σύμφωνο των Δημάρχων αποτελεί πρότυπο αναφοράς για την ενεργό δέσμευση των δήμων και των περιφερειών όσον αφορά την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αξίζει να επεκταθεί σε άλλους τομείς όπως η απασχόληση, η πολιτική ενσωμάτωσης ή ο κοινωνικός αποκλεισμός.

II. Το Σύμφωνο των Δημάρχων: δέσμευση και συνεργασία για την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος

- Το Σύμφωνο των Δημάρχων είναι μια πολιτική πρωτοβουλία που στοχεύει στη συγκέντρωση των δημάρχων των πόλεων της Ευρώπης γύρω από έναν κοινό στόχο μείωσης των εκπομπών CO₂ έως το 2020: μείωση κατά 20 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, βελτίωση κατά 20 % της ενεργειακής απόδοσης και προσφυγή σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά ποσοστό 20 % της κατανάλωσης ενέργειας.
- Οι πόλεις και οι περιφέρειες ευθύνονται για περισσότερο από το ήμισυ των αερίων θερμοκηπίου που παράγονται από τη χρήση ενέργειας στις ανθρώπινες δραστηριότητες. Ήταν, επομένως, καθοριστικής σημασίας η δημιουργία του κατάλληλου πλαισίου για την ανάληψη ευθυνών από τους δήμους, τις περιφέρειες και τα κράτη μέλη στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

⁽¹²⁾ Στη γνωμοδότησή της σχετικά με «τον νέο ρόλο και τις αρμοδιότητες του Κοινοβουλίου ως προς την εφαρμογή της Συνθήκης της Λισσαβώνας», η Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπογραμμίζει τη σημασία των σχέσεών της με την Επιτροπή των Περιφερειών [PE 404.556v02-00 (30/05/2008) — A6-0145/2009].

- Υπογράφοντας το Σύμφωνο, οι δήμαρχοι δεσμεύονται εθελοντικά να υλοποιήσουν ένα σχέδιο δράσης για τη βιώσιμη ενέργεια στην κοινότητά τους. Το Σύμφωνο επιτρέπει τη δικτύωση των πρωτοποριακών εμπειριών, τη διευκόλυνση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών και την αύξηση της ευαισθητοποίησης των πολιτών και των τοπικών κοινωνικοοικονομικών παραγόντων σχετικά με τη βιώσιμη κατανάλωση ενέργειας.
- Η Επιτροπή των Περιφερειών, μαζί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κινητοποιείται για την ανάπτυξη της πρωτοβουλίας αυτής και προτείνει την επέκτασή της στις περιφερειακές αρχές. Πράγματι, τα σχέδια δράσης των δήμων πρέπει να εντάσσονται στο πλαίσιο των περιφερειακών και εθνικών σχεδίων δράσης.
- Για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του Συμφώνου των Δημάρχων, είναι επίσης απαραίτητο, μετά την επιτόπια πολιτική κινητοποίηση, να ακολουθήσουν συγκεκριμένες αποκρίσεις από πλευράς ευρωπαϊκής πολιτικής και χρηματοδότησης: οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές που επιθυμούν να επενδύσουν σε προγράμματα ενεργειακής απόδοσης και προώθησης της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πρέπει να έχουν εύκολη πρόσβαση στα δάνεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Σημ.: Τον Μάρτιο του 2009, σχεδόν 470 ευρωπαϊκοί δήμοι υπέγραψαν το Σύμφωνο και πολλοί άλλοι εξέφρασαν την πρόθεσή τους να πράξουν το ίδιο.

Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αναδείχθηκαν σταδιακά σε ζωτικούς παράγοντες της εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της στρατηγικής της διεύρυνσης. Χωρίς να επικαλύπτονται οι ειδικοί μηχανισμοί σε κοινοτικό επίπεδο, η εμπειρική διαδικασία που εφαρμόστηκε στην ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων των περιφερειακών και τοπικών αρχών τις καθιστά σήμερα **παράγοντες της παγκοσμιοποίησης**.

Η προστιθέμενη αξία της συμμετοχής των εδαφικών αρχών στη διαδικασία διεύρυνσης καταδείχθηκε επ' ευκαιρία των προηγούμενων διευρύνσεων και πρέπει να αποτελέσει σημείο αναφοράς κατά την υλοποίηση της παρούσας στρατηγικής, προκειμένου να δημιουργηθεί **μια δυναμική προς μια βιώσιμη δημοκρατία σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο** ⁽¹³⁾ ⁽¹⁴⁾.

Παραδείγματα που αποδεικνύουν την καταλληλότητα της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης προσφέρει επίσης η **περιφερειακή προσέγγιση της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας** (μεσογειακή διάσταση, ανατολική εταιρική σχέση, συνέργεια του Εύξεινου Πόντου, βόρεια διάσταση), καθώς και η ευρωπαϊκή πολιτική ευρύτερης γειτονίας (εξόχως απόκεντρες περιφέρειες), η οποία ασφαλώς θα υποστηριχθεί εάν υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Έτσι, η Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM), η οποία εντάσσεται στη διοίκηση της Ένωσης για τη Μεσόγειο, η Τοπική και Περιφερειακή Συνέλευση Ανατολικής Ευρώπης και Νοτίου Καυκάσου, η οποία έχει προταθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της ανατολικής εταιρικής σχέσης, ή ακόμη το μόνιμο εδαφικό φόρουμ της βόρειας διάστασης, στο οποίο έχει αναφερθεί η Επιτροπή των Περιφερειών, μπορούν να συνεισφέρουν με μια λειτουργική και ολοκληρωμένη δυναμική στην πολιτική γειτονίας.

III. Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές εταίροι της Ένωσης για τη Μεσόγειο

- Προκειμένου να προσδώσει εδαφική διάσταση στην ανανεωμένη ευρωμεσογειακή σχέση και να διασφαλίσει την περιφερειακή και τοπική πολιτική εκπροσώπηση στους κόλπους της, η Επιτροπή των Περιφερειών αποφάσισε να συστήσει την Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM).
- Οι αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων των χωρών της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης, οι οποίοι συναντήθηκαν στο Παρίσι, στις 13 Ιουλίου 2008, επικύρωσαν την πολιτική πρωτοβουλία της Επιτροπής των Περιφερειών. Πράγματι, στόχος της ARLEM είναι να συμπληρωθεί η εν λόγω εταιρική σχέση με μια περιφερειακή και τοπική διάσταση, ώστε να διασφαλίζεται η κατάλληλη εκπροσώπηση των περιφερειακών και τοπικών αρχών και η ενεργός συμμετοχή τους στη διακυβέρνηση. Παρέχει τη δυνατότητα στις εδαφικές αρχές να παραγάγουν συγκεκριμένα αποτελέσματα και να καταστήσουν την εταιρική σχέση απτή πραγματικότητα για τους πολίτες.

⁽¹³⁾ Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η πρόοδη αξία της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διαδικασία διεύρυνσης» (CdR 93/2008 fin).

⁽¹⁴⁾ Η οργάνωση Ενωμένων Δήμων και Τοπικών Κυβερνήσεων (CGLU) δημοσιεύει τακτικά εκθέσεις σχετικά με την αποκέντρωση και την τοπική δημοκρατία στον κόσμο.

- Η ARLEM απαρτίζεται από ίσο αριθμό περιφερειακών και τοπικών εκπροσώπων από την ΕΕ και από τους μεσογειακούς εταίρους της και επιθυμεί να αναγνωρισθεί ως συμβουλευτική συνέλευση της νέας διοίκησης της Ένωσης για τη Μεσόγειο. Θα επικεντρωθεί επίσης στη συμμετοχή των εδαφικών αρχών σε συγκεκριμένα σχέδια σε μεγάλο αριθμό τομέων όπως η ανάπτυξη των επιχειρήσεων, το περιβάλλον, η ενέργεια, οι μεταφορές, η εκπαίδευση, ο πολιτισμός, η μετανάστευση, η υγεία, η αποκεντρωμένη συνεργασία. Διευκολύνοντας την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, ενθαρρύνει την εδαφική συνεργασία και προσφέρει νέους διαύλους διαλόγου.

Επιπλέον, η παραδοσιακή πολυμερής προσέγγιση, η οποία χαρακτηρίζεται από τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών κυβερνήσεων και των Ηνωμένων Εθνών, εξελίσσεται και εμπλουτίζεται από τη συστηματική συνεργασία των εδαφικών αρχών. Με βάση τη διαπίστωση αυτή, το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (ΠΑΗΕ) θέσπισε μια πλατφόρμα για τις καινοτόμους εταιρικές σχέσεις ⁽¹⁵⁾.

Πράγματι, η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση προτείνει μια εδαφική, και όχι πλέον τομεακή, προσέγγιση στις στρατηγικές ανάπτυξης για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας, ως αντίλογο στους περιορισμούς των υπερβολικά συγκεντρωτικών, τομεακών και κάθετων προσεγγίσεων που επικράτησαν επί μακρόν στην αναπτυξιακή βοήθεια ⁽¹⁶⁾. Επιπλέον, η διπλωματική δραστηριότητα των δήμων αποτελεί ακόμη έναν μοχλό της πολιτικής συνεργασίας στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον οποίο δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε, καθώς επιτρέπει την υπέρβαση σημαντικών διπλωματικών και πολιτικών εμποδίων.

Οι αδελφοποιήσεις και τα προγράμματα συνεργασίας των μεθοριακών περιφερειών έχουν αναδειχθεί σε θεμελιώδες εργαλείο της διαδικασίας ένταξης, της προενταξιακής διαδικασίας και της πολιτικής γειτονίας. Στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, διαιωνίζουν τις αξίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης αναπτύσσοντας νέες μορφές αλληλεγγύης ⁽¹⁷⁾.

Αναγνωρίζοντας τη συμβολή της εδαφικής διακυβέρνησης και της αποκεντρωμένης συνεργασίας, τα διεθνή και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα ενίσχυσαν τα τελευταία χρόνια **τον ρόλο των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην παγκόσμια διακυβέρνηση** ⁽¹⁸⁾.

Για την πρακτική εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η Επιτροπή των Περιφερειών:

Δεσμεύεται:

- να αξιολογήσει **τις εμπειρίες των εδαφικών αρχών στο πλαίσιο των προηγούμενων διευρύνσεων**, λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριότητα των ομάδων εργασίας της σχετικά με τα δυτικά Βαλκάνια, την Τουρκία και την Κροατία καθώς και τη δραστηριότητα της συμβουλευτικής επιτροπής ίσης εκπροσώπησης για την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας
- να αναπτύξει **το πολιτικό και λειτουργικό δυναμικό των εδαφικών συνελεύσεων** για την υποστήριξη της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας· επιμένει, ως προς αυτό, στη σημασία της διοργανικής συνεργασίας και του συντονισμού με τους άλλους υφιστάμενους μηχανισμούς·
- να ενεργοποιήσει, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το «**κέντρο αποκεντρωμένης συνεργασίας**», με τη μορφή μιας διαδικτυακής πύλης για την οργάνωση, με ηλεκτρονικά μέσα, της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των ευρωπαϊκών εδαφικών αρχών που δραστηριοποιούνται σε θέματα αναπτυξιακής συνεργασίας, ώστε να διευκολύνεται η αντιστοιχισή μεταξύ των σχεδίων των ευρωπαϊκών εδαφικών αρχών και των αναπτυσσόμενων χωρών ⁽¹⁹⁾·
- να ενισχύσει τη θεσμική θέση της ως οργάνου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρμόδιου για την ανάπτυξη της τοπικής και περιφερειακής δημοκρατίας στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης κατά τις **αποστολές παρατήρησης εκλογών στην Ευρώπη και σε τρίτες χώρες** και να ενισχύσει τη συνεργασία της για τον σκοπό αυτό με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

⁽¹⁵⁾ Η ART GOLD είναι μια πρωτοβουλία διεθνούς συνεργασίας, με βάση την οποία τα προγράμματα και οι δραστηριότητες των διάφορων οργανώσεων των Ηνωμένων Εθνών (ΠΑΗΕ, UNESCO, UNIFEM, FENU, ΠΟΥ, UNORS κλπ.) συνεργάζονται υπέρ μιας νέας πολυμερούς προσέγγισης.

⁽¹⁶⁾ Το Παγκόσμιο φόρουμ ενώσεων περιφερειών (FOGAR) και η FAO υπέγραψαν μνημόνιο συνεννόησης.

⁽¹⁷⁾ Το Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών (ΣΕΔΠ) δημιούργησε μια διαδικτυακή πύλη για την ενθάρρυνση των αδελφοποιήσεων (www.twinning.org).

⁽¹⁸⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: «Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης: φορείς ανάπτυξης» SEC(2008) 2570.

⁽¹⁹⁾ Σχέδιο γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης: φορείς ανάπτυξης», CdR 312/2008 rev. 1.

Ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- να εξετάσει το ενδεχόμενο υιοθέτησης ενός **εθελοντικού πολιτικού χάρτη συμμετοχής των εδαφικών αρχών στη διαδικασία διεύρυνσης**, ο οποίος θα αποτελέσει κοινό σημείο αναφοράς για την ανάπτυξη του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας σε συνάρτηση με τις ανάγκες των εδαφικών αρχών, και για την ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας και της θεσμικής και διοικητικής ικανότητας των περιφερειακών και τοπικών δομών των υπονήπιων και δυνητικά υπονήπιων χωρών ⁽²⁰⁾.

Τόνωση της συμμετοχικής δημοκρατίας

Η διακυβέρνηση διαρθρώνεται ολοένα και περισσότερο σε δίκτυα και προκρίνει μια δυναμική οριζόντια συνεργασία. Η εξέλιξη αυτή ευνοεί τη συνεκτίμηση μιας πληθώρας δικτύων που δραστηριοποιούνται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, στην Ευρώπη και ανά τον κόσμο. Το καθήκον της Επιτροπής των Περιφερειών απέναντι σε αυτούς τους διαμορφωτές της κοινής γνώμης είναι η σύνδεσή τους με την ευρωπαϊκή διαδικασία, ώστε να συμβάλλουν στην επιτυχία των κοινών πολιτικών και στην αποδοχή τους από τους πολίτες.

IV. Ημέρες ελεύθερης εισόδου: η ευρωπαϊκή εβδομάδα Περιφερειών και Δήμων

- Κάθε χρόνο η Επιτροπή των Περιφερειών και η ΓΔ REGIO της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οργανώνουν στις Βρυξέλλες τις «ευρωπαϊκές ημέρες περιφερειών και δήμων». Στο πλαίσιο μιας διοργανικής εταιρικής σχέσης διευρυμένης προς την προεδρία της Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η εκδήλωση συγκεντρώνει περισσότερους από 7 000 συμμετέχοντες και σχεδόν 250 εταιρούς. Οι επίσημοι εταίροι «των ευρωπαϊκών ημερών περιφερειών και δήμων» είναι, αφενός, οι περιφέρειες και τα γραφεία συνδέσμου που διατηρούν στις Βρυξέλλες και, αφετέρου, πολυάριθμοι τοπικοί εταίροι, όπως π.χ. κατά τόπους ενώσεις ή ερευνητικά ιδρύματα. Οι εταίροι είναι οι κύριοι διοργανωτές των πολυάριθμων σεμιναρίων και εργαστηρίων, καθώς και σημαντικού μέρους του όλου προγράμματος των «ευρωπαϊκών ημερών περιφερειών και δήμων».
- Γύρω από ένα θέμα που συνδέεται με την κοινοτική ατζέντα και τις ευρωπαϊκές προτεραιότητες των περιφερειακών και τοπικών αρχών, εκδηλώσεις, σεμινάρια, εργαστήρια, δραστηριότητες για τα μέσα ενημέρωσης και εκδόσεις συγκεντρώνουν, εκτός από εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς ευρωπαίους πολιτικούς, εμπειρογνώμονες, και εκπροσώπους των κοινωνικοοικονομικών χώρων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των χρηματοοικονομικών οργανισμών και της κοινωνίας των πολιτών.
- Το γεγονός στις Βρυξέλλες συνοδεύεται από εκδηλώσεις στους δήμους και στις περιφέρειες εταίρους διευκολύνοντας με τον τρόπο αυτό τις ανταλλαγές εμπειριών, τη διασύνδεση των δικτύων και την αντιπαράθεση ιδεών και εμπειρογνομosύνης ⁽²¹⁾.

Τα δίκτυα, οι οργανώσεις και οι ενώσεις των εδαφικών αρχών συμβάλλουν στην κινητοποίηση των περιφερειακών και τοπικών αρχών εντός της ευρωπαϊκής διαδικασίας και στην συμμετοχή τους στους λειτουργικούς μηχανισμούς της εδαφικής συνεργασίας ⁽²²⁾. Από την ίδρυση της Επιτροπής των Περιφερειών, η συνέργεια που δημιουργήθηκε μεταξύ των βασικών ευρωπαϊκών και εθνικών οργανώσεων των εδαφικών αρχών και ορισμένων θεματικών δικτύων επέτρεψε την ανάπτυξη συμπληρωματικότητας μεταξύ του θεσμικού ρόλου της και του ρόλου των εν λόγω οργανώσεων. Συνεχίζοντας τη δράση της, και με γνώμονα τους στόχους και τα μέτρα που προβλέπει η παρούσα λευκή βίβλος, η Επιτροπή των Περιφερειών θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη συνεργασία της με τις ευρωπαϊκές ενώσεις εδαφικών αρχών.

⁽²⁰⁾ Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η πρόσθετη αξία της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διαδικασία διεύρυνσης», CdR 93/2008 fin.

⁽²¹⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2009/index.cfm

⁽²²⁾ — Η Συνέλευση των Περιφερειών της Ευρώπης (ARE) θέσπισε ένα πρόγραμμα διαπεριφερειακής συνεργασίας με στόχο την ανάπτυξη ευρωπαϊκής συνείδησης, την προώθηση της Ευρώπης των περιφερειών και την κινητοποίηση των περιφερειακών επιχειρήσεων για την υποδοχή ασκουμένων.

— Η οργάνωση αιρετών εκπροσώπων ορεινών περιφερειών (ΑΕΜ) αναπτύσσει ένα σχέδιο διαπεριφερειακής συνεργασίας των ορεινών περιφερειών, στο πλαίσιο του προγράμματος INTERREG.

— Ο Σύνδεσμος Ευρωπαϊκών Συνοριακών Περιφερειών (ARFE) συγκρότησε ένα δίκτυο διασυνοριακών περιφερειών για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, με στόχο την ανάπτυξη συγκεκριμένων προτάσεων, οι οποίες μπορούν να υλοποιηθούν στο πλαίσιο κοινοτικών προγραμμάτων.

Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση φαίνεται επίσης να έχει μεγάλη σημασία για την προώθηση της ενεργού συμμετοχής του πολίτη στα κοινά, ενώ εξασφαλίζει μια πολιτική αποκεντρωμένης επικοινωνίας, η οποία ανταποκρίνεται περισσότερο στις συγκεκριμένες και άμεσες προσδοκίες των πολιτών, συμβάλλοντας σταδιακά στην κάλυψη της υστέρησης σε σχέση με τα κοινοτικά θεσμικά όργανα και τους πολιτικούς υπευθύνους.

Στόχος της αποκεντρωμένης επικοινωνίας για την Ευρώπη είναι ειδικότερα η προώθηση της ενσωμάτωσης της ευρωπαϊκής διάστασης στην πολιτική διαχείριση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, η διευκόλυνση της αλληλεπίδρασης με τα τοπικά και περιφερειακά μέσα ενημέρωσης και η χρήση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο νέων καινοτόμων τεχνολογιών επικοινωνίας, ιδίως δε των πόρων του εργαλείου του Παγκόσμιου Ιστού 2.0. Επιπλέον, λειτουργεί ως κίνητρο για την οργάνωση πολιτικών συζητήσεων και δημόσιων συσκέψεων σχετικά με την Ευρώπη σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και, ως εκ τούτου, προωθεί την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στα κοινά ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή στα ευρωπαϊκά πράγματα.

Για την πρακτική εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η Επιτροπή των Περιφερειών:

Δεσμεύεται:

- να αναπτύξει μια εντατική διαδικασία συνεργασίας με **τα κατάλληλα δίκτυα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο**, τα οποία προωθούν τη διασύνδεση και τη διαδραστικότητα στην ευρωπαϊκή κοινωνία μεταξύ του πολιτικού, του οικονομικού, του συνεταιριστικού και του πολιτιστικού κόσμου, και να ενημερώνει για τις ορθές πρακτικές συμμετοχής σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·
- να συμβάλει στην υλοποίηση **μιας πραγματικής πολιτικής αποκεντρωμένης επικοινωνίας**, της οποίας η εμφάνιση αναγνωρίστηκε στην κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Σύμπραξη για την επικοινωνιακή προβολή των ευρωπαϊκών θεμάτων»⁽²³⁾, η οποία βασίζεται στην πολιτική δέσμευση των θεσμικών παραγόντων για διαρκή προώθηση του ευρωπαϊκού διαλόγου στους ευρωπαϊκούς δήμους και τις περιφέρειες και για λογοδοσία σχετικά με τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε κοινοτικό επίπεδο·
- να εκπονήσει ένα **σχέδιο δράσης**, το οποίο θα διαφοροποιεί τα εργαλεία επικοινωνίας ανάλογα με τους ταχθέντες στόχους και τους οικείους πολιτικούς τομείς, έτσι ώστε η επικοινωνία σχετικά με τη στρατηγική και οι κοινές πολιτικές να είναι συνεπείς με τα αποτελέσματά τους για τους πολίτες σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, και να υποβάλει κατάλληλες συστάσεις στη διοργανική ομάδα πληροφόρησης (ΔΟΠ)⁽²⁴⁾·
- να προτείνει μεθόδους και εργαλεία που μπορούν να αξιοποιηθούν σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για τη μείωση του ελλείμματος επικοινωνίας, να **ενθαρρύνει την αυξημένη κάλυψη από τα τοπικά και περιφερειακά μέσα ενημέρωσης** του αντικτύπου των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καθημερινή ζωή των πολιτών και να ενισχύσει τις **δυνατότητες επικοινωνίας, ενημέρωσης και διαμεσολάβησης σχετικά με την Ευρώπη** χρησιμοποιώντας τα νέα εργαλεία επικοινωνίας, και ιδίως το εργαλείο του Παγκόσμιου Ιστού 2.0.

Συνιστά:

- να θεσπισθούν **κατάλληλα εργαλεία στήριξης της συμμετοχικής διαδικασίας**, ιδίως στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβώνας, της κοινωνικής ατζέντας, της στρατηγικής του Γκέτεμποργκ και της **ανάπτυξης μηχανισμών όπως η «Τοπική ατζέντα 21»**, οι οποίοι είναι συμμετοχικοί και ολοκληρωμένοι μηχανισμοί που διαμορφώνουν μακροπρόθεσμα στρατηγικά σχέδια⁽²⁵⁾·
- να εξεταστούν οι προοπτικές συνεργασίας, αφ' ης στιγμής τεθεί σε ισχύ η Συνθήκη της Λισσαβώνας, μεταξύ της ίδιας, των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των λοιπών θεσμικών οργάνων της ΕΕ για την ανάπτυξη του μέσου της Πρωτοβουλίας ευρωπαίων πολιτών με στόχο την προώθηση ενός όσο το δυνατόν περισσότερο αυθεντικού ευρωπαϊκού πολιτικού διαλόγου και, συνεπώς, την ενίσχυση της νομιμότητας του συστήματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης της ΕΕ·

⁽²³⁾ Σύμπραξη για την επικοινωνιακή προβολή των ευρωπαϊκών θεμάτων: απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 2008 και κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (P6_TA(2008)0463).

⁽²⁴⁾ Η Επιτροπή των Περιφερειών προσφέρει ήδη ένα σύνολο εργαλείων επικοινωνίας στα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών και στις περιφερειακές και τοπικές αρχές για την επεξήγηση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους πολίτες (CdR 234/2008 fin).

⁽²⁵⁾ Σε συνέχεια πρωτοβουλίας που δρομολογήθηκε το 2002, κατά τη σύνοδο κορυφής του Γιοχάνεσμπουργκ για τη βιώσιμη ανάπτυξη, η Διάσκεψη των Παράκτιων Περιφερειακών Περιοχών της Ευρώπης (CRPM) και το FOGAR (Παγκόσμιο φόρουμ ενώσεων περιφερειών) έγιναν ενεργά μέλη του δικτύου των περιφερειακών κυβερνήσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη (nrg 4SD).

- να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή αγωγή του πολίτη με αξιοποίηση των αρμοδιοτήτων των περιφερειακών και τοπικών αρχών·

Ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- να λαμβάνει υπόψη νέες παραμέτρους κατά την αξιολόγηση της γνώμης των ευρωπαίων πολιτών (**Ευρωβαρόμετρο**), οι οποίες θα εκφράζουν την πραγματική συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην υλοποίηση των κοινών στρατηγικών και πολιτικών·

Καλεί:

- τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν μια **ηλεκτρονική διακυβέρνηση χωρίς αποκλεισμούς** για τις περιφέρειες και τους δήμους, και τους δήμους και τις περιφέρειες να δρομολογήσουν, μέσω της επικοινωνιακής πολιτικής και του συστήματος ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που διαθέτουν, την ευαισθητοποίηση απέναντι στα επιτεύγματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις προκλήσεις της για τους πολίτες·
- τα κοινοτικά θεσμικά όργανα να θεσπίσουν μια στρατηγική επικοινωνίας ανάλογη με του Παγκόσμιου Ιστού 2.0 και να χρησιμοποιούν τις νέες ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, You tube///EU tube.

4. Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της κοινοτικής δράσης

Στόχος της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης είναι η ενίσχυση της κοινοτικής δράσης στους τομείς που κατέχουν κεντρική θέση στους προβληματισμούς των ευρωπαίων πολιτών. Πράγματι, σε έναν χώρο τόσο ενοποιημένο όσο η Ευρωπαϊκή Ένωση, κάθε κοινοτική παρέμβαση έχει άμεσο αντίκτυπο στα εδάφη και στους πολίτες. Επομένως, η αντιστοίχιση των κοινοτικών στόχων με τον εδαφικό αντίκτυπο των εν λόγω πολιτικών είναι απαραίτητη. Κατά συνέπεια, στόχος των συστάσεων της παρούσας λευκής βίβλου είναι η καλύτερη προσαρμογή των κοινοτικών φιλοδοξιών στις συγκεκριμένες και ποικίλες πραγματικές συνθήκες διαχείρισης και προγραμματισμού τις οποίες αντιμετωπίζουν οι αιρετοί τοπικοί και περιφερειακοί εκπρόσωποι κατά την υλοποίηση των σημαντικών κοινοτικών πολιτικών.

Η επιλογή κατάλληλων εργαλείων είναι το θεμελιώδες κριτήριο για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της κοινοτικής μεθόδου και την εξέλιξη των προτύπων της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης, με μεγαλύτερη σημασία στη διαφοροποίηση και στην εξειδίκευση. Κατά συνέπεια, η διάρθρωση των εργαλείων αυτών μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων εξουσίας καθίσταται εγγύηση της συνεκτικότητας της κοινοτικής παρέμβασης. Οι διαδικασίες διαβούλευσης, δοκιμαστικής εφαρμογής, ανάλυσης τοπικού αντικτύπου, η ανοικτή μέθοδος συντονισμού, τα νομικά μέσα σύναψης συμβάσεων, όπως οι εδαφικές συμφωνίες ή ο ευρωπαϊκός όμιλος εδαφικής συνεργασίας, πρέπει να αναπτυχθούν προκειμένου να αντισταθμιστούν οι αρνητικές συνέπειες της συγκέντρωσης της λήψης αποφάσεων, της διασποράς της δράσης και των ισχνών αποτελεσμάτων. Αυτοί οι μηχανισμοί και τα μέσα αποτελούν νέες μεθόδους για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμπραξη στη χάραξη και υλοποίηση των κοινών πολιτικών

Αυτή η διαδικασία ευέλικτης διακυβέρνησης μπορεί να προσαρμοσθεί με επιτυχία και σύμφωνα με διαφορετικούς μηχανισμούς στις διάφορες κοινές πολιτικές, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους. Η πολιτική συνοχής αποτελεί ορθή πρακτική της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, ενώ η περιβαλλοντική πολιτική υπήρξε τομέας δοκιμών για ορισμένους μηχανισμούς και πρακτικές.

V. Η ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής: αποτέλεσμα μόχλευσης για τις κοινοτικές πολιτικές

- Εδώ και είκοσι χρόνια, η πολιτική συνοχής καταδεικνύει συνεχώς την προστιθέμενη αξία της και, χάρη στην ανάπτυξη συγκεκριμένων σχεδίων, αναδείχθηκε σε έκφραση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης για τον πολίτη. Με την πάροδο του χρόνου εξελίχθηκε: ενώ είχε δημιουργηθεί ως συνοδευτική πολιτική για τη δρομολόγηση της κοινής αγοράς, προκειμένου να διασφαλισθεί η ανάπτυξη των πιο αδύναμων περιφερειών, επέτρεψε τον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών διαφορών που προκάλεσαν οι διαδοχικές διευρύνσεις της Ένωσης και έγινε σημαντικό εργαλείο για τη στήριξη της στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση σε όλα τα εδάφη της Ένωσης. Πρόσφατα, κλήθηκε να υποστηρίξει το ευρωπαϊκό σχέδιο ανάκαμψης της οικονομίας.

- Η ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής, η οποία αντιπροσωπεύει επί του παρόντος το ένα τρίτο του κοινοτικού προϋπολογισμού, εμφανίζει ένα πραγματικό αποτέλεσμα μόχλευσης για τη χρηματοδότηση και τη διοργανική σύμπραξη, το οποίο ενισχύεται από τη χρήση των συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και των χρηματοδοτικών εργαλείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Το αποτέλεσμα μόχλευσης της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής εκφράζεται επίσης στην ικανότητά της να διευκολύνει τη συνέργεια σε ευρωπαϊκό επίπεδο μεταξύ των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών στρατηγικών προτεραιοτήτων ανάπτυξης.

Μια άλλη αξιοσημείωτη πτυχή του αποτελέσματος μόχλευσης, που συνδέεται με τη χρήση των διαρθρωτικών ταμείων, αφορά την ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων των δημόσιων διοικήσεων. Τονώνοντας την ικανότητα διαχείρισής τους και εναρμονίζοντας τις διαδικασίες τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η πολιτική συνοχής διευκόλυνε την υλοποίηση των κοινοτικών πολιτικών. Τέλος, χάρη στα οφέλη της εταιρικής σχέσης και της συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων φορέων και των παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών, η πολιτική συνοχής κατέστησε εφικτή την εφαρμογή συνολικών λύσεων σε διαφορετικές καταστάσεις στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Προκειμένου να οριστεί μια πιο ευρεία έννοια της εδαφικής συνοχής, που θα λαμβάνει υπόψη τις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές (παγκοσμιοποίηση, κλιματική αλλαγή, ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού, μετανάστευση κλπ.), οι συγκεκριμένοι στόχοι στους οποίους αφιερώνονται ευρωπαϊκά κονδύλια θα πρέπει να προσδιορίζονται κατά τρόπο ευέλικτο, σε συνάρτηση με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εκάστοτε εδάφους και σύμφωνα με μια στρατηγική ενδογενούς ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας.

Επιπλέον, στους τομείς πολιτικής δράσης για τους οποίους δεν υπάρχει ρητή αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά στους οποίους οι κοινοτικές πολιτικές παράγουν τα αποτελέσματά τους, όπως για παράδειγμα η πολιτική στέγασης καθώς και μεγάλα τμήματα των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση είναι ένα εργαλείο που επιτρέπει να ληφθεί υπόψη ο εγκάρσιος χαρακτήρας των τομέων αυτών και να ερμηνευθεί ευρύτερα η κατανομή των αρμοδιοτήτων με σκοπό την επίτευξη κοινών στόχων και με συνεκτίμηση της συνταγματικής και διοικητικής πολυμορφίας των κρατών μελών.

Για την πρακτική εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η Επιτροπή των Περιφερειών:

Δεσμεύεται:

- **να προγραμματίσει και να δρομολογήσει πρωτοβουλίες για τη διάδοση των ορθών πρακτικών σε θέματα εταιρικής σχέσης**, οι οποίες συνδέονται με τον καθορισμό των τοπικών, περιφερειακών, εθνικών και υπερεθνικών πολιτικών προτεραιοτήτων στα κράτη μέλη, και να υποστηρίξει όλες τις πρωτοβουλίες που θα δρομολογήσουν τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, όχι μόνον στη φάση της εκτέλεσης των πολιτικών, αλλά επίσης –και κυρίως– κατά την επεξεργασία τους·
- **να προτείνει διοργανικούς μηχανισμούς, οι οποίοι θα ενισχύσουν τον πολιτικό και στρατηγικό χαρακτήρα της αξιολόγησης της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής**, εντάσσοντας τις εκδόσεις που εκπονούνται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο ανάλυσης και πρόβλεψης·

Συνιστά:

- **να παγιωθεί η πρακτική της εταιρικής σχέσης** τόσο στην κάθετη έκφρασή της μεταξύ «εδαφικών αρχών — εθνικής κυβέρνησης και Ευρωπαϊκής Ένωσης» όσο και στην οριζόντια έκφρασή της «εδαφικές αρχές — κοινωνία των πολιτών», και ιδίως στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου, με εξασφάλιση της συμμετοχής των πολιτών μέσω των οργάνων που έχουν συσταθεί προς τον σκοπό αυτό από τις διάφορες ενδιαφερόμενες δημόσιες διοικήσεις, ιδίως δε εκείνες που, από άποψη γεωγραφικής εγγύτητας και εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας, βρίσκονται πιο κοντά στους πολίτες. Μέσα από τη συμμετοχή αυτή, οι διάφορες κοινωνικές δομές θα μπορούν να παρουσιάζουν τις αξιολογήσεις, τις απόψεις και τις προτάσεις τους σχετικά με τις διάφορες πτυχές των κοινοτικών δημόσιων πρωτοβουλιών·

- να απλοποιηθούν και να εξορθολογιστούν οι διοικητικές διαδικασίες, προκειμένου να θεσπισθεί ένα νομικό, διοικητικό και χρηματοοικονομικό πλαίσιο που θα ευνοεί την καινοτόμο δραστηριότητα και να αναπτυχθούν νέα εργαλεία για τη διευκόλυνση της περιφερειακής καινοτομίας και την ενίσχυση των μεθόδων χρηματοδότησης (κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου, «επιχειρηματικοί άγγελοι», μικροπιστώσεις κλπ.)·
- να ενισχυθεί η διοικητική ικανότητα των εδαφικών αρχών, προκειμένου να διασφαλιστεί ικανή διαχείριση των σχεδίων και να αυξηθούν οι ανταλλαγές ορθών πρακτικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε θέματα εδαφικής διακυβέρνησης·

Ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- να εξετάσει κατά περίπτωση προσαρμογές στις κοινοτικές πολιτικές προς την κατεύθυνση μιας ενισχυμένης εταιρικής σχέσης·
- να διευκολύνει τον συντονισμό μεταξύ των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων, των τομεακών προγραμμάτων και των προγραμμάτων υπέρ της αγροτικής ανάπτυξης·
- να αξιολογήσει τις προόδους σε θέματα απλούστευσης και αποκέντρωσης της διαχείρισης των διαρθρωτικών ταμείων κατά την περίοδο 2007-2013, μεριμνώντας ειδικότερα για την αναλογικότητα του διοικητικού φόρτου σε συνάρτηση με το είδος και το μέγεθος της παρέμβασης, καθώς και για τα αποτελέσματά τους στους δήμους και τις περιφέρειες.

Συντονισμός της ευρωπαϊκής διαδικασίας

Ο συντονισμός της δράσης των διαφορετικών επιπέδων εξουσίας, αφενός, και ο συντονισμός των πολιτικών και των εργαλείων, αφετέρου, είναι αναγκαίοι για τη βελτίωση της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης και την υλοποίηση των κοινοτικών στρατηγικών. Η οικονομική κρίση και η κοινή πεποίθηση ότι επιβάλλεται μια συντονισμένη και άμεση αντίδραση της ΕΕ υπογραμμίζουν την πρωταρχική σημασία του συντονισμού, αλλά παράλληλα καταδεικνύουν τις δυσκολίες ανάληψης αυτής της κοινής δράσης εξαιτίας της έλλειψης συντονισμού και αμοιβαίας εμπιστοσύνης. **Η κρίση αποτελεί, συνεπώς, δοκιμασία για τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.** Η πρόκληση έγκειται στην ικανότητα της Ένωσης να συντονίσει την πολιτική δράση για την στήριξη της ανάκαμψης, ώστε να προτείνει μια πιο ισορροπημένη εκδοχή βιώσιμης ανάπτυξης και εδαφικής συνοχής, χάρη στη συνεργασία των διάφορων παραγόντων, στην άμεση συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών και στην προσφυγή στη σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ⁽²⁶⁾. Οι μηχανισμοί ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης μέσω της κοινοτικής μεθόδου και της διακυβερνητικής συνεργασίας πρέπει να συντονίζονται με βάση μηχανισμούς ευρωπαϊκής ανάκαμψης χρηματοοικονομικής, οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής φύσεως και στον καλύτερο συντονισμό των πολιτικών διαχείρισης της κρίσης (πρόσθετη ευελιξία στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, στήριξη της ΕΤΕπ, κλπ.) και εξόδου από την κρίση (πολιτικές καινοτομίας, βιομηχανική πολιτική κλπ.) ⁽²⁶⁾.

Η κοινοτική μέθοδος μπορεί να εγγυηθεί καλύτερα την υλοποίηση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Ωστόσο, χωρίς να αμφισβητείται η κυρίαρχη θέση της, εδώ και αρκετά χρόνια χρησιμοποιείται η προσφυγή στην ανοικτή μέθοδο συντονισμού, η οποία στοχεύει στη συμπλήρωση της κοινοτικής μεθόδου –που βασίζεται στο θεσμικό τρίγωνο και στην αποκλειστική νομοθετική πρωτοβουλία της Επιτροπής– στους τομείς στους οποίους η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει μόνον αρμοδιότητες συντονισμού ή στήριξης. Χρησιμοποιούμενη κατά περίπτωση, και χωρίς να θίγεται η αρχή της επικουρικότητας, θα μπορούσε να προσφέρει στα κράτη μέλη ένα μέσον για την ενθάρρυνση της συνεργασίας, την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και τον ορισμό κοινών στόχων και κοινών προσανατολισμών.

Ωστόσο, εάν ληφθούν υπόψη οι αρχικοί στόχοι της, η ανοικτή μέθοδος συντονισμού δεν προσέφερε ακόμη την αναμενόμενη προστιθέμενη αξία και δεν αποδείχθηκε ικανοποιητική για τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, οι οποίες δεν συμμετέχουν επαρκώς σε αυτήν. Όμως, οι περιφερειακές και τοπικές αρχές εκτιμούν ότι θα μπορούσε να επεκταθεί και σε άλλους τομείς παρέμβασης, υπό τον όρο ότι θα διευρυνθεί η βάση των συμμετεχόντων.

⁽²⁶⁾ Συμπεράσματα της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης κορυφής των Περιφερειών και των Δήμων, Πράγα, 5-6 Μαρτίου 2009 (CdR 86/2009 fin).

VI. Η πλατφόρμα παρακολούθησης της στρατηγικής της Λισσαβώνας από την Επιτροπή των Περιφερειών

- Το 2006 η Επιτροπή των Περιφερειών θέσπισε μια πλατφόρμα παρακολούθησης της στρατηγικής της Λισσαβώνας, η οποία περιλαμβάνει σήμερα περισσότερες από εκατό περιφέρειες και δήμους από 26 κράτη μέλη. Αυτό το δίκτυο ανταλλαγών και αξιολόγησης παρακολουθεί τη συμμετοχή του περιφερειακού και τοπικού επιπέδου στη διαχείριση της στρατηγικής της Λισσαβώνας και τη διάρθρωσή της με την πολιτική συνοχής.
- Στην έκθεση παρακολούθησης με τίτλο «Επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβώνας μέσω της συντονισμένης και ολοκληρωμένης χάραξης των εδαφικών πολιτικών», η πλατφόρμα υπογραμμίζει ότι επιβάλλεται όλες οι αρμόδιες βαθμίδες διακυβέρνησης να ενισχύσουν τον συγχρονισμό και τον συντονισμό της πολιτικής ατζέντας τους και να θεσπίσουν ένα ευρύτερο φάσμα νομικών μέσων.
- Ειδικότερα, κατά την Ευρωπαϊκή Διάσκεψη κορυφής των Περιφερειών και των Δήμων, που πραγματοποιήθηκε στην Πράγα, στις 5 και 6 Μαρτίου 2009, η Επιτροπή των Περιφερειών δρομολόγησε μια διαδικασία διαβούλευσης σχετικά με τη μελλοντική στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση, με στόχο την επίτευξη της συμμετοχής των περιφερειακών και τοπικών αρχών στα αρχικά στάδια της χάραξης της (www.lisbon.cor.europa.eu).
- Για τη βελτίωση του πλαισίου συνθηκών για τις επιχειρήσεις, και ιδίως για τις ΜΜΕ, η Επιτροπή των Περιφερειών προτίθεται να θεσπίσει ένα καινοτόμο βραβείο διάκρισης των πλέον επιχειρηματικών περιφερειών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το διακριτικό σήμα «**ευρωπαϊκή επιχειρηματική περιφέρεια**», που θα απονέμεται κάθε χρόνο, θα αποτελέσει κίνητρο για τις περιφέρειες, ώστε να επεξεργασθούν έναν στρατηγικό προγραμματισμό μακροπρόθεσμα βιώσιμων οικονομικών και κοινωνικών μεταρρυθμίσεων, που να απολαμβάνουν της ευρείας στήριξης του πληθυσμού και των ενδιαφερόμενων τοπικών φορέων.
- Με τον τρόπο αυτό, η Επιτροπή των Περιφερειών επιθυμεί να δώσει πρόσθετη ώθηση στη δρομολόγηση της νέας, μετά τη Λισσαβώνα, στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση, γενικεύοντας ταυτόχρονα τις δέκα αρχές της «Small Business Act» της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Η στρατηγική της Λισσαβώνας στερείται αναμφίβολα συντονισμού και εξακολουθεί να εντάσσεται σε μια προσέγγιση αποκλειστικά από πάνω προς τα κάτω. Το παράδοξο της Λισσαβώνας, το οποίο αναδείχθηκε από την πλατφόρμα παρακολούθησης της Επιτροπής των Περιφερειών, καταδεικνύει ότι το επίπεδο συμμετοχής των περιφερειακών και τοπικών αρχών υπήρξε ανεπαρκές και υπογραμμίζει ότι πρέπει να θεσπισθεί επειγόντως μια κοινοτική στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η οποία θα είναι περισσότερο αποκεντρωμένη και θα στηρίζεται στο δυναμικό που διαθέτουν οι περιφέρειες και οι δήμοι καθώς, βάσει των αρμοδιοτήτων τους, είναι οι κύριοι παράγοντες προώθησης της καινοτομίας, της έρευνας και της εκπαίδευσης στην Ευρώπη ⁽²⁷⁾.

Η ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας εξαρτάται επίσης από την υλοποίηση των στόχων της «Small Business Act» για την Ευρώπη, η οποία πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο εταιρικής σχέσης με τις εδαφικές αρχές ⁽²⁸⁾.

Για την πρακτική εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η Επιτροπή των Περιφερειών:

Δεσμεύεται:

- να αναπτύξει έναν προβληματισμό για μια **ανοικτή μέθοδο συντονισμού με εδαφική διάσταση** και να εντοπίσει τους τομείς κοινοτικής παρέμβασης στους οποίους η ανοικτή μέθοδος συντονισμού θα ήταν καταλληλότερη για τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, εξετάζοντας ειδικότερα την πολιτική μετανάστευσης και ένταξης, την καινοτομία και την εκπαίδευση·
- να παρουσιάσει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, τον Μάρτιο του 2010, **τα αποτελέσματα της διαβούλευσης με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές σχετικά με το μέλλον της στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση.**

⁽²⁷⁾ Το δίκτυο EUROCITIES, με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέσω του 6ου προγράμματος-πλαισίου έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, αναπτύσσει ένα σχέδιο που διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, την εμπειρογνομοσύνη και την εφαρμογή στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη.

⁽²⁸⁾ Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις Μια ρυθμιστική πράξη για τις μικρές επιχειρήσεις (Small Business Act) για την Ευρώπη», 12 και 13 Φεβρουαρίου 2009, CδR 246/2008 fin.

Ζητεί:

- από τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν την ανοικτή μέθοδο συντονισμού μέσω **περιφερειακών ή τοπικών σχεδίων δράσης** και, αντιστρόφως, να μεριμνήσουν ώστε η ανοικτή μέθοδος συντονισμού να διευκολύνει τη συνεκτίμηση των περιφερειακών και των τοπικών σχεδίων στα εθνικά σχέδια και να αποτελέσει αντικείμενο γραπτών πολυεπίπεδων συμφωνιών· και ζητεί, κατά συνέπεια, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναγνωρίσει την ύπαρξη περιφερειακών και τοπικών σημείων επαφής στο πλαίσιο της παρακολούθησης της ανοικτής μεθόδου συντονισμού·

Καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη:

- να **μεταρρυθμίσουν την ανοικτή μέθοδο συντονισμού ώστε να διευρυνθεί η βάση των συμμετεχόντων**, αναπτύσσοντας, από κοινού με τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές, **δείκτες συμμετοχικής διακυβέρνησης και εδαφικούς δείκτες** ⁽²⁹⁾·
- να προσδιορίσουν, σε στενή συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, **τα εμπόδια για την υλοποίηση της ενιαίας αγοράς τα οποία αντιμετωπίζουν επί του παρόντος οι περιφέρειες, οι δήμοι και οι κοινότητες**, καθώς και τις κατάλληλες λύσεις για την προσαρμογή της ενιαίας αγοράς στο σημερινό οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο·
- να μεριμνήσουν για την δέουσα συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών φορέων στην αναθεώρηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας μετά από το 2010.

Ανάπτυξη ολοκληρωμένων πολιτικών

Η ολοκληρωμένη προσέγγιση εγγυάται την αποτελεσματικότητα των κοινών πολιτικών. Ενέχει μια εγκάρσια διάσταση, η οποία προϋποθέσει καλύτερο συντονισμό και συνεργασία μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης, και μια οριζόντια διάσταση, η οποία επιβάλλει τη συνεκτική υλοποίηση των τομεακών πολιτικών για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και την εξασφάλιση της συνέργειας με τις άλλες συναφείς πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από την άποψη αυτή, η υλοποίηση της εδαφικής συνοχής ως κοινοτικού στόχου είναι θεμελιώδης για το μέλλον των κοινών πολιτικών. Πράγματι, το πεδίο εφαρμογής της εδαφικής συνοχής πρέπει να λαμβάνει υπόψη τρεις διαστάσεις: μια διορθωτική διάσταση, με στόχο να μειωθούν οι υφιστάμενες ανισότητες και να εξασφαλιστεί ισότητα πρόσβασης στις βασικές δημόσιες υπηρεσίες σε όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως τόπου κατοικίας, μια δεύτερη διάσταση, προληπτική, που θα καθιστά «πιο συνεκτικές [...] τις τομεακές πολιτικές που έχουν μια χωρική επίπτωση» και θα επιδιώκει, σε κάθε περίπτωση, την ανάπτυξη των ενδογενών πόρων των μειονεκτουσών περιφερειών, ώστε να εξασφαλίζεται η παραμονή του πληθυσμού στις περιοχές αυτές, και μια τρίτη διάσταση, προτρεπτική, που αποσκοπεί στο «να βελτιωθεί η εδαφική ολοκλήρωση και να ενθαρρυνθεί η συνεργασία»·

Η εδαφική συνοχή, η οποία καθίσταται με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών, πρέπει να είναι παρούσα σε όλες τις τομεακές πολιτικές και να ενσαρκώνει την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση. Η αστική διακυβέρνηση είναι επίσης καθοριστικής σημασίας για την επιτυχημένη υλοποίηση των στρατηγικών βιώσιμης ανάπτυξης στις αστικές περιοχές, όχι μόνον για τον συντονισμό του συνόλου των επιπέδων διακυβέρνησης, αλλά και για την επίτευξη της συμμετοχής των τοπικών παραγόντων. Στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης, η αστική διακυβέρνηση πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους τρεις πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης: το περιβάλλον, την οικονομία και τα κοινωνικά ζητήματα, ώστε να εγγυάται πραγματική κοινωνική και εδαφική συνοχή. Και άλλες κοινές πολιτικές είναι επίσης κατάλληλες για την ενθάρρυνση μιας ολοκληρωμένης και συνεκτικής προσέγγισης. Ομοίως, οι αγροτικές περιοχές πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο ολοκληρωμένων στρατηγικών, που θα στηρίζονται στην πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και θα αποβλέπουν στην ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης τους και της ανταγωνιστικότητάς τους. Οι στρατηγικές αυτές θα πρέπει να προβλέπουν μέσα για την αντιμετώπιση των φυσικών μειονεκτημάτων που παρουσιάζουν οι συγκεκριμένες περιοχές, καθώς και των ανισορροπιών που παρατηρούνται μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών.

⁽²⁹⁾ Η Επιτροπή των Περιφερειών «συνιστά να αναπτυχθούν νέα εργαλεία και συγκεκριμένοι δείκτες, οι οποίοι θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες εφαρμογής της εδαφικής συνοχής, όπως λόγου χάρη αναλύσεις σε υποπεριφερειακό επίπεδο». Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την Πράσινη Βίβλο για την εδαφική συνοχή (CdR 274/2008) fin.

«Για την ανάπτυξη κατάλληλων περιφερειακών στρατηγικών και πολιτικών λύσεων πρέπει να δημιουργηθούν κατάλληλα εργαλεία που να καθιστούν δυνατή τη συνεκτίμηση των εδαφικών ανισοτήτων στις δημόσιες πολιτικές (παραδείγματος χάρη, το διαθέσιμο εισόδημα ανά κάτοικο ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβιβάσεις, επιπροσθέτως του ΑΕγχΠ/κατ., τα φορολογικά έσοδα, η δυνατότητα πρόσβασης σε διάφορες υπηρεσίες [...], η δημογραφική διάρθρωση και η εγκατάσταση του πληθυσμού [...] ή ακόμη και η δημιουργία σύνθετων δεικτών ανθρώπινης ανάπτυξης)». Γνωμοδότηση σχετικά με την Πράσινη Βίβλο για την εδαφική συνοχή (CdR 274/2008) fin.

VII. Μια ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση

- Η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής για την ΕΕ είναι ένα από τα σπάνια παραδείγματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο μιας απόπειρας κοινής προσέγγισης περισσότερων τομεακών πολιτικών βάσει μιας εδαφικής τυπολογίας. Η διαδικασία που ξεκίνησε με την πράσινη βίβλο του 2006, και συνεχίστηκε με τη γαλάζια βίβλο, κατέδειξε την έντονη δραστηριοποίηση των ενδιαφερόμενων περιφερειακών και τοπικών παραγόντων, προκειμένου να καταλήξουν σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της διαχείρισης των θαλάσσιων λεκανών: μεταφορές, περιβάλλον, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οικονομική ανάπτυξη είναι ορισμένοι από τους τομείς που αφορά η πολιτική που γεννήθηκε από τη φιλοδοξία οριζόντιας ολοκλήρωσης των απαιτήσεων που συνδέονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη και με την ασφάλεια των θαλασσών μας, οι οποίες αναγνωρίστηκαν τελικά ως θεμελιώδεις φυσικοί και οικονομικοί πόροι για την Ευρώπη.
- Η φιλοδοξία αυτή πρέπει να συνοδεύεται από κατάλληλους μηχανισμούς ώστε να ενισχύεται η τάση συσπέρωσης που ευνοείται από ένα ολοκληρωμένο πολιτικό όραμα για τις θάλασσες. Ως προς αυτό, η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί αναγκαία την αναθέωση του χρηματοδοτικού μηχανισμού της ΕΕ προς ένα ενιαίο απλουστευμένο σύστημα για όλα ή τα περισσότερα θαλάσσια ζητήματα στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκού ταμείου για τις παράκτιες και νησιωτικές περιοχές και τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής πλατφόρμας για τη θάλασσα με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων, ώστε να δημιουργηθεί ένας μηχανισμός που θα συμβάλλει στην συγκέντρωση της διάδεσμης εμπειρογνομοσύνης και στην ανταλλαγή ορθών πρακτικών.

Βελτιστοποίηση της φιλοσοφίας ενίσχυσης της διαβούλευσης

Από το 2002 αναπτύχθηκε μια φιλοσοφία ενίσχυσης της διαβούλευσης, την οποία συνιστούσε η λευκή βίβλος για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση αναγνωρίζοντας ότι «η επένδυση στη σωστή “εκ των προτέρων” διαβούλευση μπορεί να προωθήσει καλύτερη νομοθεσία που εγκρίνεται ταχύτερα και της οποίας είναι ευκολότερη η εφαρμογή και η εκτέλεση».

Ο διάλογος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των ενδιαφερομένων φορέων, πριν από την παρουσίαση προτάσεων και την υιοθέτηση πολιτικών πρωτοβουλιών, προσλαμβάνει διάφορες μορφές:

- διαβούλευση στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας, και ιδίως με την Επιτροπή των Περιφερειών, ως θεσμικό εκπρόσωπο των περιφερειακών και τοπικών αρχών·
- μηχανισμοί τομεακής διαβούλευσης, οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές συνθήκες παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα διάφορα πεδία δράσης της·
- θέσπιση ενός συνεκτικού πλαισίου διαβούλευσης με ελάχιστους κανόνες διαβούλευσης·
- διαρθρωμένος διάλογος με τις οργανώσεις των εδαφικών αρχών.

Για την πρακτική εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η Επιτροπή των Περιφερειών:

Δεσμεύεται:

- να αναπτύξει τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις ευρωπαϊκές και εθνικές οργανώσεις των εδαφικών αρχών στο **πλαίσιο του διαρθρωμένου διαλόγου** στη φάση προετοιμασίας του προγράμματος νομοθετικών εργασιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·
- να συνεργάζεται με τα λοιπά θεσμικά όργανα της ΕΕ για την αποτελεσματική αξιολόγηση του αντικτύπου των δραστηριοτήτων της ΕΤΠ, προκειμένου, αφενός, να ενισχυθεί ο ρόλος της ως συμβουλευτικού οργάνου στα πλαίσια των συνθηκών και, αφετέρου, να αναδειχθεί η προστιθέμενη αξία που προσδίδει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

Ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη **συνέχεια** που δίδεται στις πολιτικές συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών, με τη μορφή προφορικών και γραπτών ερωτήσεων.

Βελτίωση της νομοθεσίας

Ο συντονισμός της νομοθετικής διαδικασίας που προτείνεται στο πρόγραμμα δράσης για τη βελτίωση της νομοθεσίας και υποστηρίζεται από τη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η οποία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2003, πρέπει να συνεκτιμά πλήρως τη συμβολή των περιφερειακών και τοπικών αρχών καθώς και των νομικών και πολιτικών εργαλείων που συνιστώνται στη στρατηγική για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Ήδη χωρίς τροποποίηση των συνθηκών, και εν αναμονή της θέσης σε ισχύ της Συνθήκης της Λισσαβόνας, οι υφιστάμενες εσωτερικές διατάξεις και οι κοινοτικοί μηχανισμοί επιτρέπουν **τη θέσπιση μιας συνδυασμένης και συντονισμένης προσέγγισης για την παρακολούθηση και τον έλεγχο των αρχών της επικουρικότητας**. Επίσης, σε ορισμένα κράτη μέλη έχει ξεκινήσει μια διαδικασία εσωτερικής μεταρρύθμισης, η οποία θεσμοθετεί την συμμετοχή των περιφερειακών νομοθετικών συνελεύσεων στους μηχανισμούς που προβλέπει το πρωτόκολλο της Συνθήκης της Λισσαβόνας σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, προκειμένου να ενεργούν ως συνιστώσα του κοινοβουλευτικού μηχανισμού της χώρας τους ή των σωμάτων του εθνικού κοινοβουλίου. Η τάση αυτή αξίζει να επεκταθεί, εντός των πλαισίων της εκάστοτε εθνικής συνταγματικής διάρθρωσης.

Επίσης, η ικανότητα κατανόησης του κοινοτικού δικαίου από τις περιφερειακές και τοπικές αρχές πρέπει να υποστηριχθεί, προκειμένου να **ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διευκολυνθεί η ορδή μεταφορά της κοινοτικής νομοθεσίας**. Ως προς αυτό, η αναγκαιότητα μεγαλύτερης συμμετοχής των περιφερειακών και τοπικών αρχών δικαιολογείται από το γεγονός ότι οι συνέπειες μιας κοινοτικής οδηγίας ή ενός κανονισμού μπορεί να διαφέρουν αισθητά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, ανάλογα με την εσωτερική εδαφική οργάνωσή του, με τον βαθμό αυτονομίας των περιφερειακών και τοπικών αρχών και με το εύρος των αρμοδιοτήτων τους. Οι δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν κατά τη μεταφορά των οδηγιών για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων⁽³⁰⁾ και για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών⁽³¹⁾ είναι χαρακτηριστικά παραδείγματα της σημασίας της συμμετοχής των περιφερειακών και τοπικών αρχών σε ολόκληρη τη διαδικασία διαμόρφωσης της κοινοτικής νομοθεσίας⁽³²⁾.

Οι αξιολογήσεις αντίκτυπου των κοινοτικών νομοθετικών προτάσεων αποτελούν σημαντικό μέσο για την βελτίωση της κοινοτικής νομοθεσίας. Κατά τις αξιολογήσεις, πρέπει να εξετάζεται προσεκτικά και η εφαρμογή και η επιβολή της νομοθεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, έχει ιδιαίτερη σημασία να καταλάβει κεντρική θέση η εδαφική πτυχή της νέας νομοθεσίας στις αξιολογήσεις αντίκτυπου που διενεργεί επί του παρόντος η Επιτροπή. Για να μπορεί να υπολογισθεί σωστά η εδαφική πτυχή, οι υπηρεσίες της Επιτροπής πρέπει να προσδιορίζουν εγκαίρως τις συνέπειες της νέας νομοθεσίας για τις περιφέρειες και τους δήμους. Επ' αυτού η Επιτροπή των Περιφερειών μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο.

VIII. Δίκτυο παρακολούθησης της επικουρικότητας της Επιτροπής των Περιφερειών: ένα καθοριστικό εργαλείο για την ενίσχυση της δημοκρατικής ευθύνης και της συμμετοχής στη νομοθετική διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Στόχος της αρχής της επικουρικότητας είναι να διασφαλίζεται ότι, στους τομείς μη αποκλειστικής αρμοδιότητας της Κοινότητας, οι αποφάσεις λαμβάνονται στο καταλληλότερο επίπεδο. Επομένως, στους εν λόγω τομείς, πρέπει να διενεργούνται έλεγχοι, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η κοινοτική δράση δικαιολογείται με βάση τις διαθέσιμες εναλλακτικές δυνατότητες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.
- Το δίκτυο παρακολούθησης της επικουρικότητας, το οποίο συστάθηκε από την Επιτροπή των Περιφερειών και περιλαμβάνει σήμερα 96 μέλη (περιφερειακές και τοπικές αρχές, εθνικά και περιφερειακά κοινοβούλια, ενώσεις εδαφικών αρχών), διεξάγει επιγραμματικές διαβουλεύσεις μέσω του δικτυακού τόπου του. Οι στόχοι του είναι οι εξής:

⁽³⁰⁾ Οδηγία 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1999, περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων (ΕΕ L 182 της 16.7.1999, σ. 1–19), οδηγία 2006/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ L 114 της 27.04.2006, σ. 9–21).

⁽³¹⁾ Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114–240).

⁽³²⁾ Μελέτη με θέμα τον «αντίκτυπο του κοινοτικού δικαίου σε τοπικό επίπεδο» ανατέθηκε στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης (EIPA), στην οποία θα εξετασθούν ειδικότερα τα δύο αυτά πρακτικά παραδείγματα. Τα αποτελέσματα της μελέτης θα παρουσιασθούν στην ομάδα υψηλού επιπέδου για τη διακυβέρνηση και την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον Οκτώβριο του 2009, υπό σουηδική προεδρία.

- Οργάνωση διαβουλεύσεων με τους εταίρους του δικτύου σχετικά με έγγραφα και προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες συμβάλλουν στην ανάλυση της εφαρμογής των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και στην αξιολόγηση του αντικτύπου των προτεινόμενων μέτρων. Με τον τρόπο αυτό, το δίκτυο διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των περιφερειακών και τοπικών αρχών και της Επιτροπής των Περιφερειών σε σχέση με την ευρωπαϊκή νομοθετική διαδικασία.
- Λειτουργία ως κέντρο παροχής πληροφοριών, το οποίο επιτρέπει στις περιφερειακές και τοπικές αρχές να αποκτήσουν ταχύτερη πρόσβαση στις πληροφορίες που τις ενδιαφέρουν σε σχέση με την ΕΕ και τους παρέχει έναν πρόσθετο δίαυλο για να ακουστεί η φωνή τους.
- Παροχή συνδρομής στην Επιτροπή των Περιφερειών ώστε να διευρύνει τη βάση διαβούλευσής της παρέχοντάς της πρόσβαση στις πολιτικές και διοικητικές δομές των περιφερειών και των δήμων της Ευρώπης και θέτοντας τους πόρους αυτούς στη διάθεση των εισηγητών της.
- Συμμετοχή των μελών του δικτύου παρακολούθησης της επικουρικότητας στις μελλοντικές μελέτες εδαφικού αντικτύπου των προτάσεων της Επιτροπής, και τούτο σε πρώιμο στάδιο της προ-νομοθετικής διαδικασίας.

Για την πρακτική εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η Επιτροπή των Περιφερειών:

Δεσμεύεται:

- να ενισχύσει τη συμμετοχή της στη διαδικασία παρακολούθησης του **σχεδίου δράσης για τη βελτίωση της νομοθεσίας και να αναπτύξει περαιτέρω** την εσωτερική πολιτική διαδικασία της και τις διαβουλεύσεις της, μέσα από διαδραστικές πλατφόρμες, προκειμένου να λαμβάνει αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τη συνεκτίμηση της τοπικής και περιφερειακής διάστασης στην υπό επεξεργασία νομοθεσία.
- να **εδραιώσει τις θεσμικές σχέσεις της** με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθ' όλη τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας.
- να **αναπτύξει τρόπους λειτουργίας σε συνεργασία με τα εθνικά κοινοβούλια και τις περιφερειακές νομοθετικές συνελεύσεις**, προκειμένου να προβάλλει τη θέση των περιφερειακών και τοπικών αρχών όλων των κρατών μελών, τόσο στην εκ των προτέρων φάση όσο και στο πλαίσιο του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης ⁽³³⁾.
- να συμβάλει στις **εργασίες της ομάδας υψηλού επιπέδου ανεξάρτητων ενδιαφερομένων μερών σχετικά με τη μείωση του διοικητικού φόρτου**, να διατυπώσει τη γνώμη της σχετικά με τις προτάσεις που θα υποβάλει η ομάδα, και να εξετάσει στο εξής τη σύσταση μιας ομάδας υψηλού επιπέδου των εδαφικών αρχών.

Ζητεί:

- να συνοδευθεί η **διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση της νομοθεσίας**, η οποία έχει συναφθεί μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από ένα πρωτόκολλο συμφωνίας με την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων μηχανισμών αξιολόγησης και διαβούλευσης, και ειδικότερα:

Ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- να συνεχίσει τις προσπάθειες **απλούστευσης του κανονιστικού περιβάλλοντος**, ιδίως στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, και να θεσπίσει ένα περιφερειακό σκέλος στα εθνικά σχέδια δράσης για την απλούστευση της νομοθεσίας.
- να εξασφαλίσει **ευχερή πρόσβαση των περιφερειακών και τοπικών αρχών** στην επιτροπολογία και στις ομάδες εμπειρογνομόνων που είναι επιφορτισμένες να υλοποιήσουν το σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της νομοθεσίας ⁽³⁴⁾ ⁽³⁵⁾.

⁽³³⁾ Η Διάσκεψη των Περιφερειακών Νομοθετικών Συνελεύσεων της Ευρώπης (CALRE) ίδρυσε ένα δίκτυο, σε τεχνικό και πολιτικό επίπεδο, για την παρακολούθηση της εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας.

⁽³⁴⁾ Έκθεση του σεμιναρίου υψηλού επιπέδου σχετικά με την τοπική διακυβέρνηση (Biarritz, 14-16 Σεπτεμβρίου 2008).

⁽³⁵⁾ Η Διάσκεψη ευρωπαϊκών περιφερειών με νομοθετική αρμοδιότητα (REGLEG) οργανώνει ανταλλαγές ορθών πρακτικών σχετικά με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων που εκπροσωπούν τις περιφέρειες με νομοθετικές εξουσίες στο πλαίσιο της διαδικασίας επιτροπολογίας και στους κόλπους των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής, καθώς και των ομάδων εργασίας του Συμβουλίου.

Καλεί τα κράτη μέλη:

- να θεσπίσουν έναν μηχανισμό διαβούλευσης με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, με σκοπό τη **διευκόλυνση της μεταφοράς της ευρωπαϊκής νομοθεσίας**·
- να εξασφαλίσουν ότι, κατά την μεταφορά και την εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, θα τηρείται η ισχύουσα στο εκάστοτε κράτος κατανομή των αρμοδιοτήτων·
- να συνεχίσουν, στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης, τις εργασίες σχετικά με το σχέδιο Χάρτη της Περιφερειακής Δημοκρατίας.

Αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου της κοινοτικής παρέμβασης

Οι μηχανισμοί αξιολόγησης επιτρέπουν να διαπιστωθεί κατά πόσον οι αποφάσεις λαμβάνονται και εφαρμόζονται στο κατάλληλο επίπεδο, να προσδιορισθούν τα κατάλληλα πολιτικά εργαλεία και να καθορισθεί το πεδίο και η ένταση της κοινοτικής παρέμβασης. Καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες για τον καθορισμό της έννοιας του εδαφικού αντικτύπου, τον προσδιορισμό των κοινών στόχων που μπορούν να προσαρμοσθούν στις ιδιαιτερότητες των εδαφών, και την ανάπτυξη ορθών ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών. Οι προσπάθειες αυτές μπορούν επίσης να προσδώσουν συγκεκριμένο περιεχόμενο στην αρχή της εδαφικής συνοχής.

Για την πρακτική εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η Επιτροπή των Περιφερειών:**Δεσμεύεται:**

- να ενισχύσει τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της υλοποίησης της συμφωνίας συνεργασίας της, προκειμένου να διαβιβάζει αιτιολογημένες γνωμοδοτήσεις των περιφερειακών και τοπικών αρχών σχετικά με την ανάλυση αντικτύπου των προτάσεων της Επιτροπής σε πρώιμο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας·
- να θεσπίσει, με τη στήριξη της επιτροπής ανάλυσης αντικτύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, **μια «ομάδα υψηλού επιπέδου» με τεχνικό χαρακτήρα επιφορτισμένη με την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου των σημαντικών κοινοτικών πολιτικών** με σκοπό τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της νομοθεσίας, την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών και την αύξηση της αποδοχής των κοινοτικών πολιτικών από τους πολίτες·

Συνιστά:

- να συστηματοποιηθεί η ανάλυση του εδαφικού αντικτύπου χάρη στη συμμετοχή, στα αρχικά στάδια της λήψης πολιτικών αποφάσεων, των διάφορων ενδιαφερομένων παραγόντων, έτσι ώστε γίνουσαν αντιληπτές οι οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειες των κοινοτικών νομοθετικών και μη νομοθετικών προτάσεων στις περιφέρειες·
- να ενισχυθούν οι μηχανισμοί αξιολόγησης του εδαφικού αντικτύπου όταν προτείνονται **ουσιαστικές τροποποιήσεις στις αρχικές προτάσεις κατά τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας**·
- να καταστούν πιο ελαστικές οι προϋποθέσεις της **εκ των υστέρων αξιολόγησης**, ούτως ώστε ο τοπικός και περιφερειακός αντίκτυπος ορισμένων οδηγιών, καθώς και η μεταφορά και εφαρμογή σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο των ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων, να εξετάζονται και να συνεκτιμώνται στην έκθεση αξιολόγησης αντίκτυπου της Επιτροπής·
- να αντικατοπτρίζουν **οι ευρωπαϊκές και εθνικές στατιστικές** την πολυμορφία της εδαφικής πραγματικότητας, προκειμένου να γίνεται καλύτερα κατανοητός ο αντίκτυπος των πολιτικών στις περιφέρειες·

Ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- να ενσωματώνουν οι διάφοροι **πίνακες αποτελεσμάτων** της, για τη μέτρηση της προόδου ορισμένων βασικών πολιτικών ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, τη μεταβλητή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, προκειμένου να αξιολογηθεί ο πραγματικός αντίκτυπος της κοινοτικής παρέμβασης, και υπογραμμίζει σχετικά την αναγκαιότητα **ενίσχυσης της περιφερειακής και τοπικής διάστασης του πίνακα αποτελεσμάτων της εσωτερικής αγοράς.**

Ανάπτυξη των δυνατοτήτων της εδαφικής συνεργασίας

Η ενίσχυση της εδαφικής συνεργασίας είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής. Οι ευκαιρίες κάθετης και οριζόντιας εταιρικής σχέσης, τις οποίες διασφαλίζει το πολιτικό, νομικό και χρηματοδοτικό πλαίσιο διεθνικής συνεργασίας που επιτρέπει τη συνεργασία μεταξύ περισσότερων εδαφών διαφορετικών ευρωπαϊκών κρατών, πρέπει να προωθηθούν σημαντικά τα επόμενα έτη.

Πράγματι, στο εσωτερικό ενός γεωγραφικού πλαισίου η συνεργασία επιτρέπει στις πολιτικές αρχές και στις διοικήσεις διαφορετικών επιπέδων να συνεργασθούν και να προωθήσουν κοινά συμφέροντα βελτιώνοντας τις συνθήκες διαβίωσης των ενδιαφερόμενων πληθυσμών και συνενώνοντας τους πόρους και τις ικανότητες.

Η προοπτική εδραίωσης του ευρωπαϊκού ομίλου εδαφικής συνεργασίας και η αναθεώρηση του κανονισμού του παροτρύνουν την Επιτροπή των Περιφερειών να διατυπώσει προτάσεις για τη βελτιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας του συγκεκριμένου εργαλείου.

IX. Ο ευρωπαϊκός όμιλος εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ)

- Ο ΕΟΕΣ είναι ένα νέο κοινοτικό νομικό εργαλείο (κανονισμός 1082/2006), με στόχο τη σταθεροποίηση της εδαφικής συνεργασίας μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων διακυβέρνησης και σε διασυνοριακό επίπεδο, το οποίο παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον για την ενίσχυση της πολιτικής εδαφικής συνοχής. Η δημιουργία περίπου τριάντα ΕΟΕΣ βρίσκεται σε εξέλιξη στην Ευρώπη, ενώ έχουν ήδη θεσπισθεί έξι.
- Η διάσταση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης βρίσκεται στο επίκεντρο της δρομολόγησης, της θέσπισης και της διαχείρισης ενός ΕΟΕΣ. Πράγματι, ο ΕΟΕΣ επιτρέπει τη συμμετοχή, σύμφωνα με μια μεταβλητή θεσμική γεωμετρία, των δημόσιων αρχών βάσει των επιπέδων αρμοδιότητάς τους και την προώθηση μιας διευρυμένης εταιρικής σχέσης με τους κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες. Σύμφωνα με τις πρώτες εμπειρίες, οι τομείς εφαρμογής του ΕΟΕΣ ποικίλλουν: από την υγεία έως την πολιτική άμυνα, από την οικονομική ανάπτυξη έως την προστασία και την προώθηση των φυσικών πόρων, από την κατάρτιση έως την πολιτική έρευνας και καινοτομίας κ.λπ.
- Η Επιτροπή των Περιφερειών εργάζεται σε συντονισμό με τις εδαφικές αρχές, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη για τη βελτιστοποίηση των δυνατοτήτων του συγκεκριμένου εργαλείου και τη διευκόλυνση της δημιουργίας ενός δημόσιου χώρου επικοινωνίας, ενημέρωσης, ανάλυσης, έρευνας και δικτύωσης εμπειρογνομοσύνης.

Η εσωτερική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσανατολίζεται επίσης προς την ανάπτυξη μακροπεριφερειών. Ωστόσο, η καινοτόμος αυτή προσέγγιση απαιτεί μεγάλη συνεκτικότητα στη χάραξη και στην ενσωμάτωσή της στην ευρωπαϊκή διαδικασία και πρέπει οπωσδήποτε να υποστηριχθεί από μια διαδικασία πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η οποία θα καθορίσει έναν νέο τύπο εταιρικής σχέσης που θα προσεγγίσει τις στρατηγικές κινήσεις με τις εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές της Ένωσης. Τα διδάγματα από τη θέσπιση της στρατηγικής για την περιοχή της Βαλτικής, από τις δυνατότητες που προσφέρει το «Σχέδιο δράσης για την ευρύτερη γειτνίαση» που έχει σχεδιαστεί για τις εξόχως απομακρυσμένες περιφέρειες, και από την επικείμενη δρομολόγηση της στρατηγικής για τον Δούναβη θα είναι καθοριστικής σημασίας για τον καθορισμό της συνάφειας των εν λόγω μακροπεριφερειών σε σχέση με την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, την ανάπτυξη της εδαφικής συνεργασίας και τον στόχο της εδαφικής συνοχής.

X. Η στρατηγική για την περιοχή της Βαλτικής

- Στόχος της στρατηγικής για την περιοχή της Βαλτικής είναι η ανανέωση της συνεργασίας στη θάλασσα αυτή λεκάνη για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής κατάστασης της περιοχής, τη στήριξη της βιώσιμης οικονομικής της ανάπτυξης, την αύξηση της προσπελασιμότητάς της και τη βελτίωση του επιπέδου ασφάλειάς της. Αυτή η ολοκληρωμένη συμμετοχική στρατηγική, η οποία τελεί υπό επεξεργασία, αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της υλοποίησης των πολυτομεακών πολιτικών, οι οποίες ενεργοποιούνται από περισσότερους παράγοντες και επικεντρώνονται σε μια ευρωπαϊκή μακροπεριφέρεια. Σκοπός της είναι να ενοποιήσει τις διάφορες γραμμές προγραμματισμού και χρηματοδότησης, σε ευρωπαϊκό, εθνικό και υποεθνικό επίπεδο, με τη δυνατότητα επίτευξης αποτελεσμάτων μόχλευσης στα προγράμματα της πολιτικής συνοχής ως πλαίσιο αναφοράς.
- Η διακυβέρνηση θα καθορίσει τον βαθμό επιτυχίας της στρατηγικής αυτής. Πράγματι, η ανάπτυξη της απαιτεί μια πολυεπίπεδη προσέγγιση, με ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ του ευρωπαϊκού, του εθνικού, του περιφερειακού και του τοπικού επιπέδου καθώς και σε διασυνοριακό επίπεδο και μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα ⁽³⁶⁾.

Για την πρακτική εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η Επιτροπή των Περιφερειών:

Δεσμεύεται:

- να αξιολογήσει τη συνάφεια **στρατηγικών μακροπεριφερειακής ανάπτυξης** υπό το πρίσμα της συμμετοχής των περιφερειακών και τοπικών αρχών στη φάση χάραξης, επεξεργασίας, υλοποίησης, επικοινωνίας με τους πολίτες και αξιολόγησης, καθώς και στα αντίστοιχα σχέδια δράσης τους, και να διεκδικήσει στην περίπτωση αυτή τη διάθεση επαρκών κονδυλίων στον κοινοτικό προϋπολογισμό για πόρους και κατάλληλους μηχανισμούς χρηματοδότησης·
- να συνεργασθεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα λοιπά εμπλεκόμενα θεσμικά όργανα για μια **ισχυρή δράση επικοινωνίας και επιχειρησιακής στήριξης για τη θέσπιση νέων ΕΟΕΣ** καθώς και για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στο πλαίσιο των ΕΟΕΣ που έχουν συσταθεί·
- να συμβάλει στην προοπτική της ενδεχόμενης **αναθεώρησης του κανονισμού 1082/2006 για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ)**, βάσει των εμπειριών της ομάδας εμπειρογνομόνων της ⁽³⁷⁾, ιδίως για τη μεγαλύτερη ενσωμάτωση των κοινωνικοοικονομικών εταίρων, τη διευκόλυνση της υλοποίησης στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, την αύξηση της ευελιξίας των διαδικασιών εγκατάστασης, την αναφορά στα βασικά ευρωπαϊκά νομοθετικά κείμενα που αφορούν ιδιαίτερα τη διασυνοριακή διάσταση (π.χ. διασυνοριακή υγεία), την πρόβλεψη μέτρων παροχής κινήτρων, συμπεριλαμβανομένων νομικών, οικονομικών και χρηματοοικονομικών κινήτρων, είτε σε ευρωπαϊκό είτε σε εθνικό επίπεδο, και την προώθηση του συγκεκριμένου εργαλείου στην κοινοτική έννομη τάξη στην Ευρώπη·

⁽³⁶⁾ Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη νέα στρατηγική για τη Βαλτική Θάλασσα» (CdR 381/2008 fin).

⁽³⁷⁾ Η Επιτροπή των Περιφερειών σύστησε μια ομάδα εμπειρογνομόνων, προερχόμενων από εδαφικές αρχές και ερευνητικά ιδρύματα από περίπου 23 χώρες. Στόχος της ομάδας είναι:

- η παρακολούθηση και η υλοποίηση των διατάξεων του κανονισμού στο επίπεδο των κρατών μελών·
- η διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειριών σχετικά με τη δημιουργία των ΕΟΕΣ σε εδαφικό επίπεδο και η ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές που τους αφορούν·
- ο καθορισμός της ενδεχόμενης χρήσης του ΕΟΕΣ ως εργαλείου εδαφικής ανάπτυξης·
- η βελτίωση της επικοινωνίας όσον αφορά τις δυνατότητες και τις προκλήσεις που συνδέονται με τον ΕΟΕΣ σε εδαφικό επίπεδο. Δικτυακός τόπος: www.cor.europa.eu/egtc.htm.

Συνιστά:

- να διατεθούν συμπληρωματικοί πόροι στα τρία σκέλη της εδαφικής συνεργασίας, λόγω της αναμφισβήτητης συμβολής της στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης·

Ζητεί:

- από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναφέρει στην επόμενη έκθεσή της σχετικά με την **αξιολόγηση/αναδιώρηση του κανονισμού ΕΟΕΣ** τις εναλλακτικές δυνατότητες που εξετάζει για την πλήρη αξιοποίηση του νομικού αυτού εργαλείου·
- από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από τα κράτη μέλη να ενισχύσουν **την ευαισθητοποίηση σχετικά με το συγκεκριμένο εργαλείο** εντατικοποιώντας σημαντικά την εσωτερική ενημέρωση στις γενικές διευθύνσεις και στα υπουργεία και αναδεικνύοντας την προστιθέμενη αξία του·
- από τα κράτη μέλη, να συνεργάζονται έντιμα με τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές κατά τις διαδικασίες θέσπισης νέων ΕΟΕΣ, ώστε να εξελίσσονται και να ολοκληρώνονται γοργά και με πλήρη τήρηση του γράμματος και του πνεύματος του κανονισμού 1082/2006.

Ενθάρρυνση των καινοτόμων μεθόδων διακυβέρνησης σε πλαίσιο εταιρικής σχέσης

Οι οικονομικές, τεχνολογικές και κοινωνικές μεταλλαγές επιβάλλουν την εξέλιξη των νοοτροπιών και των πρακτικών. **Η κοινοτική μέθοδος πρέπει να εμπλουτισθεί με καινοτόμους και πειραματικές πρακτικές, οι οποίες συνοδεύονται από την πείρα και την εμπειρογνομοσύνη των εκλεγμένων περιφερειακών και τοπικών εκπροσώπων που καλούνται συνήθως να υλοποιήσουν τις κοινές πολιτικές και να εφαρμόσουν την κοινοτική νομοθεσία.**

Από την άποψη αυτή, η πειραματική εφαρμογή συνιστά ένα μέσο χρηστής διακυβέρνησης που επιτρέπει την εφαρμογή των δράσεων σε μικρή κλίμακα, ώστε να δοκιμαστούν οι συνέπειές τους, με προοπτική τη γενίκευσή τους εάν τα αποτελέσματα είναι ικανοποιητικά, και τη θεμελίωση των αποφάσεων των υπευθύνων για τη χάραξη πολιτικής σε δεδομένα που έχουν ήδη ελεγχθεί όσον αφορά τον εδαφικό τους αντίκτυπο.

Επίσης, η ανάθεση συμβάσεων, η οποία παρήγαγε στο πλαίσιο της κοινοτικής περιφερειακής πολιτικής ένα φαινόμενο αποδοχής των ευρωπαϊκών στρατηγικών προτεραιοτήτων από το εθνικό, το περιφερειακό και το τοπικό επίπεδο και ενίσχυσε τον συντονισμό των δημόσιων πολιτικών που θεσπίσθηκαν καθώς και τις διοικητικές τους ικανότητες, πρέπει να διευρυνθεί σε άλλες ευρωπαϊκές πολιτικές.

Για την πρακτική εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η Επιτροπή των Περιφερειών:**Δεσμεύεται:**

- να υποβάλει προτάσεις για τη στήριξη της προσφυγής στην **πειραματική εφαρμογή σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο** για ορισμένους τομείς παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η κοινωνική ατζέντα, η πολιτική ένταξης, η πολιτική για την καινοτομία, η πολιτική συνοχής, η βιώσιμη ανάπτυξη ή η πολιτική άμυνα·
- να αναπτύξει μεθόδους δράσης για τη συχνότερη χρήση της **μεθόδου ελεγχόμενης πειραματικής εφαρμογής**, ώστε να μελετηθούν οι συνέπειες των σημαντικών μεταρρυθμίσεων των κοινών πολιτικών, και ειδικότερα της κοινής γεωργικής πολιτικής·

- να προασπισθεί την προοπτική σύναψης στοχοθετημένων συμβάσεων, όπως αυτές που προβλέφθηκαν το 2001, προτείνοντας την προσαρμογή των πολιτικών και νομικών διαδικασιών εφαρμογής τους, κυρίως με τη χρήση **τριμερών μέσων ευέλικτων και διαφοροποιημένων**: κατά τη διαδικασία αυτή θα πρέπει να γίνονται απόλυτα σεβαστές η θεσμική και η διαδικαστική αυτονομία των κρατών μελών, όχι μόνον ως προς τη μεταφορά, αλλά κυρίως ως προς την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.

Συνιστά:

- να **θεσπισθούν ευρωπαϊκά εδαφικά σύμφωνα**, δυνάμει των οποίων θα μπορούν να συνεργάζονται, σε εθελοντική βάση, τα διάφορα αρμόδια επίπεδα διακυβέρνησης για την προσαρμογή της υλοποίησης των μεγάλων πολιτικών στόχων και προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη βάση της εταιρικής σχέσης με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές ⁽³⁸⁾.
- να προβλεφθεί ότι τα ευρωπαϊκά εδαφικά σύμφωνα θα περιλαμβάνουν τη δέσμευση ενός οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη δέσμευση των εθνικών αρχών και μίας ή περισσότερων εδαφικών αρχών, τον προσδιορισμό των ευρωπαϊκών πολιτικών στόχων που πρέπει να επιτευχθούν, την παρουσίασή τους με τη μορφή συγκεκριμένων επιτευγμάτων στο συγκεκριμένο έδαφος, ένα σύστημα παρακολούθησης και, τέλος, **τον καθορισμό μιας δομής προϋπολογισμού, η οποία θα συγκεντρώνει τις εισφορές των διάφορων μερών που είναι αναγκαίες για την υλοποίησή τους**.

Καλεί:

- να προανατολισθεί ο προβληματισμός σχετικά με το **θέμα της χρηματοδότησης των ευρωπαϊκών εδαφικών συμφώνων** προς τις ενέργειες που μπορούν να επιτευχθούν, αφενός, για το ευρωπαϊκό επίπεδο, μεταξύ των υφιστάμενων κονδυλίων του προϋπολογισμού στους οικείους τομείς και των διαρθρωτικών ταμείων και, αφετέρου, για το τοπικό, το περιφερειακό και το εθνικό επίπεδο, μεταξύ των διαθέσιμων κονδυλίων του προϋπολογισμού· και τούτο, χωρίς να θεσπισθεί πρόσθετος χρηματοδοτικός μηχανισμός κοινοτικής περιφερειακής πολιτικής και χωρίς να ζητηθούν πρόσθετα χρηματοδοτικά μέσα για τον σκοπό αυτό.
- **τις εδαφικές αρχές που ενδιαφέρονται** να συμμετάσχουν σε μια τέτοια διαδικασία, **να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους**, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που έχει ξεκινήσει σχετικά με την εφαρμογή της λευκής βίβλου.

5. Εφαρμογή και παρακολούθηση της λευκής βίβλου

Δημοσιεύοντας την παρούσα λευκή βίβλο, η Επιτροπή των Περιφερειών αναλαμβάνει την πρωτοβουλία να παρουσιάσει πώς αντιλαμβάνεται την κοινοτική μέθοδο, βασιζόμενη σε μια διαδικασία διακυβέρνησης που εξασφαλίζει τη συμμετοχή των εδαφικών αρχών στη διαμόρφωση και στην υλοποίηση των κοινοτικών πολιτικών. Η αντίληψη αυτή βασίζεται στις προόδους που επέφερε η λευκή βίβλος για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία εγκρίθηκε το 2001, και αναλύει την πρόκληση και τις δυσκολίες που παρουσιάζει η από κοινού διακυβέρνηση στην Ευρώπη. Η καλλιέργεια ενός ευρωπαϊκού πνεύματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης αποτελεί μια συνεχή πρόκληση. Επομένως, η Επιτροπή των Περιφερειών, θα αξιολογεί τακτικά τις προόδους που επιτυγχάνονται στην εφαρμογή της και θα υποβάλλει έκθεση ανά τριετία σχετικά με την κατάσταση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αμέσως μετά τη δημοσίευση της λευκής βίβλου, η Επιτροπή των Περιφερειών θα ξεκινήσει διαδικασία συνεννόησης με τα κοινοτικά θεσμικά όργανα, με σκοπό να λάβουν συγκεκριμένη μορφή οι προτάσεις και οι δεσμεύσεις που εκτίθενται εδώ.

⁽³⁸⁾ Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η θέσπιση “Ευρωπαϊκών Τοπικών Συμφώνων”: Πρόταση για την αναθεώρηση των τριμερών συμφωνιών και συμβάσεων» (CdR 135/2006 fin).

Ξεκινά επίσης μια γενική διαβούλευση με στόχο να συγκεντρώσει τις απόψεις των αρχών, των οργανώσεων και των ενδιαφερομένων μερών, τους οποίους και καλεί να της υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την προφορότερη μέθοδο υλοποίησης της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στην Ευρώπη. Οι παρατηρήσεις μπορούν να αποσταλούν έως τις 30 Νοεμβρίου 2009, στην εξής διεύθυνση:

Comité des régions de l'Union européenne
Cellule de prospective
Bureau VMA 0635
Rue Belliard/Belliardstraat 101
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: governance@cor.europa.eu ⁽³⁹⁾.

Βάσει των αποτελεσμάτων της γενικής διαβούλευσης και των συμπερασμάτων της συνεννόησης με τα θεσμικά όργανα και τους ενδιαφερομένους, η Επιτροπή των Περιφερειών θα εκπονήσει σχέδιο δράσης για την υλοποίηση των συστάσεών της.

Βρυξέλλες, 17 Ιουνίου 2009

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

⁽³⁹⁾ Η διαδικασία παρακολούθησης της λευκής βίβλου θα συνοδεύεται από τις δραστηριότητες των εργαστηρίων της Επιτροπής των Περιφερειών (www.cor.europa.eu/ateliers).

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα Ένας χρόνος μετά τη Λισσαβόνα: Η εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής σε εξέλιξη και Η ΕΕ, η Αφρική και η Κίνα: προς τριμερή διάλογο και τριμερή συνεργασία

(2009/C 211/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- χαιρετίζει τις προσπάθειες που έχουν καταβάλει οι αρμόδιοι παράγοντες, από την ευρωπαϊκή και την αφρικανική πλευρά, από την έναρξη της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Αφρικής και τονίζει την ανάγκη να συνεχιστούν, να επιταχυνθούν, να ενισχυθούν και να διευρυνθούν οι πρωτοβουλίες που ήδη έχουν δρομολογηθεί στα πλαίσια των οκτώ εταιρικών σχέσεων·
- προτείνει να συμμετέχει η Επιτροπή των Περιφερειών στο έργο των ομάδων υλοποίησης των θεματικών εταιρικών σχέσεων, κυρίως όσον αφορά τη διακυβέρνηση, τους αναπτυξιακούς στόχους της Χιλιετίας, τις αλλαγές του κλίματος, τη μετανάστευση, την κινητικότητα και την απασχόληση· τονίζει ότι είναι αναγκαίο να αποκτήσει η ΕΕ εργαλεία στατιστικής μελέτης και αξιολόγησης για τις δράσεις αποκεντρωμένης συνεργασίας που αναλαμβάνουν οι ΟΤΑ· υπενθυμίζει ότι οι συνελεύσεις της αποκεντρωμένης συνεργασίας πρέπει να συνιστούν το κατεξοχήν βήμα διαλόγου μεταξύ της Επιτροπής και της ΕΤΠ και ότι είναι σκόπιμο να αποδοθεί, στο πλαίσιο αυτό, μια ιδιαίτερη θέση στις σχέσεις ΕΕ-Αφρικής·
- χαιρετίζει την ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα τη συνεργασία μεταξύ ΕΕ, Αφρικής και Κίνας και υπενθυμίζει τις αποκλίσεις ως προς τους στόχους και τα μέσα που υφίστανται σήμερα μεταξύ της πολιτικής που ασκεί η ΕΕ για την αναπτυξιακή βοήθεια και της αντίστοιχης πολιτικής της Κίνας στην αφρικανική ήπειρο· οι αποκλίσεις αυτές καθιστούν ακόμη πιο αναγκαία την ενισχυμένη συνεργασία, διατηρουμένων παράλληλα των υψηλών κριτηρίων όσον αφορά την χρηστή διακυβέρνηση και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
- φρονεί ότι πρέπει, ήδη από τώρα, να προβλεφθούν διαδικασίες για την συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών της Αφρικής, της Ευρώπης και της Κίνας στον τριμερή διάλογο ΕΕ-Αφρικής-Κίνας, κυρίως δε όσον αφορά τον προσδιορισμό των θεμάτων της συνεργασίας·
- τονίζει, στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης, την αναγκαιότητα διατήρησης και ενίσχυσης των πιστώσεων που έχουν προβλεφθεί για την αναπτυξιακή βοήθεια στην Αφρική·

Εισηγητής: ο κ. Jean-Louis DESTANS (FR/PES),
Πρόεδρος του Γενικού Συμβουλίου της περιφέρειας Eure

Κείμενα αναφοράς

Ένας χρόνος μετά τη Λισαβόνα: η εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής σε εξέλιξη

COM(2008) 617 τελικό

Η ΕΕ, η Αφρική και η Κίνα: για ένα τριμερή διάλογο και για τη συνεργασία

COM(2008) 654 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

A. Γενικές παρατηρήσεις

Σχετικά με την εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής

1. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη δημοσίευση της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Ένας χρόνος μετά τη Λισαβόνα: η εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής σε εξέλιξη», η οποία συνιστά αξιολόγηση του πρώτου έτους εφαρμογής του σχεδίου δράσης 2008-2010 και των οκτώ θεματικών εταιρικών σχέσεων που αυτό περιλαμβάνει και που έχουν στόχο την υλοποίηση της κοινής στρατηγικής ΕΕ-Αφρικής·

2. χαιρετίζει τις προσπάθειες που έχουν καταβάλει οι αρμόδιοι παράγοντες, από την ευρωπαϊκή και την αφρικανική πλευρά, από την έναρξη της κοινής στρατηγικής, τον Δεκέμβριο του 2007, και εντεύθεν, χάρη στις οποίες ετέθησαν οι βάσεις για μια εταιρική σχέση και μια συνεργασία «πέρα από την ανάπτυξη», «πέρα από την Αφρική» και «πέρα από τους θεσμούς»·

3. τονίζει ότι οι πρώτες αυτές πρόοδοι που σημειώθηκαν δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως επιχείρημα για να παρακαμφθεί η ανάγκη να συνεχιστούν, να επιταχυνθούν, να ενισχυθούν και να διευρυνθούν οι πρωτοβουλίες που ήδη έχουν δρομολογηθεί στα πλαίσια των οκτώ εταιρικών σχέσεων. Η στρατηγική ανάπτυξης και συνεργασίας μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Αφρικής δεν θα μπορέσει να αποφέρει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρά μόνον εάν υπάρχει συνεχής και ενισχυμένη δέσμευση των δύο μερών. Τα αποτελέσματα από τον πρώτο χρόνο εφαρμογής πρέπει να αποτελέσουν έναυσμα για τους ενδιαφερόμενους παράγοντες, από ευρωπαϊκής και από αφρικανικής πλευράς, ώστε να εντείνουν τις προσπάθειές τους και να συμβάλουν στην μακροπρόθεσμη επιτυχία της στρατηγικής·

4. χαιρετίζει την υιοθέτηση, στις 21 Νοεμβρίου 2008, κοινής έκθεσης από την ΕΕ και την Αφρικανική Ένωση, όπου επαναλαμβάνονται τα συμπεράσματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·

5. εκφράζει το ενδιαφέρον της για τα διαβήματα της Επιτροπής, η οποία, πέρα από τον απολογισμό στον οποίο προβαίνει, διατυπώνει συστάσεις για το μέλλον, με στόχο:

- να υπερβληθούν οι δυσχέρειες που απαντώνται κατά την εφαρμογή του σχεδίου δράσης·
- να προωθηθεί ο συλλογικός ενστερνισμός του σχεδίου από το σύνολο των συμμετεχόντων·

— να αναπτυχθεί μια σφαιρική και εγκάρσια προσέγγιση της αφρικανικής ηπείρου·

— να ενθαρρυνθεί ο συντονισμός και η συνεργασία ΕΕ-Αφρικής εντός των διεθνών θεσμών·

— να ενισχυθούν οι επικοινωνιακές δράσεις σχετικά με τους στόχους και τα επιτεύγματα της εταιρικής σχέσης, ώστε να εξασφαλιστεί η αύξηση της διαφάνειας και η σθεναρή υποστήριξη εκ μέρους του αφρικανικού και του ευρωπαϊκού πληθυσμού·

6. τονίζει ότι η προστιθέμενη αξία που μπορούν να προσφέρουν η Επιτροπή των Περιφερειών και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές της ΕΕ και της Αφρικής στο σύνολο των συστάσεων αυτών, καθώς και στους τρεις πυλώνες της εταιρικής σχέσης, ιδίως δε στους καλούμενους «πέρα από την ανάπτυξη» και «πέρα από τους θεσμούς», είναι καταφανής και αναγνωρισμένη και ότι, ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα έπρεπε να την ανάγει σε κεντρικό άξονα της επικοινωνιακής της δράσης·

Σχετικά με τον τριμερή διάλογο και την τριμερή συνεργασία μεταξύ ΕΕ, Αφρικής και Κίνας

7. χαιρετίζει την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Η ΕΕ, η Αφρική και η Κίνα: για ένα τριμερή διάλογο και για τη συνεργασία» και τονίζει τη σημασία της δυναμικής που έχει δρομολογηθεί, η οποία συνιστά ένα πρώτο βήμα για την οικοδόμηση συνεργιών υπέρ της Αφρικής·

8. πιστεύει ότι είναι πράγματι καθοριστικό για το μέλλον της αφρικανικής ηπείρου να ξεκινήσει μια συνεργασία μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κίνας. Η ΕΕ και η Κίνα έχουν όντως αναπτύξει διμερείς εταιρικές σχέσεις με την Αφρική και αποτελούν αντιστοίχως τον πρώτο και τον τρίτο εμπορικό εταίρο της Αφρικής και τους δύο μεγαλύτερους προμηθευτές άμεσων ξένων επενδύσεων στην ήπειρο·

9. φρονεί ότι είναι αναγκαίο να επανατοποθετηθεί η τριμερής αυτή προσέγγιση με συνυπολογισμό του λοιπού κόσμου, συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων αναδυόμενων χωρών·

10. υπενθυμίζει τις αποκλίσεις ως προς τους στόχους και τα μέσα που υφίστανται σήμερα μεταξύ της πολιτικής που ασκεί η ΕΕ για την αναπτυξιακή βοήθεια και της αντίστοιχης πολιτικής της Κίνας στην αφρικανική ήπειρο· οι αποκλίσεις αυτές καθιστούν ακόμη πιο αναγκαία την ενισχυμένη συνεργασία·

11. καλεί την Αφρικανική Ένωση, τα κράτη της Αφρικής και τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της Αφρικής να αναλάβουν πλήρως την θέση που τους αναλογεί στον προσδιορισμό των θεμάτων της συνεργασίας και στην έναρξη του τριμερούς διαλόγου. Ο διάλογος αυτός δεν πρέπει να περιορίζεται στον συντονισμό της ευρωπαϊκής και της κινέζικης πολιτικής·

12. ενθαρρύνει τους ιδύνοντες της Αφρικής, σε επίπεδο ηπείρου, κρατών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, να διατυπώσουν προτάσεις συνεργασίας για τους τομείς που, κατά την άποψή τους, θα ήταν οι πλέον κατάλληλοι ώστε να βρεθούν λύσεις για τις αναπτυξιακές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η αφρικανική ήπειρος·

13. υπενθυμίζει ότι, επί του προκειμένου, είναι σκόπιμο να υιοθετηθεί μια ευέλικτη και πραγματιστική προσέγγιση ώστε να καταγραφούν όλα τα ζητήματα που επιδέχονται συνεργασία, χωρίς εκ των προτέρων αποκλεισμό συγκεκριμένων τομέων·

14. τονίζει τη σημασία του τομέα συνεργασίας υπό τον τίτλο «αιεφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων», λαμβανομένων υπόψη των πολιτικών εντατικής εκμετάλλευσης των ενεργειακών πόρων που εφαρμόζονται στην Αφρική·

15. εκφράζει την έκπληξη της για το γεγονός ότι, μεταξύ των πεδίων συνεργασίας που προτείνει η Επιτροπή, δεν αποδίδει μεγαλύτερη προτεραιότητα στην υγεία, την παιδεία και την έρευνα, ενώ πρόκειται για τομείς καθοριστικούς για την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της Αφρικής, καθώς και για προτεραιότητες δράσης που έχουν προσδιοριστεί στα πλαίσια των Ηνωμένων Εθνών και της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Αφρικής, και καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή να ενισχύσει τις σχετικές προτάσεις της·

16. συνιστά να αναγνωριστεί η Αφρικανική Ένωση ως προνομιούχος εταίρος στην τριμερή αυτή σχέση, ούτως ώστε να προωθηθεί μια σφαιρική και συνεκτική προσέγγιση, πέρα από εθνικές διχόνοιες·

17. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη διοργάνωση συνάντησης κορυφής ΕΕ-Κίνας τον Μάιο του 2009, στην Πράγα, και καλεί το Συμβούλιο:

- να αναφερθεί στην τριμερή συνεργασία ΕΕ-Αφρικής-Κίνας, ώστε να δοθεί συγκεκριμένη διάσταση στις προτάσεις της Επιτροπής·
- να ενισχύσει τις προοπτικές συνεργασίας στους τομείς της υγείας, της παιδείας και της έρευνας·
- να λάβει υπόψη τις προτάσεις που θα διατυπώσουν οι αφρικανικοί φορείς·

18. υπογραμμίζει ότι η ΕΕ πρέπει να διατηρήσει τα υψηλά της κριτήρια όσον αφορά την χρηστή διακυβέρνηση και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά την άσκηση της πολιτικής για την αναπτυξιακή βοήθεια στην Αφρική, είτε αυτή εφαρμόζεται στα πλαίσια διμερούς συνεργασίας ΕΕ-Αφρικής είτε τριμερούς συνεργασίας ΕΕ-Αφρικής-Κίνας·

19. πιστεύει ότι η προϋπόθεση αυτή πρέπει να εξετάζεται μέσα από ένα δυναμικό και προοδευτικό πρίσμα, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι πρόοδοι που επιτυγχάνονται και οι πολιτικές που αναπτύσσουν τα αφρικανικά κράτη υπέρ της χρηστής διακυβέρνησης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

20. τονίζει ότι η τριμερής συνεργασία ΕΕ-Αφρικής-Κίνας δεν πρέπει να συνίσταται σε ευθυγράμμιση με τις μεθόδους και τους στόχους της Κίνας, δεδομένου ότι η προσέγγιση αυτή δεν θα συμβαδίζει κατ' ανάγκη με τις αξίες και της αρχές της ΕΕ και με τα μακροπρόθεσμα

συμφέροντα της Αφρικής· αυτό δεν σημαίνει βέβαια να αποκλεισθεί η επιδίωξη κοινών συμφερόντων·

21. επιβεβαιώνει τον μακροπρόθεσμο ρόλο της Επιτροπής των Περιφερειών, των περιφερειακών και των τοπικών αρχών της Ευρώπης, της Αφρικής και της Κίνας, στην πρακτική εφαρμογή του τριμερούς διαλόγου ΕΕ-Αφρικής-Κίνας, ο οποίος πρέπει να προωθηθεί περαιτέρω, ενώ τείνουν να αναπτύσσονται οι διμερείς σχέσεις ΕΕ-Αφρικής, Αφρικής-Κίνας και ΕΕ-Κίνας·

22. πιστεύει ότι οι διαδικασίες εφαρμογής της τριμερούς συνεργασίας και του τριμερούς διαλόγου πρέπει να συνυπολογίζουν τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της εκάστοτε περιφέρειας ή περιοχής και να προσαρμόζονται σε αυτές, και ότι είναι σκόπιμο, στον προσδιορισμό των εν λόγω διαδικασιών, να συμμετάσχουν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) της ΕΕ, της Αφρικής και της Κίνας·

23. τονίζει ότι πρέπει να σχεδιαστούν μηχανισμοί παρακολούθησης και ελέγχου της εφαρμογής της τριμερούς συνεργασίας και του τριμερούς διαλόγου, ώστε να εξασφαλιστεί η τήρηση των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει τα διάφορα μέρη·

Ο αντίκτυπος της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης

24. εκφράζει τις ανησυχίες της για τις επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης στην Αφρική, ενώ η προσοχή επικεντρώνεται στην κατάσταση των ανεπτυγμένων χωρών·

25. εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες εξακολουθούν να αφήνονται σε δεύτερη μοίρα. Ειδικότερα, η Αφρική υπο-εκπροσωπείται σκανδαλωδώς στην ομάδα G-20, γεγονός που την εμποδίζει να ασκεί επίδραση επί των διεθνών αποφάσεων για την εξάλειψη της οικονομικής κρίσης, τη στιγμή ακριβώς που η εν λόγω κρίση έχει διογκωμένη άμεση και έμμεση επίπτωση στην ήπειρο αυτή·

26. υπενθυμίζει ότι, λόγω των ευάλωτων οικονομικών και κοινωνικών προτύπων που επικρατούν στην Αφρική, η επίπτωση της κρίσης, άμεση και έμμεση, είναι διογκωμένη στην ήπειρο αυτή. Η άμεση επίπτωση αφορά κυρίως την μείωση των εξαγωγών πρώτων υλών των αφρικανικών χωρών λόγω της επιβράδυνσης της παγκόσμιας οικονομίας, την κατακόρυφη πτώση των ξένων επενδύσεων, τον κίνδυνο επιδείνωσης της επισιτιστικής κρίσης λόγω περιορισμού των πιστώσεων, καθώς και την απώλεια εισοδημάτων λόγω της μείωσης των εμβασμάτων εκ μέρους των απόδημων Αφρικανών, οι οποίοι πλήττονται από την ανεργία στις ανεπτυγμένες χώρες. Η έμμεση επίπτωση εκφράζεται κυρίως με τη μείωση της αναπτυξιακής βοήθειας και τον επαναπροσανατολισμό των πιστώσεων των ανεπτυγμένων χωρών προς την υποστήριξη της εθνικής τους οικονομικής δραστηριότητας·

27. υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΔΝΤ, η επίπτωση της οικονομικής κρίσης στην αφρικανική ήπειρο αναμένεται να οδηγήσει σε επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης, η οποία αναμένεται να ανέλθει το πολύ στα 3 % το 2009, θέτοντας τέρμα σε μια μέση οικονομική ανάπτυξη που υπερέβαινε τα 6 % κατά την τελευταία πενταετία, και στην σταδιακή ανάκαμψη της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής κατάστασης της ηπείρου·

28. πιστεύει ότι η κρίση θα είναι ακόμη πιο επώδυνη στην Αφρική λόγω των ανίσχυρων κοινωνικών πολιτικών και ότι κινδυνεύει να προκαλέσει καταστάσεις ανθρωπιστικής, πολιτικής και κοινωνικής κρίσης, οι οποίες, με τη σειρά τους, μπορεί να οδηγήσουν σε αστάθεια στην περιοχή και να ευνοήσουν την εμφάνιση νέων συγκρούσεων·

29. τονίζει, επί του προκειμένου, τη σημασία της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Αφρικής και του σχεδίου συνεργασίας ΕΕ-Αφρικής-Κίνας, καθώς και την αναγκαιότητα της διατήρησης και ενίσχυσης των πιστώσεων που έχουν προβλεφθεί για την αναπτυξιακή βοήθεια στην Αφρική·

30. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη αναγγείλει μείωση της αναπτυξιακής τους βοήθειας, πράγμα που ισοδυναμεί με επιδείνωση της κρίσης στην Αφρική·

31. επιβεβαιώνει, σε αυτή την δύσκολη οικονομική συγκυρία, τον κεντρικό ρόλο των ευρωπαϊκών τοπικών και περιφερειακών αρχών, η δράση των οποίων δεν περιορίζεται στην προσφορά σημαντικής χρηματοδοτικής βοήθειας, αλλά προχωρά περαιτέρω, με τη μεταφορά τεχνογνωσίας και εμπειρίας και με τη συνεργασία σε συγκεκριμένα προγράμματα·

B. Ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής

Η ιδιαιτερότητα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών

32. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι, στα πλαίσια της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Αφρικής, λαμβάνονται υπόψη η κοινωνία των πολιτών και οι μη παραδοσιακοί φορείς, καθώς και για την πρόταση της Επιτροπής που αποβλέπει στην έναρξη διαβουλεύσεων με σημαντικούς μη θεσμικούς παράγοντες, ειδικότερα με την κοινωνία των πολιτών, τον ακαδημαϊκό κόσμο και τον ιδιωτικό τομέα, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα να αναλάβουν ενεργό ρόλο στην εφαρμογή και την παρακολούθηση της κοινής στρατηγικής·

33. υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι πρέπει να διακρίνονται οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές από την κοινωνία των πολιτών, ότι οι ευρωπαϊκοί ΟΤΑ διατηρούν ενεργούς επαφές με τους ομόλογους τους οργανισμούς της Αφρικής, ότι συνεργάζονται σε τομείς όπως η παιδεία, οι αστικές υπηρεσίες (ύδατα και απορρίμματα), οι υποδομές, οι μεταφορές και επικοινωνίες, η εδαφική οικονομική ανάπτυξη και η υποστήριξη της τοπικής διακυβέρνησης· ότι, μέσα από τα προγράμματα αυτά, έχουν αποκτήσει ικανότητες, τεχνογνωσία και εμπειρία σε τομείς ιδιαίτερα σημαντικούς για την οικονομική, κοινωνική και πολιτική ανάπτυξη της αφρικανικής ηπείρου·

34. δηλώνει ότι, κατά συνέπεια, είναι καθοριστικό να αποδοθεί σημαντικότερος ρόλος στις ευρωπαϊκές τοπικές και περιφερειακές αρχές, στα πλαίσια της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Αφρικής, και να αξιοποιηθεί όσο το δυνατόν καλύτερα η εμπειρία τους·

35. εκτιμά ότι, σε προγενέστερες ανακοινώσεις της, ιδίως δε στην ανακοίνωση «Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης: φορείς ανάπτυξης», η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει σαφώς τη θέση που κατέχουν οι ΟΤΑ στην διεθνή συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες· ότι οι «Ευρωπαϊκές Ημέρες Ανάπτυξης», που πραγματοποιήθηκαν από τις 15 έως τις 17 Νοεμβρίου 2008, έδωσαν την ευκαιρία στους ΟΤΑ και στην Επιτροπή των Περιφερειών να αποδείξουν πόσο σημαντική είναι η συμβολή τους στην αναπτυξιακή συνεργασία και πόσο είναι αναγκαίο να τους δίδεται η δυνατότητα να παρεμβαίνουν, σε ευρωπαϊκό και σε διεθνές επίπεδο, στους τομείς που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους·

36. φρονεί, κατά συνέπεια, ότι, εφόσον ο ρόλος αυτός έχει αναγνωρισθεί, θα πρέπει να προβλέπεται στην εκάστοτε στρατηγική συνεργασίας της ΕΕ, ιδίως δε στη στρατηγική για την Αφρική και στον τριμερή διάλογο ΕΕ-Αφρικής-Κίνας·

37. ζητά, λοιπόν, από την Επιτροπή να διευρύνει και να επεκτείνει τη διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών και με τους μη παραδοσιακούς παράγοντες στις τοπικές και στις περιφερειακές αρχές, οι οποίες συνιστούν αναπόφευκτο συνομιλητή, καθώς και στις διεθνείς ενώσεις που τις εκπροσωπούν, ώστε να εξασφαλίζεται η συμμετοχή των ευρωπαϊκών και αφρικανικών ΟΤΑ στην χάραξη των αναπτυξιακών πολιτικών·

38. δεσμεύεται να ενθαρρύνει και να υποστηρίζει τις προσπάθειες συντονισμού των αφρικανικών τοπικών και εδαφικών αρχών σε εθνικό και υπο-εθνικό επίπεδο, ώστε να ενισχυθεί ο διαρθρωμένος διάλογος μεταξύ της ΕΤΠ και των ΟΤΑ της ΕΕ και της Αφρικής·

Η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην εταιρική σχέση

39. εκτιμά ότι, στα πλαίσια της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Αφρικής, η σύμπραξη ευρωπαϊκών και αφρικανικών ΟΤΑ πρέπει να υλοποιηθεί σε τρία επίπεδα:

— στο επίπεδο της χάραξης πολιτικών συνεργασίας με την Επιτροπή των Περιφερειών, με τη συμμετοχή της στην εκπόνηση χάρτη πορείας για την εφαρμογή της εταιρικής σχέσης·

— στο επίπεδο της υλοποίησης των σχεδίων συνεργασίας, ώστε να συμβάλλουν στον συντονισμό των πρωτοβουλιών της ΕΕ, της Αφρικανικής Ένωσης και των ΟΤΑ·

— στο επίπεδο της παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής της εταιρικής σχέσης, ώστε να εξασφαλιστεί ο συλλογικός ενστερνισμός της και η υποστήριξή της από τον εκατέρωθεν πληθυσμό·

40. για την επίτευξη του στόχου αυτού, προτείνει να συμμετέχει η Επιτροπή των Περιφερειών στο έργο των ομάδων υλοποίησης (ΟΥ) των θεματικών εταιρικών σχέσεων, οι οποίες αποτελούνται από κράτη μέλη που έχουν δεσμευθεί περισσότερο, την Επιτροπή και τη Γραμματεία του Συμβουλίου. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπενθυμίζει ότι συμμετέχει στην ομάδα που έχει επιφορτιστεί με την δημοκρατική διακυβέρνηση και τα ανθρώπινα δικαιώματα και ότι θα ήταν σκόπιμο η συμμετοχή αυτή να επεκταθεί και σε άλλες εταιρικές σχέσεις, ειδικότερα εκείνες στις οποίες οι ΟΤΑ καλούνται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, δηλαδή: την εταιρική σχέση για τους αναπτυξιακούς στόχους της Χιλιετίας (ΑΣΧ), την εταιρική σχέση για τις αλλαγές του κλίματος και την εταιρική σχέση για τη μετανάστευση, την κινητικότητα και την απασχόληση·

41. υπενθυμίζει ότι δεν υπάρχουν σήμερα ακριβή, λεπτομερή και πλήρη στατιστικά στοιχεία σχετικά με το συνολικό ποσό που αφιερώνουν οι ΟΤΑ στην αναπτυξιακή συνεργασία, ούτε και σχετικά με τους τομείς συνεργασίας που προκρίνονται ή με τους ανθρώπινους πόρους που κινητοποιούνται προς τούτο· πρόκειται, ωστόσο, για πληροφορία που έχει καθοριστική σημασία για την προώθηση της συνεκτικότητας και τη συνέργεια των πρωτοβουλιών αυτών με τους στόχους της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Αφρικής·

42. τονίζει, συνεπώς, ότι είναι αναγκαίο να αποκτήσει η ΕΕ εργαλεία στατιστικής μελέτης και αξιολόγησης για τις δράσεις αποκεντρωμένης συνεργασίας που αναλαμβάνουν οι ευρωπαϊκοί ΟΤΑ, ειδικότερα δε στην Αφρική, δεδομένου ότι οι δράσεις των ΟΤΑ δεν μπορούν να αποτιμηθούν με αποκλειστικά δημοσιονομικά κριτήρια, λόγω της σημαντικότητας μη υλικής βοήθειας που προσφέρουν·

43. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει πλέον την ανάγκη δημιουργίας ενός πλήρους αρχείου της αποκεντρωμένης συνεργασίας, ώστε να διευκολύνεται η ανταλλαγή πληροφορήσης και η εμφάνιση νέων τοπικών εταιρικών σχέσεων αποκεντρωμένης συνεργασίας, συνεκτικών προς τις ήδη αναληφθείσες δράσεις·

44. υπενθυμίζει ότι είναι διατεθειμένη να δημιουργήσει και να διαχειρίζεται, σε συνεργασία με την Επιτροπή, ένα τέτοιο αρχείο, με την μορφή διαδικτυακής πύλης, που θα μπορούσε να αποτελέσει κατά κάποιον τρόπο την προέκταση των ετήσιων συνελεύσεων της αποκεντρωμένης συνεργασίας·

45. υπενθυμίζει ότι οι συνελεύσεις της αποκεντρωμένης συνεργασίας πρέπει να συνιστούν το κατεξοχήν βήμα στρατηγικού και πολιτικού διαλόγου και προβληματισμού σχετικά με τις δράσεις αποκεντρωμένης συνεργασίας· και ότι, επομένως, είναι σκόπιμο να αποδοθεί, στο πλαίσιο αυτό, μια ιδιαίτερη θέση στις σχέσεις ΕΕ-Αφρικής, με στόχο να προωθηθεί το πνεύμα συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών και των αφρικανικών ΟΤΑ, η ακριβέστερη γνώση της εκάστοτε τοπικής προβληματικής για θέματα ανάπτυξης και η εμφάνιση στρατηγικών προβληματισμών σε συνάρτηση με την εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής·

Προώθηση της συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών της Αφρικής στην εταιρική σχέση

46. πιστεύει ότι η συμμετοχή των ΟΤΑ στην εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής δεν πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά στις ευρωπαϊκές αρχές·

47. τονίζει ότι η υπό εξέλιξη διαδικασία αποκέντρωσης και το φαινόμενο της έντονης αστικοποίησης στην Αφρική τοποθετούν τους ΟΤΑ στο επίκεντρο των αναπτυξιακών προκλήσεων, όπως ακριβώς και οι συνέπειες της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης στην Αφρική, οι οποίες θα γίνουν αισθητές κατά πρώτο λόγο σε τοπικό επίπεδο·

48. πιστεύει ότι η ενεργός συμμετοχή των αφρικανικών τοπικών και περιφερειακών αρχών πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τις προσπάθειες για πιο αποτελεσματικές και συνεκτικές αναπτυξιακές πολιτικές·

49. καλεί, λοιπόν, την Επιτροπή, πέραν της κοινωνίας των πολιτών, των μη-παραδοσιακών φορέων και των ευρωπαϊκών ΟΤΑ, να συμβουλευέται και τις αφρικανικές τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και τις διεθνείς ενώσεις που τις εκπροσωπούν·

50. ενθαρρύνει τις διεθνείς ενώσεις αφρικανικών ΟΤΑ να εμβαθύνουν τον συντονισμό τους με την Αφρικανική Ένωση και τα αφρικανικά κράτη, ώστε να ενισχυθεί η συνέργεια των δράσεων που αναπτύσσονται στην Αφρική, σε εθνικό και υπο-εθνικό επίπεδο·

51. τονίζει τον ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, τόσο της ΕΕ όσο και της Αφρικής, στην ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την αναπτυξιακή προβληματική, καθώς συσπειρώνουν, με αντικείμενο τα συγκεκριμένα προγράμματα συνεργασίας που αναπτύσσουν, τοπικές ενώσεις και πολίτες που κινητοποιούνται σχετικά με αναπτυξιακά ζητήματα· τονίζει, επίσης, ότι έτσι συμβάλλουν στην επιτυχία της εταιρικής σχέσης, η οποία εξαρτάται κατά πολύ από την υποστήριξη των πληθυσμών Βορρά και Νότου προς τους στόχους της συνεργασίας και της ανάπτυξης·

Η εταιρική σχέση για τη δημοκρατική διακυβέρνηση και τα ανθρώπινα δικαιώματα

52. επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρξει πραγματική δημοκρατική διακυβέρνηση χωρίς ουσιαστική συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην διαδικασία λήψης αποφάσεων·

53. παρατηρεί ότι οι ΟΤΑ, με τα προγράμματα που αναπτύσσουν, συμβάλλουν στην ενίσχυση της δημοκρατίας και την χάραξη πολιτικής χρηστής διακυβέρνησης, όπως διαφαίνεται από τις αρχές και τους άξονες παρέμβασης του ευρωπαϊκού χάρτη υποστήριξης της τοπικής διακυβέρνησης·

54. τονίζει ότι, χάρη στη συνεργασία τους σε σχέδια που αποβλέπουν στην επίλυση των καθημερινών προβλημάτων, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές συμβάλλουν στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης προς την τοπική δημοκρατία·

55. υπογραμμίζει την αρχή που αφορά τον ρόλο της αποκεντρωμένης συνεργασίας στην μεταρρύθμιση της αναπτυξιακής πολιτικής, σύμφωνα με την οποία η βελτίωση της διακυβέρνησης αποτελεί το μέσον για μια επιτυχημένη αναπτυξιακή πολιτική και τονίζει ότι το καθοριστικό στοιχείο της χρηστής διακυβέρνησης είναι να αναγνωρίζεται ότι οι καλύτερες αποφάσεις λαμβάνονται στο επίπεδο που βρίσκεται όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες·

Η εταιρική σχέση για τους αναπτυξιακούς στόχους της Χιλιετίας (ΑΣΧ)

56. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι πολλές τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ διατηρούν δεσμούς με ομόλογές τους δομές στις αφρικανικές χώρες οι οποίοι στηρίζονται σε αναπτυξιακές θεματικές. Έχουν αποκτήσει, έτσι, μια εμπειρογνομοσύνη, ιδίως σε τομείς όπως η παιδεία, η υγεία, η έρευνα, οι δημοτικές υπηρεσίες (διαχείριση των υδάτων και των απορριμμάτων), η παραδοσιακή αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια, οι υποδομές, οι μεταφορές, οι επικοινωνίες, το περιβάλλον, η αγροτική ανάπτυξη, η περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη και οι δραστηριότητες υποστήριξης της ανάπτυξης των τοπικών οργανισμών και της πολιτικής αποκέντρωσης·

57. υπενθυμίζει ότι οι ΟΤΑ συμβάλλουν στην ενίσχυση των δημοσιονομικών και στρατηγικών βάσεων στις οποίες μπορούν να στηριχθούν οι αναπτυξιακοί στόχοι της Χιλιετίας, χάρη στα κονδύλια και στην μη υλική βοήθεια που προσφέρουν σε κοινά προγράμματα με τους εταίρους τους στην Αφρική και σε άλλες αναπτυσσόμενες χώρες·

58. καλεί την Επιτροπή να χρηματοδοτεί περισσότερο και να ενημερώνει καλύτερα σχετικά με τα μέσα και τα προγράμματα χρηματοδότησης των δράσεων αναπτυξιακής συνεργασίας των ΟΤΑ, δεδομένου ότι τα κεφάλαια που κινητοποιούν οι ΟΤΑ για την ανάπτυξη συγκεκριμένων προγραμμάτων ωφελούν άμεσα τις τοπικές κοινότητες και συμβάλλουν, επομένως, άμεσα -και με λιγότερο γραφειοκρατικές διαδικασίες- στη βελτίωση της κατάστασης επί τόπου·

59. δεσμεύεται να προβάλει το θεματικό αναπτυξιακό πρόγραμμα «ο ρόλος των μη κρατικών φορέων και των τοπικών αρχών στην ανάπτυξη» ενώπιον των ΟΤΑ, ώστε να αξιοποιούν όλες τις δυνατότητες που προσφέρει και, ενδεχομένως, να προτείνουν, μαζί με την Επιτροπή, προσαρμογές του κανονισμού, ώστε να διευκολύνεται η χρήση του από τους ΟΤΑ.

Η εταιρική σχέση για τις αλλαγές του κλίματος

60. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η εταιρική σχέση για τις αλλαγές του κλίματος λαμβάνει υπόψη το τοπικό επίπεδο διακυβέρνησης, ιδίως όσον αφορά την πρωτοβουλία «πράσινο τείχος για τη Σαχάρα», και τονίζει ότι τα μέτρα που θα ληφθούν θα πρέπει να είναι κατάλληλα προσαρμοσμένα στις ειδικές τοπικές καταστάσεις και ανάγκες, δεδομένου ότι αυτές μπορεί να διαφοροποιούνται σημαντικά από τη μία χώρα στην άλλη, αλλά ακόμη και στο εσωτερικό της ίδιας χώρας·

61. τονίζει ότι η αποκεντρωμένη συνεργασία για την ανάπτυξη, την οποία επιτελούν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, χάρη στους πολυποικίλους τομείς παρέμβασης και στους ποικίλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που μπορούν να συσπειρωθούν, συνιστά ισχυρό παράγοντα τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης·

62. πιστεύει ότι οι ΟΤΑ μπορούν, έτσι, να ενισχύσουν την οργάνωση της παραγωγής, καθώς και κυκλωμάτων εμπορευματοποίησης ή οικονομικών δραστηριοτήτων που θα σέβονται τον κατά τόπους πληθυσμό και το περιβάλλον·

Η εταιρική σχέση για τη μετανάστευση, την κινητικότητα και την απασχόληση

63. επιθυμεί να τονίσει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές βρίσκονται στην εμπροσθοφυλακή σε θέματα μετανάστευσης, τόσο σχετικά με τα προβλήματα που προκαλεί η λαθρομετανάστευση (υποδοχή και διαχείριση των αφίξεων, λαθραία απασχόληση, εγκληματικότητα και ασφάλεια των αστικών κέντρων), όσο και με τις υπηρεσίες που καλούνται να παράσχουν στους κατοίκους (ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, παιδεία κλπ.) και με την πολιτική ένταξης·

64. υπενθυμίζει ότι η εμπειρία ορισμένων ΟΤΑ σε θέματα διασυνοριακής και διεθνούς συνεργασίας, κυρίως εκείνων που είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένες στα προβλήματα και τις συνέπειες της μετανάστευσης, μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη για την εξεύρεση λύσεων στα προβλήματα που συνδέονται με τη μετανάστευση και την κινητικότητα·

Οι λοιπές εταιρικές σχέσεις

65. πιστεύει ότι δεν πρέπει να παραβλέπεται η προστιθέμενη αξία που μπορούν να προσφέρουν οι ΟΤΑ και σε άλλες εταιρικές σχέσεις και ότι, χάρη στην εγγύτητά τους με τον ενδιαφερόμενο πληθυσμό, οι ΟΤΑ μπορούν να αναλάβουν σημαντικό ρόλο· επί του προκειμένου τονίζει τα εξής:

— ως προς την εταιρική σχέση για την ειρήνη και την ασφάλεια: ότι έχει υψίστη σημασία η προώθηση κάθε δράσης που αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σχετικά με τις συγκρούσεις που εκτυλίσσονται σε οποιαδήποτε ήπειρο και στην προειδοποίησή του σχετικά με τα ειδικά ζητήματα που αφορούν τους πρόσφυγες·

— ως προς την εταιρική σχέση για την ενέργεια: ότι επιβάλλεται η προώθηση των δράσεων αποκεντρωμένης συνεργασίας που προκρίνουν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την μείωση των αποβλήτων, μέσα από μικρο-έργα ή από δράσεις ευαισθητοποίησης όλων των φορέων στην καταπολέμηση κάθε αναρχικής συμπεριφοράς, κυρίως σχετικά με την παραγωγή οικιακών απορριμμάτων·

— ως προς την εταιρική σχέση για την επιστήμη, την κοινωνία της πληροφορίας και το διάστημα: ότι έχει καθοριστική σημασία η ιδιαίτερη επαγρύπνηση για την υποστήριξη της δημιουργίας προγραμμάτων τοπικών πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση του ψηφιακού χάσματος·

66. φρονεί ότι, με βάση τις παρατηρήσεις αυτές, η Επιτροπή θα πρέπει να προσφέρει τη χρηματοδοτική της υποστήριξη κατά προτεραιότητα στις δράσεις αποκεντρωμένης συνεργασίας που ανταποκρίνονται στους στόχους της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Αφρικής·

Γ. Ο ρολος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στον τριμερή διάλογο και την τριμερή συνεργασία μεταξύ ΕΕ, Αφρικής και Κίνας

67. φρονεί ότι πρέπει, ήδη από τώρα, να προβλεφθούν διαδικασίες για την συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών της Αφρικής, της Ευρώπης και της Κίνας στον τριμερή διάλογο ΕΕ-Αφρικής-Κίνας, κυρίως δε όσον αφορά τον προσδιορισμό των θεμάτων της συνεργασίας·

68. πιστεύει ότι πρέπει να διευρυνθούν τα θέματα συνεργασίας του τριμερούς διαλόγου και να λαμβάνεται υπόψη η εμπειρογνομοσύνη και η εμπειρία των ΟΤΑ, κυρίως στους τομείς που υπάγονται γενικά στην αρμοδιότητά τους -όπως η παιδεία, η διαχείριση των υδάτων, οι αστικές μεταφορές, η διαχείριση των απορριμμάτων, η ενέργεια και η βιώσιμη ανάπτυξη-, οι οποίοι είναι και καθοριστικοί για την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της Αφρικής και για την επίτευξη των ΑΣΧ·

69. υπενθυμίζει τις διαρθρωτικές διαφορές που υφίστανται μεταξύ των ευρωπαϊκών, των αφρικανικών και των κινέζικων ΟΤΑ, ως προς τις αρμοδιότητες, το μέγεθος ή ακόμη τα δημοσιονομικά μέσα, γεγονός που καθιστά ακόμη πιο αναγκαία την ταχεία ένταξη των ΟΤΑ στην εταιρική σχέση, ώστε να ευνοηθεί η ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας·

70. εκτιμά ότι ο διάλογος θα πρέπει πράγματι να οργανωθεί σε επίπεδο ηπείρων, σε επίπεδο ευρύτερων περιφερειών και σε επίπεδο χωρών, ότι όμως είναι επίσης σκόπιμο να αναπτυχθεί και σε υπο-εθνικό επίπεδο·

71. δεσμεύεται να προωθήσει προγράμματα τριμερούς συνεργασίας μεταξύ των ΟΤΑ της ΕΕ, της Αφρικής και της Κίνας, αξιοποιώντας τις επαφές που έχει ήδη αναπτύξει και υποστηρίζοντας τον εντοπισμό νέων εταίρων και νέων δράσεων αποκεντρωμένης συνεργασίας·

Βρυξέλλες, 17 Ιουνίου 2009

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα στρατηγική για τη διεύρυνση και κυριότερες προκλήσεις για την περίοδο 2008-2009: δυνάμει υποψήφιες χώρες

(2009/C 211/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- Ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παράσχει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις και τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διαδικασία της διεύρυνσης. Θα πρέπει οι εκθέσεις ανά χώρα να εμβαδύνουν περισσότερο στο θέμα της αποκέντρωσης σύμφωνα με το κεκτημένο και την πρόοδο των τοπικών αρχών.
- Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει προγράμματα ενημέρωσης των πολιτών αναφορικά με τις προκλήσεις, τα οφέλη και τις συνέπειες που θα έχει για τη ζωή τους η ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ.
- Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να άρει το συντομότερο δυνατόν το καθεστώς θεωρήσεων για τις χώρες που έχουν σημειώσει προσφάτως πρόοδο στην εκπλήρωση των κριτηρίων που ορίζονται στον χάρτη πορείας της καθεμίας.
- Καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ να συνεχίσουν να στηρίζουν τις τοπικές αρχές των δυνάμει υποψήφιων χωρών στην προσπάθεια περαιτέρω ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού μιας αμερόληπτης και υπεύθυνης δημόσιας υπηρεσίας.
- Καλεί όλες τις ενδιαφερόμενες χώρες να εντείνουν τις προσπάθειές τους, προκειμένου να ενστερνιστούν τις ευρωπαϊκές αξίες, τις μεταρρυθμίσεις και τον διάλογο ως μέσο συμφιλίωσης.
- Υπενθυμίζει ότι η αναβάθμιση των δυνάμει υποψήφιων χωρών σε υποψήφιες χώρες πρέπει να πραγματοποιηθεί μόνο όταν αποδείξουν ότι σημειώνουν πρόοδο σύμφωνα με τα καθορισμένα κριτήρια.

Εισηγητής: ο κ. Gordon Keymer (UK/EPP), Μέλος του Συμβουλίου του διαμερίσματος Tandridge

Έγγραφο αναφοράς

«Στρατηγική για τη διεύρυνση και κυριότερες προκλήσεις για την περίοδο 2008-2009»

COM (2008) 674 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

A. Γενικές συστάσεις

Γενική πρόοδος και χρονοδιάγραμμα

1. Επικροτεί τις εκθέσεις με θέμα τη Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διεύρυνση και τις κυριότερες προκλήσεις για την περίοδο 2008-2009 όσον αφορά τις δυνάμει υποψήφιες χώρες.

2. Ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παράσχει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις και τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διαδικασία της διεύρυνσης. Θα πρέπει οι εκθέσεις ανά χώρα να εμβαδύνουν περισσότερο στο θέμα της αποκέντρωσης σύμφωνα με το κεκτημένο και την πρόοδο των τοπικών αρχών.

3. Σημειώνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές των δυνάμει υποψήφιων χωρών παραμένουν ως ένα βαθμό αποκομμένες από τη διαδικασία της διεύρυνσης και ότι δεν την αξιοποιούν στο έπακρο, κάτι το οποίο αναπόφευκτα αποβαίνει εις βάρος των πολιτών τους. Καλεί συνεπώς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει προγράμματα ενημέρωσης των πολιτών αναφορικά με τις προκλήσεις, τα οφέλη και τις συνέπειες που θα έχει για τη ζωή τους η ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ .

4. Διαπιστώνει μια αντίφαση ανάμεσα στην προώθηση των επαφών μεταξύ των λαών και την εφαρμογή ενός αυστηρού καθεστώτος θεωρήσεων. Καλεί συνεπώς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να άρει το συντομότερο δυνατόν το καθεστώς θεωρήσεων για τις χώρες που έχουν σημειώσει προσφάτως πρόοδο στην εκπλήρωση των κριτηρίων που ορίζονται στον χάρτη πορείας της καθεμίας.

5. Καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ να συνεχίσουν να στηρίζουν τις τοπικές αρχές των δυνάμει υποψήφιων χωρών στην προσπάθεια περαιτέρω ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού μιας αμερόληπτης και υπεύθυνης δημόσιας υπηρεσίας.

6. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να βοηθήσει τις κυβερνήσεις των εν λόγω χωρών να αντεπεξέλθουν στην τρέχουσα οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, ο αντίκτυπος της οποίας θα είναι αναπόφευκτα άμεσος για τις τοπικές αρχές και τους πολίτες τους.

7. Καλεί τα κράτη μέλη να στηρίζουν αδιαλείπτως τη διαδικασία διεύρυνσης, δεδομένου ότι «εξυπηρετεί τα στρατηγικά συμφέροντα της ΕΕ για τη σταθερότητα, την ασφάλεια και την πρόληψη των συγκρούσεων»⁽¹⁾.

8. Καλεί όλες τις ενδιαφερόμενες χώρες να εντείνουν τις προσπάθειές τους προκειμένου να ενστερνιστούν τις ευρωπαϊκές αξίες, τις μεταρρυθμίσεις και τον διάλογο ως μέσο συμφιλίωσης. Συγκεκριμένα, προτρέπει τις δυνάμει υποψήφιες χώρες να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για την επίλυση διμερών προβλημάτων, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών διαφορών, και για την επιστροφή των προσφύγων και των εκτοπισμένων στο εσωτερικό της εκάστοτε χώρας. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αποτελούν τις ενδεδειγμένες διοικητικές βαθμίδες για την υλοποίηση αυτών των αλλαγών.

9. Στηρίζει την κατασκευή δικτύων οδικών μεταφορών και την αναζωογόνηση αεροδρομίων στην περιφέρεια με γνώμονα τα πιθανά οφέλη για την απασχόληση, την ευκολία πρόσβασης, τον τουρισμό καθώς και την τόνωση και την πιο ισορροπημένη ανάπτυξη της οικονομίας της περιφέρειας.

10. Υπενθυμίζει ότι η αναβάθμιση των δυνάμει υποψήφιων χωρών σε υποψήφιες χώρες πρέπει να πραγματοποιηθεί μόνο όταν αποδείξουν ότι σημειώνουν πρόοδο σύμφωνα με τα καθιερωμένα κριτήρια.

B. Παρατηρήσεις ανά χώρα

Αλβανία

11. Χαιρετίζει την ολοκλήρωση της διαδικασίας επικύρωσης της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (ΣΣΣ) μεταξύ της Αλβανίας και των κρατών μελών της ΕΕ.

12. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από την κεντρική κυβέρνηση στους δήμους για τον ΦΠΑ, την τοπική φορολόγηση, την υδροδότηση, την εφαρμογή υγειονομικών μέτρων, την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ενσωμάτωση. Ωστόσο, εκφράζει την ανησυχία της ως προς τη δυνατότητα των δήμων να ασκήσουν αυτές τις αρμοδιότητες.

13. Θεωρεί ότι επείγει η περαιτέρω ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού των τοπικών αρχών, κυβερνητικών οργανώσεων και ιδίως του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης της κεντρικής κυβέρνησης, το οποίο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση στρατηγικών για τις διοικητικές μεταρρυθμίσεις των τοπικών κυβερνήσεων.

14. Σημειώνει ότι υπάρχει ιδιαίτερη ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού των δημοτικών οικονομικών υπηρεσιών, καθότι η είσπραξη των δημοτικών τελών και του φόρου εισοδήματος είναι ανεπαρκής και εκφράζει την ελπίδα ότι τα ζητήματα αυτά θα αντιμετωπιστούν στην επόμενη φορολογική αποκέντρωση.

⁽¹⁾ COM (2008) 674 τελικό

Βοσνία-Ερζεγοβίνη

15. Εκφράζει την ικανοποίησή της για την υπογραφή της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και της ΕΕ και ενθαρρύνει τις βοσνιακές αρχές να συνεχίσουν να εργάζονται για την εκπλήρωση των κριτηρίων της Συμφωνίας σύμφωνα με το σχέδιο προγράμματος δράσης εφαρμογής.

16. Εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι οι πρόσφατες δημοτικές εκλογές στη χώρα διεξήχθησαν σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες. Εντούτοις, παρατηρεί βαθιές διαφορές εθνικού χαρακτήρα.

17. Χαιρετίζει τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης σε αμφότερα τα ομόσπονδα κρατίδια· οι μεταρρυθμίσεις αυτές εναρμονίζουν την τοπική νομοθεσία με τον Ευρωπαϊκό Χάρτη της τοπικής αυτονομίας και με και τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας.

18. Εκφράζει τη δυσαρέσκειά της για την έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ των κυβερνήσεων των ομόσπονδων κρατιδίων στο θέμα της ένταξης στην ΕΕ, το οποίο είχε αρνητικό αντίκτυπο στην πορεία των μεταρρυθμίσεων, παρεμποδίζοντας την ομαλή ροή πληροφοριών προς τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης.

19. Σημειώνει ότι οι δήμοι του ομόσπονδου κρατιδίου της Βοσνίας και της Ερζεγοβίνης διαθέτουν καλή επικοινωνία μεταξύ τους και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεχίσει να υποστηρίζει τα «κοινά σχέδια», ιδίως στον τομέα της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού των τοπικών αρχών και των ενώσεων τοπικής αυτοδιοίκησης.

Μαυροβούνιο

20. Χαιρετίζει την αίτηση του Μαυροβουνίου για χορήγηση καθεστώτος υποψηφίας χώρας και καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ να εξουσιοδοτήσουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ξεκινήσει τη διαδικασία αξιολόγησης.

21. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να στηρίξει το σημαντικό έργο υποδομής για την κατασκευή αυτοκινητόδρομου που θα συνδέει τον Βορρά με τον Νότο δεδομένου ότι θα δώσει επίσης σημαντικότερη ώθηση στην ανάπτυξη των κοινοτήτων του Μαυροβουνίου.

22. Σημειώνει την περιορισμένη διοικητική εμπέλεια των τοπικών αρχών και θεωρεί ότι απαιτείται περαιτέρω διεύρυνση της εμπέλειας των τοπικών αρχών και της Ένωσης Δήμων (η αντίστοιχη ένωση δήμων και κοινοτήτων του Μαυροβουνίου)· καλεί δε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει σχέδια διομότιμης ανταλλαγής τεχνογνωσίας.

Σερβία

23. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τα ολοένα αυξανόμενα αιτήματα διαβούλευσης της κεντρικής κυβέρνησης προς τη Μόνιμη Διάσκεψη Δήμων και Κοινοτήτων (η αντίστοιχη ένωση δήμων και κοινοτήτων της Σερβίας), καθώς και για τη σύσταση ενός Τμήματος Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης εντός της Μόνιμης Διάσκεψης, το οποίο θα εκπονήσει σχέδιο δράσης για τη συμμετοχή των τοπικών αρχών στην ενταξιακή διαδικασία.

24. Καλεί την κυβέρνηση της Σερβίας να συνεχίσει να προωθεί την αποκέντρωση. Με αυτό τον τρόπο, θα μπορούσε να δοθεί λύση στο θέμα των εμπράγματων δικαιωμάτων των δήμων. Επί του παρόντος, οι τοπικές αρχές της Σερβίας δεν έχουν την κυριότητα των ακινήτων τους.

25. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την κυβέρνηση της Σερβίας να συνεχίσουν να ενισχύουν την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού των τοπικών αρχών μέσω επιπρόσθετης χρηματοδότησης και της κατάρτισης του δυναμικού, έτσι ώστε αυτές να μπορούν να ανταποκρίνονται στα αυξημένα καθήκοντα και αρμοδιότητές τους.

26. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεχίσει να προωθεί προγράμματα ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού των τοπικών αρχών όπως το πρόγραμμα «Exchange» της Μόνιμης Διάσκεψης Δήμων και Κοινοτήτων της Σερβίας.

Κοσσυφοπέδιο (σύμφωνα με το ψήφισμα 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ)

27. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τις εργασίες πολλών διεθνών και τοπικών οργανώσεων στην οικοδόμηση ενός καλύτερου μέλλοντος στο Κοσσυφοπέδιο και θεωρεί ότι η στασιμότητα στο θέμα της αποκέντρωσης παραμένει ένα από τα μεγαλύτερα εμπόδια για τη δημοκρατική διακυβέρνηση του Κοσσυφοπεδίου.

28. Εκτιμά ότι απαιτούνται πιο συγκεκριμένα δείγματα προόδου για τον λαό του Κοσσυφοπεδίου. Χρειάζεται αναβάθμιση των δημόσιων συγκοινωνιών και των δικτύων μεταφορών, ιδίως σε περιοχές όπου αναμένεται επιστροφή των προσφύγων και των εκτοπισμένων στο εσωτερικό του Κοσσυφοπεδίου.

29. Θα επιθυμούσε να αναληφθούν περισσότερες ενέργειες για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μεταξύ των διαφόρων εθνικών ομάδων του Κοσσυφοπεδίου με παροχή κινήτρων για τη συμμετοχή στις τοπικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Ιδιαίτερο προβληματισμό γεννά η χαμηλή συμμετοχή στις δημοτικές εκλογές.

Βρυξέλλες, 17 Ιουνίου 2009

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Στρατηγική για τη διεύρυνση και κυριότερες προκλήσεις για το διάστημα 2008-2009: υποψήφιες χώρες»

(2009/C 211/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- υπογραμμίζει την πλήρη στήριξή της στα μέτρα και τις μεταρρυθμίσεις που εισήγαγαν οι υποψήφιες χώρες προκειμένου να ικανοποιήσουν τα κριτήρια προσχώρησης·
- τονίζει τη σημασία της διαδικασίας διεύρυνσης για τη σταθερή και δημοκρατική εξέλιξη των υποψήφιων χωρών και αναγνωρίζει την προστιθέμενη αξία που αυτή συνεπάγεται για την ΕΕ·
- εφιστά την προσοχή στη ζωτική σημασία των σχέσεων καλής γειτονίας και της περιφερειακής συνεργασίας για τη σταθεροποίηση της κατάστασης και την ενταξιακή διαδικασία. Καλεί τις υποψήφιες χώρες να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την ήπια επίλυση όλων των αδιευθέτητων διαφορών τους με τα γειτονικά κράτη στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων τους, έτσι ώστε να επιτευχθούν λύσεις κοινής αποδοχής·
- σημειώνει τη σημασία της ενεργούς συμμετοχής από ένα αρχικό στάδιο των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των συναφών οργανώσεων, χάρη στις γνώσεις και στην πείρα των οποίων, η διαδικασία διεύρυνσης μπορεί να αποκτήσει προστιθέμενη αξία·
- συνιστά τη στενότερη συνεργασία μεταξύ αφενός των τοπικών και περιφερειακών αρχών των κρατών μελών και αφετέρου των υποψήφιων χωρών και θεωρεί ότι η διαδικασία προσχώρησης τόσο στα κράτη μέλη όσο και στις υποψήφιες χώρες θα πρέπει να τύχει της δέουσας προσοχής ως προς την κρατική ενίσχυση.

Εισηγήτρια: η κ. Jasmina Vidmar (SL/ALDE),

μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Maribor

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο — Στρατηγική για τη διεύρυνση και κυριότερες προκλήσεις για το διάστημα 2008-2009

COM(2008) 674 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. υπογραμμίζει την πλήρη στήριξή της στα μέτρα και τις μεταρρυθμίσεις που εισήγαγαν οι υποψήφιοι χώρες προκειμένου να ικανοποιήσουν τα κριτήρια προσχώρησης·
2. τονίζει τη σημασία της διαδικασίας διεύρυνσης για τη σταθερή και δημοκρατική εξέλιξη των υποψήφιων χωρών και αναγνωρίζει την προστιθέμενη αξία που αυτή συνεπάγεται για την ΕΕ·
3. επικροτεί την πρόοδο που έχει επιτευχθεί χάρη στις πολυάριθμες μεταρρυθμίσεις που υλοποιούνται στις υποψήφιες χώρες, οι οποίες ενισχύουν το κράτος δικαίου και εκσυγχρονίζουν τις οικονομικές και κοινωνικές δομές·
4. εκτιμά ότι οι υποψήφιες χώρες πρέπει να ενθαρρυνθούν ώστε να καταβάλουν περισσότερες προσπάθειες και να αξιοποιήσουν το πλήρες δυναμικό τους κατά την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η διαδικασία προσχώρησης διεξάγεται απρόσκοπτα και με ταχύτερο ρυθμό·
5. επιδοκιμάζει τις προσπάθειες που καταβάλλονται για να βελτιωθεί η ποιότητα και η διαφάνεια της διαδικασίας διεύρυνσης, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων αξιολόγησης που έχουν καθοριστεί για το άνοιγμα και το κλείσιμο των κεφαλαίων διαπραγμάτευσης·
6. εφιστά την προσοχή στην καθοριστική σημασία των σχέσεων καλής γειτονίας και της περιφερειακής συνεργασίας στη διαδικασία σταθεροποίησης και ένταξης. Καλεί τις υποψήφιες χώρες να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την επίλυση εκκρεμών ζητημάτων με τα γειτονικά κράτη ειρηνικά και κατά προτεραιότητα, έτσι ώστε να επιτευχθούν λύσεις κοινής αποδοχής·
7. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη γενική πρόοδο που σημείωσε η Κροατία στην υιοθέτηση και εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για την προσχώρηση στην ΕΕ, και θεωρεί ότι είναι δυνατόν να τηρηθεί το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα, ώστε να φθάσουμε στο τελικό στάδιο διαπραγματεύσεων στα τέλη του 2009, με την προϋπόθεση ότι η Κροατία θα πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια·
8. τονίζει την ανάγκη να εντείνει η Κροατία τις προσπάθειές της για τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος, για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, για τη στήριξη της επιστροφής των προσφύγων και τη συνεργασία με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την Πρώην Γιουγκοσλαβία·
9. σημειώνει την πρόοδο που πραγματοποίησε η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας σε ό,τι αφορά τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος και της αστυνομίας, την πλήρωση των κριτηρίων που ορίζει η Συμφωνία Σταθερότητας και Συνδέσης και την ανάπτυξη μιας πολυεθνικής κοινωνίας·
10. επισημαίνει τις ελλείψεις της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας στις προσπάθειές της να τηρήσει τα πολιτικά κριτήρια, όπως αυτά ορίζονται στην έκθεση προόδου της Επιτροπής για το έτος 2008. Εκφράζει δε την ικανοποίησή της για την πρόοδο που σημειώθηκε κατά τη διεξαγωγή προεδρικών και τοπικών εκλογών στις αρχές του 2009 με τρόπο που πληροί τα περισσότερα διεθνή κριτήρια και, άρα, ελπίζει, ότι θα δοθεί στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας μια ημερομηνία για την έναρξη διαπραγματεύσεων με την ΕΕ, αν πληροί όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις·
11. σημειώνει τις προσπάθειες της Τουρκίας για μεταρρυθμίσεις στον τομέα των θεμελιωδών ελευθεριών και του κράτους δικαίου και καλεί την Τουρκία να εντείνει τις προσπάθειές της για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με την επανένωση της Κύπρου μέσω μιας εποικοδομητικής στάσης·
12. εφιστά την προσοχή στην ανάγκη προώθησης της συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, καθώς και των ενώσεων τους ήδη από τα πρώτα στάδια της διαδικασίας προσχώρησης· με τις γνώσεις και την πείρα τους μπορούν να προσδώσουν νέα προστιθέμενη αξία στη διαδικασία της διεύρυνσης·
13. επικροτεί τη θετική διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των τοπικών και των περιφερειακών αρχών που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα, και τις καλεί να προωθήσουν αυτή τη συνεργασία, καθότι, πέρα από την αύξηση της ευημερίας, καθιστά δυνατές τις επαφές και την επίτευξη καλύτερης αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των πολιτών των κρατών μελών και των τρίτων χωρών· υπογραμμίζει τις ευκαιρίες που ανοίγονται επ' αυτού στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ομίλου Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) και καλεί επομένως τις αρμόδιες εθνικές αρχές να προβούν στα κατάλληλα βήματα προκειμένου να επιτραπεί η συμμετοχή εταιρών από τις υποψήφιες χώρες σε μελλοντικούς ΕΟΕΣ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1082/2006·
14. εκφράζει την ικανοποίησή της για τον βελτιωμένο συντονισμό μεταξύ των μέτρων ενίσχυσης του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) και εκείνων που παρέχουν άλλοι διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και δωρητές, και πιστεύει ότι η περαιτέρω εναρμόνιση των διαφόρων μηχανισμών στήριξης θα συμβάλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους·

15. συνιστά να εντατικοποιηθεί η συνεργασία μεταξύ των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στα κράτη μέλη και τις υποψήφιες χώρες, και θεωρεί ότι πρέπει να δοθεί ξεχωριστή προσοχή στην προώθηση της στήριξης της κοινής γνώμης για τη διαδικασία προσχώρησης τόσο στα κράτη μέλη όσο και στις υποψήφιες χώρες·

16. αναγνωρίζει τη σημασία της χρήσης των υφιστάμενων δικτύων τοπικών αρχών, όπως οι Εθνικές Ενώσεις Τοπικών Αρχών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (NALAS), κατά τη συνεργασία της με τις υποψήφιες χώρες. Η συμμετοχή των Εθνικών Ενώσεων Τοπικών Αρχών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης θα μπορούσε να συμβάλει στο συντονισμό και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των ομάδων εργασίας της ΕΤΠ και της μεικτής συμβουλευτικής επιτροπής προκειμένου να γίνει μια σύγκριση των ενταξιακών διαδικασιών και των ενεργειών για την αποκέντρωση στην ευρύτερη περιοχή·

ΚΡΟΑΤΙΑ

Η πρόοδος της Κροατίας στη διαδικασία προσχώρησης

17. εκφράζει την ικανοποίησή της για την επικείμενη έναρξη του τελικού σταδίου διαπραγματεύσεων με την Κροατία, με την προϋπόθεση ότι η χώρα αυτή θα πληροί τα κριτήρια ένταξης και στο πλαίσιο αυτό την καλεί να επιταχύνει τις μεταρρυθμίσεις σε ορισμένους κρίσιμους τομείς·

18. εκτιμά ότι έχει επιτευχθεί πρόοδος στην καταπολέμηση της διαφθοράς χάρη στις βελτιώσεις που σημειώθηκαν στο νομικό πλαίσιο και χάρη στις δραστηριότητες της Υπηρεσίας καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος. Επισημαίνει, εντούτοις, ότι η διαφθορά παραμένει ένα σοβαρό πρόβλημα και, συνεπώς, συνιστά να καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες προκειμένου να ενισχυθούν ο συντονισμός και η ανεξάρτητη παρακολούθηση, και επίσης να αυξηθούν οι διοικητικές ικανότητες των φορέων καταπολέμησης της διαφθοράς·

19. επικροτεί τις νομικές εγγυήσεις και τη γενική αναγνώριση της ελευθερίας και του πλουραλισμού των μέσων ενημέρωσης. Παρακολουθεί με ανησυχία τις περιπτώσεις άσκησης σωματικής βίας κατά δημοσιογράφων. Σημειώνει ότι έχουν ληφθεί σχετικά πρόσθετα μέτρα, καλεί δε τις αρχές να λάβουν περαιτέρω μέτρα, προκειμένου να εξασφαλισθεί ασφαλές εργασιακό περιβάλλον για τους δημοσιογράφους και να διευκολυνθεί έτσι η ελεύθερη και ανεξάρτητη δημοσιογραφική κάλυψη·

20. σημειώνει ότι η Κροατία συνεργάζεται πλήρως με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την Πρώην Γιουγκοσλαβία και καλεί τις κροατικές αρχές να διασφαλίσουν ότι το Δικαστήριο θα έχει πρόσβαση και στα υπόλοιπα έγγραφα που ζητεί·

21. παροτρύνει την Κροατία να εξεύρει λύσεις στα συνοριακά ζητήματα με τη Σλοβενία, το Μαυροβούνιο και τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη. Στο πλαίσιο αυτό επιδοκιμάζει την προθυμία της Κροατίας και της Σλοβενίας να επιλύσουν το θέμα των συνόρων με τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βάσει της αρχής της ειρηνικής διευθέτησης και σύμφωνα με τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών·

22. θεωρεί ότι η εφαρμογή του συνταγματικού νόμου περί μειονοτήτων, σε συνδυασμό με την έγκριση ενός σχεδίου δράσης, αποτελεί σημαντικό βήμα για τη θέσπιση νομικού πλαισίου που στηρίζει την ένταξη των μειονοτικών ομάδων στην κοινωνία.

Προβάλλει τη σημασία της παροχής δέουσας πληροφόρησης, χρηματοδοτικών πόρων και διοικητικής στήριξης για την επιτυχή εφαρμογή του νόμου σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο·

23. πιστεύει ότι έχει επιτευχθεί πρόοδος όσον αφορά την επιστροφή των προσφύγων και των εκτοπισθέντων στο εσωτερικό της χώρας, και τονίζει ότι για την ταχύτερη επιστροφή και ενσωμάτωση των προσφύγων και των εκτοπισθέντων εκτός από την παροχή κατάλληλου περιβάλλοντος διαβίωσης, χρειάζονται περαιτέρω μέτρα προκειμένου να βελτιωθεί η πρόσβαση στην αγορά εργασίας και να περιοριστούν οι εκδηλώσεις εχθρότητας σε ορισμένες περιοχές·

Ενίσχυση των ικανοτήτων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών

24. εκφράζει την ικανοποίησή της για την επικύρωση του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης· θεωρεί, ωστόσο, ότι πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του Χάρτη·

25. εκφράζει την ικανοποίησή της για τις βελτιώσεις που πραγματοποιήθηκαν όσον αφορά τα νομικά πλαίσια στη δημόσια διοίκηση και θεωρεί ότι η υιοθέτηση νόμου για τους δημόσιους υπαλλήλους αποτελεί σημαντικό βήμα προόδου προκειμένου να αποπολιτικοποιηθούν οι δημόσιες υπηρεσίες, να βελτιωθεί η δημόσια διοίκηση και να διασαφηνιστούν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των δημοσίων υπαλλήλων·

26. επισημαίνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές και οι ενώσεις τους δεν συμμετέχουν επαρκώς στις αποφάσεις που λαμβάνονται για τη νομοθεσία και τις διατάξεις εφαρμογής που ρυθμίζουν τις μεθόδους εργασίας, τη χρηματοδότηση και την οργάνωση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών. Καλεί τις εθνικές αρχές να θεσπίσουν διαδικασίες που θα τους επιτρέπουν να εκπροσωπούνται ικανοποιητικά στη νομοθετική διαδικασία·

27. εκτιμά ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές και οι ενώσεις τους πρέπει να συμμετέχουν στη διαδικασία εφαρμογής του κοινοτικού κεκτημένου και πρέπει να ενημερώνονται τακτικά σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται προς την κατεύθυνση της προσχώρησης. Τονίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να είναι καλά προετοιμασμένες ώστε να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μελλοντική προσχώρηση στην ΕΕ και να επωφεληθούν από τις ευκαιρίες που προσφέρει·

28. εφιστά την προσοχή στις καθυστερήσεις που σημειώθηκαν στην αποκέντρωση και υπογραμμίζει ότι η ενίσχυση των ικανοτήτων της τοπικής διοίκησης έχει αποφασιστική σημασία για την επιτυχή μεταφορά αρμοδιοτήτων στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο·

29. διαπιστώνει ότι οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές δεν επαρκούν να καλύψουν τα πολλά και απαιτητικά καθήκοντα που απορρέουν από την επείγουσα ανάγκη για αποκέντρωση. Ως εκ τούτου, η ΕΤΠ συνιστά να υιοθετηθούν κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

30. πιστεύει ότι το νομικό πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ δήμων πρέπει να βελτιωθεί προκειμένου οι δήμοι και οι κοινότητες να μπορούν να συνεργάζονται μεταξύ τους στο πλαίσιο της αποκέντρωσης·

31. στηρίζει την πρωτοβουλία των δημοτικών και περιφερειακών ενώσεων να μετατρέψουν την ομάδα εργασίας σε μεικτή συμβουλευτική επιτροπή, ούτως ώστε να βελτιωθεί ο διάλογος μεταξύ των τοπικών και των περιφερειακών αρχών της Κροατίας και των κρατών μελών·

ΠΡΩΗΝ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Η πρόοδος της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας στη διαδικασία προσχώρησης

32. εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόοδο που επιτεύχθηκε σε ορισμένους τομείς και όσον αφορά την πλήρωση των απαιτήσεων που θέτει η Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, και ενθαρρύνει την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας να συμμορφωθεί με τα πολιτικά κριτήρια και να υλοποιήσει πλήρως τις κύριες προτεραιότητες της εταιρικής σχέσης για την προσχώρηση. Συνιστά να καθοριστεί μια ημερομηνία για την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, εφόσον πληρούνται τα απαραίτητα κριτήρια –μεταξύ των οποίων και οι σχέσεις καλής γειτονίας·

33. πιστεύει ότι η υιοθέτηση του νέου προγράμματος κατά της διαφθοράς και του σχεδίου δράσης θα επιφέρει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς. Παρόλα αυτά, σημειώνει ότι η διαφθορά παραμένει ένα ευρέως διαδεδομένο φαινόμενο και, ως εκ τούτου, ζητεί να καταβληθούν επιπλέον προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος·

34. κρίνει ότι η συμφωνία-πλαίσιο της Οχρίδας συνιστά εγγύηση ότι η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας θα σεβαστεί τα δικαιώματα των εθνοτικών μειονοτήτων, και εκτιμά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί με τη θέσπιση του νόμου περί γλωσσών, ο οποίος ρυθμίζει και διευρύνει τη χρήση των μειονοτικών γλωσσών. Ωστόσο, εκφράζει τη λύπη της για την έλλειψη περαιτέρω προόδου στον τομέα των δικαιωμάτων της κοινότητας των Ρομ και τονίζει με έμφαση τις επανειλημμένες περιπτώσεις διακριτικής μεταχείρισης των Ρομ. Προτρέπει να αναληφθούν περαιτέρω ενέργειες για να βελτιωθεί η κοινωνική ένταξη των Ρομ και να μειωθούν οι διακρίσεις·

35. επικροτεί τη συμφωνία για τη διευκόλυνση της έκδοσης θεωρήσεων και την επανεισοχή που συνήφθη με την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, και ευελπιστεί ότι η πρόοδος που επετεύχθη στην τήρηση των κριτηρίων αξιολόγησης αρκεί για να προταθεί η κατάργηση των απαιτήσεων θεώρησης διαβατηρίων όσον αφορά τους πολίτες της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας·

36. ενθαρρύνει τις σχέσεις καλής γειτονίας και επαναλαμβάνει τη στήριξη της στις προσπάθειες που καταβάλλει ο ειδικός διαμεσολαβητής των Ηνωμένων Εθνών, κ. Matthew Nimetz, σχετικά με το όνομα της χώρας. Μετά τις εκλογές, ζητά από τον νέο πρόεδρο της χώρας να εντατικοποιήσει τις προσπάθειες για την επίτευξη συμβιβαστικής συμφωνίας μεταξύ της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας και της Ελλάδας σχετικά με το όνομα της χώρας. Καλεί δε τις εθνικές αρχές της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας να αποφύγουν ενέργειες που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τις προσπάθειες επίτευξης μιας αμοιβαία αποδεκτής λύσης ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα Το

θέμα αυτό δεν θα πρέπει να επηρεάσει την απόφαση για την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, αλλά θα συνέβαλλε τα μέγιστα στην πρόοδο της σχετικής διαδικασίας·

37. θεωρεί ότι έχει επιτευχθεί κάποια πρόοδος στον τομέα της ισότητας των φύλων και επιδοκιμάζει τη σύσταση επιτροπών ίσων ευκαιριών στο πλαίσιο πλήθους τοπικών αρχών. Ζητεί να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για την πρόληψη της ενδοοικογενειακής και της σεξουαλικής βίας, τον περιορισμό των διακρίσεων και την εγγύηση της ίσης συμμετοχής στις εκλογές·

38. λαμβάνει υπόψη τη συγκρότηση επιτροπών για τις σχέσεις μεταξύ των εθνοτήτων σε τοπικό επίπεδο, αλλά γνωρίζει τις δυσκολίες που συνεπάγονται η ασαφής εντολή και η έλλειψη χρηματοδοτικών πόρων. Προτρέπει τις αρχές να εξαλείψουν τα εμπόδια που δυσχεραίνουν την ορθή λειτουργία αυτών των επιτροπών·

Ενίσχυση των ικανοτήτων των τοπικών αρχών

39. επικροτεί τη συνέχιση της φορολογικής αποκέντρωσης και την παραπέρα μείωση του χρέους της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και τη βελτίωση των ποσοστών είσπραξης των φόρων. Τονίζει, ωστόσο, ότι οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι εξακολουθούν να μην επαρκούν προκειμένου τα καθήκοντα σε τοπικό επίπεδο να εκπληρώνονται σε υψηλό επίπεδο·

40. χαιρετίζει τη θέσπιση νόμου για την περιφερειακή ανάπτυξη, ζητεί τη χορήγηση κατάλληλων χρηματοδοτικών πόρων που θα διασφαλίσουν την ισορροπημένη περιφερειακή ανάπτυξη και τάσσεται υπέρ της σύστασης συμβουλίων περιφερειακής ανάπτυξης. Υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να βελτιωθεί η δυνατότητα του ενισχυμένου συντονισμού μεταξύ των διαφόρων διοικητικών υποδομών·

41. εφιστά την προσοχή στην ανάγκη για πιο αποτελεσματικό και συνεκτικό διάλογο μεταξύ των εθνικών και των τοπικών αρχών σε τομείς, όπως η εκπαίδευση, τα περιουσιακά στοιχεία του δημοσίου και άλλοι τομείς που είναι σημαντικοί για την ανάπτυξη και τη λειτουργία των τοπικών αρχών και συνιστά την προώθηση αυτού του διαλόγου·

42. υπογραμμίζει πόσο σημαντικό είναι να δημιουργηθούν τα κατάλληλα μέσα με στόχο να ενισχυθούν οι διοικητικές ικανότητες των τοπικών αρχών και η διαφάνεια της τοπικής διοίκησης·

43. σημειώνει ότι η αποκέντρωση συνεχίζεται και εκτιμά ότι η διαδικασία πρέπει να επιταχυνθεί. Τονίζει ότι αν η αποκέντρωση αυτών των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων δεν συνοδεύεται από τα αναγκαία χρηματοδοτικά μέσα, η ποιότητα της εκτέλεσης αυτών των καθηκόντων και της παροχής αυτών των υπηρεσιών κινδυνεύει να υποβαθμιστεί. Ως εκ τούτου, αναμένει την εξασφάλιση των απαραίτητων χρηματοδοτικών πόρων για την άσκηση των αποκεντρωμένων καθηκόντων·

44. λαμβάνει υπό σημείωση το σχέδιο νόμου που καταρτίζεται για τη διακοινοτική συνεργασία και συνιστά την υιοθέτησή του το συντομότερο δυνατόν·

45. πιστεύει ότι έχει επιτευχθεί σχετική πρόοδος όσον αφορά τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και υπογραμμίζει τη σημασία της δημιουργίας κατάλληλων μηχανισμών προκειμένου να επεκταθούν οι ικανότητες των τοπικών αρχών και να καταστούν πιο διαφανείς οι δραστηριότητες της τοπικής διοίκησης·

46. αναγνωρίζει τις αλλαγές που συντελέστηκαν στο εθνικό σύστημα συντονισμού της κατάρτισης, καθώς και την υιοθέτηση της στρατηγικής για την κατάρτιση των δημοσίων υπαλλήλων σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο. Κρίνει σημαντικό να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή της ZELS (ένωση τοπικών αρχών) στο σύστημα κατάρτισης για να εξασφαλιστεί η επιτυχημένη και ποιοτική κατάρτιση των δημοσίων υπαλλήλων·

47. επικροτεί το γεγονός ότι περισσότεροι από 70 δήμοι και κοινότητες έχουν ήδη υιοθετήσει κώδικα συμπεριφοράς για τους δημοσίους υπαλλήλους σε τοπικό επίπεδο, ο οποίος αντανάκλα τη δέσμευση των τοπικών δημοσίων υπαλλήλων σε υψηλά εργασιακά πρότυπα, και καλεί τις υπόλοιπες κοινότητες να ακολουθήσουν όσο το δυνατόν γρηγορότερα αυτό το παράδειγμα·

ΤΟΥΡΚΙΑ

Η πρόοδος της Τουρκίας στη διαδικασία προσχώρησης

48. επικροτεί τη δέσμευση της κυβέρνησης να συνεχίσει τη διαδικασία προσχώρησης και αναμένει την υλοποίηση των πολιτικών και συνταγματικών μεταρρυθμίσεων χάρη στις οποίες η Τουρκία θα πλησιάσει περισσότερο στα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα. Θεωρεί ότι πρέπει να καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες προκειμένου να διασφαλιστεί ο σεβασμός της πολυμορφίας και να επιλυθούν τα προβλήματα μέσω διαλόγου και συναίνεσης·

49. επισημαίνει ότι η πρόοδος στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος είναι περιορισμένη και τονίζει ότι, για να επιτευχθούν βελτιώσεις, η υιοθέτηση εγγράφων πολιτικής και η θέσπιση κατάλληλων θεσμικών πλαισίων πρέπει να λάβουν πλήρη πολιτική στήριξη·

50. υπογραμμίζει ότι, δεδομένης της υψηλής οικονομικής βοήθειας της ΕΕ προς την Τουρκία προκειμένου η τελευταία να μπορέσει να αντεπεξέλθει στην τεράστια αύξηση του αριθμού λαθρομεταναστών που εισρέουν στην επικράτεια της ΕΕ από το έδαφός της, οι διαπραγματεύσεις για μια συμφωνία επανεισοχής μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας παραμένουν προτεραιότητα. Οι διαπραγματεύσεις αυτές θα ήταν σκόπιμο να ξεκινήσουν το συντομότερο δυνατόν προκειμένου να συναφθεί μια συμφωνία όσο πιο σύντομα γίνεται. Σημειώνει δε ως προς τούτο ότι η ορδή και αποτελεσματική εφαρμογή των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών με τα κράτη μέλη είναι ιδιαίτερης σημασίας·

51. υπογραμμίζει ότι πρέπει να προωθηθεί ταχύτερα η κύρωση διεθνών μέσων για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών και αναμένει το συνταγματικό δικαστήριο να λάβει το συντομότερο δυνατόν μια απόφαση και επίσης ζητεί την εισαγωγή του θεσμού του διαμεσολαβητή·

52. επικροτεί τις προσπάθειες για καλύτερη προστασία της ελευθερίας έκφρασης, τονίζει όμως ότι πρέπει να επιταχυνθεί η

εφαρμογή των εν λόγω μεταρρυθμίσεων και να αρθούν όλοι οι περιορισμοί ή τα εμπόδια στην ελευθερία του τύπου και στην ελευθερία του συνέρχεσθαι·

53. εκφράζει την ικανοποίησή της για την έναρξη μετάδοσης τηλεοπτικού προγράμματος στην κουρδική γλώσσα καθώς και για την σχεδιαζόμενη μετάδοση εκπομπών στην αρμενική γλώσσα· εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι δεν έχουν επιτευχθεί πλήρως τα πρότυπα της ΕΕ σχετικά με την πολιτισμική και θρησκευτική πολυμορφία και την προστασία των μειονοτήτων. Ως εκ τούτου, αναμένει τη λήψη κατάλληλων νομικών και πρακτικών μέτρων με στόχο την πλήρη αναγνώριση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων·

54. τονίζει ότι η ισότητα των γυναικών και ανδρών πρέπει να καταστεί πραγματικότητα στον πολιτικό βίο, την εκπαίδευση, την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και τις υπηρεσίες υγείας, και ζητεί την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου για τους δήμους και τις κοινότητες, ο οποίος προβλέπει τη δημιουργία συγκεκριμένου αριθμού κέντρων υποδοχής ως μέσου προστασίας των γυναικών από την ενδοοικογενειακή βία και τα εγκλήματα τιμής·

55. επισημαίνει ότι είναι αναγκαίο, για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας, να γίνει αποκλειστική χρήση δομών και μέτρων που συνάδουν με την αρχή του κράτους δικαίου· τονίζει ότι η άσκηση εξουσίας πρέπει να παραμείνει κρατικό μονοπώλιο, όπως επίσης ότι δεν επιτρέπεται να ανατίθεται σε τμήματα του πληθυσμού η άσκηση εξουσιών που επιφυλάσσεται στα κρατικά όργανα·

56. υπογραμμίζει την ανάγκη συνολικής διεύθετης του τουρκικού ζητήματος στη βάση των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και των αρχών στις οποίες θεμελιώνεται η Ευρωπαϊκή Ένωση· επιδοκιμάζει την ανανεωμένη δέσμευση των ηγετών των δύο κοινοτήτων υπέρ της εύρεσης λύσης που θα προκύψει μέσα από διαπραγματεύσεις και υποστηρίζει τις απευθείας διαπραγματεύσεις που διεξάγουν επί του παρόντος οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων στην Κύπρο·

57. ως προς τις σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας, τονίζει ότι η Τουρκία έχει δεσμευτεί να ακολουθήσει πολιτική καλής γειτονίας. Συνεπώς, καλεί την τουρκική κυβέρνηση να καταβάλει κάθε προσπάθεια για την ειρηνική επίλυση όλων των εκκρεμών ζητημάτων σύμφωνα με τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, τις λοιπές διεθνείς συμβάσεις και τις διμερείς συμφωνίες και υποχρεώσεις·

Πρώθηση των ικανοτήτων των τοπικών αρχών

58. υπογραμμίζει τη σημασία συμμετοχής των τοπικών αρχών στη διαδικασία προσχώρησης και στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων και νομικών προσαρμογών σε όσο το δυνατόν πιο πρώιμο στάδιο, και συνιστά την παροχή κατάλληλης ενημέρωσης και την εξασφάλιση κατάλληλου συντονισμού μεταξύ του τοπικού και του εθνικού επιπέδου·

59. εκφράζει την ικανοποίησή της για την υιοθέτηση τροπολογιών στο νόμο για τις κοινότητες, και ευελπιστεί ότι αυτό θα επιτρέψει στις κοινότητες να λειτουργούν και να οργανώνονται αποτελεσματικότερα μόνες τους·

60. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι βελτιώθηκαν οι οικονομικές ικανότητες των κοινοτήτων με την υιοθέτηση νόμου για την αύξηση των κοινοτικών προϋπολογισμών και με την εφαρμογή του νόμου για την τοπική αυτοδιοίκηση, και αναμένει περαιτέρω πρωτοβουλίες προκειμένου να ενισχυθούν οικονομικά οι κοινότητες·

61. εκφράζει τη δυσαρέσκειά της για το γεγονός ότι δεν έχει συντελεστεί καμία πρόοδος όσον αφορά τη θέσπιση νόμου-πλασίου για τη δημόσια διοίκηση και υπενθυμίζει ότι η αποκέντρωση είναι ζωτικής σημασίας για την εξασφάλιση χρηστής διακυβέρνησης για τους πολίτες·

62. θεωρεί ότι πρέπει να πραγματοποιηθούν περαιτέρω προσπάθειες ώστε τα δημοτικά συμβούλια να λειτουργούν αποτελεσματικότερα ως βάσεις για τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης·

63. υπογραμμίζει τη σημασία της αποκέντρωσης και της ενίσχυσης της ικανότητας των τοπικών αρχών να ασκούν τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί καθώς και της ενίσχυσης της λογοδοσίας και της διαφάνειας·

64. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι κατά τις πρόσφατες κοινοτικές εκλογές σημειώθηκαν εκ νέου, κυρίως στις κεντρικές περιοχές, βίαιες συμπλοκές με νεκρούς και καλεί τις αρμόδιες αρχές να προβούν στο μέλλον σε κάθε απαραίτητη ενέργεια, προκειμένου να καταστεί δυνατή η διεξαγωγή των εκλογών ειρηνικά, δημοκρατικά και με διαφάνεια·

65. τονίζει, και πάλι, ότι είναι απαραίτητη η σύσταση μεικτής συμβουλευτικής επιτροπής μεταξύ της ΕΤΠ και της Τουρκίας, η οποία θα αποτελέσει καθοριστικό μέσο για την ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων και πληροφοριών σχετικά με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη διαδικασία προσχώρησης.

Βρυξέλλες, 17 Ιουνίου 2009

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενίσχυση της παγκόσμιας προσέγγισης της μετανάστευσης: βελτίωση του συντονισμού, της συνοχής και των συνεργειών»

(2009/C 211/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- πιστεύει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές βρίσκονται στην πρώτη γραμμή σε ό,τι αφορά την εκπόνηση, εφαρμογή, αξιολόγηση και παρακολούθηση της μεταναστευτικής πολιτικής και ότι θα πρέπει, συνεπώς, να θεωρούνται κεντρικής σημασίας εταίροι στην ανάπτυξη της·
- υπογραμμίζει ότι πρέπει να προωθηθεί μια ισχυρότερη διοργανική εταιρική σχέση, τόσο από τα κράτη μέλη όσο και από τα κοινοτικά όργανα·
- θεωρεί ότι θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ενίσχυση των ικανοτήτων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, επειδή διαδραματίζουν βασικό ρόλο στον σχεδιασμό και τη διαχείριση της μεταναστευτικής πολιτικής και ιδίως στην προώθηση της συνεργασίας με τις υπηρεσίες των τρίτων χωρών που είναι αρμόδιες για την απασχόληση και τη μετανάστευση· η ΕΤΠ έχει αναφερθεί στην προσέγγιση αυτή σε παλαιότερες γνωμοδοτήσεις της·
- επισημαίνει ότι τα ήδη υπάρχοντα εργαλεία και θεσμικές δομές, όπως η πρωτοβουλία της Επιτροπής των Περιφερειών Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM), το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλα σχετικά δίκτυα, θα πρέπει να συμμετέχουν στην αντιμετώπιση των θεμάτων της μετανάστευσης·
- τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η ένταξη των μεταναστών στις κοινωνίες υποδοχής, διότι αποτελούν βασικούς παράγοντες για την ανάπτυξη τόσο της χώρας καταγωγής όσο και της χώρας υποδοχής·
- τονίζει επίσης την ανάγκη να καταβληθούν κοινές προσπάθειες για την καλύτερη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, ιδίως των νότιων θαλάσσιων συνόρων και των συνόρων όλων των περιφερειών που αντιμετωπίζουν μαζική εισροή μεταναστών υπό κρίσιμες ανθρωπιστικές συνθήκες·
- υπογραμμίζει τον ρόλο του Δικτύου Αξιοματικών Συνδέσμων Μετανάστευσης στην επίτευξη των στόχων της ανακοίνωσης· καλεί παράλληλα την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι αρμόδιες τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να έχουν επωφελή πρόσβαση στην ανταλλαγή των βέλτιστων πρακτικών και των πληροφοριών που συγκεντρώνονται μέσω αυτού του δικτύου·
- επικροτεί, τέλος, την επέκταση της σφαιρικής προσέγγισης σε άλλες χώρες και περιφέρειες, όπως η Ασία, η Λατινική Αμερική και η Καραϊβική, και προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προχωρήσει περαιτέρω προς αυτή την κατεύθυνση, τονίζοντας την ανάγκη να καθοριστούν οι λεπτομέρειες του διαλόγου με αυτές τις περιφέρειες, ώστε να ανοίξει ο δρόμος για στενότερη συνεργασία και συντονισμό και με την Αφρική, καθώς και με τις νότιες και νοτιοανατολικές περιφέρειες που γειτνιάζουν με την ΕΕ.

Εισηγητής: Arnoldas ABRAMAVIČIUS (LT/EPP), Δήμαρχος του Zarasai

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Ενίσχυση της παγκόσμιας προσέγγισης της μετανάστευσης: βελτίωση του συντονισμού, της συνοχής και των συνεργειών

COM(2008) 611 τελικό

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών

1. Πιστεύει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές βρίσκονται στην πρώτη γραμμή σε ό,τι αφορά την εκπόνηση, την εφαρμογή, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση της μεταναστευτικής πολιτικής και ότι θα πρέπει, συνεπώς, να θεωρούνται κεντρικής σημασίας εταίροι στην ανάπτυξη της·

2. υπενθυμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι είτε αποκλειστικά είτε εν μέρει αρμόδιες για τον τομέα αυτό· συνεπώς, οι διαβουλεύσεις τους με τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να είναι υποχρεωτικές και να λαμβάνουν χώρα τόσο κατά την προνομοθετική διαδικασία όσο και κατά τη συμβουλευτική διαδικασία με την Επιτροπή των Περιφερειών·

3. υπογραμμίζει ότι πρέπει να προωθηθεί μια ισχυρότερη διοργανική εταιρική σχέση, τόσο από τα κράτη μέλη όσο και από τα κοινοτικά όργανα·

4. θεωρεί ότι θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ενίσχυση των ικανοτήτων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, επειδή διαδραματίζουν βασικό ρόλο στον σχεδιασμό και τη διαχείριση της μεταναστευτικής πολιτικής και ιδίως στην προώθηση της συνεργασίας με τις υπηρεσίες των τρίτων χωρών που είναι αρμόδιες για την απασχόληση και τη μετανάστευση· η ΕΤΠ έχει αναφερθεί στην προσέγγιση αυτή σε παλαιότερες γνωμοδοτήσεις της ⁽¹⁾·

5. εκφράζει τη λύπη της διότι δεν αναγνωρίζεται ο κρίσιμος ρόλος που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στη διαπεριφερειακή εδαφική συνεργασία στον τομέα της μετανάστευσης·

6. επισημαίνει ότι θα πρέπει να γίνεται πιο λεπτομερής αξιολόγηση ορισμένων πρωτοβουλιών, όπως η διερεύνηση νέων επιστημονικών μεθόδων για τη συλλογή και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις μεταναστευτικές διαδρομές, καθώς και των πολιτικών ένταξης και των συνεπειών τους για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές από άποψη οικονομικής και διοικητικής επιβάρυνσης·

7. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταβάλει προσπάθειες προκειμένου να βελτιωθεί η παραγωγή και η διάδοση αξιόπιστων, επικαιροποιημένων, ποσοτικών και ποιοτικών πληροφοριών, οι οποίες αποτελούν την πρωτογενή πηγή για τον σχεδιασμό των προτύπων μετανάστευσης των επιμέρους κρατών μελών·

8. επιδοκιμάζει την ιδέα να αναφέρεται ρητώς η ανάγκη αύξησης των ανθρώπινων και των οικονομικών πόρων στον τομέα της παρακολούθησης της εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας, εφόσον

αυτό αποτελεί βασικό στοιχείο για την επίτευξη καλύτερου ρυθμιστικού περιβάλλοντος·

9. θεωρεί ότι η πρόθεση της Επιτροπής να υποστηρίξει τις τοπικές οργανώσεις που ασχολούνται με τους μετανάστες στις χώρες καταγωγής θα πρέπει να συνδέεται άμεσα με τις τοπικές και περιφερειακές συνθήκες, προκειμένου να βελτιωθεί η συνειδητοποίηση των ευκαιριών στις χώρες καταγωγής· ως εκ τούτου, συνιστά τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και των εθνικών τους ενώσεων, ιδίως στις χώρες εταίρους και σε άλλες τρίτες χώρες, στη χάραξη κοινής μεταναστευτικής πολιτικής·

10. επισημαίνει ότι τα ήδη υπάρχοντα εργαλεία και οι θεσμικές δομές, όπως η πρωτοβουλία της Επιτροπής των Περιφερειών Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM) , το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλα σχετικά δίκτυα, θα πρέπει να συμμετέχουν στην αντιμετώπιση των θεμάτων της μετανάστευσης·

11. συνιστά την υιοθέτηση συνολικής προσέγγισης για τον καθορισμό των μεταναστευτικών πολιτικών, έτσι ώστε να αναφέρονται ρητά στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς σε τοπικό, περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο που συμβάλλουν στη διαμόρφωση των πολιτικών και στην εξασφάλιση της αποτελεσματικότητάς τους στο στάδιο της εφαρμογής·

12. επισημαίνει ότι στα συμπεράσματα της Συνόδου Κορυφής 2009 των περιφερειών και των πόλεων που πραγματοποιήθηκε στην Πράγα γινόταν έκκληση να υιοθετηθεί ολοκληρωμένη και σφαιρική προσέγγιση της μετανάστευσης και της ένταξης, που να στηρίζεται στις προσπάθειες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

13. φρονεί ότι μια από κοινού διαμορφωμένη ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική στους τομείς εκείνους όπου τα κράτη μέλη τη θεωρούν δικαιολογημένη δεν πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν πιο φιλόδοξους εθνικούς κανόνες·

Βήματα προς την ενίσχυση της σφαιρικής προσέγγισης της μετανάστευσης

Γενικές συστάσεις

14. θεωρεί ότι η μεταναστευτική πολιτική της ΕΕ είναι ένα εγγενώς πολυεπίπεδο και πολύπλευρο φαινόμενο και αποτελεί, επομένως, κοινή ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διαφόρων βαθμίδων διακυβέρνησης των επιμέρους κρατών μελών και των τρίτων χωρών· θα πρέπει να δράσουν όλοι σύντονα, σύμφωνα με τις αρχές της δημοκρατίας, της επικουρικότητας, της αλληλεγγύης και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβόμενοι τις ιδιαίτερες τοπικές και περιφερειακές συνθήκες, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ·

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση της ΕΤΠ με θέμα «Προς μια κοινή πολιτική για τη μετανάστευση», CdR 210/2008 fin.

15. επικροτεί τον στόχο της προώθησης μιας συνεκτικής σφαιρικής προσέγγισης της μετανάστευσης, κατά την οποία η ενίσχυση του πολιτικού διαλόγου και της πρακτικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, των περιφερειών και των τρίτων χωρών αποτελεί βασικό ζήτημα, αλλά τονίζει ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η συνοχή με τις βασικές αρχές και τους πρωταρχικούς στόχους των κοινοτικών πολιτικών σε ό,τι αφορά την κοινωνική, την οικονομική και την εξωτερική ανάπτυξη·

16. τονίζει ότι οι κατευθυντήριες γραμμές που είχαν προσδιοριστεί στα προηγούμενα έγγραφα της ΕΕ ⁽²⁾ εξακολουθούν να ισχύουν, ιδίως όσον αφορά τις τρεις συνιστώσες (καλή διαχείριση της νόμιμης μετανάστευσης, καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης, σχέση μεταξύ μετανάστευσης και ανάπτυξης) και την ανάγκη ισόρροπης εφαρμογής τους·

17. επισημαίνει ότι στο σχέδιο ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δίδεται έμφαση μόνο στο ευρωπαϊκό και το εθνικό επίπεδο· τονίζει ότι θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στις τοπικές και στις περιφερειακές αρχές και στον ρόλο τους κατά την εφαρμογή μιας σφαιρικής πολιτικής για τη μετανάστευση·

18. ζητεί να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην ιδιαίτερα ευάλωτη κατάσταση των μεταναστών, την οποία έχει εξετάσει η Επιτροπή των Περιφερειών σε γνωμοδότησή της το 2007 (CdR 296/2007)·

19. υποστηρίζει τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης του Δεκεμβρίου του 2008 ⁽³⁾, υπενθυμίζοντας την ανάγκη να διασφαλιστεί μεγαλύτερη συνοχή στη χρηματοδότηση, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η ταχεία εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων· συνιστά να χρησιμοποιηθούν τα υφιστάμενα κοινοτικά Ταμεία για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των ομολόγων τους στις χώρες καταγωγής·

Νόμιμη οικονομική μετανάστευση και κινητικότητα

20. συμφωνεί ότι η κινητικότητα θα πρέπει να παραμείνει ένα από τα ουσιώδη στοιχεία της νόμιμης μετανάστευσης και υπογραμμίζει την ανάγκη να προωθηθεί περαιτέρω από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, ιδίως μέσω της επέκτασης των πιλοτικών εταιρικών σχέσεων κινητικότητας όπως με τη Μολδαβία και το Πράσινο Ακρωτήριο·

21. καλεί τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να συμμετέχουν πλήρως στη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις νόμιμες μεταναστευτικές ροές, που κοινοποιούνται μέσω διαδραστικών πυλών, όπως η μελλοντική Πύλη της ΕΕ για τη μετανάστευση, η ευρωπαϊκή πύλη για την επαγγελματική κινητικότητα, το δίκτυο EURES και η Ευρωπαϊκή Πύλη Κινητικότητας Ερευνητών και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης, πράγμα το οποίο θα συμβάλει στη δέουσα συνθεώρηση των τοπικών και περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων κατά την ανάπτυξη των μεταναστευτικών πολιτικών·

22. υποστηρίζει τις προτάσεις της Επιτροπής να εντείνει τις πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην προώθηση πιο ευέλικτων και πιο αποτελεσματικών λύσεων για τους μετανάστες σε ό,τι αφορά την αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων με τη διερεύνηση νέων πρωτοβουλιών για τη δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, την αναγνώριση των ξένων τίτλων και την κοινωνική ένταξη των μεταναστών·

⁽²⁾ COM (2007) 248 τελικό· COM (2007) 780 τελικό· COM (2008) 359 τελικό· Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, «Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για την Μετανάστευση και το Άσυλο», αριθ. 13440/08, ASIM 72, Βρυξέλλες, 24.09.2008, Δήλωση της Λίμα, 18 Μαΐου 2008.

⁽³⁾ 2914^η συνεδρίαση του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, Βρυξέλλες, 8 Δεκεμβρίου 2008.

23. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η ένταξη των μεταναστών στις κοινωνίες υποδοχής, διότι οι μετανάστες αποτελούν βασικούς παράγοντες για την ανάπτυξη τόσο της χώρας καταγωγής όσο και της χώρας υποδοχής·

24. χαιρετίζει τη δημιουργία ενός δικτύου παρατηρητηρίων μετανάστευσης, όπως προβλέπεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων που υιοθετήθηκαν στις 8 Δεκεμβρίου 2008, διότι θα καταστήσει τα μεταναστευτικά πρότυπα βασικό εργαλείο της κοινής ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής· στο πλαίσιο αυτό, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να συμμετέχουν άμεσα στο έργο αυτών των παρατηρητηρίων και να διαδραματίζουν βασικό ρόλο στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων τους·

Καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης

25. επιδοκιμάζει τη διεύρυνση των καθηκόντων του οργανισμού FRONTEX για τη στήριξη τρίτων χωρών σχετικά με τον έλεγχο των συνόρων, όπως ήδη προβλέπεται σε προηγούμενη γνωμοδότησή της (CdR 210/2008)·

26. υποστηρίζει την ιδέα που προβάλλεται στο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, να εξετασθεί το ενδεχόμενο δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού συστήματος συνοριακών φρουρών·

27. επισημαίνει ότι η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα έπρεπε να αναφέρεται στην συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε ομάδες ταχείας επέμβασης στα σύνορα, ιδίως εκείνων που πλήττονται περισσότερο από μεταναστευτικές εισροές·

28. τονίζει την ανάγκη να καταβληθούν κοινές προσπάθειες για την καλύτερη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, ιδίως των νότιων θαλάσσιων συνόρων και των συνόρων όλων των περιφερειών που αντιμετωπίζουν μαζική εισροή μεταναστών υπό κρίσιμες ανθρωπιστικές συνθήκες·

29. υπογραμμίζει τον ρόλο του Δικτύου Αξιοματικών Συνδέσμων Μετανάστευσης στην επίτευξη των στόχων που τίθενται στην ανακοίνωση· καλεί παράλληλα την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι αρμόδιες τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να έχουν επωφελή πρόσβαση στην ανταλλαγή των βέλτιστων πρακτικών και των πληροφοριών που συγκεντρώνονται μέσω αυτού του δικτύου·

30. συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής να δοθεί προτεραιότητα στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης της Ουαγκαντούγκου για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και ιδιαίτερα γυναικών και παιδιών, όπου ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών ενώσεων έχει ζωτική σημασία για την ανάπτυξη στρατηγικών και σχεδίων δράσης κατά της πρακτικής αυτής·

Μετανάστευση και ανάπτυξη

31. υποστηρίζει τα προγράμματα αδελφοποίησης μεταξύ εργοδοτών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και θεσμικών οργάνων από τα κράτη μέλη της ΕΕ και από τις χώρες καταγωγής, με στόχο τη στήριξη της κυκλικής μετανάστευσης και την καταπολέμηση της «διαρροής εγκεφάλων»· συνιστά όπως οι τοπικές και περιφερειακές αρχές χρησιμοποιήσουν την πολύτιμη πείρα τους και τις γνώσεις τους, για να βοηθήσουν τους μετανάστες να επανενταχθούν στις αγορές εργασίας της πατρίδας τους·

32. συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής να μελετηθούν καλύτερα η κλίμακα και οι επιπτώσεις της «διαρροής εγκεφάλων», η οποία είναι σύμφωνη με τα συγκεκριμένα αιτήματα που εκφράστηκαν από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές σε προηγούμενη γνωμοδότηση της ΕΤΠ (CdR 296/2007).

33. τονίζει ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για τη διερεύνηση της σχέσης μεταξύ της αλλαγής του κλίματος και της μετανάστευσης.

34. τονίζει τη σημασία των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την προώθηση της εδαφικής οικονομικής ανάπτυξης, την οικοδόμηση της δημοκρατίας και τη χρηστή διακυβέρνηση, καθώς και τη σημασία τη συμμετοχής τους στην εκπόνηση και στην εφαρμογή των προγραμμάτων συνεργασίας στον τομέα της μετανάστευσης.

35. επιδοκιμάζει την Κοινή Πρωτοβουλία για τη Μετανάστευση και την Ανάπτυξη της ΕΕ και των ΗΕ (JMIDI), για τη στήριξη των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και την επιδίωξη των τοπικών αρχών να συμβάλουν στη σύνδεση της μετανάστευσης και της ανάπτυξης με στόχο τη μεγιστοποίηση των θετικών συνεργειών μεταξύ τοπικών και περιφερειακών παραγόντων.

36. τονίζει ότι η συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, μέσω των εθνικών και των περιφερειακών τους ενώσεων, στα δίκτυα και τις πλατφόρμες συνεργασίας με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών και ενώσεων τρίτων χωρών, θα συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη πιο αποτελεσματικής συνεργασίας στην κατάρτιση αστυνομικών υπαλλήλων, στην εφαρμογή προγραμμάτων αδελφοποίησης, στη συλλογή και διάδοση πληροφοριών, στην παρακολούθηση των μεταναστευτικών ροών και σε άλλα παρόμοια σχέδια.

37. τονίζει ότι έχει σημασία να δημιουργηθούν μόνιμες πλατφόρμες συνεργασίας, διαλόγου και ανταλλαγής μεταξύ των

τοπικών και περιφερειακών αρχών και των ενώσεων, ιδιαίτερα στις βόρειες, νότιες και ανατολικές ακτές της Μεσογείου· η σύσταση της Ευρωμεσογειακής Τοπικής και Περιφερειακής Συνέλευσης θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως παράδειγμα για περαιτέρω ανάπτυξη.

38. τονίζει ότι πρέπει να δοθεί πιο συστηματική προσοχή στον ρόλο και στη συμβολή της διασποράς στην ανάπτυξη των χωρών καταγωγής τους, για παράδειγμα μέσω της αποστολής εμβασμάτων και της ανάπτυξης των ενώσεων και των δικτύων τους.

Γεωγραφική προσέγγιση

39. υποστηρίζει τη θέση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽⁴⁾ για την καθιέρωση τριμερούς διαλόγου μεταξύ των χωρών καταγωγής, προορισμού και διέλευσης σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές, οι οποίες πρέπει να διερευνηθούν με χρήση και επέκταση των υφιστάμενων μέσων, όπως οι εταιρικές σχέσεις κινητικότητας, οι διμερείς διαυλοι, τα πλαίσια συνεργασίας όπως η ECOWAS (Οικονομική Κοινότητα Κρατών της Δυτικής Αφρικής), η διαδικασία του Ραμπάτ, οι πιλοτικές εταιρικές σχέσεις κινητικότητας και άλλα, ενώ τα συγκεκριμένα εργαλεία και μέσα θα πρέπει να προσαρμοστούν στις πρακτικές ανάγκες των περιφερειών και των τρίτων χωρών καθώς και στις πρακτικές τους ανάγκες και δυνατότητες.

40. επικροτεί την επέκταση της σφαιρικής προσέγγισης σε άλλες χώρες και περιφέρειες, όπως η Ασία, η Λατινική Αμερική και η Καραϊβική, και προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προχωρήσει περαιτέρω προς αυτή την κατεύθυνση, τονίζοντας την ανάγκη να καθοριστούν οι λεπτομέρειες του διαλόγου με τη Λατινική Αμερική, την Καραϊβική και την Ασία, ούτως ώστε να ανοίξει ο δρόμος για στενότερη συνεργασία και συντονισμό και με την Αφρική, καθώς και με τις νότιες και νοτιοανατολικές περιφέρειες που γειτνιάζουν με την ΕΕ.

Βρυξέλλες, 17 Ιουνίου 2009

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Luc VAN DEN BRANDE

(4) 2914^η συνεδρίαση του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, Βρυξέλλες, 8 Δεκεμβρίου 2008, σημ. 22.

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Μια νέα Ωθησή για την ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας»

(2009/C 211/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- διαπιστώνει επίσημα την αποτυχία των πολιτικών που έχουν ως στόχο να σταματήσουν μέχρι το 2010, την καταστροφή της βιοποικιλότητας στην Ευρώπη, κάτι για το οποίο απαιτείται μια βολонταριστική στρατηγική που θα πρέπει να εντάσσεται σε μια συστημική προσέγγιση και να τύχει μακροπρόθεσμης στήριξης, δηλαδή πολύ μετά το 2010. Στη στρατηγική αυτή θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, τα δε κράτη μέλη θα πρέπει να τους διαθέσουν τα απαραίτητα νομικά και οικονομικά μέσα.
- καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη και τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να θεσπίσουν ένα αυστηρό σύστημα περιβαλλοντικής πολλαπλής συμμόρφωσης των επιχειρήσεων και των ενισχύσεων. Καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη σε ό,τι την αφορά, τόσο την αναδωρότητα της φορολογίας τους, όσο και την προσαρμογή των εθνικών ενισχύσεων, ούτως ώστε να στηριχθεί καλύτερα η βιοποικιλότητα.
- θεωρεί ωστόσο ότι το δίκτυο των ζωνών Natura 2000 πρέπει να παγιωθεί στις περισσότερες χώρες και καλεί τα κράτη μέλη να αναλάβουν τις ευθύνες τους όσον αφορά τις θαλάσσιες περιοχές τους αλλά και τον υδροφόρο ορίζοντα. Πρέπει να καταρτισθούν και να υλοποιηθούν προγράμματα κατάλληλης διαχείρισης για τις περιοχές NATURA 2000, στα οποία πρέπει να συμμετέχουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές και οι δικαιούχοι ιδιωτικών εκμεταλλεύσεων και γαιών.
- πιστεύει ότι πρέπει να υλοποιηθεί επείγοντως ένα οικολογικό πλαίσιο, μια πραγματική φυσική υποδομή, και καλεί να καταβληθούν προσπάθειες ούτως ώστε όλα τα μέτρα για την καταπολέμηση των αερίων του θερμοκηπίου να μην έχουν βλαβερές συνέπειες στη βιοποικιλότητα. Επιπλέον, θεωρεί ότι μόνον μια στρατηγική καταπολέμησης των χωροκατακτητικών ειδών σε ευρωπαϊκό επίπεδο μπορεί να είναι αποτελεσματική.
- εκτιμά ότι η επιτυχία της στρατηγικής για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας θα εξασφαλιστεί μόνον εάν αυτή γίνει αποδεκτή από το ευρύ κοινό και ενθαρρύνει την κινητοποίηση και την ενίσχυση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την κατάρτιση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης.

Εισηγητής: ο κ. René SOUCHON (FR/PSE), Πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου της Auvergne

Έγγραφα αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Ενδιάμεση αξιολόγηση της εφαρμογής του προγράμματος δράσης της ΕΚ για την βιοποικιλότητα

COM(2008) 864 τελικό

και

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Προς τη χάραξη στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα χωροκατακτητικά είδη

COM(2008) 789 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

1. διαπιστώνει, όπως και οι εκθέσεις των επιστημόνων και των ερευνητών, ότι η εξαφάνιση των ζώντων ειδών, φυτών και ζώων, είναι τόσο γρήγορη όσο δεν ήταν ποτέ από τότε που υπάρχει η ζωή,

2. επισημαίνει την πρωτεύουσα σημασία που έχει η βιοποικιλότητα για την επιβίωση της ανθρωπότητας, κυρίως μέσω των υπηρεσιών οικοσυστήματος, για τις μελλοντικές γενιές, αλλά και για τη σημερινή γενιά,

3. παρατηρεί από τώρα την επίδραση του κλίματος στη δυναμική και στην κατανομή των ζώντων ειδών,

4. σημειώνει ότι ο άνθρωπος είναι ανίκανος να ζήσει σε ένα αустηρά ορυκτό περιβάλλον, συμπεραίνει δε ότι η μεταβολή ή η καταστροφή της βιοποικιλότητας θα έχει δραματικές συνέπειες για την ανθρωπότητα,

5. παρατηρεί από τώρα τις αρνητικές κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της καταστροφής της βιοποικιλότητας και της μείωσης των υπηρεσιών οικοσυστήματος,

6. επισημαίνει ότι οι αιτίες της καταστροφής της βιοποικιλότητας, που έχουν χαρακτηριστεί μείζονος σημασίας, είναι η υπερεκμετάλλευση του εδάφους, ο κατακερματισμός των φυσικών χώρων και η ανάπτυξη εξωτικών φυτικών και ζωικών ειδών, η εντατικοποίηση της γεωργικής παραγωγής, οι κλιματικές αλλαγές και οι διάφορες μορφές ρύπανσης,

7. τονίζει ότι η βιοποικιλότητα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο διαχείρισης και διατήρησης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο προκειμένου να διαφυλαχθεί συνολικά, και αναγνωρίζει την σημασία που έχει προς τον σκοπό αυτό ο συντονισμός του συνόλου των τοπικών φορέων που συμμετέχουν στην προστασία της βιοποικιλότητας: ιδίως επιχειρήσεις, ενώσεις, ιδιοκτήτες και

διαχειριστές αγροτικών περιοχών, επιστήμονες, αρμόδιοι χάραξης πολιτικής, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης,

Γενικές παρατηρήσεις και ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών

8. εκτιμά ότι οι συνέπειες της απώλειας της βιοποικιλότητας ενδέχεται να είναι τόσο πολύ σοβαρές για την ανθρωπότητα όσο και οι συνέπειες των κλιματικών αλλαγών,

9. διαπιστώνει επίσημα την αποτυχία των πολιτικών που έχουν ως στόχο να σταματήσουν μέχρι το 2010, την καταστροφή της βιοποικιλότητας στην Ευρώπη, λόγω της σημαντικής απόκλισης μεταξύ λόγων και πράξεων καθώς και των μέσων που χρησιμοποιούνται,

10. επισημαίνει ωστόσο την επιτυχία ορισμένων συγκεκριμένων δράσεων, όπως τα σχέδια διάσωσης ορισμένων φυτικών ή ζωικών ειδών (αστροπάρης, βίδρα, δακτυλιδόχηνα (*Branta bernicula*), ...) και οικοσυστημάτων (αλλουβιακά δάση του Ρήνου, Τάμεσης...), σχέδια διαχείρισης που εφαρμόζονται σε ορισμένες σηματοδοτημένες περιοχές,

11. θεωρεί επιτακτική την ανάγκη να δοθεί νέα ώθηση στις στρατηγικές και στα προγράμματα (π.χ. στο πλαίσιο της εφαρμογής της Σύμβασης Ευρωπαϊκού Τοπίου σε όλα τα κράτη μέλη) που αποσκοπούν ή συμβάλλουν στην αειφόρο διατήρηση της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών οικοσυστήματος, ώστε τα μέσα που εφαρμόζονται να έχουν απτά αποτελέσματα,

12. για τον σκοπό αυτό, θεωρεί αναγκαία τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών τόσο κατά τον καθορισμό όσο και κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων και, κατά συνέπεια, τη διάθεση σε αυτές νομικών και οικονομικών μέσων αντάξιων των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης.

13. παρατηρεί ότι, επειδή οι συμπεριφορές των κοινωνιών απέναντι στους φυσικούς πόρους και περιβάλλοντα (χρήση ή εκμετάλλευση των πόρων, χρήση γης, χρήση χώρων, ...) διαμορφώνονται πρωτίστως από τη θέση της φύσης στις πολιτιστικές παραδόσεις, καλεί την ΕΕ να καταβάλει προσπάθειες για την ανάπτυξη μιας νέας πολιτιστικής θεώρησης της βιοποικιλότητας που να εντάσσει πλήρως, στο πλαίσιο μιας σφαιρικής προσέγγισης, μια δεοντολογική ενέργεια, συνδεδεμένη κυρίως με την εγγενή αξία της φύσης ως κληρονομιάς της ανθρωπότητας, και μια πιο χρηστική προσέγγιση, που είναι εφικτή κυρίως μέσω των υπηρεσιών που παρέχουν τα οικοσυστήματα,

14. εκτιμά ότι η διαφύλαξη της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών οικοσυστήματος (προστασία από τη διάβρωση του εδάφους, καθαρισμός των υδάτων, ...) επιβάλλει μια βολонταριστική στρατηγική που θα πρέπει να εντάσσεται σε μια συστηματική προσέγγιση (δηλαδή σε μια λογική συναφή με ένα σύνολο διαφορετικών και δυναμικά διασυνδεδεμένων στοιχείων) και να τύχει μακροπρόθεσμης στήριξης, δηλαδή πολύ μετά το 2010. Στη στρατηγική αυτή θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές.

15. εύχεται η διατήρηση της βιοποικιλότητας να καταστεί, και μετά το 2010, βασικό στοιχείο της διαχείρισης και της χωροταξίας του εδάφους, στο πλαίσιο τόσο των αγροτικών όσο και των αστικών συνιστωσών,

16. εύχεται η διατήρηση της βιοποικιλότητας να καταστεί, και μετά το 2010, ένα καθοριστικής σημασίας στοιχείο των ευρωπαϊκών πολιτικών, στρατηγικών και προγραμμάτων. Ένα εγκάρσιο θέμα ενσωματωμένο στα υπόλοιπα, που πρέπει να καταστεί κατευθυντήριος άξονας και να διασφαλίζει την αναγκαία συνοχή των διαφόρων πολιτικών χωροταξίας και χρήσης γης, με την απαίτηση στενής συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων Διευθύνσεων της Επιτροπής και με την κινητοποίηση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών.

17. εκφράζει την ικανοποίησή της για την αυστηρότητα της μεθόδου που επεξεργάστηκαν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη, που οδήγησε στον ενδιάμεσο απολογισμό στον οποίο συνοψίζονται η κατάσταση της βιοποικιλότητας και η υλοποίηση των προγραμμάτων δράσης· η μέθοδος αυτή βασίζεται σε μια αυτοαξιολόγηση της υλοποίησης των σχεδίων των κρατών μελών που η Επιτροπή συνοψίζει σε μια ενιαία συνεκτική θεώρηση,

18. εκφράζει την ικανοποίησή της για το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όπου αναγνωρίζεται η ανάγκη ενός ευρωπαϊκού δικτύου φυσικών χώρων, αποκαλούμενων ζωνών άγριας φύσης ή «wilderness» δηλαδή ζωνών που έχουν αλλοιωθεί ελάχιστα από την ανθρώπινη δραστηριότητα, ψήφισμα το οποίο εγκρίθηκε ομόφωνα στις 3 Φεβρουαρίου 2009, (2008/2210(INI)) και εκφράζει την ικανοποίησή της διότι η τσεχική προεδρία στις 27 και 28 Μαΐου 2009 διοργάνωσε διάσκεψη με θέμα «Άγρια φύση και εκτεταμένοι βιότοποι στην Ευρώπη»,

19. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η βιώσιμη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών οικοσυστήματος απαιτεί τη λήψη μέτρων σε τοπικό επίπεδο, ταυτόχρονα όμως μια σφαιρική θεώρηση, επιβαλλόμενη από τη λειτουργία των οικοσυστημάτων, η οποία ξεπερνά τα διοικητικά

σύνορα και από την οποία εξαρτώνται, ειδικότερα, οι υπηρεσίες που προσφέρονται στον πληθυσμό,

20. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν αυστηρά τις διατάξεις της ΣΕΠ (Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση, Οδηγία 2001/42/ΕΚ) και της ΕΠΕ (Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, Οδηγία 85/337/ΕΚ) καθώς και της διαδικασίας Natura 2000 προκειμένου να μειώσουν στο ελάχιστο τις πιέσεις που ασκούνται στα φυσικά περιβάλλοντα και την βιοποικιλότητα,

21. εκτιμά ότι μια στρατηγική διατήρησης της βιοποικιλότητας πρέπει να είναι φιλόδοξη για να επιτύχει τον στόχο που έγκειται στην ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας. Θα πρέπει συνεπώς να παρέχει κίνητρα στους οργανισμούς τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, καθώς και στους ιδιοκτήτες. Οι προς εφαρμογή στρατηγικές πρέπει να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν στις διάφορες κλίμακες λειτουργίας των φυσικών συστημάτων, προκειμένου να διασφαλίσουν την απαραίτητη συνοχή τους και την υιοθέτησή τους από όλους,

22. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη και τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να θεσπίσουν ένα αυστηρό σύστημα περιβαλλοντικής πολλαπλής συμμόρφωσης των επιχορηγήσεων και των ενισχύσεων, που να βασίζεται σε σαφείς δείκτες, όπως οι δείκτες που διαμορφώνονται στο πλαίσιο της SEBI-2010 (πρωτοβουλία για την οργάνωση των ευρωπαϊκών δεικτών βιοποικιλότητας), οι οποίοι ενσωματώνουν τη βιοποικιλότητα και τις αλληλεπιδράσεις της,

23. καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει, σε ό,τι την αφορά, τόσο την αναθεώρηση της φορολογίας των κρατών μελών όσο και την προσαρμογή των εθνικών ενισχύσεων υπέρ των επιχειρήσεων και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, ούτως ώστε να στηριχθεί καλύτερα η βιοποικιλότητα, όπως για παράδειγμα μέσω της μείωσης του ΦΠΑ για τα προϊόντα της βιολογικής γεωργίας ή για τις καλλιέργειες που πραγματοποιούνται στις ζώνες Natura 2000. Είναι πράγματι ευχής έργο:

23.1 αφενός, να μειωθούν ή ακόμα και να καταργηθούν οι δασμοί και οι φόροι, καθώς και οι επιδοτήσεις, που οδηγούν σε δυσμενείς για τη βιοποικιλότητα συμπεριφορές, προκειμένου να επιτύχουν την εσωτερική συνοχή των εθνικών νόμων και κωδίκων που ευνοούν τη βιοποικιλότητα,

23.2 αφετέρου, να αυξηθούν οι επιδοτήσεις και να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής των απαλλαγών από τους φόρους που συνεπάγονται θετικές συμπεριφορές ως προς τη βιοποικιλότητα,

24. καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει τις επιταγές διατήρησης της βιοποικιλότητας και των συναφών υπηρεσιών οικοσυστήματος, πέραν των κριτηρίων υγείας και ευημερίας των ανθρώπων, στους εν εξελίξει ευρωπαϊκούς προβληματισμούς για την αναθεώρηση των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ΔΕΥΧΠ (GDB) (υπολογίζονται μόνο οι χρηματοοικονομικές ροές και όχι η σημασία των αποθεματοποιημένων κεφαλαίων)· για παράδειγμα οι δαπάνες που αφορούν εργασίες οι οποίες οφείλονται σε τυχαίες και μη μολύνσεις θα πρέπει να εκπίπτουν και να μην συσσωρεύονται, όπως συμβαίνει σήμερα,

25. καλεί να συνεχιστούν, πέραν του 2010, οι δράσεις που έχουν αναληφθεί ώστε να σταματήσει η καταστροφή της βιοποικιλότητας,

26. θεωρεί ότι η απάντηση στη σημερινή οικονομική κρίση, που περιλαμβάνει τη λήψη σημαντικών μέτρων αναδιάρθρωσης, καθιστά αναγκαία την πλήρη ενσωμάτωση των παραμέτρων για την βιοποικιλότητα. Η σημασία του εν λόγω περιβαλλοντικού ζητήματος θα πρέπει να συνεκτιμηθεί περισσότερο σε όλα τα επίπεδα εδαφικής διακυβέρνησης και κυρίως σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

Η βιοποικιλότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση

27. τονίζει την επείγουσα ανάγκη εδελοντικών και συνεκτικών δράσεων σε ευρωπαϊκή κλίμακα, κατανεμημένων σε όλες τις τοπικές και τις περιφερειακές βαθμίδες, ιδίως σε επίπεδο περιφερειών, για μεγαλύτερη εγγύτητα με τους πολίτες,

28. επισημαίνει την πρωτοτυπία και τη δύναμη της δράσης Natura 2000, που συνδέει στενά πολιτικούς και επιστήμονες, με στόχο τη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τους ορισμούς που επιχειρήθηκαν, οι οποίοι καλύπτουν περίπου το 20 % της ευρωπαϊκής επικράτειας,

29. θεωρεί ωστόσο ότι το δίκτυο των ζωνών ΕΖΔ (Ειδική Ζώνη Διατήρησης, οδηγία «Οικότοποι» 92/43/ΕΟΚ) και ΕΖΠ (Ειδική Ζώνη Προστασίας, οδηγία «Πτηνά» 79/409/ΕΟΚ) πρέπει να παγιωθεί στις περισσότερες χώρες: η αδυναμία επιστημονικών δεδομένων αναφοράς καθιστά εύθραυστη τη συμμόρφωση της καταλληλότητας των χερσαίων ζωνών Natura 2000 με τα κριτήρια των οδηγιών για τους Οικότοπους και τα Πτηνά. Επίσης, καλεί τα κράτη μέλη να αναλάβουν τις ευθύνες τους όσον αφορά τις θαλάσσιες περιοχές τους αλλά και τον υδροφόρο ορίζοντα:

30. τονίζει την ιδιαίτερη σημασία των οικοσυστημάτων των εκβολών των ποταμών που αποτελούν καθοριστικής σημασίας ενδιατήματα για τη βιολογική ποικιλομορφία των οικοσυστημάτων τόσο των θαλάσσιων υδάτων όσο και των γλυκών υδάτων, και απευθύνει έκκληση να τους δοθεί μεγαλύτερη προσοχή, μέσω της υιοθέτησης ενός υποχρεωτικού ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης, τουλάχιστον για τις περιοχές που περιλαμβάνονται στο δίκτυο NATURA 2000,

31. επιμένει στην ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην ποιότητα των εδαφών και στη βιοποικιλότητά τους: τα εδάφη είναι πράγματι το μόνο οικολογικό τμήμα του πλανήτη από το οποίο διέρχεται το σύνολο των ροών των υλικών και της ενέργειας που είναι εγγενή στη δυναμική των οικοσυστημάτων και, κατά συνέπεια, στη δυναμική των ειδών. Ενδείκνυται να ενισχυθεί ουσιαστικά το σκέλος περί βιολογικής ποικιλομορφίας της σχετικής οδηγίας που βρίσκεται στο στάδιο της επεξεργασίας,

32. απευθύνει έκκληση να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διατήρηση του επιπέδου και της ποιότητας των υπόγειων υδάτων, τα οποία είναι ιδιαίτερα σημαντικά τόσο για την ποιότητα και τη βιοποικιλότητα των εδαφών, (κυρίως για τη γεωργία) όσο για την παροχή πόσιμου νερού στους πληθυσμούς,

33. επιθυμεί την ενίσχυση των λειτουργικών σχέσεων μεταξύ των εμπειρογνομόνων αφενός, ανεξάρτητα από το κατά πόσον προέρχονται από επιστημονικούς οργανισμούς ή ενώσεις για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, και των αρμοδίων για τη χάραξη πολιτικής αφετέρου: για να συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου της βιώσιμης διατήρησης της βιοποικιλότητας, οι αποφάσεις και η εφαρμογή των προγραμμάτων εξαρτώνται τόσο από τις

ικανότητες των επιστημονικών εμπειρογνομόνων όσο και από εκείνες των υπευθύνων διαχείρισης των εδαφών,

34. εκτιμά ότι οι ζώνες Natura 2000 θα συμβάλουν πλήρως στη βιώσιμη διατήρηση της βιοποικιλότητας μόνο με την κατάλληλη διαχείριση της φυσικής κληρονομιάς στην οποία πρέπει να συμμετέχουν κυρίως οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές και οι δικαιούχοι ιδιωτικών εκμεταλλεύσεων και γαϊών· η διαπίστωση ότι πιθανόν το ήμισυ και πλέον των ειδών και πάνω από τα τρία τέταρτα των ενδιατημάτων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος είναι σε μειονεκτική κατάσταση καταδεικνύει την αδήριτη ανάγκη της οργάνωσης της διαχείρισης ad hoc αυτών των ζωνών,

35. θεωρεί ότι το δίκτυο Natura 2000 και το σύνολο των ζωνών άγριας φύσης πρέπει να ενταχθούν πλήρως στις στρατηγικές διατήρησης της βιοποικιλότητας που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές,

36. απευθύνει έκκληση να υλοποιηθεί επείγοντως ένα οικολογικό πλαίσιο, μια πραγματική φυσική υποδομή που να εξασφαλίζει κατά προτεραιότητα τις λειτουργικές διασυνδέσεις των τόπων Natura 2000 και των ζωνών άγριας φύσης, αλλά και στις αστικές και προαστιακές αγροτικές περιοχές, κινητοποιώντας τους διάφορους οργανισμούς τοπικής και περιφερειακής διοίκησης μεταξύ των οποίων και οι Περιφέρειες. Αυτή η οικολογική υποδομή θα πρέπει να τηρείται από τις υφιστάμενες γραμμικές διευθετήσεις (αυτοκινητόδρομοι, σιδηροδρομικές γραμμές...) ώστε να μην κατακεραματίζονται οι χώροι αυτοί, θα πρέπει δε να ενσωματωθεί στη νέα Κοινή Γεωργική Πολιτική,

37. διαπιστώνει ότι η βιοποικιλότητα των τόπων Natura 2000 υπόκειται, λόγω των λειτουργικών χαρακτηριστικών της βιοποικιλότητας, σε έντονες πιέσεις των παρακείμενων χώρων και εκτιμά ότι η διαχείριση και η εκμετάλλευση των παρακείμενων στους τόπους Natura 2000 χώρων θα πρέπει να πραγματοποιούνται κατά τρόπον ώστε να συμβάλουν βιώσιμα στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών οικοσυστήματος εντός των τόπων αυτών,

38. επιμένει στην αναγκαιότητα ενδεδειγμένης αναθεώρησης και ενίσχυσης των πολιτικών που αφορούν την αλιεία (ΚΑΠ) και τη γεωργία (ΚΓΠ), καθώς και χάραξης μιας δασικής πολιτικής που να περιλαμβάνει τις επιταγές της βιοποικιλότητας και τις αρχές της περιβαλλοντικής πολλαπλής συμμόρφωσης των ενισχύσεων,

39. καλεί να προστεθούν οι πρακτικές υδατοκαλλιέργειας σε γλυκά και θαλάσσια ύδατα, ιδίως όταν είναι εντατικές, στο παράρτημα I της Οδηγίας 2008/1/ΕΚ που αφορά την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης,

40. συνιστά την αναθεώρηση των κριτηρίων που καθορίζουν τις γεωγραφικές ενδείξεις: οι μέθοδοι καλλιέργειας θα πρέπει να συμπεριλάβουν τις επιταγές της βιοποικιλότητας και τη δυναμική των αλληλεπιδράσεων της,

41. εκφράζει την ικανοποίησή της για την απόφαση (της 2.3.2009) του Συμβουλίου των Υπουργών σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης στις καλλιέργειες των γενετικά τροποποιημένων φυτών (Χάρτης της Φλωρεντίας, που υπεγράφη στις 4.2.2005), ευχόμενη να υπάρξει αυστηρότερη εφαρμογή της με μεγαλύτερη διαφάνεια, σύμφωνα με τη Σύμβαση του Aarhus (που υπεγράφη στις 25.6.1998),

42. εκφράζει την ανησυχία της για τις πιθανές συνέπειες των ενεργειακών καλλιεργειών, όπως τα αγροτικά καύσιμα που θα απαιτήσουν μεγάλες εκτάσεις, πράγμα που θα εντείνει την τάση κυρίως για υπερβολική χρήση των αγροαναπαύσεων και των ζωνών άγριας φύσης, π.χ. με την κατάργηση της υποχρέωσης αγροανάπαυσης από το φθινόπωρο του 2008, και θα συμβάλλει στη διαδικασία της αποψίλωσης των δασών των χωρών του Νότου. Η Επιτροπή των Περιφερειών προτείνει στην Επιτροπή να εγκαθιδρύσει ένα σύστημα αξιολόγησης των επιπτώσεων των αγροτικών καυσίμων στη βιοποικιλότητα, το περιβάλλον και τα οικοσυστήματα,

43. παρατηρεί ότι τα είδη, τα οικοσυστήματα και οι συναφείς ροές υλικών διασχίζουν τα διοικητικά σύνορα, κυρίως τα εθνικά, και διαπιστώνει εκ των πραγμάτων την ύπαρξη τόπων Natura 2000 που διακόπτονται από εθνικά σύνορα· προτείνει συνεπώς να δημιουργηθούν σε ευρωπαϊκή κλίμακα διασυνοριακά καθεστώτα ή καθεστώτα σηματοδότησης των χώρων (Natura 2000, προστατευόμενη φυσική περιοχή ή διασυνοριακό περιφερειακό πάρκο) προκειμένου να εξασφαλιστεί μια συνεκτική διαχείριση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων,

44. εκτιμά ότι η επιτυχία της στρατηγικής για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας θα εξασφαλιστεί μόνον εάν αυτή γίνει αποδεκτή από όλους τους ανθρώπους, από τους απλούς πολίτες έως τους οικονομικούς ιθύνοντες και τους αρμόδιους για τη διαχείριση της γης. Τούτο συνεπάγεται ένα πρόγραμμα ευαισθητοποίησης και υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης, ιδίως με την αξιοποίηση των πλέον σύγχρονων μορφών επικοινωνίας (Διαδίκτυο) αλλά και με σχολικά προγράμματα· στις τοπικές και στις περιφερειακές αρχές, ιδίως στις Περιφέρειες, που βρίσκονται εγγύτερα στον πολίτη, πρέπει να δοθούν κίνητρα και ενισχύσεις,

45. προτείνει να επιβραβεύονται, μέσω της διάδοσης, παραδείγματα δράσεων που ευνοούν τη βιοποικιλότητα και τις δυναμικές αλληλεπιδράσεις της.

Ειδικότερα τα χωροκατακτητικά είδη (ΧΕ)

46. εκφράζει την ικανοποίησή της που η Επιτροπή αποδίδει μεγάλη προσοχή στο πρόβλημα των εξωτικών ειδών που έχουν καταστεί χωροκατακτητικά και αποτελούν σοβαρό κίνδυνο για την τοπική βιοποικιλότητα,

47. επαναλαμβάνει τη σύστασή της όσον αφορά την επείγουσα αντιμετώπιση των ΧΕ (CdR 159/2006 fin) με μια σαφή και εθελοντική στρατηγική στην οποία να συμμετέχουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές· θεωρεί δε απαραίτητη τη θέσπιση μιας ad hoc οδηγίας,

48. θεωρεί ότι μόνο μια στρατηγική καταπολέμησης των χωροκατακτητικών ειδών σε ευρωπαϊκό επίπεδο μπορεί να είναι αποτελεσματική· τούτο σημαίνει την ενεργό και άμεση συμμετοχή όλων των κρατών μελών, όσον αφορά κυρίως τις κανονιστικές διατάξεις, και των τοπικών και των περιφερειακών τους αρχών, όσον αφορά κυρίως τα μέτρα καταπολέμησης· θεωρεί πράγματι ότι μόνο σε περιφερειακό επίπεδο θα είναι αποτελεσματικότερες οι δράσεις ελέγχου, πρόληψης και εξάλειψης των ΧΕ,

49. διαπιστώνει την απουσία, μολονότι υπάρχουν ειδικά κείμενα σε άλλους τομείς, κατάλληλων κανονιστικών διατάξεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, που είναι το ενδεδειγμένο επίπεδο για τον έλεγχο των εισαγωγών εξωτικών φυτικών και ζωικών ειδών,

50. εκφράζει τη λύπη της για την ανομοιογένεια των διατάξεων και των εθνικών μέτρων η οποία παρεμποδίζει σε μεγάλο βαθμό την αποτελεσματικότητα των στρατηγικών καταπολέμησης των ΧΕ και καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν σφαιρικές κανονιστικές διατάξεις,

51. θεωρεί επείγουσα τη λήψη αυστηρών μέτρων ελέγχου των εισαγωγών, τουλάχιστον των εθελοντικών, μη ιθαγενών ειδών στην ευρωπαϊκή επικράτεια, αλλά εφιστά την προσοχή στις προσδοκίες που δημιουργούν ή υπονοούν οι σχετικές αποφάσεις, και συνιστά τη μέγιστη δυνατή δεοντολογική επαγρύπνηση,

Η ΕΕ και η βιοποικιλότητα στον κόσμο

52. αναγνωρίζει την ιδιαίτερη ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι της παγκόσμιας βιοποικιλότητας, τόσο λόγω της ιστορίας της όσο και λόγω των οικονομικών συναλλαγών, εξ ου και το καθήκον της να καταστεί παράδειγμα προς μίμηση,

53. εφιστά την προσοχή στους σοβαρούς κινδύνους που ενδέχεται να δημιουργήσει το άνοιγμα των αγορών όσον αφορά στη διάδοση των δυνάμει χωροκατακτητικών ειδών, φυσικών ή γενετικά τροποποιημένων· ζητεί συνεπώς την ενσωμάτωση των επιταγών της διατήρησης της βιοποικιλότητας σε κάθε διεθνή εμπορική συμφωνία.

54. καλεί τα κράτη μέλη να αναλάβουν πλήρως τις ευθύνες τους σε ό,τι αφορά τους επίγειους και θαλάσσιους χώρους που βρίσκονται πέραν των ευρωπαϊκών συνόρων, ιδίως σε ζώνες ιδιαίτερα πλούσιες σε ζωντανά είδη και οικοσυστήματα, έστω και μακρινές,

55. ζητεί να υποστηριχθεί η εφαρμογή διεθνών συνεργασιών μεταξύ των Περιφερειών που να αποσκοπούν στη στήριξη δράσεων, ειδικότερα οικονομικών και παιδαγωγικών, που ευνοούν τη βιώσιμη διατήρηση της βιοποικιλότητας σε βαθμό που οι Περιφέρειες να προωθούν και ταυτόχρονα να στηρίζουν την εκτέλεση,

56. τονίζει τη σημασία της δημιουργίας διεθνούς επιτροπής εμπειρογνομόνων σε θέματα βιοποικιλότητας, χρησιμοποιώντας κυρίως ως βάση υφιστάμενους φορείς, όπως το Ευρωπαϊκό Θεματικό Κέντρο για την Προστασία της Φύσης, η Διεθνής Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης και των Φυσικών Πόρων (UICN) ή η Διακυβερνητική Πλατφόρμα για τη Βιοποικιλότητα και τις Υπηρεσίες Οικοσυστήματος (IPBES) (υπό δημιουργία).

Βιοποικιλότητα και αλλαγή του κλίματος

57. διαπιστώνει την καθοριστικής σημασίας επιρροή των κλιματικών συνθηκών στα είδη και στα οικοσυστήματα, δηλαδή στη βιοποικιλότητα, η οποία — π.χ. στην περίπτωση των ασταθών οικολογικών συστημάτων — καθιστά αναγκαία τη συνθεώρηση μια ευρύτερης συστημικής προσέγγισης αντί μιας ανά είδος προσέγγισης. Η επένδυση σε ένα φυσικό περιβάλλον θα μπορούσε για παράδειγμα να οδηγήσει στην ανάπτυξη νέων οικοσυστημάτων,

58. καλεί να καταβληθούν προσπάθειες ούτως ώστε όλα τα μέτρα για την καταπολέμηση των αερίων του θερμοκηπίου να μην έχουν βλαβερές συνέπειες στη βιοποικιλότητα,

59. θεωρεί αναγκαία την προσέγγιση των τόπων παραγωγής, κυρίως τροφίμων, με τους τόπους κατανάλωσης, προκειμένου, αφενός, να περιοριστούν οι ενεργειακές δαπάνες που συνεπάγονται οι μεταφορές μεγάλων αποστάσεων και, αφετέρου, να αυξηθεί η επισιτιστική κυριαρχία και αυτάρκεια των επιμέρους κρατών,

60. επειδή παρατηρεί ότι τα είδη συμβάλλουν στην κυκλοφορία ανά τον πλανήτη των αερίων του θερμοκηπίου, ιδίως του CO₂, ζητεί να ληφθεί υπόψη ο στόχος μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου στα προγράμματα διατήρησης της βιοποικιλότητας, διατηρώντας για παράδειγμα ορισμένους τύπους ενδιαιτημάτων που μειώνουν το CO₂ και αυξάνουν το O₂, όπως τα δασικά ενδιαιτήματα και τις υγρές ζώνες (έλη, τυρφώνες, ...),

61. επισημαίνει την αναθέρμανση του ενδιαφέροντος για το δάσος που θεωρείται εκ νέου μια πηγή ανανεώσιμης ενέργειας και επιμένει στην αναγκαιότητα να μην οδηγήσει αυτό σε μια νέα διαχείριση (επιμονή σε ένα μόνο είδος, σύντομοι κύκλοι εκμετάλλευσης, ...) εις βάρος της βιοποικιλότητας,

62. τονίζει το γεγονός ότι οι επενδύσεις και οι δραστηριότητες που συνδέονται με την παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι οποίες επιφέρουν αλλοιώσεις των βιοτόπων ή έχουν αρνητικές συνέπειες για τη βιοποικιλότητα (π.χ. μικρές κατασκευές και εργοστάσια παραγωγής ηδροηλεκτρικής ενέργειας) πρέπει να χρησιμοποιούν τους φυσικούς πόρους τηρώντας ορισμένες βασικές προϋποθέσεις που εγγυώνται την προστασία και τη διατήρηση της δύναμης βιοποικιλότητας του περιβάλλοντος των ποταμών. Ακόμα και στην περίπτωση όπου ο σεβασμός της βιοποικιλότητας έχει ως αποτέλεσμα χαμηλότερες αποδόσεις, το γεγονός αυτό δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να δημιουργεί δικαίωμα για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων ως αντιστάθμισμα, δεδομένου ότι πρόκειται για επιτακτική υποχρέωση. Θα πρέπει επίσης να διαφυλαχθεί ο οικολογικός διάδρομος που αποτελούν το υδάτινο ρεύμα και η περιβάλλουσα κοιλάδα του ποταμού, έτσι ώστε να μην απομονωθούν οι πληθυσμοί.

Η βάση των γνώσεων

63. επιμένει στην ανάγκη να υπάρχουν αξιόπιστες γνώσεις όσον αφορά τη βιοποικιλότητα, την κατάσταση της υγείας της και τη λειτουργικότητα των οικοσυστημάτων, ενώ στις γνώσεις αυτές πρέπει να έχουν πρόσβαση, ει δυνατόν, όλοι,

64. τονίζει τη σημασία των ερευνών στον τομέα των επιστημών της φύσης και της οικολογίας. Εν προκειμένω, πρέπει να δημιουργηθεί ένα δίκτυο τόπων πλήρως προστατευμένων και/ή ζωνών άγριας φύσης ώστε να αποτελέσει ένα παρατηρητήριο των φυσικών δυναμικών, ιδίως όσον επηρεάζει η αλλαγή του κλίματος,

65. προτείνει τη διεξαγωγή ερευνών με στόχο τον καλύτερο υπολογισμό αλλά και την ανάλυση της πραγματικής αξίας (τόσο

πολιτιστικής όσο και οικονομικής) της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών οικοσυστήματος που παρέχει· στις έρευνες αυτές θα πρέπει να συμμετέχουν ομάδες από πολλούς κλάδους για μια συστηματική δράση, ώστε να διαμορφωθεί μια γενική εικόνα όπου θα λαμβάνονται υπόψη τόσο τα φυσικά όσο και τα πολιτιστικά στοιχεία,

66. επισημαίνει την ανάγκη εντοπισμού και προσδιορισμού, σε εθνικό και σε περιφερειακό επίπεδο, των κυριότερων αιτιών καταστροφής της βιοποικιλότητας και της επακόλουθης μείωσης των υπηρεσιών οικοσυστήματος, ώστε να χαραχθούν και να εφαρμοστούν αποτελεσματικές στρατηγικές διατήρησης,

67. τονίζει την επείγουσα ανάγκη επεξεργασίας ή τελειοποίησης ενός συνόλου σχετικών δεικτών (για παράδειγμα οι δείκτες SEBI-2010), συνεκτικών σε ευρωπαϊκή κλίμακα, για τη επιχειρησιακή εποπτεία της εξέλιξης της βιοποικιλότητας, της κατάστασης της υγείας της και της λειτουργικότητας των οικοσυστημάτων,

68. καλεί τα κράτη μέλη να αποκαταστήσουν και να εκσυγχρονίσουν, σε τοπική κλίμακα, κυρίως την εκπαίδευση, ιδίως τη δευτεροβάθμια, στον τομέα των επιστημών της φύσης, και του χαρακτηρισμού των ειδών και των οικοσυστημάτων,

69. καλεί τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν τα διδάγματα σχετικά με τη βιοποικιλότητα στην ανώτερη τεχνική εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση (χωροταξία, γεωργία, κατασκευή υποδομών, οικονομία, πολεοδομία, κλπ...).

Τα μεγάλα μέτρα στήριξης

70. τονίζει την επιτακτική ανάγκη να διατεθούν στις εθνικές, στις περιφερειακές και στις τοπικές αρχές οι απαραίτητοι άνθρωποι, τεχνικοί και οικονομικοί πόροι για την υποστήριξη βιώσιμων προγραμμάτων, δηλαδή πέραν του 2010, προκειμένου να εξασφαλιστεί μακροπρόθεσμα η διατήρηση της βιοποικιλότητας,

71. ζητεί την ενίσχυση των αντίστοιχων προϋπολογισμών, και την απλούστευση της διαδικασίας χορήγησης, χωρίς να μειώνεται το όφελος υπέρ της βιοποικιλότητας, κυρίως του LIFE+, αλλά και την καλύτερη χρήση των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων ΕΤΠΑ, ΕΓΤΑΑ, ΕΤΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας) υπέρ της διατήρησης της βιοποικιλότητας.

72. επιθυμεί την αυστηρή εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολλαπλής συμμόρφωσης κατά τη διάθεση των σχετικών οικονομικών ενισχύσεων στη βάση κριτηρίων που να περιλαμβάνουν σαφείς και αξιόπιστους δείκτες, όπως οι δείκτες της πρωτοβουλίας SEBI-2010,

73. δίδει έμφαση στην ανάγκη στενής συνεργασίας των διοικητικών ομάδων και των ομάδων τεχνικής υποστήριξης, ήδη από τη σύλληψη του σχεδίου, ώστε να εξασφαλιστεί μια συστηματική προσέγγιση (δηλαδή σε μια συνεκτική ενός συνόλου λογική διαφορετικών και δυναμικά διασυνδεδεμένων στοιχείων), είτε οι ομάδες αυτές είναι της Επιτροπής, είτε των κρατών μελών είτε των τοπικών και των περιφερειακών αρχών,

74. επιμένει στην ανάγκη εκπόνησης προγραμμάτων επιστημονικών ερευνών, ιδίως στον τομέα των επιστημών της φύσης και της οικολογίας, προκειμένου να υπάρξουν οι απαραίτητες γνώσεις για την επίτευξη του στόχου ανάσχεσης της απώλειας της βιοποικιλότητας, και τονίζει τη σημασία της επικέντρωσης των προγραμμάτων για την απόκτηση προσόντων και την εξέλιξη επιστημονικών σταδιοδρομιών (π.χ. μέσω ευρωπαϊκής υποτροφίας) σε θέματα που σχετίζονται με τη βιοποικιλότητα, τόσο στις βιοεπιστήμες όσο και στις κοινωνικές επιστήμες,

75. τονίζει τη σημασία των παιδαγωγικών δράσεων και κυρίως των δράσεων που απευθύνονται στους μαθητές, στους φοιτητές και στους νέους γενικά, με στόχο την πραγματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού, δηλαδή όλων των κοινωνικών κατηγοριών, για τα προβλήματα της βιοποικιλότητας. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να βασίζονται στην εγγύτητα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών με τους πολίτες,

Εποπτεία

76. υπενθυμίζει ότι τα απτά αποτελέσματα μιας πολιτικής διατήρησης της βιοποικιλότητας θα είναι μακροπρόθεσμα, πολύ μετά το 2010, ακόμη και μετά το 2020· ως εκ τούτου, μία

αξιολόγηση των επιτευγμάτων μετά από δύο έτη αφορά μόνο την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των δράσεων,

77. υπενθυμίζει επίσης ότι η αξιολόγηση της βιοποικιλότητας δεν πρέπει να βασίζεται μόνο στον αριθμό των ζώντων ειδών, αλλά να περιλαμβάνει πλήρως τις αλληλεπιδράσεις τους και την πολυπλοκότητα των οικοσυστημάτων και της λειτουργικότητάς τους,

78. καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τις διάφορες ενώσεις προστασίας του περιβάλλοντος ώστε να αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους στο πλαίσιο της παρακολούθησης και έγκαιρης προειδοποίησης σχετικά με τις αλλαγές της βιοποικιλότητας και να τις θέτουν στη διάθεση των τοπικών ή περιφερειακών αρχών,

79. ζητεί τη δημιουργία ενός σημαντικού «Παρατηρητηρίου της Βιοποικιλότητας» (θα μπορούσε να αποτελεί τμήμα ενός ενισχυμένου Ευρωπαϊκού Θεματικού Κέντρου για τη Φύση), ως προέκταση της δράσης που έχει αναληφθεί με την παρούσα ενδιάμεση αξιολόγηση. Το Παρατηρητήριο αυτό είναι επιθυμητό να τροφοδοτείται από παρατηρητήρια που λειτουργούν σε εθνική, περιφερειακή υπερεθνική κλίμακα.

Βρυξέλλες, 18 Ιουνίου 2009

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «η διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση»

(2009/C 211/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

- σημειώνει ότι τα μέτρα και οι περιορισμοί σχετικά με τη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων πρέπει να καθορίζονται από τα κράτη μέλη. Οι αρμόδιες αρχές, οι οποίες σε πολλά κράτη μέλη είναι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, πρέπει να είναι ελεύθερες να επιλέξουν μεθόδους διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες, αποτελεσματικές και ασφαλείς για το περιβάλλον·
- τονίζει ότι ο αιώτερος σκοπός είναι η αποφυγή παραγωγής βιολογικών αποβλήτων. Προτείνει δε να γίνουν ενέργειες για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, τον περιορισμό των ποσοτήτων τροφίμων που καταλήγουν στα απορρίμματα, της ενίσχυσης ενός προβλεπτικού πολεοδομικού σχεδιασμού, της «ευφούς κηπουρικής» («smart gardening»), της οικιακής λιπασματοποίησης, καθώς και της προκήρυξης δημόσιων συμβάσεων ως σημαντικού μέσου για την επίτευξη των προαναφερθέντων·
- θεωρεί ότι τα εθνικά μέτρα για τον περιορισμό των ποσοτήτων των βιολογικών αποβλήτων, των οποίων επιτρέπεται η υγειονομική ταφή πέραν των ορίων που καθορίζονται από την ΕΕ –σε συνδυασμό με την ενίσχυση της ΕΕ για τις επενδύσεις στις υποδομές– θα επισπεύσουν τη μετάβαση από την υγειονομική ταφή σε άλλες, πιο αειφόρες μορφές μεθόδους διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων·
- εισηγείται τη χωριστή αποκομιδή των βιολογικών αποβλήτων, μεταξύ άλλων για να διασφαλισθεί η ποιότητά τους, με μεθόδους αποκομιδής που θα καθορίζονται βάσει των τοπικών συνθηκών και θα εισάγονται διαδοχικά στα κράτη μέλη ως ένα από τα πολλά μέσα για την ανάπτυξη της διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων·
- κρίνει ότι η μορφή και το πλαίσιο των στόχων της επιλεκτικής αποκομιδής και ανακύκλωσης των διαφόρων αποβλήτων πρέπει να καθορίζονται σε επίπεδο ΕΕ, ενώ κάθε κράτος μέλος πρέπει να έχει τη δυνατότητα να καθορίζει εθνικούς στόχους βάσει των ειδικών συνθηκών και αναγκών του. Σε κοινοτικό επίπεδο, οι μη νομοθετικοί στόχοι πρέπει να είναι προοδευτικοί, εφόσον η παραγωγή λιπασμάτων προϋποθέτει ποιοτικά εγγυημένη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων. Επίσης, τα ποιοτικά πρότυπα για την παραγωγή λιπασμάτων και συναφών προϊόντων βιολογικών αποβλήτων πρέπει καλύπτουν όλη την ΕΕ στην περίπτωση ουσιών που ενδέχεται να είναι επιβλαβείς για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία.

Εισηγήτρια: κα Mona-Lisa Norrman (SE/PES), μέλος του Συμβουλίου της Κομητείας Γέμτλαντ

Έγγραφο αναφοράς

Πράσινη Βίβλος για τη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

COM(2008) 811 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές

1. Η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΤΠ) εκφράζει την ικανοποίησή της για την Πράσινη Βίβλο και τον γενικό στόχο της να διακοπεί η σύνδεση μεταξύ της οικονομικής ανάπτυξης και της αύξησης του όγκου των αποβλήτων στην ΕΕ. Αυτός είναι επίσης ένας σημαντικός στόχος της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία αποσκοπεί στον συνδυασμό των υψηλών περιβαλλοντικών προτύπων και της κοινωνικής συνοχής με μια βιώσιμη και δυναμική οικονομία.

2. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι η παραγωγή αποβλήτων και η διαχείρισή τους αποτελεί πρόβλημα για το περιβάλλον και την υγεία στην ΕΕ αλλά και παγκοσμίως, το οποίο αφορά κατά κανόνα ιδιαίτερα τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές ως αρμόδιους φορείς και διοργανωτές. Επισημαίνει επίσης ότι όλοι οι παράγοντες που διαχειρίζονται απόβλητα είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση υψηλής προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου. Συνεπώς, η διαχείριση των αποβλήτων πρέπει να θεωρηθεί υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 86 παράγραφος 3 της ΣΕΚ.

3. Η ΕΤΠ τονίζει ότι ο γενικός στόχος είναι να αποφευχθεί όσο το δυνατόν περισσότερο η παραγωγή βιολογικών αποβλήτων. Τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να φροντίσουν ώστε να εκπληρωθεί αυτός ο στόχος γενικού συμφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 16 της ΣΕΚ.

4. Η ΕΤΠ διαπιστώνει ότι η μεταφορά των αποβλήτων αποτελεί σημαντικό μέρος των μεταφορών στην ΕΕ και, επειδή δημιουργεί πρόβλημα για το κλίμα, πρέπει να περιοριστεί στο ελάχιστο. Επομένως, η διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 174 παράγραφος 2 της ΣΕΚ, το οποίο ορίζει ότι η επανόρθωση των καταστροφών του περιβάλλοντος πραγματοποιείται κατά προτεραιότητα στην πηγή. Συνεπώς, είναι σημαντικό να ενσωματωθούν οι πτυχές των μεταφορών και των υποδομών στη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων. Ένα σημαντικό μέσο προς τον σκοπό αυτό είναι τα σχέδια που υποβάλλονται για τα απόβλητα σύμφωνα με τη σχετική κοινοτική οδηγία 2008/98/ΕΚ.

5. Η ΕΤΠ διαπιστώνει ότι η Πράσινη Βίβλος καλύπτει ευρύ φάσμα τομέων πολιτικής, οι οποίοι εκτείνονται από τα απόβλητα, το κλίμα, την ενέργεια και τις μεταφορές μέχρι τη γεωργία, την κατανάλωση και την παραγωγή τροφίμων, επιπροσθέτως του ανταγωνισμού και της ελεύθερης κυκλοφορίας. Η ΕΤΠ ευελπιστεί ότι η Επιτροπή, στις περαιτέρω εργασίες της για την ανάπτυξη της διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων, θα ενσωματώσει τις πτυχές της περιβαλλοντικής προστασίας στους τομείς πολιτικής που συνδέονται με τη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΣΕΚ.

6. Η ΕΤΠ φρονεί ότι είναι σημαντικό να υποστηριχθεί η ανάπτυξη μιας αγοράς για τα βιολογικά απόβλητα, η οποία θα πρέπει να είναι κατά προτίμηση τοπική. Τα βιολογικά απόβλητα πρέπει να

αναγνωριστούν ως πολύτιμοι φυσικοί πόροι που μπορούν να παράγουν λίπασμα, το οποίο είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της παραγωγικότητας του εδάφους, τη μείωση της χρήσης ενεργοβόρων τεχνητών λιπασμάτων και την αύξηση της δυνατότητας συγκράτησης υδάτων του εδάφους (και τουιοτοτρόπως τη μείωση της διαρροής και των απότομων πλημμυρών). Η αγορά για τα βιολογικά απόβλητα πρέπει, σύμφωνα με την ΕΤΠ, να βασίζεται στις αρχές της Συνθήκης: στην αρχή της προφύλαξης, της προληπτικής δράσης, καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Οι προϋποθέσεις αυτές είναι σημαντικές για να εξασφαλισθεί ότι οι μελλοντικές προτάσεις της Επιτροπής για τη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων θα ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των πολιτών και στις απαιτήσεις για αξιόπιστη συμπεριφορά στον τομέα των αποβλήτων. Η αγορά βιολογικών αποβλήτων θα πρέπει να αναπτυχθεί και να αναλυθεί, για να αποτραπεί ενδεχόμενη υποπροσφορά ή υπερπροσφορά σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο. Ένα σημαντικό μέσο προς τον σκοπό αυτό είναι τα εθνικά σχέδια διαχείρισης των αποβλήτων.

7. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών πρέπει να είναι ελεύθερες να επιλέγουν τις μεθόδους διαχείρισης των αποβλήτων με βάση τις τοπικές και τις περιφερειακές συνθήκες. Αυτό αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για να αναπτυχθούν μέθοδοι διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες, αποτελεσματικές και ασφαλείς για το περιβάλλον. Σημαντικοί παράγοντες είναι, μεταξύ άλλων, το κλίμα, η γεωλογία και η κατάσταση του εδάφους, η ζήτηση για λιπάσματα και ενέργεια, η πυκνότητα του πληθυσμού και οι ποσότητες των αποβλήτων, οι υλικές συνθήκες όπως οι υποδομές, καθώς και η δέσμευση σε τοπικό επίπεδο και ένας αποτελεσματικός διάλογος μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των λοιπών ενδιαφερομένων, ιδιαίτερα δε των πολιτών. Στον τομέα αυτόν είναι προφανές ότι η αρχή της επικουρικότητας, η αρχή της τοπικής αυτοδιοίκησης και η αρχή της εγγύτητας έχουν ιδιαίτερη σημασία για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ.

8. Στην Πράσινη Βίβλο, τα βιολογικά απόβλητα ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 3 σημείο 4 της οδηγίας της ΕΕ για τα απόβλητα. Η ΕΤΠ κατανοεί τις επιφυλάξεις της Επιτροπής σχετικά με έναν υπερβολικά ευρύ ορισμό των βιολογικών αποβλήτων, ο οποίος θα μπορούσε να δυσχεράνει τις προσπάθειες ελαχιστοποίησης του όγκου και του εξορθολογισμού της διαχείρισής τους. Προτρέπει, συνεπώς, την Επιτροπή να μελετήσει τις υποδηλώσεις του ορισμού που προτείνεται στην Πράσινη Βίβλο.

9. Η ΕΤΠ υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι η ανάπτυξη των κοινωνικών υποδομών για τη διαχείριση, μεταξύ άλλων, των βιολογικών αποβλήτων αποτελεί πρόκληση τόσο για τους δημόσιους όσο για και τους ιδιωτικούς φορείς. Ένα μέσο για τη δημιουργία αποτελεσματικής υποδομής στον τομέα των αποβλήτων είναι η επεξεργασία σχεδίων για τα απόβλητα που θα εγκρίνονται από τις εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές. Είναι σημαντικό τα σχέδια για τα απόβλητα να συντονίζονται με τα λοιπά σχέδια στον τομέα των δημόσιων υποδομών. Τα σχέδια για τα απόβλητα μπορούν επίσης να χρησιμεύσουν, μεταξύ άλλων, για τη συνέχιση της διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων στα κράτη μέλη, καθώς και να εξελιχθούν σε βάση για την ανταλλαγή εμπειριών.

10. Για να υποστηριχθεί η ανάπτυξη μεθόδων διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων που είναι προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες, αποτελεσματικές και ασφαλείς για το περιβάλλον απαιτείται οικονομική ενίσχυση και αύξηση των δράσεων Ε&Α. Η ΕΤΠ ζητεί χρηματοδότηση της ΕΕ για την ανάπτυξη τοπικά προσαρμοσμένων υποδομών και αγορών για τη βιώσιμη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων. Η χρηματοδότηση της ΕΕ στον τομέα αυτό πρέπει να συνδυάζεται με δείκτες αναφοράς και σχετικές έρευνες και να ακολουθεί τις οικονομικές και κοινωνικές αρχές.

Παρατηρήσεις για την πρωτοβουλία

Ερώτηση 1: Πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων

11. Μεγάλες ποσότητες βιολογικών αποβλήτων, κατά την έννοια του ορισμού που δίνεται στην Πράσινη Βίβλο, παράγονται λόγω της κοινωνικής κατανάλωσης και της παραγωγής τροφίμων. Στη Μεγάλη Βρετανία ποσοστό έως και 35 % των τροφίμων που αγοράζουν οι καταναλωτές καθίστανται απόβλητα. Οι καταναλωτές κατευθύνονται στις αγορές τους, σε πολύ μεγάλο βαθμό, από τις τάσεις, την ανάπτυξη των «ταχυφαγείων» και των προμαγειρευμένων ή έτοιμων για κατανάλωση τροφίμων, καθώς και από την ανάγκη εξοικονόμησης χρόνου και χρημάτων με την αγορά μεγάλων ποσοτήτων. Η ΕΤΠ προτείνει να αναληφθούν δράσεις για να αυξηθεί η συνειδητοποίηση τόσο των παραγωγών όσο και των καταναλωτών όσον αφορά τη σχέση κατανάλωσης και παραγωγής, πέραν του κόστους, των αποβλήτων, του περιβάλλοντος και της υγείας. Πρέπει επίσης να αναληφθούν δράσεις για να περιοριστεί η απόρριψη τροφίμων από τη βιομηχανίες, τα εμπορία, τα εστιατόρια, τον τομέα της περιθαλψής, τα σχολεία κλπ. Η ΕΤΠ ζητά περισσότερη Ε&Α όσον αφορά τη βιωσιμότητα της παραγωγής και της κατανάλωσης.

12. Η ΕΤΠ συνιστά να αναληφθούν πρωτοβουλίες για την προβολή και τη διασαφήνιση της σχέσης της νομοθεσίας της Ένωσης, της οικονομικής ενίσχυσης και των πολιτικών στους τομείς της γεωργίας και των τροφίμων, αφενός, με την παραγωγή βιολογικών αποβλήτων, αφετέρου.

13. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι μια σημαντική διάσταση της ανάπτυξης βιώσιμων πόλεων είναι να τεθούν οι προϋποθέσεις για βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή, μέσω μιας προορατικής πολεοδομίας. Σχετικό παράδειγμα είναι η αύξηση του αριθμού των καταστημάτων τροφίμων στις κατοικημένες περιοχές, αντί της εγκατάστασής τους εκτός των πόλεων. Η πολεοδομία που βασίζεται κυρίως σε προσέγγιση μικρής κλίμακας ευνοεί πιο βιώσιμες συνήθειες αγοράς και αναμένεται, ως εκ τούτου, να προλαμβάνει την ανάπτυξη των βιολογικών αποβλήτων.

14. Η ΕΤΠ φρονεί ότι η ανάπτυξη της «smart gardening» («ευφυούς κηπουρικής») πρέπει να υποστηριχθεί όπως και η Ε&Α στον ίδιο τομέα. Η λιπασματοποίηση με τοπική ανάκτηση λιπασμάτων από τη συντήρηση κήπων, πάρκων και ζωνών πρασίνου θα συμβάλει στον περιορισμό των μεταφορών αποβλήτων, στην εγγύηση καλύτερης ποιότητας και στην ασφαλέστερη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων. Η οικιακή λιπασματοποίηση πρέπει να αναπτυχθεί όσο το δυνατόν περισσότερο, με σκοπό τη δημιουργία τοπικών δικτύων για τα βιολογικά απόβλητα, αλλά και για να στηριχθεί και να αξιοποιηθεί η δέσμευση των πολιτών.

15. Η ΕΤΠ τονίζει ότι οι δημόσιες συμβάσεις, οι οποίες αποτελούν το 14 % του ΑΕγχΠ της Ένωσης, αποτελούν σημαντικό μέσο, μεταξύ άλλων, για την πρόληψη της δημιουργίας βιολογικών αποβλήτων. Πρέπει να αναληφθεί πρωτοβουλία για την ανάπτυξη διαλόγου μεταξύ του δημόσιου τομέα και των παραγωγών εμπορευμάτων και υπηρεσιών όσον αφορά τη δημιουργία και τη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων. Επιβάλλεται να αναπτυχθούν τεχνικές αγοράς στον κλάδο των τροφίμων, έτσι ώστε τα προϊόντα και οι

υπηρεσίες να μπορούν να αναπτύσσονται με τη συνεργασία παραγωγών και καταναλωτών.

Ερώτηση 2: Περιορισμός της ποσότητας των βιοδιασπώμενων αποβλήτων που επιτρέπεται να καταλήγουν στους χώρους υγειονομικής ταφής

16. Η ΕΤΠ σημειώνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές έχουν πραγματοποιήσει σημαντικές χρηματοοικονομικές επενδύσεις και έχουν αναπτύξει σχετικές μακροπρόθεσμες στρατηγικές και εταιρικές σχέσεις προκειμένου να εκπληρώσουν τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις, ιδίως την οδηγία για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων (1999/31/ΕΚ). Αυτά τα στοιχεία πρέπει να αναγνωριστούν κατά την εξέταση των μελλοντικών πρωτοβουλιών στον τομέα των βιολογικών αποβλήτων για να εξασφαλιστεί ότι δεν τίθενται σε κίνδυνο.

17. Η ΕΤΠ υπενθυμίζει ότι τόσο οι διοικητικές, πολιτικές και οικονομικές όσο και οι γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες διαφέρουν κατά πολύ στα 27 κράτη μέλη. Για τον λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμο να λαμβάνονται σε επίπεδο κρατών μελών οι αποφάσεις για τα μέτρα και τους περιορισμούς στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων.

18. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι, ανεξαρτήτως από το αν τα κράτη μέλη δίνουν έμφαση στην ανάκτηση λιπασμάτων μέσω λιπασματοποίησης, στην αναερόβια ζύμωση με παραγωγή βιοαερίου ή στην αποτέφρωση των βιολογικών αποβλήτων για την παραγωγή ενέργειας και ανεξαρτήτως από το αν οι επενδύσεις αυτές αναλαμβάνονται από ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς, οι προσπάθειες αυτές επιβαρύνουν τον δημόσιο προϋπολογισμό επειδή πρόκειται για κεφαλαιουχικές επενδύσεις ή/και καταβολή σημαντικών αποζημιώσεων για την επεξεργασία των αποβλήτων.

19. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι αποκομίσθηκαν θετικές εμπειρίες από τους νόμους που θεσπίστηκαν σε εθνικό επίπεδο για τον περιορισμό των ποσοτήτων των βιολογικών αποβλήτων των οποίων επιτρέπεται η υγειονομική ταφή πέραν των ορίων που καθορίζονται από την αντίστοιχη οδηγία της ΕΕ. Στη Σουηδία, η υγειονομική ταφή των καύσιμων και των οργανικών αποβλήτων απαγορεύθηκε το 2002 και το 2005, αντίστοιχως. Οι νόμοι αυτοί είχαν ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της υγειονομικής ταφής των βιολογικών αποβλήτων και επέσπευσαν την ανάπτυξη και την αναβάθμιση της επεξεργασίας τους στην ιεραρχία των αποβλήτων.

20. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να πιστεύουμε ότι η λήψη εθνικών μέτρων για τον περιορισμό της υγειονομικής ταφής των βιολογικών αποβλήτων, σε συνδυασμό με τις ενισχύσεις της ΕΕ για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε υποδομές, θα επισπεύσει τη μετάβαση από την υγειονομική ταφή σε άλλες, περισσότερο βιώσιμες μεθόδους επεξεργασίας των βιολογικών αποβλήτων. Οι χώρες που διαθέτουν τις πιο ευνοϊκές διοικητικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες έχουν περισσότερες δυνατότητες να αντιμετωπίσουν τη μετάβαση αυτή, ενώ άλλα κράτη μέλη πιθανόν να χρειάζονται βοήθεια για την εν λόγω διαδικασία. Για να πραγματοποιηθεί η μετάβαση αυτή, η ΕΕ πρέπει να διασφαλίσει ότι οι αρχές που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων, η οποία συνιστά υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος, εάν χρειάζεται θα μπορούν να επενδύσουν σε δικές τους εγκαταστάσεις χωρίς να κωλύονται από τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού και εσωτερικής αγοράς της ΕΕ. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ενδεδειγμένη τη λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την μείωση της ποσότητας των αποτιθέμενων αποβλήτων, με τον περιορισμό της ποσότητας οργανικής ύλης με υψηλό συντελεστή ζύμωσης στα απόβλητα αυτά και με την καθιέρωση υποχρεωτικής σταθερότητας ή

τη θέσπιση μέτρων με τα οποία η απόρριψη αποβλήτων θα επισύρει κυρώσεις (επιβολή τελών για τα αποτιθέμενα απόβλητα).

Ερώτηση 3: Άλλες δυνατότητες επεξεργασίας των βιολογικών αποβλήτων

21. Η ΕΤΠ παρατηρεί ότι οι ανάγκες ενέργειας και θέρμανσης, ανάκτησης λιπασμάτων και παραγωγής βιοαερίου πρέπει να καθορίζονται με βάση τις τοπικές και τις περιφερειακές συνθήκες. Συνεπώς, η επιλογή των μεθόδων επεξεργασίας των βιολογικών αποβλήτων πρέπει να γίνεται σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο.

22. Η ΕΤΠ τονίζει ότι οι αρμόδιες αρχές –που σε πολλά κράτη μέλη είναι οι τοπικές και οι περιφερειακές– οφείλουν να σχεδιάζουν την επεξεργασία των αποβλήτων βάσει των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων που διαθέτουν, επιλέγοντας τις πλέον κατάλληλες μεθόδους επεξεργασίας. Πρέπει, επίσης, να τους παρασχεθούν τα νομικά και τα οικονομικά μέσα για τον σχεδιασμό αυτών των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος. Οι αποφάσεις για περιφερειακή συνεργασία με ιδιωτικούς φορείς δεν θα πρέπει να προσκροτούν στη νομοθεσία περί ανταγωνισμού και εσωτερικής αγοράς της ΕΕ. Η διαμόρφωση της κατάλληλης ισορροπίας ανάμεσα στην ελεύθερη κυκλοφορία και στους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους αποτελεί υποχρέωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η αρχή της προφύλαξης, η αρχή της προληπτικής δράσης και η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» πρέπει να αποτελούν τη βάση κάθε πρότασης της Επιτροπής στον τομέα αυτόν. Οι αναλύσεις του κύκλου ζωής συνιστούν σημαντικό μέσο για την ανάπτυξη μιας σφαιρικής βάσης για τη λήψη αποφάσεων.

23. Η ΕΤΠ τονίζει ότι οι φιλόδοξοι στόχοι της ΕΕ για το κλίμα καθιστούν απαραίτητη την ανάπτυξη σύγχρονων τεχνικών για την ανάκτηση και την παραγωγή βιώσιμης ενέργειας. Η ανάκτηση βιοαερίου από τα βιολογικά απόβλητα εκτρέπεται απόβλητα από την υγειονομική ταφή. Για να καταστεί μια πλήρως βιώσιμη τοπική πηγή ενέργειας, το βιοαέριο από τα βιολογικά απόβλητα πρέπει, αφενός, να παράγεται σε ικανοποιητικές ποσότητες και αφετέρου, να μπορεί να διανέμεται αποτελεσματικά.

24. Η ΕΤΠ τονίζει ότι υπάρχει επίσης σημαντικό αναξιοποίητο δυναμικό για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον τομέα των τοπικών μεταφορών. Σε αυτό συντελούν, μεταξύ άλλων, και οι ολοένα και πιο αυστηρές περιβαλλοντικές απαιτήσεις των δημόσιων συμβάσεων. Το βιοαέριο αποτελεί μέρος αυτού του δυναμικού, το οποίο περιλαμβάνει:

- δημόσιες συγκοινωνίες βασισμένες σε μέσα μεταφοράς υψηλής ενεργειακής απόδοσης, που χρησιμοποιούν βιοαέριο·
- οχήματα και μηχανήματα μεταφοράς φορτίων που κινούνται με βιοαέριο·
- στόλους αυτοκινήτων που χρησιμοποιούν οχήματα κινούμενα με βιοαέριο·
- ταξί που κινούνται με βιοαέριο.

25. Η ΕΤΠ διαπιστώνει ότι η επιλογή της μεθόδου επεξεργασίας των βιολογικών αποβλήτων που εκτρέπονται από τους χώρους υγειονομικής ταφής προϋποθέτει την πιο συνεπή χρήση των αναλύσεων του κύκλου ζωής. Πρέπει να αναπτυχθούν σχετικές μέθοδοι και να εξεταστούν τα συναφή ζητήματα.

Ερώτηση 4: Ανάκτηση ενέργειας από βιολογικά απόβλητα

26. Η ΕΤΠ φρονεί ότι σημαντική προϋπόθεση για να αποτελεί η αποτέφρωση των αποβλήτων βιώσιμη εναλλακτική λύση στην ιεραρχία των αποβλήτων είναι να συνδυαστεί με την παραγωγή ενέργειας. Σε πρώτο στάδιο, η αποτέφρωση των αποβλήτων αποτελεί εναλλακτική λύση αντί της παραγωγής λιπασμάτων όταν δεν είναι εγγυημένη η ποιότητα των βιολογικών αποβλήτων, δηλαδή των αποβλήτων που δεν έχουν συλλεχθεί επιλεκτικά αλλά περιέχουν βιολογικά κατάλοιπα.

27. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι πολλά κράτη μέλη διαθέτουν πλήρεις τοπικές υποδομές για την παροχή τηλεθέρμανσης παραγόμενης, μεταξύ άλλων, από την αποτέφρωση των αποβλήτων. Αυτές οι υποδομές επεκτείνονται σήμερα, προκειμένου να συμβαδίζουν με τις αυξανόμενες ανάγκες θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτροδότησης, και συνδέονται επίσης με τις αυξανόμενες ποσότητες αποβλήτων.

Ερώτηση 5: Ανακύκλωση βιολογικών αποβλήτων

28. Η ΕΤΠ φρονεί ότι οι στόχοι της επιλεκτικής αποκομιδής και ανακύκλωσης των διαφόρων κλασμάτων αποβλήτων προωθούν τη φιλική προς το περιβάλλον ανάπτυξη της διαχείρισής τους. Η μορφή και το πλαίσιο αυτών των στόχων θα πρέπει να καθοριστεί σε επίπεδο ΕΕ, ενώ κάθε κράτος μέλος πρέπει να έχει τη δυνατότητα να καθορίζει εθνικούς στόχους βάσει των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών συνθηκών και αναγκών. Σε κοινοτικό επίπεδο, οι μη νομοθετικοί στόχοι πρέπει να είναι προοδευτικοί, εφόσον η παραγωγή λιπασμάτων προϋποθέτει ποιοτικά εγγυημένη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων. Αυτό είναι εφικτό μόνο με την επιλογή πρώτης ύλης για την παραγωγή λιπασμάτων, δηλαδή με την επιλεκτική συλλογή των βιολογικών αποβλήτων. Πρόκειται για ένα είδος τεχνολογίας και εφοδιαστικής που απαιτούν χρόνο να αναπτυχθούν και να καθιερωθούν και, γι' αυτό, χρειάζονται δράσεις E&A τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο.

29. Η ΕΤΠ φρονεί ότι η αρχή της προφύλαξης πρέπει να έχει πρωταρχική σημασία για την προστασία της ανθρώπινης υγείας, κατά την επεξεργασία και τη χρήση των βιολογικών αποβλήτων σε σχέση με την πιθανή έμμεση επιστροφή στην τροφική αλυσίδα και τη χρήση τους στα εισαγόμενα τρόφιμα και ζωοτροφές

30. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι η ανάγκη χρήσης λιπασμάτων, π.χ. στις καλλιεργούμενες εκτάσεις, διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών και εξαρτάται από τις διαφορετικές γεωλογικές συνθήκες, τον τύπο των εδαφών και τη χρήση του εδάφους. Στην επεξεργασία των βιολογικών αποβλήτων πρέπει να συνεκτιμώνται οι τοπικές και οι περιφερειακές συνθήκες και ανάγκες.

31. Η παραγωγή λιπασμάτων και βιοαερίου μπορούν να συνδυαστούν, με τη χρήση των υπολειμμάτων από την παραγωγή βιοαερίου ως λιπασμάτων. Τα λιπάσματα και το βιοαέριο μπορούν να παραχθούν όχι μόνον από τα υλικά που ορίζονται στην παρούσα Πράσινη Βίβλο ως βιολογικά απόβλητα, αλλά και από τα υπολείμματα της γεωργίας και της δασοκομίας, την κοπριά, την ιλύ ή άλλα βιολογικά απόβλητα, όπως οι φυσικές ίνες, το χαρτί και το επεξεργασμένο ξύλο. Η ΕΤΠ υπογραμμίζει ότι, όταν η διαχείριση των διάφορων τύπων βιολογικών αποβλήτων γίνεται σε

ολοκληρωμένη βάση, είναι σημαντικό να υπάρχει μια σφαιρική και συστηματική προσέγγιση, η οποία να λαμβάνει υπόψη όλες τις πτυχές της βιώσιμης ανάπτυξης.

Ερώτηση 6: Ενίσχυση της χρήσης των προϊόντων λιπασματοποίησης/ζύμωσης

32. Η ΕΤΠ απαιτεί τη χωριστή αποκομιδή των βιολογικών αποβλήτων, μεταξύ άλλων για να διασφαλισθεί η ποιότητά τους. Ωστόσο, οι μορφές αποκομιδής βιολογικών αποβλήτων θα πρέπει να καθοριστούν βάσει των τοπικών συνθηκών και να εισαχθούν στα κράτη μέλη ως ένα από τα πολλά μέσα για την ανάπτυξη της διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων.

33. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι, στις περιπτώσεις όπου για τη βελτίωση της γονιμότητας πρέπει να αυξηθεί η περιεκτικότητα του εδάφους σε οργανικές ύλες, ο καλύτερος τρόπος διαχείρισης των βιοαποβλήτων είναι η επιλεκτική συλλογή και η μετέπειτα επεξεργασία με αναερόβια χώνευση και λιπασματοποίηση ή άλλες διεργασίες, μέσω της οποίας μπορεί να αποκτηθεί υψηλής ποιότητας λίπασμα και, συνεπώς, να ανακτηθούν υλικά και ενέργεια.

34. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι ένας σοβαρός λόγος για τη μη χρησιμοποίηση των βιολογικών αποβλήτων ως λιπασμάτων αφορά την εγγύηση της ποιότητάς τους. Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας είναι να κατανοήσουν οι πολίτες/καταναλωτές την αναγκαιότητα μιας οικονομίας που βασίζεται στην αποτελεσματική ανακύκλωση, αλλά και τις ευκαιρίες που προσφέρει.

35. Η ΕΤΠ φρονεί ότι οι προδιαγραφές ποιότητας για τα προϊόντα λιπασματοποίησης και τα παρεμφερή προϊόντα που παράγονται από βιολογικά απόβλητα πρέπει να είναι κοινές στην ΕΕ, όταν πρόκειται για ουσίες που ενδέχεται να είναι επικίνδυνες για το περιβάλλον και για την ανθρώπινη υγεία. Συγχρόνως, πρέπει να συνεκτιμηθούν η περιοχή χρήσης των προϊόντων λιπασματοποίησης και των παρεμφερών προϊόντων, σύσταση του εδάφους στο οποίο θα χρησιμοποιηθούν, οι ποσότητες και οι συγκεντρώσεις αυτών των προϊόντων κλπ. Προς τον σκοπό αυτό, οι εδαφικοί τύποι στους οποίους θα χρησιμοποιηθούν τα προϊόντα λιπασματοποίησης και τα παρεμφερή προϊόντα πρέπει να ταξινομηθούν σε κατηγορίες. Τα προϊόντα που παράγονται από βιολογικά απόβλητα μπορεί να ταξινομηθούν σε δύο κατηγορίες:

- εκείνα που θα χρησιμοποιηθούν σε εκτάσεις οι οποίες προορίζονται για την παραγωγή τροφίμων και
- εκείνα που θα χρησιμοποιηθούν σε πάρκα, ζώνες πρασίνου και δασικές εκτάσεις.

36. Η ΕΤΠ υπογραμμίζει ότι ένα μέτρο για την περαιτέρω προώθηση της χρήσης των βιολογικών αποβλήτων ως λιπασμάτων είναι η ρητή αναφορά του περιεχομένου των βιολογικών αποβλήτων, ιδίως σε ό,τι αφορά ορισμένα συστατικά όπως ο χούμος, οι θρεπτικές ουσίες κλπ.

37. Η ΕΤΠ παρατηρεί ότι το βασικό επιχείρημα για τη χρήση των βιολογικών αποβλήτων με σκοπό τη βελτίωση του εδάφους είναι η ανάγκη να επανακτήσουν οι καλλιεργούμενες εκτάσεις και άλλοι εδαφικοί τύποι τις φυτικές θρεπτικές τους ουσίες. Εν προκειμένω, οι ανάγκες και οι συνθήκες είναι διαφορετικές μεταξύ των κρατών μελών. Συνεπώς, είναι σημαντικό να βασίζεται στις τοπικές ανάγκες και συνθήκες η επιλογή μεταξύ της ανακύκλωσης ποιοτικά εγγυημένων βιολογικών αποβλήτων προς χρήση σε καλλιεργήσιμα και άλλα εδάφη και της παραγωγής ενέργειας μέσω καύσης.

Ερώτηση 7: Κανονιστικό πλαίσιο σχετικά με τα επιχειρησιακά πρότυπα των μονάδων διαχείρισης βιολογικών αποβλήτων

38. Η ΕΤΠ τονίζει ότι οι απαιτήσεις που προβλέπονται για τις μονάδες διαχείρισης βιολογικών αποβλήτων πρέπει να βασίζονται στις ισχύουσες απαιτήσεις για το περιβάλλον και να προσαρμόζονται στις τοπικές και περιφερειακές συνθήκες και ανάγκες.

Ερώτηση 8: Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της ανάπτυξης διαφόρων τεχνικών διαχείρισης

39. Η ΕΤΠ ζητά περαιτέρω προσπάθειες στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης. Αυτές είναι αναγκαίες για τον εντοπισμό των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων των διαφόρων τεχνικών διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων, αλλά και για την ανάπτυξη νέων τεχνικών και μεθόδων. Η έρευνα θα πρέπει να καλύπτει όλες τις πτυχές διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων και να εκτείνεται από τα θέματα κατανάλωσης και παραγωγής ως την τεχνολογία αλλά και τη ασφάλεια του περιβάλλοντος.

Βρυξέλλες, 18 Ιουνίου 2009

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την Ευρωπαϊκή απάντηση στην κρίση της αυτοκινητοβιομηχανίας

υιοθετήθηκε στις 18 Ιουνίου 2009

(2009/C 211/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Αντιλαμβανόμενη τη σοβαρότητα της κρίσης της αυτοκινητοβιομηχανίας

1. **εκφράζει την ανησυχία της** για τον εδαφικό αντίκτυπο της κρίσης της αυτοκινητοβιομηχανίας που πλήττει τη βιομηχανία αυτοκινήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως σύνολο και θίγει τις περιφέρειες κατά διάφορους τρόπους,
2. **υπογραμμίζει** τις επιπτώσεις της κρίσης στις αλυσίδες εφοδιασμού, στις ΜΜΕ και στις κοινότητες σε όλες τις τοπικές και περιφερειακές αρχές,
3. **υπογραμμίζει** τη δέσμευση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών να καθορίσουν και να εφαρμόσουν μέτρα με σκοπό την άμβλυση των επιπτώσεων της κρίσης,

Η συνεισφορά της ΕΕ στην αντιμετώπιση της κρίσης

4. **χαιρετίζει** το ψήφισμα που εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 25 Μαρτίου 2009 σχετικά με το μέλλον της αυτοκινητοβιομηχανίας,
5. **τονίζει** ότι η αυτοκινητοβιομηχανία είναι ιδιαίτερα σημαντική για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕγχΠ), την Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία (ΕΑΚ) και την απασχόληση στην Ευρώπη και αποτελεί έναν από τους κύριους οικονομικούς πυλώνες σε πολλές ευρωπαϊκές περιφέρειες,
6. **ζητεί** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει μια κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση έναντι της αυτοκινητοβιομηχανίας, με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, καθώς και ευρέος φάσματος κοινωνικών φορέων και ενδιαφερομένων μερών, στην οποία να λαμβάνονται υπόψη τα προϋπάρχοντα διαρθρωτικά προβλήματα,
7. **τονίζει** τον κίνδυνο του προστατευτισμού στο πλαίσιο της οικονομικής κρίσης,
8. **υπογραμμίζει** ότι έχει σημασία να αναληφθεί δράση για τη διατήρηση της απασχόλησης και την άμβλυση των κοινωνικών επιπτώσεων της κρίσης στους εργαζομένους και τις θιγόμενες περιοχές απασχόλησης, καθιστώντας ιδίως ευρύτερη και ευκολότερη την πρόσβαση στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, και τονίζει ότι έχει σημασία να προωθηθεί, μέσω της κατάρτισης για την απόκτηση δεξιοτήτων, η απασχολησιμότητα των εργαζομένων,
9. **εκφράζει τη λύπη της** διότι τα υφιστάμενα μέσα δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση των ειδικών προβλημάτων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και, κυρίως, των προμηθευτών της αυτοκινητοβιομηχανίας, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους,
10. **ζητεί** να βελτιωθεί η εφαρμογή των νομικών και χρηματοδοτικών μηχανισμών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ώστε να

εξασφαλιστεί ότι οι ΜΜΕ επωφελούνται πλήρως από τις υφιστάμενες ή τις νέες ευκαιρίες χρηματοδότησης,

11. **ζητεί** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει τη δικτύωση μεταξύ των περιφερειών που είναι εξειδικευμένες στον τομέα των αυτοκινήτων με τη βοήθεια των «Περιφερειών για την οικονομική αλλαγή» ή κάθε άλλου μέσου για την εδαφική ή τεχνική συνεργασία,

Προς μια πιο πράσινη αυτοκινητοβιομηχανία

12. **χαιρετίζει** την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρωτοβουλία «Πράσινο Αυτοκίνητο», η οποία σέβεται την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και ενθαρρύνει την περιφερειακή συμμετοχή στον συντονισμό των προσπαθειών για έρευνα και καινοτομία στον τομέα αυτό,
13. **τονίζει** τη σημασία της εξασφάλισης επαρκούς δημόσιας χρηματοδότησης ιδίως για την προώθηση όλων των δράσεων στον τομέα της ΕΑΚ, των φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών και της βελτίωσης των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού της αυτοκινητοβιομηχανίας,

14. **προτρέπει** όλους τους ενδιαφερόμενους να προωθήσουν πρωτοβουλίες για την ανανέωση του στόλου και να αυξήσουν τις εκστρατείες ενημέρωσης σχετικά με τα οικονομικά και τα περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα των ενεργειακά αποδοτικών οχημάτων,

Προώθηση εποικοδομητικού διαλόγου με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές

15. **ζητεί** να τηρούνται οι κανόνες της εσωτερικής αγοράς, και να διασφαλίζεται η συνοχή μεταξύ των εθνικών και των περιφερειακών πολιτικών, όπως τα εθνικά συστήματα καταναλωτικής πίστης,
16. **επιβεβαιώνει** ότι είναι αναγκαία η εμβάθυνση και η επέκταση του διαλόγου και των συζητήσεων που διεξάγονται για το μέλλον της αυτοκινητοβιομηχανίας, καθώς και η συμβολή, όποτε κρίνεται σκόπιμο, στην ανάπτυξη νέων βιομηχανικών κλάδων,

Για μια καλύτερη αναγνώριση της εδαφικής διάστασης της κρίσης

17. **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει εκπροσώπους της Επιτροπής των Περιφερειών στην ομάδα υψηλού επιπέδου «Cars 21»,
18. **τονίζει** ότι τα στοιχεία που αφορούν την αυτοκινητοβιομηχανία πρέπει να είναι αξιόπιστα και συγκρίσιμα,
19. **ζητεί** από τα κράτη μέλη να διαβουλευονται περισσότερο με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές όσον αφορά τη δράση τους για τη στήριξη της αυτοκινητοβιομηχανίας, συμμετέχοντας π.χ. σε εποικοδομητικό διάλογο με τους κατασκευαστές αυτοκινήτων, τους προμηθευτές, τις οργανώσεις των υπαλλήλων και τις εθνικές ή ευρωπαϊκές αρχές,

20. **Ζητεί** από τις αυτοκινητοβιομηχανίες να ξεκινήσουν διάλογο με τις οργανώσεις των εργαζομένων σε περιφερειακό ή σε τοπικό επίπεδο. **Ζητεί** να πραγματοποιούνται συνομιλίες με τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές πριν από τη λήψη σημαντικών και έκτακτων αποφάσεων, σε περίπτωση που οι αποφάσεις μπορεί να έχουν έντονο ή απροσδόκητο αντίκτυπο στην κοινωνικο-οικονομική διάθρωση δεδομένης περιοχής,

22. **καλεί** τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές σε όλη την ΕΕ να εκσυγχρονίσουν τους στόλους των αυτοκινήτων τους και να στηρίξουν την ανανέωση των στόλων των εξαρτώμενων από αυτές οργανώσεων ή των αντισυμβαλλομένων τους, προκειμένου να επιτευχθεί μείωση των βλαβερών εκπομπών, να τονωθεί η ζήτηση νέων τεχνολογιών και να δοθεί ένα σαφές σήμα προς τους προμηθευτές της επικράτειάς τους,

Τα επόμενα βήματα

21. **καλεί** την αρμόδια επιτροπή της ΕΤΠ να συζητήσει την ευρωπαϊκή απάντηση στην κρίση της αυτοκινητοβιομηχανίας,

23. **Ζητεί** από τον Πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και τις Προεδρίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βρυξέλλες, 18 Ιουνίου 2009

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Luc VAN DEN BRANDE

**Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα κλιματική αλλαγή: ο δρόμος προς την Κοπεγχάγη
που υιοθετήθηκε στις 18 Ιουνίου 2009**

(2009/C 211/09)

Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η Επιτροπή των Περιφερειών:

1. **Υπενθυμίζει** ότι η αλλαγή του κλίματος αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες πολιτικές προκλήσεις για την ανθρωπότητα. Υπό αυτό το πρίσμα, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές έχουν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος δεδομένου ότι, μεταξύ άλλων, πολύ συχνά είναι αυτές που καλούνται να επωμιστούν το συνακόλουθο κοινωνικό και οικονομικό κόστος.
2. **Υπογραμμίζει** ότι η οικονομική κρίση δεν πρέπει να αποτελέσει πρόσχημα για άμβλυση των προσπαθειών· αντιθέτως, είναι λόγος εντατικοποίησης της δράσης για την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος. Η οικονομική κρίση πρέπει να εκληφθεί ως ευκαιρία επέκτασης της τεχνολογίας και ανάπτυξης δράσης κατά της αλλαγής του κλίματος.
3. **Τονίζει** ότι πολλές τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν ήδη αρχίσει να συμβάλλουν αποφασιστικά, αφενός, στην επιτυχία των πρωτοβουλιών της ευρωπαϊκής πολιτικής στον τομέα του κλίματος και της ενέργειας και, αφετέρου, στην εφαρμογή των αντίστοιχων πολιτικών μέσω μέτρων που άπτονται των τομέων των δημόσιων μεταφορών, των υποδομών της ενέργειας και της κυκλοφορίας των μέσων μεταφοράς, της στέγασης, της χωροταξίας, της ενεργειακής απόδοσης και της ενημέρωσης του κοινού.
4. **Επισημαίνει** την ευπάθεια των περιοχών της Ευρώπης στην αλλαγή του κλίματος καθώς και το γεγονός ότι η προσαρμοστικότητά τους στην αλλαγή παρουσιάζει μεγάλες αποκλίσεις, λόγω, κυρίως, των διαφορών τους ως προς την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη, τις φυσικές συνθήκες και την πυκνότητα του πληθυσμού. Οι ορεινές περιοχές, οι παράκτιες ζώνες, οι απομακρυσμένες και οι νησιωτικές περιοχές, καθώς και πολλές ημιάγονες περιοχές της λεκάνης της Μεσογείου συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των πλέον ευπαθών περιοχών στις αρνητικές συνέπειες της αλλαγής του κλίματος.
5. **Είναι πεπεισμένη** ότι το κόστος των πολιτικών μέτρων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής θα αποδειχθεί πολύ χαμηλότερο από το εκτιμώμενο κόστος της αλλαγής του κλίματος.
6. **Θεωρεί** ότι μια αποτελεσματική πολιτική στον τομέα του κλίματος θα μπορούσε να αποτρέψει τις κοινωνικές ανισότητες που προκαλεί η αλλαγή του κλίματος.
7. **Υπογραμμίζει** ότι η μετάβαση σε μια οικονομία χωρίς χρήση άνθρακα αποτελεί σημαντικό βήμα προς την ανάπτυξη και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, ιδίως για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ

8. **Προτρέπει** την ΕΕ να εντείνει τις προσπάθειές της στο ανώτατο πολιτικό επίπεδο, προκειμένου να προωθήσει τη διεθνή συμμαχία κατά της αλλαγής του κλίματος και να εγγραφεί η σύναψη συμφωνιών μετά το Κυότο βάσει φιλόδοξων, διαφανών και νομικά δεσμευτικών στόχων για τη μείωση της εκπομπής ρύπων.

9. **Υπογραμμίζει** την ανάγκη συμμετοχής της ΕΠΠ ως εκπροσώπου των ευρωπαϊκών τοπικών και περιφερειακών αρχών στην αντιπροσωπεία της ΕΕ στη 15η Διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης-πλαίσου των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος που θα λάβει χώρα στην Κοπεγχάγη, τον Δεκέμβριο του 2009.

10. **Εκφράζει την ανησυχία της** για το γεγονός ότι, στο πιο πρόσφατο σχέδιο εγγράφου διαπραγματεύσεων της ειδικής ομάδας εργασίας για τη μακροχρόνια συνεργασία βάσει της Σύμβασης (AWG-LCA), αναγνωρίζεται μεν η σημασία των υποεθνικών προσπαθειών προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, αποσιωπάται όμως η σημασία που έχουν οι προσπάθειες αυτές για τον μετριασμό του φαινομένου και τη διαμόρφωση μιας μακροπρόθεσμης αντίληψης σχετικά με την αντιμετώπισή του.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

11. **Καλεί** την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την αρχή της επικουρικότητας κατά την εκπόνηση και διαπραγμάτευση κάθε νέας πολιτικής για την αλλαγή του κλίματος με δυνητικό σημαντικό αντίκτυπο στις τοπικές και περιφερειακές αρχές και στους πολίτες τους και να εξασφαλίσουν επαρκή χρηματοδότηση και ανθρώπινο δυναμικό κάθε φορά που αναθέτουν συγκεκριμένες αρμοδιότητες στα διάφορα διοικητικά επίπεδα.

12. **Τονίζει** ότι είναι αναγκαίο να αναληφθούν ενημερωτικές εκστρατείες με την πλήρη υποστήριξη των τοπικών και περιφερειακών αρχών, οι οποίες έχουν άμεση επικοινωνία με τους πολίτες.

13. Συνεπώς, **χαιρετίζει** τη δέσμευση της ΕΕ υπέρ μιας συνεργίας των προσπαθειών για τον περιορισμό της αλλαγής του κλίματος και της συνακόλουθης προσαρμογής του προγράμματος της Λισσαβόνας και της συμφωνίας του Γκέτεμποργκ, αλλά ζητεί να αντικατασταθεί η τρέχουσα θέση της νέας στρατηγικής της Λισσαβόνας για την περίοδο μετά το 2010 –η οποία προβλέπει τρεις παράλληλες διαδικασίες– από ένα ενιαίο αναπτυξιακό πλαίσιο που θα καλύπτει την κοινωνική, την οικονομική και την περιβαλλοντική δράση της ΕΕ.

14. **Συνιστά** την πραγματοποίηση σημαντικών επενδύσεων σε οικολογικές υποδομές, ήτοι: ευρύτερη χρήση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στον τομέα της διοίκησης, ανακαίνιση των ιδιωτικών και δημόσιων κτηρίων στα πρότυπα της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και νέοι τύποι μεταφορών. Παράλληλα, πρέπει να ενθαρρυνθεί η χρήση ενεργειακά αποδοτικού φωτισμού, θέρμανσης και κλιματισμού. Απαραίτητη επίσης είναι η χρήση οικολογικών συμβάσεων και η αναβάθμιση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού.

15. **Κρίνει** ότι η προσαρμογή και ο μετριασμός του φαινομένου πρέπει να ενσωματωθούν σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ ως σαφές στόχος, συμπεριλαμβανομένων της γεωργικής πολιτικής και της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη, των μέτρων για την αποφυγή της αποψίλωσης των δασών, του τομέα των μεταφορών, της βιοποικιλότητας και της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και των λυμάτων, καθώς και της χρηματοδότησης προγραμμάτων σε τομείς όπως η πολιτική συνοχής.

16. **Ζητεί** την αναθεώρηση του προϋπολογισμού, των προγραμμάτων, των πολιτικών και κυρίως της βασικής νομοθεσίας της ΕΕ μετά το 2013 με γνώμονα τις μεταβαλλόμενες συνθήκες που θα επιφέρει η αλλαγή του κλίματος.

17. **Συνιστά** την εξέταση του ενδεχόμενου ανάπτυξης νέων δεικτών υπολογισμού της αειφορίας προκειμένου να βρεθούν οι κατάλληλες πολιτικές για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος. Επίσης, οι δείκτες αυτοί θα πρέπει να συμπεριληφθούν στα κριτήρια της νέας γενιάς διαρθρωτικών ταμείων.

18. **Τονίζει** ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να συμμετάσχουν ενεργά στη χάραξη, στην ανάπτυξη, στην υιοθέτηση και στην εφαρμογή των εθνικών στρατηγικών και σχεδίων δράσης για την αλλαγή του κλίματος.

19. **Επαναλαμβάνει** την αμέριστη πολιτική υποστήριξη της στο Σύμφωνο των Δημάρχων, το οποίο εκπόνησε η Επιτροπή από κοινού με την ΕΤΠ ως απάντηση των πόλεων στο φαινόμενο της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Βάσει του εν λόγω συμφώνου, οι πόλεις δεσμεύονται επισήμως να μειώσουν τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα πέραν των στόχων της ΕΕ για το 2020. Εξάλλου, η ΕΤΠ τάσσεται υπέρ της επέκτασης του Συμφώνου των Δημάρχων και της διάθεσης επαρκών πόρων για την ανάπτυξη εμπειρογνομίας και στρατηγικών προσαρμοσμένων στις εξειδικευμένες ανάγκες των τοπικών αρχών.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ

20. **Συνιστά** την προσαρμογή του κοινοτικού δημοσιονομικού πλαισίου, με τέτοιο τρόπο ώστε όλες οι ευρωπαϊκές τοπικές και περιφερειακές αρχές να διαθέτουν τους κατάλληλους πόρους και μέσα για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος και την πρόληψη των γενεσιουργών της αιτιών, προς όφελος, κυρίως, των ατόμων και των οικονομικών φορέων που πλήττονται περισσότερο.

ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ

21. **Θεωρεί** ότι η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» πρέπει να εφαρμοστεί σε όλες τις κοινοτικές πολιτικές για το κλίμα και την προστασία του περιβάλλοντος μέσω της εσωτερικευσης του περιβαλλοντικού κόστους των αγαθών και των υπηρεσιών.

22. **Αποδέχεται** τις αρχές της συνεργασίας και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, όπως αυτές ορίζονται στο νέο σύστημα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ (EU ETS) μεταξύ των τεχνολογικά προηγμένων χωρών (ο βιομηχανικός τομέας των οποίων είναι ενεργειακά πιο αποδοτικός) και των λιγότερων ανεπτυγμένων χωρών (των οποίων οι οικονομίες χαρακτηρίζονται από μεγαλύτερη ενεργειακή κατανάλωση και από την ανάγκη αύξησης του ρυθμού ανάπτυξης).

23. **Κρίνει** ότι, παρά την πρόοδο που έχει ήδη σημειωθεί, πρέπει να αυξηθούν ακόμα περισσότερο η διαφάνεια και η μακροπρόθεσμη αξιοπιστία του συστήματος εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ και να δοθεί προσοχή στις κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειες των προτεινόμενων μέτρων, ιδίως σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

24. **Συνιστά** να αντιμετωπιστούν με τη δέουσα προσοχή οι απαιτήσεις των πολιτικών περιφερειακής ανάπτυξης και σημειώνει ότι, προκειμένου να προωθηθεί μια πιο διαφανής και αποτελεσματική αγορά άνθρακα, θα πρέπει να αναδιαρθρωθούν δραστηριότητες πολλές βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Με αυτόν τον τρόπο το σύστημα παραγωγής θα απαλλαγεί από λιγότερο αποδοτικές μονάδες, καθώς

και από όσες είναι ήδη οικονομικά προβληματικές· επ'αυτού, η ΕΤΠ ζητεί την ανάληψη δράσης για τη στήριξη της διαδικασίας της βιομηχανικής ανανέωσης και της εκ νέου κατάρτισης του ενδιαφερόμενου ανθρώπινου δυναμικού.

25. **Σημειώνει** ότι, παράλληλα με το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου, πρέπει να καταβληθούν σημαντικές προσπάθειες κυρίως για τη μετάβαση σε τρόπους μεταφοράς φιλικότερους προς το περιβάλλον. Καλεί τις εθνικές κυβερνήσεις να διευρύνουν τις υποδομές των σιδηροδρομικών και των πλωτών μεταφορών και να προωθήσουν γενικά τις συνδυασμένες μεταφορές.

26. Δεδομένου ότι ο τομέας των μεταφορών της ΕΕ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το πετρέλαιο, **εκφράζει** τη δυσανεξία της για το γεγονός ότι η Δεύτερη επισκόπηση της ενεργειακής στρατηγικής δεν διατυπώνει προτάσεις για την αποτελεσματικότητα των μεταφορών παράλληλα με τη δέσμη προτάσεων για την ενεργειακή απόδοση σε τομείς όπως αυτός των σιδηροδρομικών μεταφορών και των άλλων μαζικών μέσων μεταφοράς, των ενεργειακά αποδοτικών οχημάτων, της ομαδικής μεταφοράς με αυτοκίνητο, της οικολογικής οδήγησης, της ευρύτερης χρήσης του ποδηλάτου κλπ.

27. **Θεωρεί** ότι η ενεργειακή πολιτική και η πολιτική προστασίας του κλίματος είναι αλληλένδετες και ότι πρέπει να συντονιστούν, δεδομένου ότι το 80 % των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στην Ευρώπη προέρχεται από την παραγωγή ενέργειας.

28. **Εκφράζει** τη δυσανεξία της για το γεγονός ότι η δέσμη μέτρων του 2008 για την ενέργεια και την αλλαγή του κλίματος δεν επέτυχε στον καθορισμό δεσμευτικού στόχου για την ενεργειακή απόδοση, ο οποίος αποτελεί τη μόνη εκκρεμότητα για την επίτευξη της απαραίτητης μείωσης του διοξειδίου του άνθρακα.

29. **Υπογραμμίζει** τις διαφορές που υφίστανται μεταξύ των πόλεων και των περιφερειών της ΕΕ όσον αφορά την πρόοδο για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και τον περιορισμό της κατανάλωσης ενέργειας τα τελευταία χρόνια. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι διαφορές ενεργειακής έντασης της κατανάλωσης, της παραγωγής και των συνακόλουθων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μεταξύ και εντός των κρατών μελών και, ιδιαίτερα, μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών.

30. **Κρίνει** ότι τα περιφερειακά σχέδια για το κλίμα και/ή τα σχέδια για την αειφόρο ενέργεια μπορούν να αποτελέσουν τον συνδετικό κρίκο μεταξύ των τοπικών και των εθνικών πρωτοβουλιών, οι οποίες θα πρέπει να εισαγάγουν πρακτικά μέσα για την επίτευξη των στόχων. Επιπλέον δε, θα πρέπει να υπάρξει ικανή χρηματοδότηση.

31. **Συνιστά** να προβλεφθούν περαιτέρω πόροι και μέτρα, παράλληλα με τη χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων, προκειμένου να υποστηριχθεί η πολιτική προσαρμογής, καθώς και μέτρα προσανατολισμένα προς στον μετριασμό των επιπτώσεων, όπως η εξοικονόμηση ενέργειας και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων και τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου. Αυτό θα μπορούσε να ενισχύσει την ευρωπαϊκή πολιτική για το κλίμα.

32. **Εισιγείται** την αύξηση της χρηματοδότησης ερευνητικών προγραμμάτων με αντικείμενο τις τεχνολογίες δέσμευσης του άνθρακα, οι οποίες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

33. **Επιθυμεί** να διασφαλιστεί η δυνατότητα πρόσβασης όλων των παραγωγών ανανεώσιμης ενέργειας –συμπεριλαμβανομένων των μικρών μονάδων– στα σχέδια στήριξης και θεωρεί ότι, για λόγους συνέπειας, η στήριξη σε θέματα ανανεώσιμης ενέργειας θα πρέπει να στοχεύει στη μείωση της χρήσης ορυκτών καυσίμων.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

34. **Κρίνει** ότι, μέσω της προώθησης της αειφόρου ενέργειας και της ενεργειακής αποτελεσματικότητας, το Σύμφωνο των Δημάρχων μπορεί να προωθήσει την εφαρμογή των αλλαγών στις πόλεις και τις περιφέρειες με σκοπό την προστασία των πλέον ευάλωτων πολιτών τους –ιδίως αυτών με χαμηλά ή σταθερά εισοδήματα– από τις συνέπειες των υψηλών τιμών των ενεργειακών προϊόντων και από την

αδυναμία προσπορισμού καυσίμων. Με αυτόν τον τρόπο, θα πρέπει να ληφθεί πρόνοια ώστε να αποφευχθούν οι επιδοτήσεις της χρήσης της ενέργειας και να δοθεί η δυνατότητα βελτίωσης της ενεργειακής αποτελεσματικότητας καθώς και, στο μέτρο του δυνατού, της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας.

35. **Υποστηρίζει πλήρως** την άποψη ότι πρέπει απαραίτητως να εξασφαλιστεί η προστασία των πλέον ευάλωτων πολιτών από την πιθανή αύξηση των τιμών της ενέργειας –ιδίως του ηλεκτρισμού– και να προβλεφθούν, μεταξύ άλλων, βοηθητικά μέτρα, για να μπορέσουν να καταστήσουν τις κατοικίες τους ενεργειακά αποδοτικότερες.

Αναθέτει στον Πρόεδρο της ΕΤΠ να υποβάλει το παρόν ψήφισμα στην τσεχική και στη σουηδική Προεδρία, στην Επιτροπή, στα κράτη μέλη, καθώς και στους ομολόγους μας από τα Ηνωμένα Έθνη.

Βρυξέλλες, 18 Ιουνίου 2009.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Luc VAN DEN BRANDE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατάλογος πρόσφατων γνωμοδοτήσεων της ΕΤΠ με άμεση ή έμμεση σχέση με το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής

- «Η δέσμη μέτρων για την οικονομική ανάκαμψη και ο ρόλος των περιφερειακών και τοπικών αρχών» CdR 12/2009 fin
- «Ενέργεια: στρατηγικός έλεγχος και απόδοση των κτιρίων» CdR 8/2009 fin
- «Πράσινη βίβλος για την εδαφική συνοχή» CdR 274/2008 fin
- «Πέμπτη έκθεση προόδου σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή» CdR 273/2008 fin
- «Η συμβολή των περιφερειών στην επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων για την αλλαγή του κλίματος και την ενέργεια, με ιδιαίτερη έμφαση στο “Σύμφωνο των δημάρχων”» CdR 241/2008 fin
- «Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης μέσω των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών» CdR 254/2008 fin
- Διερευνητική γνωμοδότηση της ΕΤΠ «Η στρατηγική της Λισαβώνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση» CdR 245/2008 fin
- «Νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής έπειτα από τον “Διαγνωστικό έλεγχο” της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής» CdR 162/2008 fin
- «Εμπορία δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου» CdR 161/2008 fin
- «Προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» CdR 160/2008 fin
- Διερευνητική γνωμοδότηση της ΕΤΠ «Η συμβολή των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη» CdR 85/2008 fin
- «Μια ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση» CdR 22/2008 fin
- «Ευρωπαϊκές αγορές ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου: τρίτη νομοθετική δέσμη» CdR 21/2008 fin
- «Μεταρρύθμιση του προϋπολογισμού σε μια Ευρώπη που αλλάζει» CdR 16/2008 fin
- «Η αντιμετώπιση του προβλήματος της λειψυδρίας και της ξηρασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση» CdR 313/2007 fin
- «Στρατηγική για τις ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιφέρειες: επιτεύγματα και μελλοντικές προοπτικές» CdR 309/2007 fin
- «Πράσινη βίβλος για τις αστικές συγκοινωνίες» CdR 236/2007 fin
- «Διαγνωστικός έλεγχος της κοινής γεωργικής πολιτικής» CdR 197/2007 fin
- «Η προσαρμογή της Ευρώπης στην αλλαγή του κλίματος: επιλογές δράσης για την ΕΕ» CdR 118/2007 fin
- «Δέσμη μέτρων για την ενέργεια» CdR 111/2007 fin
- «Περιορισμός της αλλαγής του κλίματος του πλανήτη σε αύξηση της θερμοκρασίας κατά 2 βαθμούς κελσίου» CdR 110/2007 fin

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

80Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ 17 ΚΑΙ 18 ΙΟΥΝΙΟΥ 2009

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «δέσημη μέτρων για τη ναυτιλία και την ακτοπλοΐα»

(2009/C 211/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

- θεωρεί ότι η ευρωπαϊκή θαλάσσια πολιτική πρέπει να αποτελέσει μέρος μια σφαιρικής και διατομεακής προσέγγισης με γνώμονα τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, στόχος του οποίου είναι η εντατικοποίηση των χρήσεων και η καλλιέργεια μιας αρμονικής συνύπαρξης σε έναν περιορισμένο αλλά και εύθραυστο χώρο·
- θεωρεί ότι ένας τέτοιος σχεδιασμός προϋποθέτει έναν καινοτομο μηχανισμό διακυβέρνησης στο πνεύμα της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και του σεβασμού της αρχής της επικουρικότητας. Υπενθυμίζει, συνεπώς, τη σημασία του ρόλου των περιφερειακών αρχών στον τομέα του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, τόσο ως χρηματοδότη ορισμένων πολιτικών όσο και ως ως βαθμίδα εγγύτητας που είναι η πλέον κατάλληλη για την οργάνωση της αρμονικής συνύπαρξης των χρήσεων·
- χαιρετίζει την πρόοδο που έχει επιτύχει η Επιτροπή στον τομέα του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού και τη βούληση κατάρτισης κοινών κανόνων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Εκτιμά δε ότι ο ρόλος της ΕΕ θα μπορούσε να επεκταθεί σε ρυθμιστικό επίπεδο ως προς τη μέθοδο και τις αρχές, με γνώμονα κυρίως τις ήδη υφιστάμενες περιφερειακές συμβάσεις·
- υποστηρίζει τη βούληση ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς προκειμένου οι θαλάσσιες μεταφορές να γίνουν πιο ελκυστικές και πιο ανταγωνιστικές. Εκφράζει, ωστόσο, τη δυσαρέσκεια της για το γεγονός ότι τα ειδικά μέτρα επικεντρώνονται ουσιαστικά στην οικονομική διάσταση και εύχεται να ληφθούν δεόντως υπόψη οι κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές·
- επαναλαμβάνει το αίτημά της για μια αξιολόγηση της δυνατότητας αναθεώρησης των χρηματοπιστωτικών συστημάτων της ΕΕ προς ένα ενιαίο απλουστευμένο σύστημα για όλα ή τα περισσότερα θαλάσσια ζητήματα στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού ταμείου για τις παράκτιες και νησιωτικές περιοχές, βάσει των συζητήσεων για το επόμενο δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020·
- κρίνει ευπρόσδεκτες τις διευκρινίσεις ως προς τις κρατικές ενισχύσεις για τις θαλάσσιες αρτηρίες, ωστόσο θα ήταν σκόπιμο να υιοθετηθεί μια πιο φιλόδοξη στάση και μια συνολική συλλογιστική για τη φύση των επιχειρήσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για ευρωπαϊκές επιδοτήσεις, με δεδομένο ότι τα μέτρα που λήφθηκαν τα τελευταία χρόνια δεν απέφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, ιδίως όσον αφορά τις απαιτήσεις βραχυπρόθεσμης βιωσιμότητας της υπηρεσίας.

Εισηγητής: ο κ. Michel DELEBARRE, Δήμαρχος Δουνκέρκης (FR/PSE)

Έγγραφα αναφοράς

Ένας οδικός χάρτης για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό: επίτευξη κοινών αρχών στην ΕΕ. COM(2008) 791 τελικό. Ανακοίνωση της Επιτροπής της 25.11.2008

Στρατηγικοί στόχοι και συστάσεις πολιτικής της ΕΕ για τις θαλάσσιες μεταφορές μέχρι το 2018. COM (2009) 8 τελικό. Ανακοίνωση της Επιτροπής της 21.1.2009

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις διατυπώσεις υποβολής δηλώσεων για τα πλοία κατά τον κατάπλου ή απόπλου από λιμένες των κρατών μελών της Κοινότητας και για την κατάργηση της οδηγίας 2002/6/ΕΚ. COM(2009) 11 τελικό. 21.1.2009

Ανακοίνωση και σχέδιο δράσης για τη δημιουργία ευρωπαϊκού χώρου θαλάσσιων μεταφορών χωρίς σύνορα. COM(2009) 10 τελικό. 21.1.2009

Ανακοίνωση της Επιτροπής με οδηγίες για κρατικές ενισχύσεις συμπληρωματικές προς την κοινοτική χρηματοδότηση με σκοπό την προώθηση των θαλάσσιων αρτηριών (2008/C 317/8)

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. αναγνωρίζει τη σημαντική πρόοδο που έχει πραγματοποιηθεί από την Επιτροπή και χαιρετίζει την αποτελεσματική εφαρμογή του σχεδίου δράσης και την ολοκληρωμένη προσέγγιση που ακολουθεί. Θεωρεί ότι η ευρωπαϊκή θαλάσσια πολιτική πρέπει να ενσωματωθεί σε μια σφαιρική και διατομεακή προοπτική που «καλύπτει όλες τις πτυχές της σχέσης του ανθρώπου με τους ωκεανούς και τις θάλασσες»⁽¹⁾.

2. υπενθυμίζει ότι οι παράκτιες περιφέρειες και πόλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης φιλοξενούν σχεδόν το ήμισυ του ευρωπαϊκού πληθυσμού και συμβάλλουν περίπου κατά 40 % στο ευρωπαϊκό ΑΕγχΠ. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαθέτουν ποικίλες αρμοδιότητες στους τομείς που συνδέονται με τη θαλάσσια πολιτική και αντιπροσωπεύουν την κατάλληλη βαθμίδα για την προώθηση του συντονισμού των διαφόρων σχετικών τομεακών πολιτικών. Επιπλέον οι παράκτιες τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν ειδική ευθύνη για το χωροταξικό σχεδιασμό των παράκτιων ζωνών· πρέπει να διαχειρίζονται τις εντάσεις που προκύπτουν από τις συγκρούσεις ως προς τη χρήση της ακτογραμμής αλλά και της θάλασσας, και πρέπει να στοχεύουν σε μια βιώσιμη ανάπτυξη και ένα επίπεδο απασχόλησης που συμμορφώνονται με την απαραίτητη προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Για το λόγο αυτό έχουν αναπτύξει εμπειρογνώσια στον τομέα της ολοκληρωμένης στρατηγικής προσέγγισης όσον αφορά αυτό το είδος εδαφών, η οποία καλύπτει ποικίλες πολιτικές σε τομείς όπως οι μεταφορές, ο χωροταξικός σχεδιασμός των λιμένων, η ασφάλεια, η αστική ανάπτυξη, ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός, η επαγγελματική κατάρτιση ή ακόμη η ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών (GIZC).

3. διατυπώνει την άποψη ότι μια διακυβέρνηση που εμπλέκει πιο άμεσα τους τοπικούς και τους περιφερειακούς φορείς είναι απαραίτητη για την ορθή εφαρμογή της ευρωπαϊκής θαλάσσιας πολιτικής. Μια αληθινά εταιρική διακυβέρνηση της θαλάσσιας πολιτικής, η οποία θα περικλείει το σύνολο των βαθμίδων λήψης

αποφάσεων καθώς και την κοινωνία των πολιτών, θα επιτρέψει τον έγκαιρο εντοπισμό συγκρούσεων και την εξεύρεση λύσεων προσαρμοσμένων στις εκάστοτε συνθήκες·

4. συμμερίζεται την άποψη που εκφράζει η Επιτροπή στην ανακοίνωση για τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη θαλάσσια διακυβέρνηση⁽²⁾ ότι οι παράκτιες περιοχές δεν επωφελούνται μόνο από μια ενοποιημένη προσέγγιση της θαλάσσιας πολιτικής, αλλά ότι ενδέχεται να υποστούν τις συνέπειες που συνεπάγεται η απουσία παρόμοιας προσέγγισης·

5. θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να συνδεθεί ο στόχος της περιφερειακής συνοχής με την ανάπτυξη της θαλάσσιας πολιτικής κυρίως προκειμένου να βελτιωθεί η συνοχή της περιφερειακής ανάπτυξης στις παράκτιες και νησιώτικες περιοχές αλλά και προς την ενδοχώρα και τους εσωτερικούς λιμένες καθώς και για να βελτιωθεί ο συντονισμός της μελλοντικής χρηματοδότησης των ειδικών δράσεων στις περιοχές αυτές·

6. σε συνάρτηση με τα παραπάνω, επαναλαμβάνει το αίτημά της «για μια αξιολόγηση της δυνατότητας αναθεώρησης των χρηματοπιστωτικών συστημάτων της ΕΕ προς ένα ενιαίο απλουστευμένο σύστημα για όλα ή τα περισσότερα θαλάσσια ζητήματα στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού ταμείου για τις παράκτιες και νησιωτικές περιοχές» στα πλαίσια των συζητήσεων για το επόμενο δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020⁽³⁾.

7. στηρίζει πλήρως το σχέδιο που έχει δρομολογήσει η Επιτροπή με στόχο τη δημιουργία βάσης δεδομένων για τα σχέδια σχετικά με τις θαλάσσιες περιοχές στην οποία θα περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με τους δικαιούχους όλων των κοινοτικών ταμείων και κρίνει ότι η βάση αυτή είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της διαφάνειας στον τομέα αυτό και για την ενθάρρυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών· εκφράζει δε την επιθυμία να συμμετάσχει στη διαχείριση αυτής της βάσης δεδομένων, η οποία θα πρέπει να έχει τεθεί σε λειτουργία έως το 2010·

⁽²⁾ «Κατευθυντήριες γραμμές για μια ενοποιημένη προσέγγιση της θαλάσσιας πολιτικής: Προς την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την ενοποιημένη θαλάσσια διακυβέρνηση και τη διαβούλευση των ενδιαφερόμενων φορέων», COM (2008) 395 τελικό

⁽³⁾ Βλ. CdR 22/2008, σημείο 14.

⁽¹⁾ Βλ. CdR 22/2008 «Μια ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση».

Θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός ⁽⁴⁾

8. επιδοκιμάζει τον οδικό χάρτη και στηρίζει τις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με την κατάρτιση δέκα αρχών χωροταξικού σχεδιασμού, οι οποίες θα μπορούσαν συν τω χρόνω να αναδειχθούν σε κοινές αρχές για το σύνολο των κρατών μελών·

9. επικροτεί τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μια ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική μέσω της Γαλάζιας Βίβλου παρέχοντας μια σαφή κατεύθυνση προόδου για τη διαχείριση των θαλάσσιων και παράκτιων πόρων σε όλη την Ευρώπη. Ενθαρρύνει επίσης την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της και να αποσαφηνίσει πώς ο Θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός συνδέεται με τις υπόλοιπες δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως όσον αφορά την οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τους φυσικούς οικοτόπους, την πανίδα και τη χλωρίδα, την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα, την οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική ή στη σύσταση του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών. Ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός οφείλει να συμβάλλει στην ενίσχυση των συνεργιών μεταξύ των νομοθετικών αυτών πράξεων προκειμένου να αποφεύγονται ενδεχόμενες συγχύσεις ή επικαλύψεις·

10. θεωρεί ότι η στρατηγική προσέγγιση και η οργάνωση της διακυβέρνησης πρέπει να προηγούνται της χωρικής διάταξης. Η στρατηγική προσέγγιση αποτελεί ένα θεμελιώδες στάδιο του χωροταξικού σχεδιασμού με την έννοια ότι διευκολύνει τη σύγκλιση στόχων και μέσων και τον προσανατολισμό του σχεδιασμού. Αυτό το στάδιο συλλογικής προσπάθειας επιτρέπει τον καθορισμό των αρχών και των προσανατολισμών και τη χάραξη των προτεραιοτήτων που επιβάλλονται κατά το σχεδιασμό και τη διατησία της διαδικασίας·

11. θεωρεί ότι η εφαρμογή ενός καινοτόμου μηχανισμού διακυβέρνησης που έχει σχεδιαστεί υπό το πρίσμα της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και του σεβασμού της αρχής της επικουρικότητας είναι απαραίτητη για τη χάραξη στρατηγικών προσανατολισμών του χωροταξικού σχεδιασμού. Ο μηχανισμός αυτός θα πρέπει απαραίτητα να οργανώνεται σε πολλαπλές βαθμίδες, από τις θαλάσσιες λεκάνες έως τη βαθμίδα εγγύτητας. Επίσης τονίζει ότι, μολονότι η οικοσυστημική προσέγγιση της Επιτροπής ⁽⁵⁾ επιτυγχάνει τη συναίνεση, δεν ταιριάζει απαραίτητα με το σύνολο των θαλάσσιων δραστηριοτήτων. Για το λόγο αυτό, σύμφωνα με την ΕΤΠ η Επιτροπή θα πρέπει να εντάξει στις μελλοντικές προτάσεις της την κλίμακα της θαλάσσιας λεκάνης ή της περιφερειακής θάλασσας που είναι αρκετά ευρεία για την αποφυγή αυτής της παγίδας·

12. υπογραμμίζει ότι ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός καλύπτει όλες τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται σε αυτόν τον χώρο, ξεπερνώντας τα εθνικά σύνορα για την καλύτερη προσαρμογή στις συνθήκες των οικοσυστημάτων, και αποτελεί βασικό εργαλείο της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής. Θεωρεί ότι η εφαρμογή αυτού του μηχανισμού είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση της εντατικοποιημένης χρήσης της θάλασσας και για την αρμονική συνύπαρξη συγκρουόμενων συμφερόντων σε ένα περιορισμένο και εύθραυστο περιβάλλον. Τονίζει, ωστόσο, ότι οι θαλάσσιες μεταφορές οφείλουν να ανταποκριθούν στην πρόκληση της συμφιλώσης μεταξύ του οργανωμένου θαλάσσιου χώρου και της αρχής της ελευθερίας των θαλασσών, έτσι όπως αυτή καθορίζεται βάσει των συμβάσεων του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού·

13. παραδέχεται ότι ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός είναι ένα κατάλληλο εργαλείο για το χειρισμό των απαιτήσεων κάθε δραστηριότητας και για την καλύτερη αξιοποίηση των θαλασσών

και την αειφόρο προστασία των οικοσυστημάτων. Η ύπαρξη σαφών κανόνων που είναι γνωστοί σε όλους θα ευνοήσει τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις και με αυτόν τον τρόπο θα συμβάλλει στην ενίσχυση του ρόλου των θαλάσσιων δραστηριοτήτων για την υλοποίηση των στόχων ανταγωνιστικότητας και προώθησης της ανάπτυξης και της απασχόλησης στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβόνας. Εύχεται να μπορέσει η Επιτροπή να καθορίσει στον ευρύτερο δυνατό βαθμό τις αρχές διατησίας για την εξασφάλιση της διαφάνειας της εν λόγω διαδικασίας με προκαθορισμένους κανόνες που θα καταρτισθούν σε συνεργασία με τις θαλάσσιες περιφέρειες και θα είναι αρκετά ευέλικτοι για να λαμβάνουν υπόψη τις θαλάσσιες λεκάνες και τις ιδιαιτερότητές τους·

14. χαιρετίζει την πρόοδο που έχει επιτύχει η Επιτροπή στον τομέα του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού και τη βούληση κατάρτισης κοινών κανόνων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Εκτιμά ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει έναν ρόλο παρότρυνσης και συντονισμού του εν λόγω τομέα, και ότι η διαδικασία διαβούλευσης της Επιτροπής το 2009 θα επιτρέψει τη βελτίωση της κατανόησης των προκλήσεων και την παρουσίαση προσανατολισμών που μπορούν να ευνοήσουν μια κοινή προσέγγιση. Σε αυτό το πλαίσιο, προτείνει στην Επιτροπή την κατάρτιση μιας Λευκής Βίβλου μετά το πέρας των εν λόγω διαβουλεύσεων·

15. θεωρεί ότι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μπορούσε να επεκταθεί σε ρυθμιστικό επίπεδο ως προς τη μέθοδο και τις αρχές για την εξασφάλιση ενός αληθινού συντονισμού του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού εντός και μεταξύ των οικείων κρατών. Για το λόγο αυτό, η ΕΤΠ παραπέμπει στις εμπειρίες που υπάρχουν ήδη σε ορισμένες περιφερειακές κλίμακες, ιδίως στη Μεσόγειο στο πλαίσιο της σύμβασης της Βαρκελώνης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και πιο συγκεκριμένα στο πλαίσιο του 7^{ου} πρωτοκόλλου, με το οποίο τα οικεία κράτη μέλη αποφάσισαν να εφαρμόσουν από κοινού μια ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών (GIZC) της Μεσογείου με τη βοήθεια δεσμευτικών μηχανισμών. Πέρα από την ώθηση προς την κατεύθυνση μιας κοινής προσέγγισης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να συμβάλει στην ένταξη των περιφερειακών συμβάσεων που υπάρχουν σε κάθε θαλάσσια λεκάνη στο πλαίσιο μιας βιώσιμης και ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής για κάθε θαλάσσια περιφέρεια·

16. ενθαρρύνει την Επιτροπή να στηρίζει πιλοτικά σχέδια σε κάθε θαλάσσια λεκάνη προκειμένου να αξιολογήσει την εγκυρότητα των προτεινόμενων αρχών σε σχέση με την ποικιλότητα των περιφερειακών θαλασσών. Υπενθυμίζει ότι οι ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιφέρειες που συγκεντρώνουν ένα μεγάλο μέρος του ευρωπαϊκού θαλάσσιου χώρου θα πρέπει ενσωματωθούν πλήρως σε αυτόν τον μηχανισμό·

17. υπογραμμίζει το σημαντικό ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίσουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στον τομέα του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, ιδίως ως χρηματοδότες ορισμένων πολιτικών, αλλά και ως βαθμίδα εγγύτητας που είναι η πλέον κατάλληλη για την οργάνωση της αρμονικής συνύπαρξης των χρήσεων. Οι υφιστάμενες θαλάσσιες και παράκτιες εταιρικές σχέσεις καθώς και τα θαλάσσια δίκτυα μπορούν να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο στη διευκόλυνση της ανάπτυξης και της εφαρμογής του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού στα κράτη μέλη. Ενώ τα κράτη μέλη είναι κατά κανόνα αρμόδια στον τομέα της διοίκησης των περιφερειακών υδάτων και των ΑΟΖ ⁽⁶⁾, οι τοπικές και οι

⁽⁴⁾ Βλ. COM(2008) 791 τελικό.

⁽⁵⁾ Οδηγία-πλαίσιο της Επιτροπής για τη θαλάσσια στρατηγική.

⁽⁶⁾ Αποκλειστικές οικονομικές ζώνες.

περιφερειακές αρχές επεμβαίνουν σύμφωνα με τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες τους στον τομέα της διαχείρισης των υδάτων και ενίοτε μέσω των λιμενικών αρχών ή ως διαχειριστές των προστατευόμενων χώρων. Γενικά είναι αρμόδιες για την προώθηση μιας ισόρροπης και αλληλέγγυας ανάπτυξης, αναπόσπαστο μέρος της οποίας είναι ο θαλάσσιος χώρος·

18. υπογραμμίζει επίσης την αναγκαιότητα διεξαγωγής του χερσαίου και θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού με συντονισμένο και συνεκτικό τρόπο, με στόχο την ορθή διαχείριση της διασύνδεσης ξηράς και θάλασσας, ιδίως στην παράκτια ζώνη. Για το λόγο αυτό υπενθυμίζει τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών (GIZC)·

19. υπενθυμίζει ότι οι περιφέρειες και οι δήμοι της Ευρώπης ξεκινούν διασυνοριακές και διεθνικές συνεργασίες, ιδίως στο πλαίσιο των προγραμμάτων Interreg, που τους επιτρέπουν να εκτελούν κοινά σχέδια για τη διαχείριση του θαλάσσιου χώρου. Εκτιμά επίσης ότι οι ΕΟΕΣ θα μπορούσαν να προσφέρουν ενδιαφέρουσες δυνατότητες περιφερειακής συνεργασίας·

20. χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής σχετικά με την υλοποίηση ενός ευρωπαϊκού δικτύου θαλάσσιων παρατηρήσεων και δεδομένων που θα οδηγήσει στα τέλη του 2009 σε έναν πρωτότυπο ευρωπαϊκό άτλαντα των θαλασσών, και ελπίζει ότι αυτός ο μελλοντικός Άτλας θα μπορεί να εμπλουτιστεί με τη βοήθεια του νέου εργαλείου *Google Ocean* που παρουσιάστηκε τον Φεβρουάριο του 2009·

21. εκφράζει τη δυσαρέσκειά της για το γεγονός ότι η Επιτροπή αναπτύσσει ανεπαρκώς το ζήτημα της επικουρικότητας. Στην παρούσα φάση, η πρόταση της Επιτροπής στηρίζεται σε μια σειρά νομικών βάσεων (μεταξύ των οποίων, εκείνες που σχετίζονται με την πολιτική των μεταφορών και τη βιώσιμη ανάπτυξη). Ωστόσο, οι πολιτικές χωροταξικού σχεδιασμού θεωρούνταν μέχρι σήμερα σύμφωνα με τη Συνθήκη της Νίκαιας ως αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών. Σε περίπτωση έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, και σε συνδυασμό με το νέο στόχο της εδαφικής συνοχής, τίθεται για παράδειγμα το ερώτημα εάν το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (που αντιστοιχεί στο άρθρο 308 της ΣΕΚ, της Συνθήκης της Νίκαιας) θα μπορούσε να λειτουργήσει ως νομική βάση για μελλοντικές ρυθμιστικές δράσεις στον τομέα του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού·

Θαλάσσιες μεταφορές

22. θεωρεί ότι μολονότι οι θαλάσσιες μεταφορές αποτελούν βασικό στοιχείο της ευρωπαϊκής οικονομίας, και ταυτόχρονα πηγή εσόδων και απασχόλησης, φορέα ανθρώπινης και τεχνολογικής τεχνογνωσίας, παράγοντα περιβαλλοντικών επιδόσεων και ανταγωνιστικότητας, απαιτούν ταυτόχρονα τη λήψη ιδιαίτερων μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος. Πρέπει να ενισχυθεί ολοένα και περισσότερο η σημασία τους για μια βιώσιμη οικονομική δραστηριότητα, με την εξάλειψη των υφισταμένων εμποδίων σε σχέση με άλλους τρόπους μεταφοράς καθώς και με κατάλληλους περιβαλλοντικούς όρους. Μολονότι οι θαλάσσιες μεταφορές εκτινένται στις μεταπτώσεις της χρηματοπιστωτικής οικονομίας, παραμένουν καθοριστικός φορέας της πραγματικής οικονομίας. Έτσι, μόλις η τελευταία αρχίσει να ανακάμπτει, οι ευρωπαϊκοί λιμένες θα πρέπει να είναι σε θέση να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της θαλάσσιας βιομηχανίας σε επίπεδο εξοπλισμών και υπηρεσιών. Κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, η προσαρμογή της ευρωπαϊκής λιμενικής υποδομής δεν ακολούθησε τον ίδιο ρυθμό με την πλειονότητα των

λιμένων ανά τον κόσμο, ιδίως των ασιατικών. Επομένως, οι ευρωπαϊκές λιμενικές υποδομές πρέπει οπωσδήποτε να αναβαθμιστούν και με γνώμονα την αειφόρο ανάπτυξη, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν τις μελλοντικές προκλήσεις του παγκόσμιου εμπορίου·

23. υποστηρίζει τη βούληση ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς προκειμένου οι θαλάσσιες μεταφορές να γίνουν πιο ελκυστικές και πιο ανταγωνιστικές. Εκφράζει, ωστόσο, τη δυσαρέσκειά της για το γεγονός ότι τα ειδικά μέτρα επικεντρώνονται ουσιαστικά σε αυτό το σημείο και εύχεται να ληφθούν δεόντως υπόψη οι κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές·

24. τονίζει ότι η πολιτική για τις θαλάσσιες μεταφορές θα πρέπει σχεδιασθεί ως μια συνιστώσα της αλυσίδας υλικοτεχνικής υποστήριξης συνολικά, της οποίας αποτελεί μέρος. Αυτό προϋποθέτει ότι τα λιμενικά κέντρα θεωρούνται απολύτως απαραίτητα για την οργάνωση των διαφόρων τρόπων μεταφοράς ενός εμπορεύματος από ένα σημείο σε ένα άλλο εντός του ευρωπαϊκού χώρου ή διεθνώς. Οι λιμένες δεν θα πρέπει λοιπόν να εκλαμβάνονται ως ένα απλό σημείο εκκίνησης ή ως ένας τελικός προορισμός, αλλά ως ο καθοριστικός παράγοντας μιας διαδικασίας μεταφοράς από πόρτα σε πόρτα·

25. επιμένει στην αναγκαιότητα ανάδειξης των λιμένων σε αληθινούς πόλους αναφοράς στο πλαίσιο της εικονικής διαχείρισης της αλυσίδας μεταφορών, οι οποίοι μπορούν να προβλέψουν τη διαχείριση της ροής εμπορευμάτων. Αυτό σημαίνει ότι τα συστήματα πληροφοριών που επιτρέπουν τη βελτιστοποίηση των υπηρεσιών μεταφοράς και υλικοτεχνικής υποστήριξης μέσω της παρακολούθησης του εμπορεύματος σε πραγματικό χρόνο δεν θα πρέπει να διακόπτονται κατά τη διέλευση από τον εκάστοτε λιμένα. Για το σκοπό αυτό, η διαλειτουργικότητα μεταξύ των συστημάτων εκμετάλλευσης των λιμενικών κέντρων, αλλά και με τις εσωτερικές πλατφόρμες πρέπει να αναπτυχθεί ή να επιδιωχθεί, όπου δεν υπάρχει ακόμη·

26. χαιρετίζει τη βούληση της Επιτροπής να ευθυγραμμίσει το επίπεδο των διοικητικών και τελωνειακών περιορισμών που βαρύνουν τις θαλάσσιες μεταφορές με το αντίστοιχο στους υπόλοιπους τρόπους μεταφοράς. Για παράδειγμα, η στροφή από την οδική στη θαλάσσια μεταφορά ενός εμπορεύματος σύμφωνα με την προσέγγιση των θαλάσσιων αρτηριών είναι ουτοπική, όσο οι σχετικές διατυπώσεις για τη φόρτωση ή εκφόρτωση των βαρέων φορτηγών οχημάτων στα πλοία παραμένουν εξοντωτικές για τους πιθανούς χρήστες. Οι σχετικές διατυπώσεις πρέπει επομένως να μειωθούν στο μέτρο που αντιστοιχεί στις ιδιομορφίες των θαλάσσιων μεταφορών (ανοιχτή θάλασσα, και επομένως ασαφή όρια λιμένων, ορισμένες περιπτώσεις ατυχημάτων επικινδυνών για το θαλάσσιο περιβάλλον κλπ.)·

Θαλάσσια στρατηγική 2018 (?)

27. χαιρετίζει τις θέσεις της Επιτροπής ως προς τα κύρια σημεία που εξετάζονται στο κείμενο, και πιο συγκεκριμένα:

- στήριξη ισότιμων όρων του διεθνούς θαλάσσιου εμπορίου με την τήρηση καθολικών κανόνων·
- αναβάθμιση των θαλάσσιων επαγγελματιών (εκπαίδευση, κατάρτιση, επαγγελματικότητα) και σεβασμός των διατάξεων της ΔΟΕ σχετικά με την ισότιμη μεταχείριση των ναυτικών, τις συνθήκες διαβίωσης και τις απολαβές τους·

(?) Βλ. COM(2009) 8 τελικό.

- μακροπρόθεσμη επιδίωξη θαλάσσιων μεταφορών χωρίς απόβλητα και χωρίς εκπομπές·
- μόνιμη εγγύηση της ασφάλειας και της προστασίας των θαλάσσιων μεταφορών με την τήρηση καθορισμένων κανόνων και την ανάπτυξη προληπτικών δράσεων·

28. είναι επιφυλακτική ωστόσο όσον αφορά την ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να τις υλοποιήσει, δεδομένης της έκτασης του πεδίου εφαρμογής. Για το λόγο αυτό προτείνει στην Επιτροπή να ιεραρχήσει τα θέματα και να θέσει προτεραιότητες σχετικά με τις δράσεις προς ανάληψη καταρτίζοντας από κοινού με τα κράτη μέλη και με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς λεπτομερή οδικό χάρτη το συντομότερο δυνατό και οπωσδήποτε πριν από το τέλος του 2009·

29. εκφράζει τη δυσaréσκεία της για το γεγονός ότι οι συγκεκριμένες προτάσεις αφορούν μόνον την απελευθέρωση των εμπορικών συναλλαγών για σκοπούς ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας. Διαπιστώνει ότι η προστασία του περιβάλλοντος και η εξασφάλιση καλύτερων κοινωνικών προτύπων για τους ναυτικούς περιορίζονται απλώς στη διατύπωση αρχών, χωρίς να προβλέπεται ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ή πρόγραμμα δράσεων·

30. υπογραμμίζει ότι οι θαλάσσιες μεταφορές συνιστούν ένα βιώσιμο τρόπο μετακίνησης που συμβάλλει αποφασιστικά στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και γενικότερα στον περιβαλλοντικό προσανατολισμό των μεταφορών. Θεωρεί την ανάπτυξη ενός συστήματος μεταφορών που σέβεται περισσότερο το περιβάλλον ως πολιτική προτεραιότητα. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι η στροφή προς τις θαλάσσιες μεταφορές επιτρέπει την κάλυψη τόσο της αυξανόμενης ζήτησης μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων όσο και τις απαιτήσεις που συνδέονται με την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Η ΕΤΠ εκφράζει τη δυσaréσκεία της για το γεγονός ότι οι διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές παραμένουν εκτός των μηχανισμών του πρωτοκόλλου του Κιότο και του χρονοδιαγράμματος μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου. Για το λόγο αυτό, προτρέπει τον ΔΝΟ να προτείνει άμεσα, και πιο συγκεκριμένα στο πλαίσιο της διάσκεψης του ΟΗΕ για το κλίμα τον Δεκέμβριο του 2009 στην Κοπεγχάγη, μια δεσμευτική ρύθμιση σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που θα εφαρμόζεται σε όλα τα πλοία ανεξαρτήτως της σημαίας τους, με τελικό στόχο την έγκρισή της το 2011. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να δεσμευτεί να προωθήσει την ενιαία και διαφανή περιβαλλοντική πιστοποίηση για πλοία και λιμένες, όπως για παράδειγμα μέσω του Δείκτη Περιβαλλοντικής Επάρκειας Πλοίων (ESI *Environmental Ship Index*), ο οποίος εκπονήθηκε από την Πρωτοβουλία Παγκόσμιων Λιμένων για το Κλίμα (*World Ports Climate Initiative*). Ωστόσο, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε ανταγωνιστικό μειονέκτημα για την ευρωπαϊκή ναυτιλία, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να φροντίσει ώστε να θεσπιστούν δεσμευτικές ρυθμίσεις οπωσδήποτε σε διεθνή κλίμακα. Επιπλέον, θα πρέπει να εξετασθούν τα αποτελέσματα της θέσπισης διαφορετικών λιμενικών τελών ανάλογα με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις·

31. υπογραμμίζει ότι ο στόχος περιβαλλοντικού προσανατολισμού των θαλάσσιων μεταφορών θα πρέπει επίσης να οδηγήσει, πέραν των μέτρων για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των πλοίων, σε μέτρηση και μείωση του περιβαλλοντικού αντικτύπου των λιμενικών και υλικοτεχνικών εξοπλισμών. Τονίζει σε αυτό το πλαίσιο ότι, μολονότι η επιτάχυνση των διαδικασιών για τα λιμενικά έργα είναι απολύτως απαραίτητη για την εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών λιμένων, δεν θα πρέπει να πραγματοποιηθεί εις βάρος της ποιότητας των περιβαλλοντικών αξιολογήσεων, ενώ δεν θα πρέπει να παραγνωρίζεται και η ανάγκη καθορισμού ενός ακριβούς κανονιστικού πλαισίου που δεν θα

επιδέχεται πολλαπλές ερμηνείες οι οποίες θα μπορούσαν να προκαλέσουν στρέβλωση του ανταγωνισμού. Η ορθή ένταξη των θαλάσσιων, λιμενικών και υλικοτεχνικών δραστηριοτήτων στον αστικό ιστό θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο στόχο της ευρωπαϊκής θαλάσσιας πολιτικής·

32. θεωρεί ότι οι θαλάσσιες μεταφορές θα πρέπει να αποτελούν παράδειγμα όσον αφορά τον περιβαλλοντικό προσανατολισμό των μεταφορών και καλεί σε αυτό το πλαίσιο την Ευρωπαϊκή Ένωση να στηρίξει την έρευνα και την καινοτομία για να βελτιώσει τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των πλοίων και των λιμένων. Έτσι, θα πρέπει, π.χ., να ληφθεί υπόψη το θέμα της πρόληψης της ρύπανσης των υδάτων από τα πλοία·

33. τονίζει ότι η εφαρμογή των διατυπωμένων συστάσεων απαιτεί την κινητοποίηση σημαντικών μέσων και καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει το κόστος των προτεινόμενων μηχανισμών, να προσδιορίσει τις πιθανές χρηματοδοτήσεις και να προτείνει έναν επιμερισμό μεταξύ των διαφόρων εμπλεκόμενων μερών. Εκτιμά ότι οι θαλάσσιες μεταφορές, ως οικολογικά πιο βιώσιμος τρόπος μεταφοράς από τις οδικές μεταφορές, θα πρέπει να στηρίζεται περισσότερο από τις κοινοτικές χρηματοδοτήσεις και καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να αναλάβει όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες για τη διασφάλιση των απαραίτητων κοινοτικών οικονομικών πόρων·

34. ζητεί να δοθεί κατά τη μελλοντική αναθεώρηση του Διερωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών μεγαλύτερη προτεραιότητα στις λιμενικές επενδύσεις και να επιτευχθεί μεγαλύτερη σύνδεση των λιμένων με την ενδοχώρα στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού: διαρθρωτικά ταμεία, γραμμή ΔΕΔ-Μ και Marco Polo. Οι διατιησίες με διαπραγμάτευση μεταξύ των κρατών και της Επιτροπής οδήγησαν σε έλλειψη ισορροπίας εις βάρος του θαλάσσιου και λιμενικού κλάδου. Η ευρωπαϊκή λιμενική κάρτα θα πρέπει να είναι στο μέλλον καλύτερα ισορροπημένη μεταξύ των κατηγοριών των λιμένων (αναγνώριση του συμφέροντος των μικρών και μεσαίων λιμένων για τη βελτίωση της πρόσβασης) και μεταξύ των περιφερειών (κέντρου/περιφέρειας), ενώ το σύνολο των κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων θα πρέπει να συνεισφέρει για το σκοπό αυτόν·

35. εκτιμά ότι ο στόχος τήρησης ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων τρόπων μεταφοράς συνεπάγεται την εσωτερικεύση του εξωτερικού κόστους (ιδίως του περιβαλλοντικού) και ότι ελλείψει αυτής της εσωτερικεύσης, οι κανόνες της αγοράς δεν μπορούν να ρυθμίσουν τη ροή της θαλάσσιας κυκλοφορίας από μόνον τους·

36. υπενθυμίζει επίσης το διακύβευμα της διαφοροποιημένης υποστήριξης για τις νησιωτικές περιοχές της Κοινότητας που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από αυτόν τον τρόπο μεταφοράς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους και την ένταξή τους στις διεθνείς και ενδοευρωπαϊκές συναλλαγές. Επαναλαμβάνει την επιθυμία της «να υπάρξει μέριμνα έτσι ώστε οι νησιωτικές περιφέρειες στην ΕΕ να είναι ουσιαστικά συνδεδεμένες στα συστήματα “θαλάσσιων αυτοκινητοδρόμων”, έτσι ώστε να βελτιωθεί η πρόσβαση τους στην εσωτερική αγορά»⁽⁸⁾·

37. υποστηρίζει την πρόταση δημιουργίας μιας ομάδας εργασίας για την καταγραφή των μέσων επίτευξης μιας ορθής ισορροπίας μεταξύ των συνθηκών απασχόλησης των ναυτικών και της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού στόλου. Η αποστολή αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει και τον καθορισμό ενός επιπέδου «κοινωνικής απαίτησης» προκειμένου να αναδειχθεί ο ανθρώπινος παράγοντας σε ξεχωριστό παράγοντα ανάπτυξης. Θεωρεί ότι η κατάρτιση, ο επαγγελματισμός, οι συνθήκες ζωής και απασχόλησης των πληρωμάτων αποτελούν το κλειδί της επιτυχίας όλων των μέτρων

⁽⁸⁾ Βλ. CdR 119/2006 «Ενδιάμεση εξέταση της Λευκής Βίβλου για τις μεταφορές», σημείο 4.4.

που στοχεύουν στην εγγυημένη ανταγωνιστικότητα των θαλάσσιων υπηρεσιών, στη θαλάσσια ασφάλεια και προστασία, και στο σεβασμό του περιβάλλοντος. Καλεί για το σκοπό αυτό την Ευρωπαϊκή Ένωση να αναπτύξει έναν ειδικό μηχανισμό παρακολούθησης και ελέγχου των γραφείων ευρέσεως εργασίας (τα επονομαζόμενα γραφεία επάνδρωσης πλοίων) με βάση τις διατάξεις των συμβάσεων της ΔΟΕ, κατά το πρότυπο του μηχανισμού που καθιερώθηκε για τα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης με βάση τη Σύμβαση STCW (Διεθνής Σύμβαση για τα πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών των ναυτικών).

38. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι το θέμα της κατάρτισης έχει καθοριστική σημασία για όλους τους κλάδους της ναυτιλίας και συνεπώς επιδοκμάζει τις προτάσεις που διατυπώνονται σχετικά. Χαιρετίζει ιδιαίτερα την πρόταση σχετικά με την καθιέρωση συστήματος κατά το πρότυπο του προγράμματος «ERASMUS» στον τομέα της ναυτιλίας και συνιστά να επεκταθεί το μέτρο αυτό όχι μόνο στην κατάρτιση των αξιωματικών αλλά σε όλους τους νέους που ακολουθούν κατάρτιση στον τομέα της ναυτιλίας. Καλεί επίσης την Επιτροπή να επεξεργαστεί περαιτέρω την πρόταση αυτή προκειμένου να διασαφηνισθούν οι όροι και το πεδίο εφαρμογής της· αλλά κυρίως το ερώτημα με ποίο τρόπο θα μπορούσε να επεκταθεί πέρα από την κατάρτιση των αξιωματικών σε όλους τους νέους που ακολουθούν κατάρτιση στον τομέα της ναυτιλίας

39. θεωρεί ότι οι προτάσεις σχετικά με τους ανθρώπινους πόρους, τις δεξιότητες και τη θαλάσσια τεχνολογία θα πρέπει να αφορούν ολόκληρο το θαλάσσιο κλάδο, συμπεριλαμβανομένων των χερσαίων επεκτάσεών του, ήτοι των λιμενικών επαγγελματιών ή των επαγγελματιών που συνδέονται με δραστηριότητες υλικότεχνικής υποστήριξης και δραστηριότητες πριν και μετά τη μεταφορά. Καθίσταται σκόπιμο λοιπόν να καθορισθεί σε ευρωπαϊκή κλίμακα ένα γενικό πλαίσιο που θα συνιστά έναν οδηγό ορθών πρακτικών προς εφαρμογή, αλλά και θα ορίζει ορισμένους περιορισμούς, απαγορεύοντας για παράδειγμα την αρχή της αυτοβοήθειας για τις επιχειρήσεις μεταφόρτωσης. Ένα τέτοιο πλαίσιο είναι εφικτό μόνον εάν εφαρμόζεται με ευελιξία σε κάθε λιμενικό κέντρο. Η διπλή απόρριψη της οδηγίας για την απελευθέρωση των λιμενικών υπηρεσιών μας υπενθυμίζει ότι οποιαδήποτε ρυθμιστική πρωτοβουλία που είναι εξ ορισμού άκαμπτη είναι καταδικασμένη·

40. προτρέπει την Επιτροπή να προσδιορίσει τα μέσα για την αποφυγή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού μεταξύ των λιμένων όσον αφορά τη λήψη μέτρων ασφαλείας·

41. καλεί την Επιτροπή να διευκρινίσει τα μέσα που θα αποτρέπουν τη στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ των λιμένων όσον αφορά την εφαρμογή των υποχρεώσεων που θεσπίζουν οι ευρωπαϊκές οδηγίες, ειδικότερα δε σε θέματα ασφαλείας·

42. προσυπογράφει τις προτάσεις σε θέματα θαλάσσιας ασφάλειας και τονίζει τη σημαντική πρόοδο στον τομέα της εναρμόνισης αυτών των θεμάτων. Υπογραμμίζει ότι η πρόσφατη υιοθέτηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της 3ης δέσμης μέτρων για τη ναυτιλία (Erika III) αποδεικνύει την ικανότητα εναρμόνισης των κανόνων των θαλάσσιων μεταφορών. Εκφράζει την ανησυχία της για τους νέους κινδύνους που ενέχουν οι θαλάσσιες μεταφορές και ειδικά τα πλοία που μεταφέρουν εμπορευματοκιβώτια ή χημικές ουσίες σε περίπτωση ατυχήματος, ιδιαίτερα λαμβανομένης υπόψη της σημερινής τάσης για αύξηση του μεγέθους των πλοίων και καλεί την Επιτροπή να διευκρινίσει τα μέτρα που έχουν υιοθετηθεί ή προβλέπονται για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος.

43. θεωρεί ότι οι πορθμοί μέσω των οποίων εξυπηρετείται το μεγαλύτερο μέρος των θαλάσσιων μεταφορών παγκοσμίως θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής προσέγγισης για τον καλύτερο συντονισμό της διαχείρισης των χώρων αυτών όπου υπάρχουν σημαντικοί κίνδυνοι, τους οποίους πρέπει να αντιμετωπίζουν άμεσα

οι τοπικοί παράγοντες. Οι συνέπειες ενός θαλάσσιου ατυχήματος σε ένα στενό όπως αυτό του Pas-de-Calais θα ήταν σημαντικές σε οικονομικό όσο και σε περιβαλλοντικό επίπεδο, όχι μόνο για τις οικείες θαλάσσιες περιφέρειες αλλά και για ολόκληρη την Ευρώπη·

44. τονίζει ότι οι εθνικές πρακτικές στον τομέα του τελωνειακού και κτηνιατρικού ελέγχου μπορούν να προκαλέσουν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και επιθυμεί ως εκ τούτου την εντατικοποίηση του ελέγχου που διενεργείται από την Επιτροπή σχετικά με τη μεταφορά των οδηγίων στο εθνικό δίκαιο προκειμένου να εξασφαλίζεται η ορθή ερμηνεία τους·

45. εμμένει στη σημασία της εξωτερικής διάστασης της θαλάσσιας πολιτικής, ιδίως στον τομέα των μεταφορών. Θεωρεί ότι η εναρμόνιση των κανόνων λειτουργίας με διαφορετικές ευρωπαϊκές σημαίες θα επέτρεπε την ενίσχυση της θέσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό και την πρόοδο προς μια παγκόσμια εναρμόνιση των κανόνων που διέπουν τις θαλάσσιες μεταφορές. Επιθυμεί σε αυτό το πλαίσιο να ακουστεί περισσότερο η φωνή της ΕΕ στους διεθνείς οργανισμούς (ΔΝΟ, ΠΟΕ και ΔΟΕ) προκειμένου οι θαλάσσιες μεταφορές να μπορέσουν να αναπτυχθούν σε ένα πιο διαφανές και δίκαιο ανταγωνιστικό περιβάλλον. Στηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής για συντονισμό των θέσεων των κρατών μελών εντός του ΔΝΟ και τάσσεται υπέρ της αναγνώρισης του καθεστώτος παρατηρητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του εν λόγω οργανισμού·

46. εκφράζει αμφιβολίες για το προσωρινό χρονικό πλαίσιο που έχει επιλεγεί για την εν λόγω θαλάσσια στρατηγική (2009-2018). Υποστηρίζει τη (μεταγενέστερη) ευθυγράμμισή του με το πρόγραμμα της νέας στρατηγικής της Λισσαβόνας μετά το 2010·

Θαλάσσιος χώρος χωρίς σύνορα

47. συμεριζεται το στόχο κατάρτησης ή απλουστευσης του συνόλου ή μέρους των διοικητικών διαδικασιών που εμποδίζουν την ανάπτυξη των θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων (TCMD) στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα υψηλό επίπεδο ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος·

48. χαιρετίζει τη βούληση της Επιτροπής να υλοποιήσει έναν χώρο θαλάσσιων μεταφορών χωρίς σύνορα, ολοκληρώνοντας έτσι την εσωτερική αγορά στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών. Εκφράζει ωστόσο τη δυσαρέσκεία της για το γεγονός ότι δεν γίνεται αναφορά σε έναν κοινό θαλάσσιο χώρο που επεκτείνεται πέραν της κατάργησης των διοικητικών και φορολογικών εμποδίων για τα πλοία που μετακινούνται μεταξύ των ευρωπαϊκών λιμένων·

49. επιθυμεί να ληφθούν πλήρως υπόψη οι κοινωνικές πτυχές και καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να εξασφαλίσει το σεβασμό των διεθνών κανόνων σχετικά με το εργατικό δίκαιο και την περιβαλλοντική προστασία με στόχο την τήρηση ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε παγκόσμια κλίμακα. Συνεπώς, θεωρεί ότι τα μέτρα που προτείνει η Επιτροπή δεν συνιστούν παρά ένα πρώτο βήμα προς τη δημιουργία ενός πραγματικά ενιαίου θαλάσσιου χώρου. Υπό αυτή την έννοια χαιρετίζει τις προοπτικές προόδου που περιέχονται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής της 21ης Ιανουαρίου 2009 και καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει το συντομότερο δυνατό τα επόμενα στάδια καθιέρωσης ενός ενιαίου θαλάσσιου χώρου·

50. εκφράζει την ικανοποίησή της για τις προτεινόμενες κατευθύνσεις όσον αφορά την απλούστευση, την εναρμόνιση, την ενιαία εθνική θυρίδα και την ηλεκτρονική διαβίβαση. Θεωρεί ότι τα πλοία με σημαία κράτους μέλους που πλέουν μεταξύ δύο λιμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε πιο δεσμευτικές υποχρεώσεις υποβολής εγγράφων από ό,τι ισχύουν για τους άλλους τρόπους μεταφοράς, στο μέτρο που δεν διακυβεύεται η ασφάλεια για λόγους σχετικούς με τις θαλάσσιες μεταφορές·

51. υπογραμμίζει την προσπάθεια που καταβάλλεται ήδη όσον αφορά την απλούστευση σε θέματα διατυπώσεων και απούλοποίησης. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τη βούληση συνέχισης της απλούστευσης και της εναρμόνισης των διοικητικών, τελωνειακών, κτηνιατρικών ή φυτοϋγειονομικών διαδικασιών μεταξύ των κρατών μελών·

52. εκφράζει τη λύπη της για την ατυχή διατύπωση που χρησιμοποίησε η Επιτροπή σύμφωνα με την οποία «οι υπηρεσίες πλοήγησης μπορούν να αποβούν σοβαρά προβληματικές». Υπενθυμίζει το ρόλο των υπηρεσιών πλοήγησης για την ασφάλεια στους λιμένες και κατά την προσέγγιση των λιμένων. Συνιστά, συνεπώς, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα κράτη μέλη να επιδείξουν μεγαλύτερη αυστηρότητα όσον αφορά τον προσδιορισμό των κριτηρίων για την έγκριση εξαιρέσεων από την παροχή υπηρεσιών πλοήγησης·

53. καλεί την Επιτροπή να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή στρεβλώσεων που οφείλονται στις αποκλίνουσες ερμηνείες κατά την εφαρμογή των εναρμονισμένων πλέον διαδικασιών·

54. χαιρετίζει το στόχο των ενιαίων ηλεκτρονικών θυρίδων, όμως τονίζει ότι ο στόχος αυτός απαιτεί σημαντικές επενδύσεις για τον εξοπλισμό όλων των φορέων του κλάδου. Θεωρεί ότι το ευρωπαϊκό δίκτυο SafeSeaNet αποτελεί προτεραιότητα για τον εξορθολογισμό και την επιτάχυνση της ανταλλαγής εγγράφων μεταξύ των φορέων των θαλάσσιων μεταφορών. Θεωρεί ότι η στήριξη του εξοπλισμού των λιμενικών κοινοτήτων είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων ανταλλαγής εγγράφων και την επιτυχία του ευρωπαϊκού δικτύου. Εφιστά, επίσης, την προσοχή της Επιτροπής στις συνέπειες ορισμένων μέτρων που προτείνει για τους λιμένες μεσαίου και μικρού μεγέθους και την παροτρύνει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες ώστε τα μέτρα αυτά να μην προκαλέσουν στρέβλωση του ανταγωνισμού που θα ήταν επιζήμια για την ισορροπία του ευρωπαϊκού δικτύου λιμένων·

Κρατικές ενισχύσεις συμπληρωματικές προς την κοινοτική χρηματοδότηση με σκοπό την προώθηση των θαλάσσιων αρτηριών ⁽⁹⁾

55. χαιρετίζει την πρωτοβουλία αποσαφήνισης της Επιτροπής σχετικά με τη διάρθρωση των διαφόρων μηχανισμών κρατικών ενισχύσεων που συμπληρώνουν τις κοινοτικές χρηματοδοτήσεις για την προώθηση των θαλάσσιων αρτηριών. Υπογραμμίζει τον αναγκαίο και καθοριστικό χαρακτήρα της οικονομικής υποστήριξης των δημόσιων αρχών για την ανάπτυξη των θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων. Υπενθυμίζει ότι οι στόχοι αποσυμφόρησης του οδικού δικτύου και μείωσης του αντικτύπου της μεταφοράς εμπορευμάτων στο περιβάλλον δικαιολογούν πλήρως τη στήριξη που παρέχουν οι δημόσιες αρχές στα σχέδια θαλάσσιων αρτηριών. Για το σκοπό αυτό, η αναγνωρισμένη δυνατότητα διάθεσης κρατικών ενισχύσεων σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο θα πρέπει να επιδοκιμάζεται, όμως δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ως ικανοποιητική απάντηση στην ανεπάρκεια των ευρωπαϊκών κονδυλίων που διατίθενται για τις θαλάσσιες αρτηρίες·

56. εκφράζει τη δυσареσκέα της για το γεγονός ότι τα κριτήρια που επέλεξε η Επιτροπή κατά την εξέταση των σχεδίων απαντούν κυρίως σε απαιτήσεις βραχυπρόθεσμης βιωσιμότητας της υπηρεσίας, ενώ είναι εξαιρετικά δύσκολη η επίτευξή της σε σύντομο χρονικό πλαίσιο, πρώτον λόγω της σημασίας των απαραίτητων αρχικών επενδύσεων και, δεύτερον, λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με την πληρότητα των πλοίων, όπως αποδεικνύει η εμπειρία μεταξύ των λιμένων της Toulon και της Civitavecchia (Ρώμη) την περίοδο 2005-2008·

57. εκφράζει την απορία της σχετικά με την απουσία μιας συνολικής συλλογιστικής για τη φύση των επιχειρήσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για ευρωπαϊκές επιδοτήσεις, με δεδομένο ότι τα μέτρα που λήφθηκαν τα τελευταία χρόνια δεν απέφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Πέραν της πολυπλοκότητάς τους, ορισμένες συνιστώσες των προτεινόμενων μηχανισμών χρηματοδότησης μοιάζουν να είναι ακατάλληλες ή ελάχιστα χρήσιμες όσον αφορά τις ανάγκες που προκύπτουν από την έναρξη λειτουργίας μιας θαλάσσιας αρτηρίας·

58. υποστηρίζει ότι τα πλοία που κατασκευάζονται ή αγοράζονται από έναν φορέα εκμετάλλευσης και εξυπηρετούν μια θαλάσσια αρτηρία θα πρέπει να μπορούν να ενσωματωθούν, κατ' εξαίρεση, στις υποδομές, και αυτό παρά τον κινητό χαρακτήρα τους. Αυτά τα πλοία θα μπορούν έτσι να επιδοτούνται κατά το πρότυπο ορισμένων οδικών και σιδηροδρομικών επενδύσεων. Ωστόσο, σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και συγκεκριμένα κατά την υπόθεση Ferring (υπόθεση C-53/00) και την απόφαση Altmark (υπόθεση C-280/00), αυτό η οικονομική στήριξη της λειτουργίας των πλοίων αυτών δεν πρέπει να υπερβίνει το ύψος της οικονομικής αποζημίωσης για τις υποχρεώσεις όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφελείας. Τα περιβαλλοντικά διακυβεύματα που συνδέονται με την έννοια των θαλάσσιων αρτηριών είναι τέτοια που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη εξαιρετικές διατάξεις. Τα αναμενόμενα οφέλη της στροφής από τις χερσαίες στις θαλάσσιες μεταφορές θα γίνουν αντιληπτά μόνον εάν αυτή η στροφή πραγματοποιηθεί. Σε αυτό το πλαίσιο, η ιδέα μιας μεταφοράς της χρηματοδότησης λόγω της στροφής σε άλλον τρόπο μεταφοράς δεν μοιάζει ακατάλληλη·

59. ελπίζει ότι οι ιδιωτικοί φορείς εκμετάλλευσης (πλοιοκτήτες, πάροχοι εφοδιαστικής, μεταφορείς), ο ρόλος των οποίων είναι καθοριστικός για την υλοποίηση της πρωτοβουλίας των θαλάσσιων αρτηριών, θα συμμετέχουν ενεργά και θα ληφθούν δεόντως υπόψη στο πλαίσιο μιας διεξοδικής ανάλυσης των παραγόντων που εμποδίζουν τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την έναρξη λειτουργίας μιας θαλάσσιας αρτηρίας·

60. υποστηρίζει ότι τα γραφεία προώθησης των θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων που έχουν δημιουργηθεί από τα κράτη μέλη (εθνικά κέντρα τεχνογνωσίας) θα πρέπει να αναγνωριστούν περισσότερο, ενώ θα πρέπει να ενισχυθεί και η αποστολή τους. Αυτό προϋποθέτει ότι τα ανθρώπινα και οικονομικά μέσα που είναι στη διάθεσή τους θα πρέπει να ληφθούν περαιτέρω υπόψη, για παράδειγμα στο πλαίσιο συμβάσεων εταιρικής σχέσης με περιφερειακές αρχές που αναπτύσσουν θαλάσσιες δραστηριότητες και με ιδιωτικούς φορείς της αλυσίδας μεταφορών (πλοιοκτήτες, παρόχους εφοδιαστικής, φορτωτές, κλπ.)·

61. θεωρεί ότι το κάθεστώς των κρατικών ενισχύσεων που συμπληρώνει την κοινοτική χρηματοδότηση για την προώθηση των θαλάσσιων αρτηριών θα μπορούσε να ενσωματωθεί, για λόγους σαφήνειας, στο κείμενο σχετικά με τις κοινοτικές κατευθύνσεις για τις κρατικές ενισχύσεις των θαλάσσιων μεταφορών·

62. καλεί γενικότερα την Επιτροπή να μελετήσει τη δυνατότητα γενικής ευθυγράμμισης των κανόνων παρέμβασης των κρατικών ενισχύσεων και των κοινοτικών επιδοτήσεων για την ανάπτυξη των θαλάσσιων αρτηριών·

63. θεωρεί, όπως και η Επιτροπή, ότι «έχει ουσιώδη σημασία για τους δυνητικά ενδιαφερόμενους ο προκαθορισμός ποσού δημόσιας χρηματοδότησης στο οποίο θα μπορούν να βασίζονται». Στο ίδιο πλαίσιο, τονίζει ότι οι ρήτρες επιστροφής του ποσού μπορούν εξίσου να συνιστούν εμπόδιο για τους οικονομικούς παράγοντες, τους οποίους βαρύνει η απειλή της επιστροφής των οικονομικών ενισχύσεων μετά το πέρας το σχεδίων, εάν δεν επιτευχθούν οι σχετικοί στόχοι. Υποστηρίζει ότι οι κρατικές ενισχύσεις για τις θαλάσσιες αρτηρίες πρέπει να προϋποθέτουν την εκπλήρωση

⁽⁹⁾ Βλ. 2008/C 317/8.

συγκεκριμένων στόχων, όμως προτείνει στην Επιτροπή να εξετάσει τη δυνατότητα πρόβλεψης σταδιακών στόχων κατά την υλοποίηση των σχεδίων των θαλάσσιων αρτηριών, οι οποίοι θα διαμορφώνουν τη δυνατότητα λήψης οικονομικής ενίσχυσης από τις δημόσιες αρχές·

64. καλεί την Επιτροπή να προβεί σε μία πολύ ευρεία πληροφόρηση, πέραν των επίσημων εκδόσεων, προκειμένου να ενημερώσει τους φορείς εκμετάλλευσης για το βάσιμο της πολιτικής της και, με την ευκαιρία αυτήν, να καταστήσει σαφές ότι είναι αποφασισμένη, χωρίς να δημιουργεί σοβαρές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, να προχωρήσει στη στροφή από τις οδικές στις θαλάσσιες μεταφορές μέσω προσαρμοσμένων μέτρων, σύμφωνα πάντα με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης·

Διατυπώσεις υποβολής δηλώσεων για τα πλοία κατά τον κατάπλου ή απόπλου από λιμένες των κρατών μελών

65. αναγνωρίζει ότι η απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών με τη εξάπλωση της ηλεκτρονικής μετάδοσης των πληροφοριών και τον εξορθολογισμό των διατυπώσεων υποβολής δηλώσεων συμβάλλει στην αύξηση της ελκυστικότητας των θαλάσσιων μεταφορών·

66. τονίζει ότι αυτά τα μέτρα έχουν θετικό αντίκτυπο στην προστασία του περιβάλλοντος και στη θαλάσσια ασφάλεια, εφόσον αποδεσμεύουν το πλήρωμα από διοικητικά καθήκοντα και του επιτρέπουν να επικεντρωθεί σε δραστηριότητες επιτήρησης. Η ηλεκτρονική μετάδοση δεδομένων επιτρέπει, επίσης, στις αρχές να μαθαίνουν σε πραγματικό χρόνο πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την ορθή χρήση των μέσων παρέμβασης σε περίπτωση ατυχήματος·

67. εκφράζει την ικανοποίησή της για την επιλογή μιας εξελικτικής διαδικασίας εναρμόνισης, η οποία εξασφαλίζει τη σύνδεση και τη συμμόρφωση με το χρονοδιάγραμμα του Διεθνούς Ναυτικού Οργανισμού που παραμένει το κατάλληλο επίπεδο. Αυτό φαίνεται, μεταξύ άλλων, από την πρόταση ενός ευρωπαϊκού μεταβατικού εντύπου για την εναρμόνιση των αιτήσεων πληροφοριών στον τομέα της ασφάλειας εν αναμονή ενός εναρμονισμένου εντύπου σε διεθνές επίπεδο. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει το αίτημα που υποβλήθηκε στις αντιπροσωπείες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τις συνεδριάσεις της επιτροπής FAL για μια προσπάθεια σύγκλισης των εντύπων της σύμβασης FAL με τα έντυπα που απαιτούνται από τις υφιστάμενες κοινοτικές νομοθεσίες·

68. υποστηρίζει το στόχο της εξάπλωσης του ηλεκτρονικού συστήματος ανταλλαγής δεδομένων με ορίζοντα τις 15 Φεβρουαρίου 2013, όμως τονίζει ότι θα πρέπει να πραγματοποιηθούν σημαντικές επενδύσεις για τον εξοπλισμό ολόκληρης της αλυσίδας των θαλάσσιων μεταφορών. Το κόστος ανάπτυξης συστημάτων μετάδοσης πληροφοριών είναι σημαντικό για τους μικρούς λιμένες. Ως εκ τούτου, καλεί την Επιτροπή να προσδιορίσει τις οικονομικές ενισχύσεις που μπορούν να χορηγηθούν σε αυτό το πλαίσιο·

69. θεωρεί, όπως και η Επιτροπή, ότι η απλούστευση και η εναρμόνιση των διατυπώσεων και των διοικητικών εγγράφων διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για την προώθηση των θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων. Σε αυτό το πλαίσιο χαιρετίζει την εξαίρεση από την υποβολή των εντύπων FAL για τα πλοία που μετακινούνται μεταξύ των λιμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τονίζει, ωστόσο, ότι ο κώδικας ISPS πρέπει να προσαρμοσθεί, στο μέτρο του δυνατού, ως προς τους φορείς εκμετάλλευσης θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων·

70. εκφράζει τη δυσaréσκεία της για το γεγονός ότι το θέμα της καταπολέμησης της λαθρομετανάστευσης, η οποία επιβραδύνει αισθητά τις λιμενικές δραστηριότητες και προκαλεί σημαντικό κόστος σε ορισμένες ζώνες, δεν λαμβάνεται υπόψη·

71. εισηγείται, εξάλλου, την υιοθέτηση από όλα τα κράτη μέλη του συνόλου των διεθνών συμβάσεων για τη ναυτική έρευνα και διάσωση (SAR) και για την ασφάλεια της ζωής στη θάλασσα (SOLAS). Οι συμβάσεις αυτές θεσπίζουν πράγματι κοινούς κανόνες για το σύνολο της διεθνούς κοινότητας, σχετικά με την υποχρέωση διάσωσης και παροχής πρώτων βοηθειών εκ μέρους των κρατών μελών, και με την υποστήριξη της ΕΕ, στους ναυαγούς αλλά και τους ναυτιλλόμενους που διατρέχουν τον κίνδυνο ναυαγίου, ή που έχουν εγκαταλειφθεί από τους πλοιοκτήτες των σκαφών στα οποία επιβαίνουν, στα ευρωπαϊκά θαλάσσια ύδατα. Εκτιμά, ωστόσο, ότι η υιοθέτηση των κανόνων αυτών πρέπει να συνοδεύεται από την εγκαθίδρυση μηχανισμών αλληλεγγύης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι η διαχείριση της θαλάσσιας λαθρομετανάστευσης δεν μπορεί να βαρύνει αποκλειστικά τα κράτη της ΕΕ που διαθέτουν θαλάσσιες ακτές ευαίσθητες από την άποψη της μετανάστευσης. Υπογραμμίζει, παράλληλα, ότι οι προσπάθειες για τη βελτίωση των επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης των μεταναστών και προσφύγων που βρίσκονται σε κίνδυνο στη θάλασσα αντιπροσωπεύουν μία μόνο από τις πτυχές της απόκρισης στο ευρύτερο πρόβλημα που θέτει η θαλάσσια λαθρομετανάστευση.

Βρυξέλλες, 17 Ιουνίου 2009

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κοινότικο σύστημα ελέγχου της αλιείας»

(2009/C 211/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- εκφράζει την ιδιαίτερη ικανοποίησή της για τη σφαιρική αναμόρφωση του συστήματος ελέγχου της ευρωπαϊκής Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) και καλεί το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβουν υπόψη την ποικιλομορφία και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διάφορων στόλων και αλιευτικών περιοχών·
- πιστεύει ότι το πνεύμα φυσικής συμμόρφωσης προς τους αλιευτικούς κανόνες θα προαχθεί μόνον εάν τα μέτρα ελέγχου εφαρμοστούν με βάση το διάλογο και τη συναίνεση και όχι με διαδικασία άνωθεν επιβολής. Επικροτεί τα νέα μέτρα που προβλέπονται στον κανονισμό και υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να συμμορφωθούν με τους στόχους της ΚΑΛΠ, πιστεύει, ωστόσο, ότι θα πρέπει να εξεταστεί καλά αν είναι σκόπιμη η αναλογικότητα αυτών των μέτρων. Ως προς τούτο, η ΕτΠ απορρίπτει την άρνηση μεταφοράς ποσοτώσεων ή ανταλλαγών.
- ζητεί να αποσαφηνισθεί το πεδίο εφαρμογής των νέων διατάξεων για την ερασιτεχνική αλιεία, όσον αφορά τις άδειες και τις εγκρίσεις. Αν μείνει αρρυθμιστή η εν λόγω αλιεία, θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τα αλιευτικά αποθέματα που αποτελούν αντικείμενο σχεδίων ανάκαμψης. Εντούτοις, η ρύθμιση που εισάγει ο κανονισμός πρέπει είναι αναλογική και όχι υπερβολική·
- ανησυχώντας ιδιαίτερα για τη βιώσιμη και επικερδή αλιεία μικρής κλίμακας, ζητεί διευκρίνιση των νέων διατάξεων που υποχρεώνουν τα σκάφη μήκους 10-15 μέτρων να εγκαταστήσουν Σύστημα Παρακολούθησης Σκαφών, να τηρούν ηλεκτρονικό ημερολόγιο πλοίου και να συμπληρώνουν ηλεκτρονικές δηλώσεις εκφόρτωσης. Διαφωνεί με τον εξοπλισμό όλων των αλιευτικών σκαφών συνολικού μήκους άνω των 15 μέτρων με σύστημα αυτόματης αναγνώρισης και ζητεί να εξαιρεθούν από την πιστοποίηση της ισχύος της μηχανής τα σκάφη μήκους κάτω των 10 μέτρων που χρησιμοποιούν μόνον στατικά αλιευτικά εργαλεία.

Εισηγητής: ο Sir Simon DAY (UK/EPP), Μέλος του Κομητειακού Συμβουλίου του Devon

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί της θέσπισης κοινοτικού συστήματος ελέγχου για την εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, COM(2008) 718 τελικό

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί της θέσπισης κοινοτικού συστήματος ελέγχου για την εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, COM(2008) 721 τελικό — 2008/0216 (CNS)

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. εκφράζει την ιδιαίτερη ικανοποίησή της για τη γενική αναμόρφωση του συστήματος ελέγχου της ευρωπαϊκής Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ). Το υφιστάμενο σύστημα ελέγχου είναι ανεπαρκές, δαπανηρό και περίπλοκο και δεν παράγει τα επιθυμητά αποτελέσματα·

2. επικροτεί τους επιδιωκόμενους στόχους: απλούστευση, εναρμόνιση, επιδίωξη αποτελεσματικότερων ελέγχων με μικρότερο κόστος και ανάπτυξη πνεύματος συμμόρφωσης προς τους κανόνες·

3. θεωρεί ότι απαιτείται σφαιρική μεταρρύθμιση και ότι η πιο ρεαλιστική είναι η επιλογή 3 (ένας νέος κανονισμός)·

A. Λαμβάνοντας υπόψη την περιφερειακή και την τοπική διάσταση

4. καλεί το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβουν υπόψη την ποικιλομορφία και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διάφορων στόλων και αλιευτικών περιοχών, όπως ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 18 της πρότασης·

5. ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των απομακρυσμένων θαλάσσιων περιφερειών που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την αλιεία. Η ευελιξία και η δυνατότητα διαφοροποίησης των μέτρων ανάλογα με τις συνθήκες και την περιφέρεια αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις (1)·

6. τονίζει ότι η αποκέντρωση της ΚΑΛΠ, η οποία αντανάκλαται στη δημιουργία των Περιφερειακών Γνωμοδοτικών Συμβουλίων (ΠΓΣ) και στην αναδιάρθρωση της ΓΔ MARE της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υπογραμμίζει την αυξανόμενη ανάγκη να χρησιμοποιείται το νέο πλαίσιο πολιτικής για τον έλεγχο της αλιείας στις περιφερειακές θάλασσες. Προς τούτο, απαιτείται μεγαλύτερη ικανότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ανταποκρίνεται στην ποικιλομορφία που υπονοεί το περιφερειακό πρότυπο·

7. υπογραμμίζει τις αλλαγές που θα επιφέρει το νέο σύστημα ελέγχου της αλιείας στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές που είναι υπεύθυνες για αυτόν τον έλεγχο. Το νέο σύστημα θα μπορέσει να εφαρμοστεί με επιτυχία επί τόπου, μόνον εάν τα κράτη μέλη καταναείμουν σωστά τα

τροποποιημένες αρμοδιότητες σε όλα τα εμπλεκόμενα διοικητικά επίπεδα. Απαραίτητες προϋποθέσεις για τον σκοπό αυτό είναι η ύπαρξη επαρκών οικονομικών και ανθρώπινων πόρων για ορθές οργανωτικές δομές και ο εφοδιασμός τους με επαρκή μέσα για την άσκηση του ελέγχου και την προώθηση μιας φυσικής νοοτροπίας συμμόρφωσης και με εργαλεία για τη συντονισμένη χρήση αυτών των μέσων·

B. Μια νέα, κοινή προσέγγιση του ελέγχου και της παρακολούθησης

Γενικές διατάξεις

8. είναι υπέρ της αποσαφήνισης των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών, των περιφερειών, της Επιτροπής και της Κοινοτικής Υπηρεσίας Ελέγχου της Αλιείας (ΚΥΕΑ), για να αποφευχθούν οι επικαλύψεις καθηκόντων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συνεχίσει να προβλέπει τα μέτρα παρακολούθησης που απαιτούνται για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης τήρησης των αλιευτικών κανόνων σε όλες τις περιφέρειες·

9. επικροτεί τις νέες διατάξεις για την ενίσχυση του στρατηγικού προγραμματισμού, της τακτικής στόχευσης και των στρατηγικών δειγματοληψίας στον έλεγχο της αλιείας, συμπεριλαμβανομένης μιας συστηματικής ανάλυσης των κινδύνων. Για να αποφευχθεί μια ασυντόνιστη εφαρμογή αυτού του νέου εργαλείου, η ΕΤΠ τάσσεται ανεπιφύλακτα υπέρ της στήριξης των αρχών παρακολούθησης μέσω της ανάπτυξης ενιαίων μεθοδολογιών για τη διαχείριση του κινδύνου σε όλα τα επίπεδα, όπως προβλέπεται π.χ. μεταξύ των στόχων της ΚΥΕΑ στο άρθρο 112·

10. επικροτεί ιδιαίτερα τη νέα υποχρέωση των κρατών μελών να ορίσουν μία και μοναδική αρχή το καθένα (άρθρο 5, παράγραφος 5), η οποία θα είναι υπεύθυνη για τον πρακτικό συντονισμό όλων των μέτρων ελέγχου σε όλα τα επίπεδα·

Μείωση του διοικητικού φόρτου και των δαπανών

11. αναμένει σημαντική μείωση των δαπανών λειτουργίας κατά 30 %, η οποία θα οδηγήσει στην αύξηση της οικονομικής αποδοτικότητας των εθνικών και των περιφερειακών συστημάτων ελέγχου, με την προϋπόθεση της πλήρους αξιοποίησης των σύγχρονων τεχνολογιών και των κωδικοποιημένων συστημάτων ελέγχου. Εντούτοις, εάν δεν

(1) CdR 22/2008 fin, CdR 258/2006 fin, CdR 153/2001 fin

πραγματοποιηθούν αυτές οι μειώσεις, όλες οι πρόσθετες δαπάνες που θα βαρύνουν τα κράτη μέλη ή τις περιφέρειες θα πρέπει να καλυφθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ιδιαίτερα δεδομένης της δυσανάλογης ευθύνης ορισμένων κρατών μελών και περιφερειών να μεριμνούν για την τήρηση των ποσοτώσεων που προβλέπει η κοινή αλιευτική πολιτική.

12. καλεί το Συμβούλιο να δώσει έμφαση στην οικονομική αποδοτικότητα με τη θέσπιση παράκτιων δημόσιων δομών που συνδυάζουν καλύτερα τη διαχείριση της αλιείας με αυτήν άλλων θαλάσσιων δραστηριοτήτων, καθώς και με τη σύσταση κοινών υπηρεσιών επιθεώρησης για τον έλεγχο της αλιείας από τα παράκτια κράτη μέλη και τις γειτονικές τους περιφέρειες·

13. συνέστησε πρόσφατα τον συνδυασμό των επιθεωρήσεων της αλιείας με καθήκοντα όπως η περιβαλλοντική επαγρύπνηση, ο έλεγχος των συνόρων, οι υπηρεσίες θαλάσσιας διάσωσης και η πολιτική προστασία ⁽²⁾, και επικροτεί τη νέα διάταξη περί συγκρότησης ολοκληρωμένου δικτύου θαλάσσιας παρακολούθησης (άρθρο 4 και άρθρο 112-άρθρο 17γ για τις αμμοδιότητες της ΚΥΕΑ)·

Μεγαλύτερη χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών

14. επικροτεί με επιφύλαξη την έμφαση που δίνει η πρόταση στη μεγαλύτερη χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών και αποτελεσματικών συστημάτων επικύρωσης δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων του Συστήματος Παρακολούθησης Σκαφών και άλλων πρόσφορων και οικονομικά αποδοτικών συστημάτων (άρθρα 9-11), η οποία αντανακλά εν μέρει μια παλαιότερη σύσταση της ΕΤΠ ⁽³⁾. Ωστόσο, αν και η ηλεκτρονική παρακολούθηση αποτελεί βασική συνιστώσα της οικονομικά αποδοτικής αλιείας, τα συστήματα ελέγχου και διαχείρισης δεν θα πρέπει να επικαλύπτονται. Οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να είναι αναλογικές του μεγέθους του σκάφους και της διάρκειας και της τοποθεσίας του ταξιδιού. Ειδικότερα, η ΕΤΠ ανησυχεί μήπως το Σύστημα Αυτόματης Αναγνώρισης αποσκοπεί στην ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και δεν είναι κατάλληλο για τον έλεγχο της αλιείας·

15. Οι τεχνολογίες διαρκώς αναπτύσσονται και η ΕΤΠ επιμένει ότι πρέπει να εξασφαλιστεί η μελλοντική βιωσιμότητα του κανονισμού με έναν αποτελεσματικό ρυθμιστικό μηχανισμό για την προσαρμογή στις τεχνολογικές μεταβολές. Καλεί λοιπόν τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τις οργανώσεις των παραγωγών να συμμετάσχουν στα δοκιμαστικά προγράμματα για όργανα ιχνηλασιμότητας όπως η γενετική ανάλυση (άρθρο 13, παράγραφος 1)·

Παρακολούθηση της αλιείας και της εμπορίας

16. υπογραμμίζει ότι πρέπει να διατηρηθούν οι έλεγχοι στη θάλασσα, επειδή αποτελούν επί του παρόντος τη μόνη μέθοδο με την οποία μπορεί να εξασφαλιστεί η δέουσα παρακολούθηση των αλιευτικών εργαλείων, των τεχνικών μέτρων διατήρησης, του μεγέθους των ματιών κλπ., που συχνά ρυθμίζονται από διατάξεις σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της αλιείας·

17. συνιστά μια διττή προσέγγιση, η οποία να επιδιώκει ισορροπία μεταξύ των ελέγχων στη θάλασσα και στην ξηρά. Η προσέγγιση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει α) βελτιώσεις της

συνάφειας και της αποτελεσματικότητας των ελέγχων στη θάλασσα και β) βελτίωση του ελέγχου και της επιθεώρησης στην ξηρά, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου των εισαγόμενων αλιευμάτων, με εστίαση στους σημαντικότερους λιμένες. Η διάταξη για την ενίσχυση της αξιοπιστίας των δεδομένων για τις εκφορτώσεις έχει καθοριστική σημασία για τη διαδικασία εκτίμησης των αποθεμάτων·

18. καθώς η διαχείριση του στόλου παραμένει κεντρικό στοιχείο της ΚΑΛΠ, η ΕΤΠ επικροτεί τις νέες διατάξεις για την παρακολούθηση, την πιστοποίηση και τον διασταυρούμενο έλεγχο της ισχύος της μηχανής με την εξαίρεση των σκαφών μήκους κάτω των 10 μέτρων που χρησιμοποιούν μόνον στατικά αλιευτικά εργαλεία (άρθρα 30-32)·

19. ανησυχώντας ιδιαίτερα για τη βιώσιμη και επικερδή αλιεία μικρής κλίμακας, ζητεί διευκρίνιση των νέων διατάξεων που υποχρεώνουν τα σκάφη μήκους 10-15 μέτρων να εγκαταστήσουν Σύστημα Παρακολούθησης Σκαφών (άρθρο 9), να τηρούν ηλεκτρονικό ημερολόγιο πλοίου (άρθρο 14) και να συμπληρώνουν ηλεκτρονικές δηλώσεις εκφόρτωσης (άρθρο 21), με δυνατότητα ωστόσο των κρατών μελών να προβλέψουν εξαιρέσεις. Για να υποστηριχθούν αυτά τα μικρότερα σκάφη στην τήρηση των νέων διατάξεων, η ΕΤΠ οφείλει να επιμείνει να διευρυνθούν οι δυνατότητες απαλλαγής ή να αυξηθεί η κοινοτική και η εθνική χρηματοδότηση για τον σκοπό αυτό·

20. ενθαρρύνει σχέδια σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο για την εθελούσια, χρηματοδοτούμενη εγκατάσταση των προαναφερθέντων συστημάτων παρακολούθησης ή άλλων συναφών συστημάτων σε σκάφη μικρότερα των 10/15 μέτρων, π.χ. στο πλαίσιο της διαχείρισης των προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών και των ζωνών διατήρησης·

21. συμφωνεί ότι, για να επιτευχθεί ικανοποιητικό επίπεδο ελέγχου, τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες θα πρέπει να παρακολουθούν τα μικρά σκάφη κάτω των 10 μέτρων μέσω της εφαρμογής σχεδίου δειγματοληψίας. Ωστόσο, η ΕΤΠ ζητεί να διευκρινιστεί η απαίτηση να παραμένουν τα σχέδια δειγματοληψίας «κατά το δυνατόν (...) τυποποιημένα εντός των περιοχών» (άρθρο 16, παράγραφος 2 και άρθρο 22, παράγραφος 2)·

22. επικροτεί τις νέες κοινές προδιαγραφές για την παρακολούθηση της εμπορίας, που επιδιώκουν την πλήρη ιχνηλασιμότητα των εκφορτώσεων. Θα συντελέσουν στη μείωση των παράνομων εκφορτώσεων ιχθύων και θα αποβούν προς όφελος των καταναλωτών, στους οποίους θα παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες για τα προϊόντα σε κάθε στάδιο της εμπορίας (άρθρο 51)·

Ειδική παρακολούθηση των πολυετών σχεδίων και των τεχνικών μέτρων

23. ζητεί να συμμετέχουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές ελέγχου και οι τοπικοί και περιφερειακοί ενδιαφερόμενοι φορείς στον καθορισμό των λιμένων εκφόρτωσης (άρθρο 34) και στην κατάσταση των εθνικών και των περιφερειακών ελεγκτικών προγραμμάτων δράσης που ισχύουν για κάθε πολυετές σχέδιο (άρθρο 36)·

⁽²⁾ CdR 22/2008 fin, CdR 258/2006 fin

⁽³⁾ CdR 258/2006 fin

24. απευθύνει για μία ακόμη φορά έκκληση για καλύτερο έλεγχο των τεχνικών μέτρων που αποσκοπούν στη μείωση ή ακόμη και στην εξάλειψη των απορριψεων, με ταυτόχρονη συνεκτίμηση των τοπικών συνθηκών και παροχή των κατάλληλων κινητήρων⁽⁴⁾. Ωστόσο, δεν φαίνεται να παρέχει κανένα όφελος η καθυστέρηση των απαραίτητων απορριψεων στη θάλασσα, οπότε πιστεύει πως θα πρέπει να καταγράφονται μόνο εκτιμήσεις των απορριπτόμενων ποσοτήτων·

25. επικροτεί το νέο, προηγμένο σύστημα παρακολούθησης σκαφών που προτείνεται για τις προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές (άρθρο 39), επειδή παρέχει στις δημόσιες αρχές καλύτερα εργαλεία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους όσον αφορά τη διαχείριση αυτών των περιοχών. Ωστόσο, οι προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές θα πρέπει επίσης να είναι σαφώς προσδιορισμένες και να υπάρχει ευρεία διαφήμιση του προορισμού τους, για να διασφαλιστεί ότι παρακολουθούνται μόνο τα σκάφη που δεν επιτρέπεται να αλιεύουν στις περιοχές αυτές·

Παρακολούθηση της ερασιτεχνικής αλιείας

26. ζητεί από το Συμβούλιο να αποφανθεί για το πεδίο εφαρμογής του νέου άρθρου 47 για την ερασιτεχνική αλιεία η οποία, αν μείνει αρρυθμίστη, θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τα αλιευτικά αποθέματα που υπόκεινται σε σχέδια ανάκαμψης, π.χ. από τον επαγγελματικό αλιευτικό τουρισμό ή κατά τις περιόδους απαγόρευσης της εμπορικής αλιείας·

Γ Πνεύμα συμμόρφωσης

27. ζητεί να υπογραμμιστεί εντονότερα, στην αιτιολογική σκέψη 5 του κανονισμού, η αναφορά στην καλλιέργεια πνεύματος συμμόρφωσης όλων των ενδιαφερομένων προς τους κανόνες της αλιείας. Η νοοτροπία αυτή θα πρέπει να θεωρείται ως ο ακρογωνιαίος λίθος κάθε αποτελεσματικής μεταρρύθμισης του συστήματος ελέγχου·

28. πιστεύει ότι το πνεύμα συμμόρφωσης θα προαχθεί μόνον εάν τα μέτρα ελέγχου εφαρμοστούν με βάση το διάλογο και τη συναίνεση και όχι με διαδικασία άνωθεν επιβολής. Είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί μια συνεκτική εταιρική σχέση μεταξύ των αλιέων, των ελεγκτικών αρχών, των ερευνητικών ιδρυμάτων, των ΜΚΟ και του αλιευτικού κλάδου, με τα Περιφερειακά Γνωμοδοτικά του Συμβούλια (ΠΓΣ) και τις τοπικές ομάδες που έχουν συγκροτηθεί δυνάμει του άξονα 4 του ΕΤΑ, προκειμένου να συνδράμει αυτό το είδος συνεργασίας. Η ΕΤΠ έχει τονίσει ότι οι αλιείς θα πρέπει να έχουν επίσης ευθύνη για την παρακολούθηση της αλιείας και των αλιευτικών δικαιωμάτων⁽⁵⁾·

29. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να εξασφαλίσει ότι το πνεύμα συμμόρφωσης διακατέχει όλους τους διεθνείς εταίρους και ότι καλύπτει όλα τα ύδατα όπου ασκούν αλιευτική δραστηριότητα τα σκάφη της ΕΕ·

30. θεωρεί την απλούστευση των κανόνων ελέγχου της αλιείας πρωτεύοντα στόχο⁽⁶⁾ και επικροτεί τη σημαντική προσπάθεια που καταβάλλει η Επιτροπή προς αυτή την

κατεύθυνση. Με αυτόν τον τρόπο μειώνεται ο διοικητικός φόρτος για τις δημόσιες αρχές και τον ιδιωτικό τομέα και διευκολύνεται η παρακολούθηση της τήρησης των κανόνων. Αυξάνεται επίσης η εμπιστοσύνη των ενδιαφερομένων, με αποτέλεσμα να ενισχύεται το πνεύμα συμμόρφωσης·

Εισαγωγή εναρμονισμένων αποτρεπτικών κυρώσεων

31. επικροτεί την εισαγωγή εναρμονισμένων και αποτρεπτικών διοικητικών κυρώσεων για τις σοβαρές παραβάσεις (άρθρο 82), συμπεριλαμβανομένου ενός συστήματος επιβολής ποινών με σώρευση μορίων (άρθρο 84), το οποίο μπορεί να καταλήξει στην αναστολή ή την αφαίρεση της άδειας αλιείας, όπως και τη δημιουργία εθνικών μητρώων παραβάσεων (άρθρο 85)·

32. πιστεύει ότι όλες αυτές οι διατάξεις αντανάκλουν παλαιότερες εκκλήσεις της ΕΤΠ για εναρμόνιση των αποτρεπτικών και των ποινικών μέτρων⁽⁷⁾, συντελούν στη διόρθωση του αυθαίρετου χαρακτήρα του σημερινού συστήματος, θέτουν τέλος στην πολιτική «το έγκλημα αποδίδει» και περιορίζουν τη μετανάστευση των παραβατών στα κράτη μέλη με τις ελαφρύτερες κυρώσεις·

33. καλεί τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να εναρμονίσουν τις κυρώσεις τους για τις παραβάσεις που διαπράττονται σε διασυνοριακές περιοχές αλιείας, π.χ. σε διασυνοριακές προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές·

34. συμφωνεί με την υπόδειξη να χρησιμοποιούνται οι επιδοτήσεις ως πρόσθετο στοιχείο κύρωσης, επιπλέον των προστίμων, και να αποκλείονται από τις κρατικές ενισχύσεις ή επιδοτήσεις τα σκάφη με τα οποία έχουν διαπραχθεί επανειλημμένα σοβαρές παραβάσεις. Ωστόσο, θα συνέβαλαν σημαντικά την ανάπτυξη νοοτροπίας συμμόρφωσης τα θετικά κίνητρα όπως πρόσθετες «ημέρες παραμονής στη θάλασσα» ή άλλες επιβραβεύσεις, ως ανταμοιβή της συμμετοχής π.χ. σε προγράμματα για τη χρήση πιο επιλεκτικών εργαλείων, της υποστήριξης της επιβολής απαγορεύσεων σε πραγματικό χρόνο, της συμμετοχής σε σχέδια αποφυγής συγκεκριμένων ιχθυοαποθεμάτων κλπ·

Συνεργασία των κρατών μελών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΚΥΕΑ

35. επικροτεί την ενίσχυση των διατάξεων για τη βελτίωση της συνεργασίας των εθνικών και των περιφερειακών αρχών ελέγχου της αλιείας μεταξύ τους και με την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένης μιας σύγχρονης προσέγγισης της ανταλλαγής δεδομένων. Η ΚΥΕΑ αναμένεται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη διευκόλυνση αυτής της προσέγγισης·

36. σημειώνει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά τα σχέδια κοινής ανάπτυξης μέσω της θάλασσα. Ωστόσο, δεν φαίνεται να υπάρχει ανάλογη πρόοδος και όσον αφορά τις επιθεωρήσεις στην ξηρά. Εξάλλου, κατά την έναρξη της συνεργασίας με τις αρμόδιες υπηρεσίες τρίτων χωρών, πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι χώρες αυτές διαθέτουν τα μέσα και τις ικανότητες που απαιτούνται·

⁽⁴⁾ CdR 22/2008 fin, CdR 252/2004 fin, CdR 189/2002 fin, CdR 153/2001 fin

⁽⁵⁾ CdR 189/2002 fin

⁽⁶⁾ CdR 153/2001 fin

⁽⁷⁾ CdR 258/2006 fin, CdR 189/2002 fin, CdR 153/2001 fin

37. πιστεύει ότι οι νέοι, ασφαλείς ιστότοποι που θα δημιουργηθούν για την ανταλλαγή δεδομένων (άρθρα 106-108) και οι συστηματικοί διασταυρούμενοι έλεγχοι όλων των διαθέσιμων δεδομένων (άρθρο 102) θα ενισχύσουν την ικανότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αξιολογεί πόσο καλά εφαρμόζεται στην πράξη η ΚΑΛΠ από τα κράτη μέλη·

38. έχει υποστηρίξει στο παρελθόν τη συγκρότηση «ευρωπαϊκής επιθεώρησης της αλιείας»⁽⁸⁾ και επικροτεί τη σχετική επέκταση της εντολής της Κοινοτικής Υπηρεσίας Ελέγχου της Αλιείας (ΚΥΕΑ), όπως προβλέπεται στο άρθρο 112 της πρότασης κανονισμού. Ωστόσο, η ΕΤΠ επιμένει ότι η προβλεπόμενη συνδρομή της ΚΥΕΑ στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές ελέγχου της αλιείας θα πρέπει να καλύπτει και την τυποποίηση των διαδικασιών ελέγχου και επιθεώρησης στη θάλασσα και στην ξηρά, την επαλήθευση των εθνικών επιπέδων κατάρτισης, τη διοργάνωση εργαστηρίων και σεμιναρίων και τη λειτουργία μιας υπηρεσίας παροχής βοήθειας τύπου «helpdesk», στην οποία θα μπορούν τα κράτη μέλη, τα ΠΓΣ ή οι επαγγελματικές οργανώσεις να υποβάλουν ερωτήσεις σχετικά με το πεδίο και τη σημασία του κανονισμού·

Δ. Αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της ΚΑΛΠ

Νέα πρότυπα εποπτείας και επιθεώρησης

39. αναγνωρίζει την ανάγκη αύξησης, όχι μόνο του επιπέδου των κυρώσεων, αλλά και του ποσοστού εντοπισμού των συστημάτων ελέγχου που χρησιμοποιούν οι φορείς επιθεώρησης και εποπτείας. Ως προς το θέμα αυτό, η ΕΤΠ επικροτεί τις νέες διατάξεις για την τυποποίηση των προγραμμάτων επιτήρησης και παρακολούθησης, όπως και για το παραδεκτό των σχετικών αναφορών (άρθρα 61-64)·

40. είναι υπέρ της δυνατότητας των κρατών μελών να επιθεωρούν πλέον τα δικά τους σκάφη ή τα σκάφη άλλων κρατών μελών και στα παράκτια ύδατα κάτω των 12 ναυτικών μιλίων, όπως και της δυνατότητάς τους να διενεργούν επιθεωρήσεις στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους (άρθρα 71-73). Η ΕΤΠ προτρέπει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές ελέγχου των παραμεθόριων περιοχών να αναπτύξουν συνεργίες, επιδιώκοντας τη στενή συνεργασία στις επιθεωρήσεις τους με την ταχεία εφαρμογή των διαδικασιών χορήγησης άδειας που προβλέπονται στο άρθρο 72·

Αύξηση των αρμοδιοτήτων αξιολόγησης, διαχείρισης και ελέγχου της Επιτροπής

41. είναι υπέρ της μεγαλύτερης χρήσης των υφιστάμενων αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καθιέρωση ισότιμων συνθηκών για τους ελέγχους, ενώ η πρωταρχική ευθύνη για τον έλεγχο της ΚΑΛΠ θα πρέπει να παραμένει στα κράτη μέλη. Η ΕΤΠ επικροτεί με επιφύλαξη τις πρόσθετες αρμοδιότητες που χορηγούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη διενέργεια αυτόνομων επαληθεύσεων (άρθρο 90) και ελέγχων των συστημάτων ελέγχου των κρατών μελών (άρθρο 92). Θα πρέπει, εξάλλου, να διευκρινιστεί το πεδίο των νέων αρμοδιοτήτων που χορηγούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την κατάσχεση ειδικού σχεδίου δράσης για τα

παρατυπούντα κράτη μέλη, προκειμένου να βελτιωθεί η από πλευράς τους εφαρμογή των κανόνων της ΚΑΛΠ (άρθρο 94, παράγραφος 4)·

42. ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αποφύγει κάθε τάση εμπλοκής στις μικροαποφάσεις. Αμφισβητεί σχετικά τη σκοπιμότητα της μεταβίβασης της αρμοδιότητας απαγόρευσης της αλιείας σε πραγματικό χρόνο στην Επιτροπή (άρθρο 45), μολονότι θα μπορούσε να ωφελήσει τα είδη που πλήττονται από υπεραλίευση·

43. τονίζει ότι η αύξηση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής θα πρέπει να βασιστεί στον επαναπροσδιορισμό τόσο της συνεργασίας της με τα κράτη μέλη όσο και της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών της, για την ανάπτυξη των ικανοτήτων της ΓΔ MARE και της ΚΥΕΑ, αλλά και την ενίσχυση της δεσμικής συνοχής με τη ΓΔ «Περιβάλλον»·

Μέτρα για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης των κρατών μελών

44. αναγνωρίζει ότι η πλημμελής εφαρμογή των κανόνων της ΚΑΛΠ από ένα κράτος μέλος μπορεί να υπονομεύσει, ιδίως για τα μεταναστευτικά είδη ιχθύων, την ορθή διαχείριση του κοινού ιχθυοαποθέματος. Η ΕΤΠ παρατηρεί ότι η μοναδική διαδικασία που έχει σήμερα στη διάθεσή της η Επιτροπή σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ενός κράτους μέλους είναι η διαδικασία επί παραβάσει, που είναι πολύ χρονοβόρα και δεν εγγυάται την επιβολή κυρώσεων·

45. επικροτεί, επομένως, τα νέα μέτρα που προβλέπονται στον κανονισμό για τον εξαναγκασμό των κρατών μελών να συμμορφωθούν με τους στόχους της ΚΑΛΠ, όπως την απαγόρευση της αλιείας του πληττόμενου είδους με πρωτοβουλία της Επιτροπής (άρθρο 96) ή τα χρηματοδοτικά μέτρα κατά των κρατών μελών όπως η αναστολή και η ακύρωση της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής (άρθρο 95). Ωστόσο, η ΕΤΠ ανησυχεί μήπως η διεύρυνση του πεδίου αρμοδιοτήτων της Επιτροπής στην αφαίρεση ποσοστώσεων (άρθρο 98) και στην άρνηση μεταφοράς ποσοστώσεων (άρθρο 99) της δώσει τη δυνατότητα να μεταβάλει μονομερώς τη σχετική σταθερότητα των ΤΑC και των ποσοστώσεων μεταξύ των κρατών μελών·

46. πιστεύει, ωστόσο, ότι η αναλογικότητα αυτών των μέτρων θα πρέπει να εξεταστεί επισταμένα. Η ΕΤΠ ανησυχεί μήπως αναγκαστούν να επωμιστούν το κόστος οι παράκτιες περιφέρειες της ΕΕ και οι αλιευτικές τους βιομηχανίες και όχι τα κράτη μέλη·

47. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεχίσει εκ παραλλήλου την πιο συνεργατική προσέγγιση που ξεκίνησε με το νέο μνημόνιο συμφωνίας, το οποίο υπέγραψε με ορισμένα κράτη μέλη και το οποίο περιέχει σαφώς καθορισμένα κριτήρια για την αξιολόγηση των βελτιώσεων των συστημάτων ελέγχου της αλιείας στα εν λόγω κράτη μέλη. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές ελέγχου θα πρέπει να συμμετέχουν στη σύναψη τέτοιων μνημονίων.

⁽⁸⁾ CdR 153/2001 fin

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1**Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, αιτιολογική σκέψη 29**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
(29) Πρέπει να παραχωρηθούν εξουσίες στην Επιτροπή για την απαγόρευση της αλιείας όταν εξαντλούνται οι ποσοτώσεις ενός κράτους μέλους ή των ΤΑC. Η Επιτροπή πρέπει επίσης να εξουσιοδοτηθεί για την αφαίρεση ποσοτώσεων και την άρνηση της μεταφοράς ή ανταλλαγής ποσοτώσεων ώστε να εξασφαλίζεται η επίτευξη των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής από τα κράτη μέλη.	(29) Πρέπει να παραχωρηθούν εξουσίες στην Επιτροπή για την απαγόρευση της αλιείας όταν εξαντλούνται οι ποσοτώσεις ενός κράτους μέλους ή των ΤΑC. Η Επιτροπή πρέπει επίσης να εξουσιοδοτηθεί για την αφαίρεση ποσοτώσεων και την άρνηση της μεταφοράς ή ανταλλαγής ποσοτώσεων ώστε να εξασφαλίζεται η επίτευξη των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής από τα κράτη μέλη.

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ αναγνωρίζει ότι θα πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις σε ένα κράτος μέλος που επιτρέπει επανειλημμένα στον στόλο του να υπερβαίνει τις ποσοτώσεις ή αμελεί να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση με τους κανόνες της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής. Ωστόσο, οι μηχανισμοί για την επιβολή αυτών των κυρώσεων δεν θα πρέπει να περιλαμβάνουν την αφαίρεση ποσοτώσεων και την άρνηση της μεταφοράς ή της ανταλλαγής ποσοτώσεων, αφού αυτά τα μέτρα δεν θα έπλητταν το παραβαίνον κράτος μέλος, αλλά στόλους ενδεχομένως εντελώς άσχετους με τις παραβάσεις, στις δε περιπτώσεις ανταλλαγής ποσοτώσεων ακόμη και άλλα κράτη μέλη που δεν έχουν καμία σχέση με τη συγκεκριμένη παράβαση. Εξάλλου, αυτά τα μέτρα θα σήμαιναν ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να μεταβάλλει μονομερώς τη σχετική σταθερότητα μεταξύ των κρατών μελών.

Τροπολογία 2**Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 4 — σημείο 21**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
(21) Ως «δεδομένα συστήματος παρακολούθησης σκαφών» νοούνται τα δεδομένα που αφορούν τα στοιχεία ταυτότητας του αλιευτικού σκάφους, τη γεωγραφική του θέση, την ημερομηνία, την ώρα, την ταχύτητα και την κατεύθυνση που διαβιβάζονται μέσω συσκευών δορυφορικού εντοπισμού εγκατεστημένων σε αλιευτικά σκάφη στο Κέντρο παρακολούθησης αλιευτικών του κράτους σημαίας·	(21) Ως «δεδομένα συστήματος παρακολούθησης σκαφών» νοούνται τα δεδομένα που αφορούν τα στοιχεία ταυτότητας του αλιευτικού σκάφους, τη γεωγραφική του θέση, την ημερομηνία, την ώρα, την ταχύτητα και την κατεύθυνση που διαβιβάζονται μέσω συσκευών δορυφορικού εντοπισμού <u>ή παρόμοιων επίγειων συστημάτων παρακολούθησης</u> εγκατεστημένων σε αλιευτικά σκάφη στο Κέντρο παρακολούθησης αλιευτικών του κράτους σημαίας·

Αιτιολογία

Ο προτεινόμενος ορισμός θα απέκλειε τη χρήση, έπειτα από τις δέουσες δοκιμές, λιγότερο δαπανηρών αλλά εξίσου αποτελεσματικών μέσων ΣΠΣ, τα οποία θα ήταν ίσως καταλληλότερα για αλιευτικά σκάφη συνολικού μήκους 10-15 μέτρων που ασκούν τις αλιευτικές τους δραστηριότητες αρκετά κοντά σε συστήματα παρακολούθησης επίγειας βάσης. Η ΕΤΠ προτείνει την τροποποίηση τόσο αυτού του ορισμού όσο και της σχετικής παραγράφου του άρθρου 9 (βλ. τροπολογία 8).

Τροπολογία 3**Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 4 — νέο σημείο μετά το σημείο 24**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
	<u>Ως «σοβαρές παραβάσεις» νοούνται οι συμπεριφορές που θεωρούνται ιδιαίτερα επιβλαβείς για την ορθή εφαρμογή των κανόνων της ΚΑΛΠ, ιδίως σε τομείς όπως η διατήρηση των αποθεμάτων, η παρακολούθηση των αλιευτικών δραστηριοτήτων και η εμπορία των προϊόντων αλιείας, και ειδικότερα οι δραστηριότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 42, παράγραφος 1 του ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (ΕΚ) αριθ. 1005/2008.</u>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ ζητεί να διευκρινιστεί ποιες παραβάσεις θεωρούνται «σοβαρές», ώστε να επισύρουν την εφαρμογή του άρθρου 82. Θα πρέπει να δοθεί περισσότερη προσοχή στις διαφορετικές ερμηνείες από τα κράτη μέλη και να ευθυγραμμιστούν όσο το δυνατόν περισσότερο τα σχετικά κριτήρια.

Τροπολογία 4

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 4 — νέο σημείο μετά το σημείο 24

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
	<u>Ως «ιχθυόσκαλα» νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει καταγραφεί και εγκριθεί ως δημοπρατήριο αλιευμάτων και στο οποίο πραγματοποιείται η πρώτη πώληση των αλιευμάτων μέσω υποβολής ανταγωνιστικών προσφορών ή απευθείας σε εγκεκριμένους αγοραστές.</u>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ παρατηρεί ότι δεν προτείνεται ορισμός της «ιχθυόσκαλας»· ωστόσο, το άρθρο 52 επιβάλλει να πραγματοποιείται εκεί η πρώτη πώληση ορισμένων αποθεμάτων. Η «δημοπρασία», για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, δεν θα πρέπει να περιορίζεται στην «υποβολή ανταγωνιστικών προσφορών».

Τροπολογία 5

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 4 — νέο σημείο μετά το σημείο 24

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
	<u>Ως «ερασιτεχνική αλιεία» νοείται η μη εμπορική και μη εγκεκριμένη αλιεία, η οποία αναπτύσσει ευρείας κλίμακας ερασιτεχνικές αλιευτικές δραστηριότητες από σκάφος ή σκάφη χωρίς άδεια στην ανοιχτή θάλασσα και λαμβάνει μερίδιο των ιχθυαποθεμάτων που αποτελούν αντικείμενο πολυετών σχεδίων.</u>

Αιτιολογία

Το άρθρο 47 αφορά την «ερασιτεχνική αλιεία». Η Επιτροπή ενδέχεται να αναδιατυπώσει αυτό το άρθρο, αλλά η ΕΤΠ προτείνει τον ανωτέρω ορισμό της «ερασιτεχνικής αλιείας» προς διευκρίνιση της υφιστάμενης διατύπωσης του κειμένου.

Ωστόσο, ως μη εμπορική ερασιτεχνική αλιεία κανονικά νοείται κάθε αλιευτική δραστηριότητα σε θαλάσσια ύδατα (συμπεριλαμβανομένων της αλιείας ως αθλητικής δραστηριότητας, της ερασιτεχνικής αλιείας και των πρωταθλημάτων), που πραγματοποιείται από σκάφος το οποίο δεν υποχρεούται να κατέχει κοινοτική αλιευτική άδεια σύμφωνα με τον κανονισμό της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 1281/2005 της 3ης Αυγούστου 2005.

Τροπολογία 6

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 5, παράγραφος 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>6. Η καταβολή συνεισφορών από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 και κοινοτικών χρηματοδοτικών συνεισφορών σε μέτρα τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 8, παράγραφος α, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 861/2006 του Συμβουλίου εξαρτάται από το εάν τα κράτη μέλη τηρούν την υποχρέωσή τους να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες σχετικά με την διατήρηση, τον έλεγχο, την επιθεώρηση και την επιβολή βάσει της συναφούς Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, ή από το εάν η εν λόγω καταβολή συνεισφορών έχει αντίκτυπο στην αποτελεσματικότητα των χρηματοδοτούμενων μέτρων και από το εάν τα οικεία κράτη έχουν θέσει σε λειτουργία και διατηρούν αποτελεσματικό σύστημα επιθεώρησης, παρακολούθησης, επιτήρησης και επιβολής για το σκοπό αυτό.</p>	<p>6. Η καταβολή συνεισφορών από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 και κοινοτικών χρηματοδοτικών συνεισφορών σε μέτρα τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 8, παράγραφος α, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 861/2006 του Συμβουλίου εξαρτάται από το εάν τα κράτη μέλη τηρούν την υποχρέωσή τους να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες σχετικά με την διατήρηση, τον έλεγχο, την επιθεώρηση και την επιβολή βάσει της συναφούς Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, ή από το εάν η εν λόγω καταβολή συνεισφορών έχει αντίκτυπο στην αποτελεσματικότητα των χρηματοδοτούμενων μέτρων και από το εάν τα οικεία κράτη έχουν θέσει σε λειτουργία και διατηρούν αποτελεσματικό σύστημα επιθεώρησης, παρακολούθησης, επιτήρησης και επιβολής για το σκοπό αυτό.</p>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ πιστεύει ότι η βελτίωση της νομοθεσίας δεν επιτυγχάνεται μόνο με κυρώσεις, αλλά και με κίνητρα. Η μη εξασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης με τους κανόνες της ΚΑΛΠ θα πρέπει να αντιμετωπίζεται αναλογικά και μόνο οι σοβαρές παραβάσεις θα πρέπει να παραπέμπονται στο κατάλληλο δικαστικό επίπεδο. Είναι απαράδεκτο να συνδεθεί η καταβολή των πόρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας με την ολοκληρωτική συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις ελέγχου. Η παράγραφος αυτή δημιουργεί μεγάλη νομική αβεβαιότητα (πρβλ. το άρθρο 95.)

Τροπολογία 7

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 9, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε λειτουργία δορυφορικό σύστημα παρακολούθησης σκαφών για την αποτελεσματική παρακολούθηση των δραστηριοτήτων των αλιευτικών σκαφών τα οποία φέρουν τη σημαία τους, ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται αυτά, και των αλιευτικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται στα ύδατά τους. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την τακτική παρακολούθηση της ακρίβειας αυτών των στοιχείων και ενεργούν άμεσα όταν διαπιστώνεται ότι τα στοιχεία δεν είναι ακριβή.</p>	<p>1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε λειτουργία δορυφορικό <u>και, όπου είναι δυνατό, επίγειο</u> σύστημα παρακολούθησης σκαφών για την αποτελεσματική παρακολούθηση των δραστηριοτήτων των αλιευτικών σκαφών τα οποία φέρουν τη σημαία τους, ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται αυτά, και των αλιευτικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται στα ύδατά τους. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την τακτική παρακολούθηση της ακρίβειας αυτών των στοιχείων και ενεργούν άμεσα όταν διαπιστώνεται ότι τα στοιχεία δεν είναι ακριβή.</p>

Αιτιολογία

Βλ. τροπολογία 3.

Τροπολογία 8

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 10

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Άρθρο 10</p> <p>Σύστημα αυτόματης αναγνώρισης</p> <p>1. Τα αλιευτικά σκάφη συνολικού μήκους άνω των 15 μέτρων πρέπει να είναι εξοπλισμένα με σύστημα αυτόματης αναγνώρισης το οποίο λειτουργεί συνεχώς και το οποίο πληροί τις προδιαγραφές απόδοσης που έχει ορίσει ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός σύμφωνα με το κεφάλαιο V, κανονισμός 19, τμήμα 2.4.5 της σύμβασης SOLAS του 1974, στην επικαιροποιημένη του έκδοση.</p>	<p>Άρθρο 10</p> <p>Σύστημα αυτόματης αναγνώρισης</p> <p>1. Τα αλιευτικά σκάφη συνολικού μήκους άνω των 15 μέτρων πρέπει να είναι εξοπλισμένα με σύστημα αυτόματης αναγνώρισης το οποίο λειτουργεί συνεχώς και το οποίο πληροί τις προδιαγραφές απόδοσης που έχει ορίσει ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός σύμφωνα με το κεφάλαιο V, κανονισμός 19, τμήμα 2.4.5 της σύμβασης SOLAS του 1974, στην επικαιροποιημένη του έκδοση.</p>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>2. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα δεδομένα του συστήματος αυτόματης αναγνώρισης με στόχο τον διασταυρούμενο έλεγχο με άλλα διαθέσιμα στοιχεία σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 103. Για το σκοπό αυτό τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα δεδομένα του συστήματος αυτόματης αναγνώρισης για τα αλιευτικά σκάφη τα οποία φέρουν τη σημαία τους τίθενται στη διάθεση των οικείων εθνικών αρχών ελέγχου της αλιείας. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την τακτική παρακολούθηση της ακρίβειας των εν λόγω στοιχείων και ενεργούν άμεσα όταν διαπιστώνεται ότι τα στοιχεία δεν είναι ακριβή.</p>	<p>2. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα δεδομένα του συστήματος αυτόματης αναγνώρισης με στόχο τον διασταυρούμενο έλεγχο με άλλα διαθέσιμα στοιχεία σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 103. Για το σκοπό αυτό τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα δεδομένα του συστήματος αυτόματης αναγνώρισης για τα αλιευτικά σκάφη τα οποία φέρουν τη σημαία τους τίθενται στη διάθεση των οικείων εθνικών αρχών ελέγχου της αλιείας. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την τακτική παρακολούθηση της ακρίβειας των εν λόγω στοιχείων και ενεργούν άμεσα όταν διαπιστώνεται ότι τα στοιχεία δεν είναι ακριβή.</p>

Αιτιολογία

Η Διεθνής Σύμβαση για την Ασφάλεια της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα (σύμβαση SOLAS) του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ) ορίζει ότι τα πλοία ολικής χωρητικότητας άνω των 300 τόνων που εκτελούν διεθνή δρομολόγια, καθώς και όλα τα επιβατικά πλοία ανεξαρτήτως μεγέθους, πρέπει να είναι εξοπλισμένα με σύστημα αυτόματης αναγνώρισης.

Σήμερα 40 000 πλοία στον κόσμο είναι εξοπλισμένα με τέτοιο σύστημα, προκειμένου να αυξηθεί η ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και των διεθνών θαλάσσιων μεταφορών. Ο εξοπλισμός όλων των αλιευτικών σκαφών συνολικού μήκους άνω των 15 μέτρων με σύστημα αυτόματης αναγνώρισης αναμφίβολα θα προκαλούσε κορεσμό του συστήματος και θα υπονόμειε την αποτελεσματικότητά του όσον αφορά την ασφάλεια στη θάλασσα.

Τροπολογία 9

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 14, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>1. Με την επιφύλαξη ορισμένων διατάξεων, οι πλοίαρχοι κοινοτικών αλιευτικών σκαφών συνολικού μήκους άνω των 10 μέτρων τηρούν ημερολόγιο πλοίου σχετικά με τις δραστηριότητές τους, όπου αναφέρουν ειδικά όλες τις ποσότητες που υπερβαίνουν τα 15 kg βάρους ισοδύναμου ζώντος βάρους αλιευμάτων για κάθε είδος το οποίο αλιεύεται και διατηρείται επί του σκάφους, την ημερομηνία και την αντίστοιχη γεωγραφική περιοχή, καταγεγραμμένη με αναφορά σε υπο-περιοχή και διαίρεση ή υπο-διαίρεση, ή, ανάλογα με την περίπτωση, το στατιστικό τετράγωνο στο οποίο ισχύουν τα όρια αλιευμάτων σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, των εν λόγω αλιευμάτων και το είδος των χρησιμοποιούμενων εργαλείων. Οι ποσότητες κάθε είδους που απορρίπτονται στη θάλασσα καταγράφονται επίσης στο ημερολόγιο πλοίου. Η ακρίβεια των δεδομένων που καταγράφονται στο ημερολόγιο πλοίου εμπίπτει στην αρμοδιότητα του πλοιάρχου.</p>	<p>1. Με την επιφύλαξη ορισμένων διατάξεων, οι πλοίαρχοι κοινοτικών αλιευτικών σκαφών συνολικού μήκους άνω των 10 μέτρων τηρούν <u>έντυπο</u> ημερολόγιο πλοίου σχετικά με τις δραστηριότητές τους, όπου αναφέρουν ειδικά όλες τις ποσότητες που υπερβαίνουν τα 15 <u>50</u> kg βάρους ισοδύναμου ζώντος βάρους αλιευμάτων για κάθε είδος το οποίο αλιεύεται και διατηρείται επί του σκάφους, την ημερομηνία και την αντίστοιχη γεωγραφική περιοχή, καταγεγραμμένη με αναφορά σε υπο-περιοχή και διαίρεση ή υπο-διαίρεση, ή, ανάλογα με την περίπτωση, το στατιστικό τετράγωνο στο οποίο ισχύουν τα όρια αλιευμάτων σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, των εν λόγω αλιευμάτων και το είδος των χρησιμοποιούμενων εργαλείων. Οι ποσότητες κάθε είδους που απορρίπτονται στη θάλασσα καταγράφονται επίσης στο ημερολόγιο πλοίου. Οι εκτιμώμενες ποσότητες κάθε είδους που απορρίπτονται στη θάλασσα μπορούν να καταγράφονται στο ημερολόγιο πλοίου για λόγους εκτιμήσεων. Η ακρίβεια των δεδομένων που καταγράφονται στο ημερολόγιο πλοίου εμπίπτει στην αρμοδιότητα του πλοιάρχου.</p>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ θεωρεί απαραίτητο να προστεθεί προς νομική διευκρίνιση η λέξη «έντυπο», λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 15, όπως έχει τροποποιηθεί.

Η ΕΤΠ φρονεί ότι οι ποσοτικοί περιορισμοί σε αυτό το άρθρο επιβάλλουν μία νέα επιβάρυνση εξαιρετικά στους πλοίαρχους αλιευτικών σκαφών και ότι, σε σχέση με την καταγραφή των απορριψιμων, δεν παρέχουν καμία ένδειξη για την αξιοποίηση των αλιευτικών δυνατοτήτων. Το κείμενο του κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου αριθ. 2847/93 προβλέπει ότι «Οι ποσότητες που απορρίπτονται στη θάλασσα μπορούν να καταγράφονται για λόγους εκτιμήσεων». Η ΕΤΠ συνιστά να χρησιμοποιηθεί αυτό το κείμενο.

Τροπολογία 10

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 14, παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
3. Το επιτρεπόμενο περιθώριο ανοχής όσον αφορά τις εκτιμήσεις που καταγράφονται στο ημερολόγιο του πλοίου σχετικά με τις ποσότητες σε χιλιόγραμμα των ιχθύων που διατηρούνται επί του σκάφους δεν πρέπει να υπερβαίνει ποσοστό 5 %.	3. Το επιτρεπόμενο περιθώριο ανοχής όσον αφορά τις εκτιμήσεις <u>ειδών υποκείμενων σε ΤΑC και ποσοτώσεις</u> που καταγράφονται στο ημερολόγιο του πλοίου σχετικά με τις ποσότητες σε χιλιόγραμμα των ιχθύων που διατηρούνται επί του σκάφους δεν πρέπει να υπερβαίνει ποσοστό 5 <u>12</u> %.

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ παρατηρεί ότι το περιθώριο ανοχής είναι ένα αυθαίρετο μέγεθος, για το οποίο δεν υπάρχει επιστημονική δικαιολογία. Οι πρακτικές δοκιμές που διεξήγαγε η ομάδα εξωτερικών συμβούλων MRAG σε αλιευτικά σκάφη έδειξαν μεγάλες διαφορές μεταξύ των περιθωρίων, με ελάχιστους παράγοντες συσχέτισης. Αν γίνει τελικά δεκτός ένας και μοναδικός αριθμός, αυτός θα πρέπει αποτελεσματικός και ανάλογος προς τις απαιτήσεις παρακολούθησης. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι το προτεινόμενο περιθώριο είναι αδύνατο να εφαρμοστεί στην πράξη· θα πρέπει να υιοθετηθεί κάποιος συμβιβασμός μεταξύ του σημερινού συστήματος και του περιθωρίου για την ανασύσταση των αποθεμάτων. Ο κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στα είδη που υπόκεινται σε ΤΑC.

Τροπολογία 11

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 15, παράγραφοι 1 και 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Άρθρο 15</p> <p>Ηλεκτρονική καταγραφή και διαβίβαση στοιχείων ημερολογίου πλοίου</p> <p>1. Ο πλοίαρχος κοινοτικού αλιευτικού σκάφους συνολικού μήκους άνω των 10 μέτρων καταγράφει με ηλεκτρονικά μέσα στοιχεία ημερολογίου πλοίου που αφορούν τα αλιεύματα και τα διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους σημαίας τουλάχιστον σε ημερήσια βάση.</p> <p>2. Η παράγραφος 1 ισχύει όσον αφορά τα κοινοτικά αλιευτικά σκάφη συνολικού μήκους 15 έως 24 μέτρων από την 1η Ιουλίου 2011 και για τα κοινοτικά αλιευτικά σκάφη συνολικού μήκους 10 έως 15 μέτρων από την 1η Ιανουαρίου 2012. Τα κοινοτικά σκάφη συνολικού μήκους έως 15 μέτρων δύνανται να εξαιρούνται από την παράγραφο 1 εφόσον:</p> <p>α) λειτουργούν αποκλειστικά εντός της θαλάσσιας επικράτειας του κράτους μέλους σημαίας ή</p> <p>β) δεν παραμένουν ποτέ για χρονικό διάστημα άνω των 24 ωρών στη θάλασσα, αρχής γενομένης από το χρόνο αναχώρησης έως την επιστροφή στον λιμένα.</p>	<p>Άρθρο 15</p> <p>Ηλεκτρονική καταγραφή και διαβίβαση στοιχείων ημερολογίου πλοίου</p> <p>1. Ο πλοίαρχος κοινοτικού αλιευτικού σκάφους συνολικού μήκους άνω των 10 <u>15</u> μέτρων καταγράφει με ηλεκτρονικά μέσα στοιχεία ημερολογίου πλοίου που αφορούν τα αλιεύματα και τα διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους σημαίας τουλάχιστον σε ημερήσια βάση.</p> <p>2. Η παράγραφος 1 ισχύει όσον αφορά τα κοινοτικά αλιευτικά σκάφη συνολικού μήκους 15 έως 24 μέτρων από την 1^η Ιουλίου 2011 και για τα κοινοτικά αλιευτικά σκάφη συνολικού μήκους 10 έως 15 μέτρων από την 1η Ιανουαρίου 2012. Τα κοινοτικά σκάφη συνολικού μήκους έως 15 μέτρων δύνανται να εξαιρούνται από την παράγραφο 1 εφόσον:</p> <p>α) λειτουργούν αποκλειστικά εντός της θαλάσσιας επικράτειας του κράτους μέλους σημαίας ή</p> <p>β) δεν παραμένουν ποτέ για χρονικό διάστημα άνω των 24 ωρών στη θάλασσα, αρχής γενομένης από το χρόνο αναχώρησης έως την επιστροφή στον λιμένα.</p>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ θεωρεί ότι τα αλιευτικά σκάφη συνολικού μήκους 10 έως 15 μέτρων είναι πολύ μικρά για να διευκολύνουν την ασφαλή και οικονομικά αποδοτική χρήση των ηλεκτρονικών ημερολογίων πλοίου που αφορούν τα αλιεύματα.

Τροπολογία 12

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 17, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>1. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων που περιέχονται σε πολυετή σχέδια, οι πλοίαρχοι των κοινοτικών αλιευτικών σκαφών ή οι αντιπρόσωποί τους κοινοποιούν τις ακόλουθες πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους του οποίου επιθυμεί να χρησιμοποιήσει τις εγκαταστάσεις εκφόρτωσης, 4 τουλάχιστον ώρες πριν από την προβλεπόμενη ώρα άφιξης στον λιμένα, εκτός εάν οι αρμόδιες αρχές έχουν δώσει άδεια για την είσοδό τους νωρίτερα:</p> <p>α) στοιχεία αναγνώρισης του σκάφους·</p> <p>β) όνομα του καθορισμένου λιμένα προορισμού και σκοπό προσέγγισης, ήτοι, εκφόρτωση, μεταφόρτωση, πρόσβαση σε υπηρεσίες·</p> <p>γ) άδεια αλιείας ή, κατά περίπτωση, άδεια για τη συμμετοχή σε αλιευτικές δραστηριότητες ή για τη μεταφόρτωση αλιευτικών προϊόντων·</p> <p>δ) ημερομηνίες του αλιευτικού ταξιδιού και περιοχές στις οποίες αλιεύτηκαν οι αντίστοιχες ποσότητες·</p> <p>ε) εκτιμώμενη ημερομηνία και χρόνο άφιξης στον λιμένα·</p> <p>στ) τις ποσότητες του κάθε είδους το οποίο διατηρείται επί του σκάφους, περιλαμβανομένων των επιστροφών με μηδενικά αλιεύματα·</p> <p>ζ) τις ποσότητες κάθε είδους που θα εκφορτωθούν ή θα μεταφορτωθούν.</p>	<p>1. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων που περιέχονται σε πολυετή σχέδια, οι πλοίαρχοι των κοινοτικών αλιευτικών σκαφών <u>συνολικού μήκους άνω των 15 μέτρων</u> ή οι αντιπρόσωποί τους κοινοποιούν τις ακόλουθες πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους του οποίου επιθυμεί να χρησιμοποιήσει τις εγκαταστάσεις εκφόρτωσης, 4 τουλάχιστον ώρες πριν από την προβλεπόμενη ώρα άφιξης στον λιμένα, εκτός εάν οι αρμόδιες αρχές έχουν δώσει άδεια για την είσοδό τους νωρίτερα:</p> <p>α) στοιχεία αναγνώρισης του σκάφους·</p> <p>β) όνομα του καθορισμένου λιμένα προορισμού και σκοπό προσέγγισης, ήτοι, εκφόρτωση, μεταφόρτωση, πρόσβαση σε υπηρεσίες·</p> <p>γ) άδεια αλιείας ή, κατά περίπτωση, άδεια για τη συμμετοχή σε αλιευτικές δραστηριότητες ή για τη μεταφόρτωση αλιευτικών προϊόντων·</p> <p>δ) ημερομηνίες του αλιευτικού ταξιδιού και περιοχές στις οποίες αλιεύτηκαν οι αντίστοιχες ποσότητες·</p> <p>ε) εκτιμώμενη ημερομηνία και χρόνο άφιξης στον λιμένα·</p> <p>στ) τις ποσότητες του κάθε είδους το οποίο διατηρείται επί του σκάφους, περιλαμβανομένων των επιστροφών με μηδενικά αλιεύματα</p> <p>ζ) τις ποσότητες κάθε είδους που θα εκφορτωθούν ή θα μεταφορτωθούν.</p>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ θεωρεί ότι τα μικρότερα αλιευτικά σκάφη, συνολικού μήκους κάτω των 15 μέτρων, είναι πολύ μικρά για να απαιτείται, για λόγους ασφάλειας, κοινοποίηση 4 ώρες πριν από την προβλεπόμενη ώρα άφιξής τους στον λιμένα. Η απαίτηση καταγραφής ανύπαρκτων αλιευμάτων είναι ακατανόητη.

Τροπολογία 13

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 21, παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>2. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που περιέχονται σε πολυετή σχέδια, ο πλοίαρχος ή ο αντιπρόσωπός του, κοινοτικού αλιευτικού σκάφους συνολικού μήκους άνω των 10 μέτρων διαβιβάζει ηλεκτρονικά τη δήλωση εκφόρτωσης στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους σημαίας εντός 2 ωρών μετά την ολοκλήρωση της εκφόρτωσης.</p>	<p>2. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που περιέχονται σε πολυετή σχέδια, ο πλοίαρχος ή ο αντιπρόσωπός του, κοινοτικού αλιευτικού σκάφους συνολικού μήκους άνω των 10 μέτρων διαβιβάζει, ηλεκτρονικά <u>αν το σκάφος είναι συνολικού μήκους άνω των 15 μέτρων και σε χαρτί στην αντίθετη περίπτωση</u>, τη δήλωση εκφόρτωσης στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους σημαίας εντός 2 <u>48</u> ωρών μετά την ολοκλήρωση της εκφόρτωσης.</p>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ παρατηρεί ότι ο πλοίαρχος οφείλει να πιστοποιήσει την ακρίβεια των πληροφοριών της δήλωσης εκφόρτωσης, πράγμα για το οποίο απαιτείται διαλογή και ζύγιση των αλιευμάτων. Η επαχθής αυτή υποχρέωση ενδέχεται να έχει σημαντικές κοστολογικές επιπτώσεις σε λιμένες εκφόρτωσης που δεν διαθέτουν ιχθυόσκαλα και ιδιαίτερα για τα μικρότερα σκάφη που εκφορτώνουν σε απομακρυσμένες θαλάσσιες περιοχές. Το διάστημα που προβλέπεται στο άρθρο 8 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93 είναι 48 ώρες. Η ΕΤΠ προτείνει να χρησιμοποιηθεί εκείνο το κείμενο.

Τροπολογία 14**Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 23, παράγραφος 3**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
3. Όλα τα αλιεύματα από απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων που υπόκεινται σε ποσόστωση και τα οποία αλιεύτηκαν από κοινοτικά αλιευτικά σκάφη καταλογίζονται στην ποσόστωση που ισχύει για το εν λόγω απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων για το κράτος μέλος της σημαίας, ανεξαρτήτως του τύπου εκφορτώσεως.	3. Όλα τα αλιεύματα από απόθεμα <u>Όλες οι εκφορτώσεις αποθεμάτων</u> ή ομάδας αποθεμάτων που υπόκεινται σε ποσόστωση και τα οποία <u>οι οποίες</u> αλιεύτηκαν από κοινοτικά αλιευτικά σκάφη καταλογίζονται στην ποσόστωση που ισχύει για το εν λόγω απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων για το κράτος μέλος της σημαίας, ανεξαρτήτως του τύπου εκφορτώσεως.

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ παρατηρεί ότι, ενώ οι εθνικές ποσοστώσεις υπολογίζονται με βάση την ποσότητα που είναι γνωστή ως Σύνολο Επιτρεπόμενων Αλιευμάτων (ΤΑC), η ποσότητα αυτή μετριέται και θα πρέπει να συνεχίσει να μετριέται στο σημείο εκφόρτωσης και πρώτης πώλησης. Οι απορρίψεις δεν θα πρέπει να αφαιρούνται από την εθνική ποσόστωση.

Τροπολογία 15**Πρόταση Κανονισμού του Συμβουλίου, Άρθρο 31, παράγραφος 1**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Οι αρχές των κρατών μελών εγκρίνουν επίσημα τις νέες μηχανές, τις μηχανές αντικατάστασης και εκείνες που έχουν υποστεί τεχνική τροποποίηση, από την άποψη ότι δεν είναι σε θέση να παράγουν περισσότερη ισχύ από την αναφερόμενη στο πιστοποιητικό μηχανής. Η έγκριση αυτή χορηγείται μόνον εφόσον η μηχανή δεν είναι σε θέση να παράγει περισσότερη ισχύ από την αναφερόμενη.	1. Οι αρχές των κρατών μελών εγκρίνουν επίσημα τις νέες μηχανές, τις μηχανές αντικατάστασης και εκείνες που έχουν υποστεί τεχνική τροποποίηση <u>και οι οποίες θα χρησιμοποιούνται σε σκάφη μήκους άνω των 10 μέτρων που δεν χρησιμοποιούν μόνον στατικά αλιευτικά εργαλεία</u> , από την άποψη ότι δεν είναι σε θέση να παράγουν περισσότερη ισχύ από την αναφερόμενη στο πιστοποιητικό μηχανής. Η έγκριση αυτή χορηγείται μόνον εφόσον η μηχανή δεν είναι σε θέση να παράγει περισσότερη ισχύ από την αναφερόμενη.

Αιτιολογία

Δεν ενδείκνυται η παροχή πιστοποίησης ισχύος του κινητήρα αλιευτικών σκαφών τα οποία χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον για παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας• ως εκ τούτου, τα πλοία μήκους κάτω των 10 μέτρων που χρησιμοποιούν μόνον στατικά αλιευτικά εργαλεία πρέπει να εξαιρούνται από αυτή την διάταξη. Οι προδιαγραφές που παρέχονται από τους κατασκευαστές της μηχανής πρέπει να θεωρούνται επαρκείς. Η ισχύς της μηχανής έχει ουσιώδη σημασία για την αποτελεσματικότητα της αλιείας μόνο στην περίπτωση της αλιείας με τράτα, και αυτή διεξάγεται σχεδόν αποκλειστικά με αλιευτικά σκάφη μήκους άνω των 10 μέτρων.

Τροπολογία 16**Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 37, παράγραφος 2, 1° (εισαγωγικό) εδάφιο**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
2. Όσον αφορά τα είδη αλιείας για τα οποία επιτρέπεται η διατήρηση περισσότερων των δύο εργαλείων επί του σκάφους, το εργαλείο το οποίο δεν χρησιμοποιείται στοιβάζεται έτσι ώστε να μην είναι εύκολη η άμεση χρησιμοποίησή του, σύμφωνα με τις εξής προϋποθέσεις:	2. Όσον αφορά τα είδη αλιείας για τα οποία επιτρέπεται η διατήρηση <u>περισσότερων των δύο ή περισσότερων εργαλείων</u> επί του σκάφους, το εργαλείο το οποίο δεν χρησιμοποιείται στοιβάζεται έτσι ώστε να μην είναι εύκολη η άμεση χρησιμοποίησή του, σύμφωνα με τις εξής προϋποθέσεις:

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ πιστεύει ότι πρόκειται μάλλον για λάθος στη διατύπωση. Το δεύτερο εργαλείο ή εκείνο που χρησιμοποιείται λιγότερο θα πρέπει να στοιβάζεται.

Τροπολογία 17

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 40, παράγραφοι 1 και 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Άρθρο 40	Άρθρο 40
Διάπλους προστατευόμενης θαλάσσιας περιοχής	Διάπλους προστατευόμενης θαλάσσιας περιοχής
<p>11. Ο διάπλους προστατευόμενης θαλάσσιας περιοχής επιτρέπεται σε όλα τα αλιευτικά σκάφη υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) όλα τα εργαλεία επί του σκάφους προσδένονται και στοιβάζονται κατά τη διάρκεια του διάπλου· και</p> <p>β) η ταχύτητα κατά τον διάπλου είναι μεγαλύτερη των 6 κόμβων.</p> <p>2. Οι πλοίαρχοι κοινοτικών αλιευτικών σκαφών οι οποίοι προτίθενται να διαπλεύσουν μια προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή κοινοποιούν τα παρακάτω στοιχεία υπό τη μορφή αναφοράς διάπλου, στις αρχές του κράτους μέλους σημαίας και στο παράκτιο κράτος:</p> <p>α) το όνομα του σκάφους, τα εξωτερικά διακριτικά του, το διακριτικό κλήσεως ασυρμάτου και το όνομα του πλοίαρχου του σκάφους·</p> <p>β) τις συντεταγμένες του γεωγραφικού στίγματος του σκάφους στο οποίο αναφέρεται η ανακοίνωση·</p> <p>γ) την ημερομηνία και την ώρα κάθε εισόδου σε προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή και</p> <p>δ) την ημερομηνία και την ώρα κάθε εξόδου από προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή.</p>	<p>11. Ο διάπλους προστατευόμενης θαλάσσιας περιοχής <u>από αλιευτικά σκάφη που δεν επιτρέπεται κατ' άλλον τρόπο να αλιεύουν σε αυτήν</u> επιτρέπεται σε όλα τα αλιευτικά σκάφη υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) όλα τα εργαλεία επί του σκάφους προσδένονται και στοιβάζονται κατά τη διάρκεια του διάπλου· και</p> <p>β) η ταχύτητα κατά τον διάπλου είναι μεγαλύτερη των 6 κόμβων.</p> <p>2. Οι πλοίαρχοι κοινοτικών αλιευτικών σκαφών οι οποίοι προτίθενται να διαπλεύσουν <u>ή, εάν επιτρέπεται, να αλιεύσουν σε</u> μια προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή κοινοποιούν τα παρακάτω στοιχεία υπό τη μορφή αναφοράς διάπλου, στις αρχές του κράτους μέλους σημαίας και στο παράκτιο κράτος:</p> <p>α) το όνομα του σκάφους, τα εξωτερικά διακριτικά του, το διακριτικό κλήσεως ασυρμάτου και το όνομα του πλοίαρχου του σκάφους·</p> <p>β) τις συντεταγμένες του γεωγραφικού στίγματος του σκάφους στο οποίο αναφέρεται η ανακοίνωση·</p> <p>γ) την ημερομηνία και την ώρα κάθε εισόδου σε προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή και</p> <p>δ) την ημερομηνία και την ώρα κάθε εξόδου από προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή.</p>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ ανησυχεί ιδιαίτερος για το νομικό καθεστώς των προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 4 και όπως προτείνεται στα άρθρα 39 και 40. Οι προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές, όπως προτείνεται, θα έχουν το ίδιο καθεστώς με τις ζώνες απαγόρευσης της αλιεύσης («No Take Zones»). Κανόνας για τον διάπλου θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε εκείνα τα σκάφη που δεν επιτρέπεται κατ' άλλον τρόπο να πραγματοποιούν αλιευτικές δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 7, στοιχείο γ). Η ΕΤΠ αμφισβητεί τις απαιτήσεις παρακολούθησης του άρθρου 39 και τους όρους των άρθρων 4 και 40 και προτείνει την ανωτέρω τροπολογία.

Τροπολογία 18

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 41, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>1. Ο πλοίαρχος ενός αλιευτικού σκάφους καταγράφει όλες τις απορρίψεις ισοδύναμου όγκου ζώντος βάρους άνω των 15 kg και κοινοποιεί τα στοιχεία αυτά αμελλητί, ει δυνατόν ηλεκτρονικά, στις αρμόδιες αρχές.</p>	<p>1. Ο πλοίαρχος ενός αλιευτικού σκάφους <u>μπορεί να</u> καταγράφει <u>όλες τις απορρίψεις ισοδύναμου όγκου ζώντος βάρους άνω των 15 kg και κοινοποιεί τα στοιχεία αυτά αμελλητί, ει δυνατόν ηλεκτρονικά, στις αρμόδιες αρχές στο ημερολόγιο πλοίου τις εκτιμώμενες ποσότητες κάθε είδους που απορρίπτονται στη θάλασσα για λόγους εκτιμήσεων.</u></p>

Αιτιολογία

Το κείμενο του κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου αριθ. 2847/93 προβλέπει ότι «Οι ποσότητες που απορρίπτονται στη θάλασσα μπορούν να καταγράφονται για λόγους εκτιμήσεων». Η ΕΤΠ συνιστά να χρησιμοποιηθεί το τροποποιημένο κείμενο που προτείνει ανωτέρω. Δεν είναι λογικό να απαιτείται η καταγραφή όλων των απορρίψεων βάρους άνω των 15 kg και η κοινοποίησή τους στις αρμόδιες αρχές. Η ΕΤΠ πιστεύει ότι οι απαραίτητες απορρίψεις θα πρέπει να επιστρέφονται στη θάλασσα αμελλητί, για να εξασφαλιστεί η μέγιστη δυνατότητα επιβίωσης.

Τροπολογία 19

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 47

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Άρθρο 47</p> <p>Ερασιτεχνική αλιεία</p> <p>1. Για την ερασιτεχνική αλιεία αποθέματος που υπάγεται σε πολυετές σχέδιο, με σκάφος σε κοινοτικά ύδατα, απαιτείται άδεια την οποία εκδίδει το κράτος μέλος σημαίας για το εν λόγω σκάφος.</p> <p>2. Το κράτος μέλος σημαίας καταγράφει τις ποσότητες αποθεμάτων που υπάγονται σε πολυετή σχέδια και αλιεύονται στο πλαίσιο της ερασιτεχνικής αλιείας.</p> <p>3. Τα είδη που υπάγονται σε πολυετή σχέδια και αλιεύονται στο πλαίσιο ερασιτεχνικής αλιείας καταλογίζονται στις αντίστοιχες ποσοτώσεις του κράτους μέλους σημαίας. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη καθορίζουν το μερίδιο των εν λόγω ποσοτώσεων το οποίο προορίζουν αποκλειστικά για τους σκοπούς της ερασιτεχνικής αλιείας.</p> <p>4. Η εμπορία των αλιευμάτων της ερασιτεχνικής αλιείας απαγορεύεται, εκτός εάν τα έσοδα προορίζονται για φιλανθρωπικούς σκοπούς.</p>	<p>Άρθρο 47</p> <p>Ερασιτεχνική αλιεία</p> <p>1. Για την ερασιτεχνική αλιεία αποθέματος που υπάγεται σε πολυετές σχέδιο, με σκάφος που δεν διαθέτει άδεια σε κοινοτικά ύδατα, απαιτείται άδεια την οποία εκδίδει το κράτος μέλος σημαίας για το εν λόγω σκάφος.</p> <p>2. Το κράτος μέλος σημαίας καταγράφει τις ποσότητες αποθεμάτων που υπάγονται σε πολυετή σχέδια και αλιεύονται στο πλαίσιο της ερασιτεχνικής αλιείας.</p> <p>3. Τα είδη που υπάγονται σε πολυετή σχέδια και αλιεύονται στο πλαίσιο ερασιτεχνικής αλιείας καταλογίζονται στις αντίστοιχες ποσοτώσεις του κράτους μέλους σημαίας. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη καθορίζουν το μερίδιο των εν λόγω ποσοτώσεων το οποίο προορίζουν αποκλειστικά για τους σκοπούς της ερασιτεχνικής αλιείας.</p> <p>4. Η εμπορία των αλιευμάτων της ερασιτεχνικής αλιείας απαγορεύεται, εκτός εάν τα έσοδα προορίζονται για φιλανθρωπικούς σκοπούς.</p>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ προτείνει έναν ορισμό της ερασιτεχνικής αλιείας, ο οποίος θα πρέπει να προστεθεί στο άρθρο 4 ως νέο σημείο 27. Το κείμενο που προτείνεται εδώ διευκρινίζει τη θέση της όσον αφορά τις αλιευτικές άδειες και εγκρίσεις.

Όπως επισημαίνεται και στο σημείο 26 των πολιτικών συστάσεων, αν η ερασιτεχνική αλιεία δεν διέπεται από κανόνες, θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τα αλιευτικά αποθέματα που έχουν ενταχθεί σε σχέδια ανάκαμψης, π.χ. από τον επαγγελματικό αλιευτικό τουρισμό ή κατά τις περιόδους απαγόρευσης της εμπορικής αλιείας. Εντούτοις, με τη διαγραφή των παραγράφων 3 και 4 διασφαλίζεται ότι η ρύθμιση που εισάγει ο κανονισμός είναι αναλογική και όχι υπερβολική.

Τροπολογία 20

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 52, παράγραφοι 2 και 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>2. Τα λοιπά αλιευτικά προϊόντα πωλούνται αποκλειστικά σε ιχθυόσκαλες ή σε εγκεκριμένους από τα κράτη μέλη φορείς ή πρόσωπα.</p> <p>3. Ο αγοραστής σε πρώτη πώληση αλιευτικών προϊόντων από αλιευτικό σκάφος οφείλει να έχει εγκριθεί από τις αρχές του κράτους μέλους όπου πραγματοποιείται η πρώτη πώληση. Για την αναγνώριση της ιδιότητάς του αυτής, σε κάθε αγοραστή αντιστοιχεί αριθμός ΦΠΑ που περιέχεται στις εθνικές βάσεις δεδομένων.</p>	<p>2. Τα λοιπά αλιευτικά προϊόντα πωλούνται αποκλειστικά σε ιχθυόσκαλες ή σε εγκεκριμένους από τα κράτη μέλη φορείς ή πρόσωπα.</p> <p>3. Ο αγοραστής σε πρώτη πώληση αλιευτικών προϊόντων από αλιευτικό σκάφος οφείλει να έχει εγκριθεί από τις αρχές του κράτους μέλους όπου πραγματοποιείται η πρώτη πώληση. Για την αναγνώριση της ιδιότητάς του αυτής, σε κάθε αγοραστή αντιστοιχεί αριθμός καταχώρισης ή αριθμός ΦΠΑ που περιέχεται στις εθνικές βάσεις δεδομένων.</p>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ πιστεύει ότι ο αριθμός ΦΠΑ ίσως να μην είναι πάντα χρήσιμος, αλλά το κράτος μέλος χορηγεί κάποιον αριθμό καταχώρισης.

Τροπολογία 21**Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 53, παράγραφος 1**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Όλοι οι εγκεκριμένοι αγοραστές οι οποίοι αγοράζουν προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας εξασφαλίζουν ότι όλες οι παρτίδες τις οποίες παραλαμβάνουν έχουν ζυγιστεί σε πλάστιγγες εγκεκριμένες από τις αρμόδιες αρχές. Οι παρτίδες ζυγίζονται πριν γίνει η διαλογή, μεταποίηση, αποθήκευση και μεταφορά από το σημείο εκφόρτωσης ή η επαναπώληση των αλιευμάτων.	1. Όλοι οι εγκεκριμένοι αγοραστές οι οποίοι αγοράζουν προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας εξασφαλίζουν ότι <u>αντιπροσωπευτικά δείγματα από όλες τις παρτίδες τις οποίες παραλαμβάνουν έχουν ζυγιστεί σε πλάστιγγες εγκεκριμένες από τις αρμόδιες αρχές. Οι παρτίδες ζυγίζονται κατά τη στιγμή της διαλογής, αλλά</u> πριν γίνει η <u>διαλογή</u> , μεταποίηση, αποθήκευση και μεταφορά από το σημείο εκφόρτωσης ή η επαναπώληση των αλιευμάτων.

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ ανησυχεί μήπως, εάν ζυγίζεται κάθε κιβώτιο αλιευμάτων, οι περιττές εργασίες και καθυστερήσεις έχουν επιπτώσεις στην ποιότητα των ιχθύων.

Τροπολογία 22**Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 53, παράγραφος 3**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν τη ζύγιση νοπών αλιευμάτων μετά τη μεταφορά από το σημείο εκφόρτωσης, υπό τον όρο ότι τα αλιεύματα δεν ήταν δυνατόν να ζυγιστούν κατά την εκφόρτωση και ότι μεταφέρονται σε προορισμό στο έδαφος του κράτους μέλους που δεν απέχει περισσότερο από 20 χιλιόμετρα από το σημείο εκφόρτωσης.	3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν τη ζύγιση νοπών αλιευμάτων μετά τη μεταφορά από το σημείο εκφόρτωσης, υπό τον όρο ότι τα αλιεύματα δεν ήταν δυνατόν να ζυγιστούν κατά την εκφόρτωση και ότι μεταφέρονται σε προορισμό στο έδαφος του κράτους μέλους που δεν απέχει περισσότερο από 20 <u>100</u> χιλιόμετρα από το σημείο εκφόρτωσης.

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ ανησυχεί μήπως η Επιτροπή προτείνει αδικαιολόγητα επαχθείς απαιτήσεις για τον κλάδο, οι οποίες ενδέχεται να αποτελέσουν αντικίνητρο για την ανάπτυξη μιας νοοτροπίας συμμόρφωσης.

Τροπολογία 23**Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 54, παράγραφος 1**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Οι εγκεκριμένοι αγοραστές, οι εγκεκριμένες ιχθυόσκαλες ή άλλοι οργανισμοί ή πρόσωπα αρμόδια για την πρώτη διάθεση στην αγορά των αλιευτικών προϊόντων τα οποία εκφορτώνονται σε ένα κράτος μέλος υποβάλλουν ηλεκτρονικά, εντός δύο ωρών από την πρώτη πώληση, δελτίο πωλήσεως στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους όπου πραγματοποιείται η πρώτη πώληση. Σε περίπτωση που το εν λόγω κράτος μέλος δεν είναι το κράτος σημαίας του σκάφους από το οποίο εκφορτώθηκαν οι ιχθύες, εξασφαλίζεται ότι αντίγραφο του δελτίου πωλήσεως υποβάλλεται στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους σημαίας μόλις ληφθούν τα συναφή στοιχεία. Την ευθύνη για την ακρίβεια του δελτίου πωλήσεως φέρουν οι εν λόγω κέντρα αγοραστές, ιχθυόσκαλες, οργανισμοί ή πρόσωπα.	1. Οι εγκεκριμένοι αγοραστές, οι εγκεκριμένες ιχθυόσκαλες ή άλλοι οργανισμοί ή πρόσωπα αρμόδια για την πρώτη διάθεση στην αγορά των αλιευτικών προϊόντων τα οποία εκφορτώνονται σε ένα κράτος μέλος υποβάλλουν ηλεκτρονικά, εντός δύο <u>48</u> ωρών από την πρώτη πώληση, δελτίο πωλήσεως στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους όπου πραγματοποιείται η πρώτη πώληση. Σε περίπτωση που το εν λόγω κράτος μέλος δεν είναι το κράτος σημαίας του σκάφους από το οποίο εκφορτώθηκαν οι ιχθύες, εξασφαλίζεται ότι αντίγραφο του δελτίου πωλήσεως υποβάλλεται στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους σημαίας μόλις ληφθούν τα συναφή στοιχεία. Την ευθύνη για την ακρίβεια του δελτίου πωλήσεως φέρουν οι εν λόγω κέντρα αγοραστές, ιχθυόσκαλες, οργανισμοί ή πρόσωπα.

Αιτιολογία

Η εμπορία ιχθύων απαιτεί προσοχή στην ποιότητα και ο χρόνος παράδοσης των εμπορευμάτων στους πελάτες θα πρέπει να ελαχιστοποιηθεί. Η ΕΤΠ πιστεύει ότι δεν είναι πρακτικά εφικτό να μειωθεί από 48 σε 2 ώρες το διάστημα μεταξύ της πρώτης πώλησης και της υποβολής των δηλώσεων στις αρχές.

Τροπολογία 24

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 82, παράγραφοι 2 και 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>2. Επιπλέον, για όλες τις σοβαρές παραβάσεις το επίπεδο των οποίων δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί με βάση την αξία των αλιευτικών προϊόντων που προέκυψαν από τη διάπραξη της, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ένα φυσικό πρόσωπο που διέπραξε ή το νομικό πρόσωπο που κρίθηκε υπεύθυνο σοβαρής παράβασης τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο ελάχιστου ύψους 5 000 EUR και μέγιστου ύψους 300 000 EUR για κάθε σοβαρή παράβαση. Το κράτος μέλος σημαίας ενημερώνεται αμελλητί σχετικά με την επιβληθείσα ποινή.</p> <p>3. Σε περίπτωση επανειλημμένης σοβαρής παράβασης εντός χρονικού διαστήματος πέντε ετών, το κράτος μέλος επιβάλλει ελάχιστο διοικητικό πρόστιμο 10 000 EUR και μέγιστο διοικητικό πρόστιμο 600 000 EUR.</p>	<p>2. Επιπλέον, για όλες τις σοβαρές παραβάσεις το επίπεδο των οποίων δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί με βάση την αξία των αλιευτικών προϊόντων που προέκυψαν από τη διάπραξη της, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ένα φυσικό πρόσωπο που διέπραξε ή το νομικό πρόσωπο που κρίθηκε υπεύθυνο σοβαρής παράβασης τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο ελάχιστου ύψους 5 000 EUR και μέγιστου ύψους 300 000 EUR για κάθε σοβαρή παράβαση. Το κράτος μέλος σημαίας ενημερώνεται αμελλητί σχετικά με την επιβληθείσα ποινή.</p> <p>3. Σε περίπτωση επανειλημμένης σοβαρής παράβασης εντός χρονικού διαστήματος πέντε ετών ενός έτους, το κράτος μέλος επιβάλλει ελάχιστο διοικητικό πρόστιμο 10 000 EUR και μέγιστο διοικητικό πρόστιμο 600 000 EUR.</p>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ πιστεύει ότι οι δικαστικές αρχές κάθε κράτους μέλους θα πρέπει να επιβάλλουν το πρόστιμο μέχρι το μέγιστο ύψος. Οι λέξεις «ελάχιστου ύψους» είναι περιττές σε συνδυασμό με τις λέξεις «μέγιστου ύψους». Για λόγους ομοιομορφίας, η ΕΤΠ σημειώνει ότι το άρθρο 76 αναφέρεται σε διάστημα μόνο «ενός έτους».

Τροπολογία 25

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 99

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Άρθρο 99</p> <p>Άρνηση μεταφοράς ποσοτώσεων</p> <p>Η Επιτροπή δύναται να αρνηθεί τη μεταφορά των ποσοτώσεων αποθεμάτων ενός κράτους μέλους στο επόμενο έτος σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 847/96 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 1996, που αφορά τη θέσπιση συμπληρωματικών όρων για την ετήσια διαχείριση των ΤΑC και των ποσοτώσεων εάν:</p> <p>α) το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος έχει υπερβεί το όριο προς μεταφορά της ποσόστωσης κατά τη διάρκεια ενός από τα δύο αμέσως προηγούμενα έτη ή</p> <p>β) η ποσόστωση αφορά απόθεμα το οποίο υπάγεται σε πολυετές σχέδιο ή αλιεύεται σε συνδυασμό με απόθεμα που υπάγεται σε πολυετές σχέδιο και κατά τη διάρκεια ενός από τα αμέσως προηγούμενα πέντε έτη ο στόλος του εν λόγω κράτους μέλους υπερέρβη το όριο της ποσόστωσης ή των ποσοτώσεων για τα αποθέματα που υπάγονται σε πολυετές σχέδιο, σε συνδυασμό με τα οποία αλιεύεται το εν λόγω απόθεμα,</p> <p>γ) το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα για να εξασφαλίσει την ορθή διαχείριση των αλιευτικών δυνατοτήτων των οικείων αποθεμάτων, συγκεκριμένα λόγω της μη χρησιμοποίησης ηλεκτρονικού συστήματος επικύρωσης δεδομένων όπως αναφέρεται στο άρθρο 102 ή λόγω της μη ικανοποιητικής λειτουργίας του συστήματος που παρέχει τα δεδομένα για το σύστημα επικύρωσης.</p>	<p>Άρθρο 99</p> <p>Άρνηση μεταφοράς ποσοτώσεων</p> <p>Η Επιτροπή δύναται να αρνηθεί τη μεταφορά των ποσοτώσεων αποθεμάτων ενός κράτους μέλους στο επόμενο έτος σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 847/96 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 1996, που αφορά τη θέσπιση συμπληρωματικών όρων για την ετήσια διαχείριση των ΤΑC και των ποσοτώσεων εάν:</p> <p>α) το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος έχει υπερβεί το όριο προς μεταφορά της ποσόστωσης κατά τη διάρκεια ενός από τα δύο αμέσως προηγούμενα έτη ή</p> <p>β) η ποσόστωση αφορά απόθεμα το οποίο υπάγεται σε πολυετές σχέδιο ή αλιεύεται σε συνδυασμό με απόθεμα που υπάγεται σε πολυετές σχέδιο και κατά τη διάρκεια ενός από τα αμέσως προηγούμενα πέντε έτη ο στόλος του εν λόγω κράτους μέλους υπερέρβη το όριο της ποσόστωσης ή των ποσοτώσεων για τα αποθέματα που υπάγονται σε πολυετές σχέδιο, σε συνδυασμό με τα οποία αλιεύεται το εν λόγω απόθεμα,</p> <p>γ) το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα για να εξασφαλίσει την ορθή διαχείριση των αλιευτικών δυνατοτήτων των οικείων αποθεμάτων, συγκεκριμένα λόγω της μη χρησιμοποίησης ηλεκτρονικού συστήματος επικύρωσης δεδομένων όπως αναφέρεται στο άρθρο 102 ή λόγω της μη ικανοποιητικής λειτουργίας του συστήματος που παρέχει τα δεδομένα για το σύστημα επικύρωσης.</p>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ ανησυχεί μήπως η άρνηση μεταφοράς ποσοτώσεων προτείνεται εδώ ως τιμωρία. Υπάρχει κίνδυνος να μεταβάλει η Επιτροπή μονομερώς τη σχετική σταθερότητα των ΤΑC και των ποσοτώσεων μεταξύ των κρατών μελών.

Τροπολογία 26**Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, άρθρο 100**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p style="text-align: center;">Άρθρο 100</p> <p style="text-align: center;">Άρνηση ανταλλαγής ποσοτώσεων</p> <p>Η Επιτροπή δύναται να αποκλείσει τη δυνατότητα ανταλλαγής ποσοτώσεων σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2371/2002:</p> <p>α) εφόσον πρόκειται για ποσοτώσεις για τις οποίες διαπιστώθηκε υπεραλίευση ποσοστού άνω του 10 % των διαθέσιμων ποσοτώσεων σε ένα από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια ενός εκ των δύο αμέσως προηγούμενων ετών ή</p> <p>β) σε περίπτωση που το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα για να εξασφαλίσει την ορθή διαχείριση των αλιευτικών δυνατοτήτων των οικείων αποθεμάτων, συγκεκριμένα λόγω της μη χρησιμοποίησης ηλεκτρονικού συστήματος επικύρωσης δεδομένων όπως αναφέρεται στο άρθρο 102 ή λόγω της μη ικανοποιητικής λειτουργίας του συστήματος που παρέχει τα δεδομένα για το σύστημα επικύρωσης.</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 100</p> <p style="text-align: center;">Άρνηση ανταλλαγής ποσοτώσεων</p> <p>Η Επιτροπή δύναται να αποκλείσει τη δυνατότητα ανταλλαγής ποσοτώσεων σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2371/2002:</p> <p>α) εφόσον πρόκειται για ποσοτώσεις για τις οποίες διαπιστώθηκε υπεραλίευση ποσοστού άνω του 10 % των διαθέσιμων ποσοτώσεων σε ένα από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια ενός εκ των δύο αμέσως προηγούμενων ετών ή</p> <p>β) σε περίπτωση που το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα για να εξασφαλίσει την ορθή διαχείριση των αλιευτικών δυνατοτήτων των οικείων αποθεμάτων, συγκεκριμένα λόγω της μη χρησιμοποίησης ηλεκτρονικού συστήματος επικύρωσης δεδομένων όπως αναφέρεται στο άρθρο 102 ή λόγω της μη ικανοποιητικής λειτουργίας του συστήματος που παρέχει τα δεδομένα για το σύστημα επικύρωσης.</p>

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ ανησυχεί μήπως η άρνηση ανταλλαγής ποσοτώσεων προτείνεται εδώ ως τιμωρία. Υπάρχει κίνδυνος να μεταβάλει η Επιτροπή μονομερώς τη σχετική σταθερότητα των ΤΑC και των ποσοτώσεων μεταξύ των κρατών μελών.

Βρυξέλλες, 18 Ιουνίου 2009

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα καταπολέμηση των διακρίσεων, ίσες ευκαιρίες και εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων

(2009/C 211/12)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

- επικροτεί την ανανέωση της δέσμευσης της Επιτροπής να παρουσιάσει νέες προτάσεις για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού· πιστεύει ακράδαντα στην αρχή ότι οι διακρίσεις για λόγους θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού δεν έχουν θέση σε μια διαφωτισμένη κοινωνία που έχει δεσμευθεί να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα·
- θεωρεί ότι η ενσωμάτωση των διαστάσεων της καταπολέμησης των διακρίσεων και της ατομικής ευημερίας στις ευρωπαϊκές πολιτικές αποτελεί βασική προτεραιότητα για την υποστήριξη μιας ολοένα και πιο πολύμορφης Ευρώπης, μετά τη διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ, τη μετανάστευση, τις κοινωνικές μεταλλαγές όπως η γήρανση του πληθυσμού και τις νέες τάσεις όσον αφορά τη σύνθεση της οικογένειας·
- επαναλαμβάνει ότι η επίτευξη της ενσωμάτωσης της διάστασης της ισότητας είναι δυνατή μόνο μέσω της πραγματικής συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών· επειδή οι αρχές αυτές είναι οι κύριοι πάροχοι υπηρεσιών (ιδίως στους τομείς της δημόσιας υγείας, των κοινωνικών υπηρεσιών και της εκπαίδευσης), διαδραματίζουν βασικό ρόλο στον προσδιορισμό και την ενημέρωση σχετικά με τις νεοεμφανιζόμενες ανάγκες των ευάλωτων ομάδων·
- τονίζει την ανάγκη να συσταθεί σε κάθε περιφερειακή διοίκηση ένα όργανο παρακολούθησης του σεβασμού των δικαιωμάτων και των ίσων ευκαιριών κατά την πρακτική εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και όλων των περιφερειακών μέτρων που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ.

Εισηγητής: η κ. Claudette Abela Baldacchino (MT/PES), Αντιδήμαρχος, Δημοτικό Συμβούλιο του Qrendi

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών «Καταπολέμηση των διακρίσεων και ίσες ευκαιρίες: ανανεωμένη δέσμευση»

COM(2008) 420 τελικό

Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού

COM(2008) 426 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. επικροτεί την ανανέωση της δέσμευσης της Επιτροπής να παρουσιάσει νέες προτάσεις για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού· πιστεύει ακράδαντα στην αρχή ότι οι διακρίσεις για λόγους θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού δεν έχουν θέση σε μια διαφωτισμένη κοινωνία που έχει δεσμευθεί να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα·

2. θεωρεί ότι η ενσωμάτωση των διαστάσεων της καταπολέμησης των διακρίσεων και της ατομικής ευημερίας στις ευρωπαϊκές πολιτικές αποτελεί βασική προτεραιότητα για την υποστήριξη μιας ολοένα και πιο πολύμορφης Ευρώπης, μετά τη διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ, τη μετανάστευση, τις κοινωνικές μεταλλαγές όπως η γήρανση του πληθυσμού και τις νέες τάσεις όσον αφορά τη σύνθεση της οικογένειας·

3. υπενθυμίζει ότι, μολονότι την τελευταία δεκαετία σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στην καταπολέμηση των διακρίσεων για λόγους φύλου, αναπηρίας και φυλής, το πεδίο της προστασίας κατά των διακρίσεων πρέπει να επεκταθεί σε όλους τους λόγους που καλύπτονται από το άρθρο 13·

4. επικροτεί την ανανεωμένη δέσμευση της Επιτροπής υπέρ της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, φυλής, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού και τονίζει ότι η ίση αυτή μεταχείριση θα πρέπει να βασίζεται στην αναγνώριση και τον σεβασμό των κοινών ευρωπαϊκών θεμελιωδών αξιών·

5. επισημαίνει ότι είναι απαραίτητο να εξεταστεί εάν η ενσωμάτωση της διάστασης της καταπολέμησης των διακρίσεων μπορεί να επιτευχθεί μέσω νομοθεσίας που θα επιτρέπει, από τη μία πλευρά, την εύλογη προσαρμογή και, από την άλλη, την εναρμονισμένη τροποποίηση των πολιτικών και των διαδικασιών·

6. επισημαίνει ότι η ευαισθητοποίηση και η εκπαίδευση, ιδιαίτερα δε η εκπαίδευση για την πολυμορφία, αποτελούν σημαντικά στρατηγικά μέσα, τα οποία βελτιώνουν της κοινωνικές σχέσεις και ενισχύουν την κοινωνική συνοχή·

7. αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης σε ό,τι αφορά την προαγωγή ενός αντικειμενικού διαλόγου και την προβολή της πολυμορφίας και επισημαίνει την ευθύνη που φέρουν αυτά τα μέσα για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής μέσω της ανάδειξης της πολυμορφίας·

Σημασία των τοπικών/περιφερειακών αρχών και της ΕΤΠ

8. επαναλαμβάνει ότι η επίτευξη της ενσωμάτωσης της διάστασης της ισότητας είναι δυνατή μόνο μέσω της πραγματικής συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών· επειδή οι αρχές αυτές είναι οι κύριοι πάροχοι υπηρεσιών (ιδίως στους τομείς της δημόσιας υγείας, των κοινωνικών υπηρεσιών και της εκπαίδευσης), διαδραματίζουν βασικό ρόλο στον προσδιορισμό και την ενημέρωση σχετικά με τις νεοεμφανιζόμενες ανάγκες των ευάλωτων ομάδων·

9. τονίζει την ανάγκη να συσταθεί σε κάθε περιφερειακή διοίκηση ένα όργανο παρακολούθησης του σεβασμού των δικαιωμάτων και των ίσων ευκαιριών κατά την πρακτική εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και όλων των περιφερειακών μέτρων που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ·

10. τονίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, λόγω της εγγυητάς τους στους πολίτες και της ευθύνης τους για τις περισσότερες από τις κοινωνικές και οικονομικές πτυχές της καθημερινής τους ζωής, βρίσκονται στην κατάλληλη θέση για να θέσουν σε εφαρμογή τις αξίες και τις διαρθρώσεις της προτεινόμενης οδηγίας·

11. πιστεύει ότι η ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας και η καταπολέμηση των διακρίσεων στην κοινωνία εν γένει μπορούν να επιτευχθούν μόνον μέσω κοινών προσπάθειών με την κοινωνία των πολιτών και πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·

12. σημειώνει ότι αποτελεσματική και συγκεκριμένη δράση για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης πρέπει να υπάρχει και να συντονίζεται σε όλα τα επίπεδα δημοσίας διοίκησης. Επιπλέον, αναγνωρίζει ότι ο διάλογος μέσω της διαμεσολάβησης είναι ένα αποτελεσματικό μέσο που επιτρέπει στους πολίτες και στα θεσμικά όργανα να αναπτύξουν νέες κοινωνικές σχέσεις για την πραγματική υλοποίηση της ίσης μεταχείρισης·

Επικουρικότητα, αναλογικότητα και ρύθμιση

13. υπογραμμίζει τον βασικό ρόλο της τοπικής και περιφερειακής αποκέντρωσης και της επικουρικότητας για τη μεγαλύτερη και αποτελεσματικότερη συμμετοχή των πολιτών, ιδιαίτερα εκείνων που ενδέχεται να υποστούν διακρίσεις κατά την εφαρμογή μιας αναπτυξιακής πολιτικής ή ενός αναπτυξιακού προγράμματος·

14. υπενθυμίζει την αναγκαιότητα τήρησης της αρχής της αναλογικότητας στις διατάξεις για τα έννομα μέσα προστασίας και την επιβολή του δικαίου, για παράδειγμα σε σχέση με τα όρια των κυρώσεων και το βάρος της απόδειξης·

15. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας όσον αφορά τις διακρίσεις λόγω ηλικίας δεν καθορίζεται με σαφήνεια στην πρόταση. Ορισμένες δημόσιες παροχές και δικαιώματα εξαρτώνται από την ηλικία, η οποία χρησιμοποιείται συχνά ως αντικειμενικό κριτήριο από τη νομοθεσία και τη διοίκηση. Τέτοιες νομοθετικές και διοικητικές διατάξεις θα μπορούσαν με τη σημερινή διατύπωση της οδηγίας να καταστούν νομικά αμφισβητούμενες ή ακόμη και παράνομες·

16. τονίζει ότι είναι ανάγκη να μειωθούν οι διοικητικές επιβαρύνσεις και να ληφθεί υπόψη ο αντίκτυπος της προτεινόμενης οδηγίας στους οικονομικούς φορείς, για παράδειγμα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και στους καταναλωτές·

17. σημειώνει ότι η προτεινόμενη οδηγία δεν αμφισβητεί την αρμοδιότητα των κρατών μελών να καθορίζουν τις σχέσεις μεταξύ του κράτους και της εκκλησίας ή άλλων σχετικών ιδρυμάτων και οργανισμών, το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και την οργάνωση των εκπαιδευτικών τους συστημάτων και να νομοθετούν σχετικά με την αναγνώριση της οικογενειακής κατάστασης, τα δικαιώματα αναπαραγωγής, την υιοθεσία ή άλλα παρόμοια θέματα·

Ενίσχυση του νομικού πλαισίου

18. αναγνωρίζει ότι είναι ανάγκη να εξεταστεί μήπως χρειάζεται αυστηρότερη νομοθεσία της ΕΕ για την καταπολέμηση των διακρίσεων, προκειμένου να διασφαλισθεί η ίση μεταχείριση και η προστασία της ζωής όλων όσοι ζουν ή/και εργάζονται στην Ευρώπη·

19. λαμβάνει υπό σημείωση τον στόχο της επίτευξης πλήρους ισότητας στην πράξη για τις ευάλωτες ομάδες στους τομείς της εκπαίδευσης, της κοινωνικής προστασίας, των κοινωνικών παροχών και της πρόσβασης στα αγαθά και στις υπηρεσίες·

20. προτρέπει να εξασφαλιστεί η επιβολή, όπου αυτή είναι πλημμελής, των νομικών διατάξεων για την απαγόρευση της σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης και της εκμετάλλευσης·

21. επισημαίνει την ανάγκη ορθών νομικών διαδικασιών για την προστασία των μειονοτικών ομάδων από τη βία και από άλλες επιθέσεις, εξαιτίας της ευάλωτης θέσης τους·

22. σημειώνει τη ζωτική σημασία της νομικής προστασίας, αλλά επαναλαμβάνει ότι προτιμώνται οι διακανονισμοί μέσω διαμεσολάβησης, καθότι η διαδικασία της διαμεσολάβησης εκπαιδεύει και χειραφτεί τους πολίτες και συμβάλλει στην αλλαγή και στη βελτίωση των θεσμικών οργάνων και των παρόχων υπηρεσιών·

23. ζητά από την Επιτροπή και από όλες τις άλλες αρμόδιες αρχές, όχι μόνον να ενισχύσουν και να προωθήσουν τον θεσμό της διαμεσολάβησης και, ειδικότερα, την κοινωνική και την πολιτιστική διαμεσολάβηση στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο, αλλά να προαγάγουν επίσης τις διαπολιτισμικές δεξιότητες των παρόχων υπηρεσιών και των υπαλλήλων τους, ιδίως στον δημόσιο τομέα·

24. τονίζει ότι η εμπορία ανθρώπων και η εμπορική εκμετάλλευση των γυναικών και των παιδιών παραμένουν διαδεδομένες σε πολλά κράτη μέλη· και ότι αυτή η σύγχρονη μορφή ανθρώπινης δουλείας υπονομεύει τις κοινές ευρωπαϊκές αξίες και τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα·

25. επαναλαμβάνει ότι απαιτούνται αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση παρόμοιων κατακριτέων πρακτικών και ζητά την ενίσχυση και την αποτελεσματικότερη επιβολή της ισχύουσας νομοθεσίας· συνιστά επίσης την κινητοποίηση των κατάλληλων υπηρεσιών και πρακτικών για την ενημέρωση των μεταναστών, ιδίως των γυναικών και των παιδιών, για το ενδεχόμενο απαιτηλών μεταναστευτικών ευκαιριών και εκμετάλλευσης· ζητά εντόνως να αναπτυχθεί στενότερη δικτύωση μέσω κοινών προσεγγίσεων και στρατηγικών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και συνιστά να παρέχεται κοινωνική βοήθεια στα θύματα, κυρίως μέσω ανεξάρτητων οργανώσεων και ενώσεων·

26. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 της πρότασης οδηγίας, η απαγόρευση των διακρίσεων πρέπει να εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα και στον ιδιωτικό τομέα· και κρίνει ότι ο όρος «ιδιωτικός τομέας» πρέπει να οριστεί, καθότι ενδέχεται να ανακύψουν προβλήματα με την ερμηνεία του. Σε αυτό το πλαίσιο είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η συνταγματική προστασία της ιδιοκτησίας και η συναφής αυτονομία του ιδιωτικού δικαίου σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο·

27. υπογραμμίζει ότι κατά την εκτίμηση της ύπαρξης δυσανάλογης επιβάρυνσης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι διάφορες ανάγκες των ατόμων με αναπηρία, ανεξαρτήτως είδους (σωματική, πνευματική, ψυχική ή αισθητηριακή) και βαθμού·

Ενίσχυση των μέσων άσκησης πολιτικής

28. υπενθυμίζει ότι η νομοθεσία για την καταπολέμηση των διακρίσεων πρέπει να συνδυαστεί με μέσα άσκησης πολιτικής που αντιμετωπίζουν την άνιση μεταχείριση, τα στερεότυπα και τη δυσφήμιση, προκειμένου να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις σύνθετες, πολλαπλές και ποικίλες μορφές των διακρίσεων·

29. υπογραμμίζει ότι η προτεινόμενη οδηγία θα πρέπει να τονίσει την ενσωμάτωση της ισότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα λαμβάνονται υπόψη όλες οι μορφές διακρίσεων κατά τη χάραξη των δημόσιων πολιτικών, την ανάλυση του αντίκτυπου τους και την ευαισθητοποίηση·

30. υπογραμμίζει ότι τα ζητήματα της ισότητας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε όλα τα σχέδια, τις πολιτικές και τα προγράμματα και τονίζει τη σημασία των εργαλείων που εξασφαλίζουν αυτήν την ενσωμάτωση, ιδίως των διαβουλευσεων και της άμεσης συμμετοχής όλων των ενδιαφερομένων και των υποεκπροσωπούμενων ομάδων στην κοινωνία·

31. θεωρεί ότι ο κοινωνικός διάλογος, τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και με τις ΜΚΟ και άλλες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις, έχει ζωτική σημασία για τη διευκόλυνση της αλλαγής, δεδομένου ότι οι διαφορετικές κοινωνικές πραγματικότητες και οι λύσεις προσδιορίζονται μέσω της ανταλλαγής γνώσεων, δεξιοτήτων και βέλτιστων πρακτικών·

32. φρονεί ότι η συνεργασία με την Επιτροπή Κοινωνικής Συνοχής του Συμβουλίου της Ευρώπης θα μπορούσε να συμβάλει στη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της ενσωμάτωσης της αρχής της ισότητας και αναγνωρίζει το έργο της υφιστάμενης ομάδας εργασίας της Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ευρώπης για τις διαπολιτισμικές δεξιότητες στις κοινωνικές υπηρεσίες·

33. επιβεβαιώνει τη σημασία της ενσωμάτωσης για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τονίζει τον ρόλο των ειδικών μέτρων για την εξασφάλιση ισότητας και δίκαιης πρόσβασης των ατόμων και των ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού από τα αγαθά και τις υπηρεσίες·

34. ζητά την αποτελεσματική κινητοποίηση των διαθέσιμων μέσων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων για την υποστήριξη μέτρων για τη διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης και τη βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης στην αγορά εργασίας, στα αγαθά και τις υπηρεσίες και στη συμμετοχή στον κοινωνικό βίο, γενικότερα·

35. υποστηρίζει τα προγράμματα ευαισθητοποίησης που στοχεύουν στην εκπαίδευση των ενδιαφερομένων σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και στην αντιμετώπιση των διακρίσεων και των παρενοχλήσεων·

36. επισημαίνει και επικροτεί την ύπαρξη σε πολλά κράτη μέλη προσώπων σε όλα τα παιδιά υπηρεσιών, οι οποίες έχουν ως αποστολή να τους παράσχουν ενημέρωση και καθοδήγηση αναφορικά με τα δικαιώματά τους· καλεί όλα τα κράτη μέλη να παράσχουν τέτοιου είδους υπηρεσίες στα παιδιά, ενώ παράλληλα υπογραμμίζει την ανάγκη εκπαίδευσης των παιδιών, ιδίως στη σχέση μεταξύ δικαιωμάτων και υποχρεώσεων·

37. υποστηρίζει ότι απαιτούνται περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δυσκολίες και τις ανάγκες των εύάλωτων ομάδων και, ειδικότερα, για τους μη συνοδευόμενους ανήλικους μετανάστες, την εμπορία ανθρώπων, τα δικαιώματα των παιδιών, τους χαμηλού εισοδήματος εργαζομένους, τις χαμηλού εισοδήματος οικογένειες και τις διακρίσεις για λόγους θρησκείας/πεποιθήσεων και γενετήσιου προσανατολισμού·

38. θεωρεί τη συλλογή δεδομένων για τα ζητήματα ισότητας σημαντική για την παροχή μιας ολιστικής εξήγησης της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά τις διακρίσεις· υποστηρίζει την ανάπτυξη κοινών κριτηρίων για τη συλλογή και την ανάλυση των δεδομένων, ώστε να δημιουργηθούν αξιόπιστα και συγκρίσιμα στοιχεία και στατιστικές χωρίς περιττή πρόσθετη γραφειοκρατία·

Ανάπτυξη στοχοθετημένων προσεγγίσεων

39. τάσσεται υπέρ μιας ειδικής απάντησης για κάθε μορφή διακρίσεων, δεδομένου ότι οι μορφές αυτές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους·

40. επισημαίνει ότι ορισμένοι πολίτες σε μερικά κράτη μέλη αντιμετωπίζουν πολλαπλά εμπόδια που προκαλούν διακρίσεις, όπως: έλλειψη κατάλληλης υγειονομικής περίθαλψης, συνταξιοδοτικών συστημάτων και μηχανισμών συνταξιοδότησης και αδυναμία πρόσβασης σε ευρύ φάσμα χρήσιμων και οικονομικά προσιτών αγαθών και υπηρεσιών λόγω πραγματικών εμποδίων στη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών όπως το Διαδίκτυο·

41. προτρέπει τους δημόσιους και τους ιδιωτικούς παρόχους υπηρεσιών να εξασφαλίσουν φιλικές προς τον χρήστη υπηρεσίες, με τρόπο που σέβεται την αξιοπρέπεια και είναι ανάλογος προς τις ικανότητες κάθε ατόμου, και να παρέχουν κατάλληλη ενημέρωση σχετικά με τις τεχνολογικές πτυχές·

42. επαναλαμβάνει ότι η προτεινόμενη οδηγία θα πρέπει επίσης να παρέχει στις γυναίκες εκτός της αγοράς εργασίας μεγαλύτερη προστασία, δεδομένου ότι η σεξουαλική παρενόχληση, η κακοποίηση και η βία αποτελούν μίαν εμμένουσα πρόκληση για την αξιοπρέπεια και την ασφάλεια των γυναικών·

43. υποστηρίζει ότι, λόγω των στερεοτύπων των φύλων, καθώς και των διαρθρωτικών και πολιτιστικών εμποδίων για τη συμμετοχή στο επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα, στα ΜΜΕ και στην πολιτική, οι γυναίκες εξακολουθούν να διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, εξαιτίας του χάσματος των αποδοχών μεταξύ των δύο φύλων και των μικρότερων παροχών κοινωνικής πρόνοιας, και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων·

44. ζητεί νομοθεσία και πολιτικές κατά: της ομοφυλοφοβίας (ιδίως του φραστικού μίσους και των εγκλημάτων μίσους), των εμποδίων πρόσβασης στη στέγαση, των άμεσων διακρίσεων στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και των φαινομένων εκφοβισμού και παρενόχλησης στα εκπαιδευτικά ιδρύματα, στην απασχόληση και στην επαγγελματική κατάρτιση·

45. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η κοινωνική ένταξη και η συμμετοχή των λεσβίων, των ομοφυλοφίλων, των αμφιφυλοφίλων και των διεμφυλικών (ΛΟΑΔ) στην κοινωνία γενικότερα·

46. συνιστά να διευρυνθούν οι εύλογες προσαρμογές και στα μειονεκτούντα άτομα και στα άτομα με αναπηρίες, ούτως ώστε να ενισχυθεί η πρόσβαση και η συμμετοχή τους στην εκπαίδευση ή στην επαγγελματική κατάρτιση, στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, στη στέγαση, στις μεταφορές, στα καταστήματα, στις δραστηριότητες αναψυχής και σε άλλα αγαθά και υπηρεσίες με αναλογικό τρόπο, να εξασφαλιστεί η ισότιμη μεταχείρισή τους και να αποφευχθεί η άσκοπη γραφειοκρατία και η κατάχρηση των διαδικασιών καταγγελίας·

47. επισημαίνει ότι τα άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας είναι πιθανότερο να αποκλειστούν κοινωνικά και να στερεοτυπηθούν· γι' αυτό, προτρέπει τα κράτη μέλη να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή σε αυτήν την ομάδα και να καταβάλουν μεγαλύτερες προσπάθειες για να βοηθήσουν τα άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας· ειδικότερα, στα παιδιά με προβλήματα ψυχικής υγείας πρέπει να παρέχεται βοήθεια που ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους·

48. επιμένει ότι στα άτομα και τις ομάδες που υφίστανται διακρίσεις πρέπει να δίνεται η κατάλληλη προσοχή, μαζί με την απαραίτητη στήριξη για την ελάφρυνση των δυσχερειών τους όσον αφορά την πρόσβαση και την παραμονή στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την αναψυχή και τον πολιτισμό, θεμελιώδη στοιχεία της κοινωνικής συμμετοχής·

Αντιμετώπιση των πολλαπλών διακρίσεων

49. δηλώνει ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία θα πρέπει να λαμβάνει περισσότερο υπόψη τις πολλαπλές διακρίσεις, κατ' αρχάς καθορίζοντας με σαφήνεια αυτό το φαινόμενο, προκειμένου να προστατευθούν και να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες των ομάδων και των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο πολλαπλών διακρίσεων (μετανάστες, ιδίως γυναίκες και παιδιά, παιδιά Ρομ, ασυνόδευτοι ανήλικοι, αιτούντες άσυλο, άτομα με αναπηρίες ή με προβλήματα ψυχικής υγείας, ηλικιωμένοι από εθνοτικές μειονότητες κλπ.)·

50. ζητά τη σύσταση και την υποστήριξη, στο πλαίσιο των πολιτικών των τοπικών και περιφερειακών αρχών, ειδικευμένων κέντρων και παρατηρητηρίων ισότητας με αρμοδιότητες που θα καλύπτουν όλες τις μορφές διακρίσεων, την προστασία των δικαιωμάτων των ανθρώπων που έχουν πολλαπλά χαρακτηριστικά και ταυτότητες και πιθανόν να υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις, την παροχή βοήθειας στα θύματα, τη διεξαγωγή ερευνών, τη δημοσίευση εκθέσεων σχετικά με τις πολλαπλές διακρίσεις και τη διεκπεραίωση όλων των λειτουργιών στους τομείς που καλύπτονται από την προτεινόμενη οδηγία·

Πρόσβαση σε ποιοτική απασχόληση

51. οι διακρίσεις ενδέχεται να εμποδίσουν το άτομο να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές του, με αποτέλεσμα να διατρέχει τον κίνδυνο να καταλήξει σε εργασίες χαμηλού εισοδήματος, οι οποίες έχουν ως επακόλουθο περαιτέρω δυσκολίες πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες όπως η εκπαίδευση και η στέγαση και οδηγούν, έτσι, στην ένδεια και στον κοινωνικό αποκλεισμό·

52. επιμένει ότι τα εμπόδια στην εξασφάλιση αμειβόμενης απασχόλησης είναι από τις κυριότερες αιτίες της ανισότητας και του κοινωνικού αποκλεισμού και ότι πολύ συχνά οι επισφαλείς και χαμηλού εισοδήματος θέσεις εργασίας δίνονται σε άτομα των οποίων η κατάσταση είναι ευάλωτη, όπως σε νέους και σε ηλικιωμένους εργαζόμενους, σε μετανάστες και σε άτομα με αναπηρίες·

53. υποστηρίζει τους εθελοντικούς χάρτες και άλλα κίνητρα που ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις να υιοθετήσουν μεθόδους που προωθούν την καταπολέμηση των διακρίσεων και τις ίσες ευκαιρίες, π.χ. με την προώθηση της διαχείρισης της ποικιλομορφίας στις επιχειρήσεις, η οποία δεν ωφελεί μόνο τους εργοδότες, αλλά και τους εργαζόμενους και τους πελάτες·

54. παρότι οι αρχές της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης αναγνωρίζονται σε παγκόσμιο επίπεδο, η Επιτροπή των Περιφερειών εφιστά ιδιαίτερη προσοχή στην εξαιρετικά ευάλωτη κατάσταση των παιδιών και των Ρομ στην Ευρώπη,

Κοινωνική ενσωμάτωση των Ρομ

55. επαναλαμβάνει ότι είναι ανάγκη να ενισχυθεί η συμμετοχή και να αναγνωριστεί περισσότερο, αφενός, η συμβολή των Ρομ στην απασχόληση και στην κατάρτιση και, αφετέρου, η κοινή ανάληψη ευθυνών που απαιτείται προκειμένου να βελτιωθεί η πρόσβασή τους σε αγαθά και υπηρεσίες όπως η στέγαση και η υγεία, να μειωθεί ο κίνδυνος να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας, να περιοριστεί ο κίνδυνος βίας και κακομεταχείρισής τους και να προστατευθούν τα παιδιά τους από προβλήματα υγείας, εμπλοκής στην παιδική πορνεία, σεξουαλικής κακοποίησης ή εμπορίας παιδιών·

56. αναγνωρίζει τη σημασία των στοχοθετημένων μέτρων για τη μείωση ή την κατάργηση πρακτικών που συνεπάγονται διακρίσεις εις βάρος των Ρομ, προκειμένου να προωθηθεί η ίση μεταχείριση τους και να επιταχυνθεί η διαδικασία κοινωνικής τους ενσωμάτωσης·

57. ζητά την αποτελεσματική χρήση των πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για: εποικοδομητικές εκστρατείες και ευαισθητοποίηση για τη σημασία της συμβολής των Ρομ στην κοινωνία, περισσότερα προγράμματα δημιουργίας θέσεων εργασίας, εκστρατείες βασικής εκπαίδευσης, επαγγελματική κατάρτιση, υποτροφίες για σπουδαστές της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, υπηρεσίες που καλύπτουν συγκεκριμένες ανάγκες τους (π.χ. την υγειονομική περίθαλψη των γυναικών) και άλλες υπηρεσίες που είναι απαραίτητες για την κοινωνική ενσωμάτωση των παιδιών

Ρομ, όπως οι καλά οργανωμένες υπηρεσίες περίθαλψης και προστασίας και η επαγγελματική εκπαίδευση (ιδίως οι γλωσσικές δεξιότητες)·

58. συνιστά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειες καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φύλου στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης, των κοινωνικών υπηρεσιών και της κοινωνικής προστασίας· ζητά να παρασχεθεί εξίσου υψηλό επίπεδο προστασίας έναντι κάθε μορφής διακρίσεων και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρουσιάσει ένα χρονοδιάγραμμα για την επίτευξη του εν λόγω στόχου·

Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

59. θεωρεί τα στερεότυπα στην εκπαίδευση, την απασχόληση και τα ΜΜΕ σημαντικό εμπόδιο στην ίση μεταχείριση και στην κοινωνική ενσωμάτωση και ζητεί εντόνως την εξάλειψή τους. Έχει ζωτική σημασία να διασφαλισθεί ότι τα παιδιά θα μαθαίνουν από μικρή ηλικία να σέβονται και να συναναστρέφονται τους σπουδαστές από διαφορετικές εθνικές ή θρησκευτικές μειονότητες, καθώς και τους σπουδαστές με αναπηρίες·

60. υποστηρίζει ότι οι συστάσεις που εκτίθενται στην προτεινόμενη οδηγία πρέπει να συμπληρωθούν με πρακτικές περιόδους άσκησης και διασκέψεις με τους ενδιαφερόμενους, προκειμένου να ενημερωθούν οι τελευταίοι για τις πλήρεις δυνατότητες της ενσωμάτωσης της ισότητας στις διάφορες πολιτικές, ώστε να επιτευχθεί ίση μεταχείριση·

61. δίδει έμφαση στη σημασία της κατάρτισης των επαγγελματιών των διάφορων κλάδων (ιατρών, εκπαιδευτικών, επαγγελματιών των ΜΜΕ κλπ.) και του προσωπικού των δημόσιων αρχών όλων των επιπέδων, καθώς και του τομέα των υπηρεσιών, στις διαπολιτισμικές δεξιότητες και στην κοινωνική και πολιτιστική διαμεσολάβηση, προκειμένου να εξαλειφθεί οποιαδήποτε διακριτική, προσβλητική ή απειρίσκεπτη συμπεριφορά, να αμφισβητηθούν τα στερεότυπα και να ευαισθητοποιηθούν οι εν λόγω επαγγελματίες έναντι των ειδικών αναγκών των προσώπων που έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά και ανάγκες·

62. ανησυχεί για τους μετανάστες και των δύο φύλων, που διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού λόγω της εκμετάλλευσης στον χώρο εργασίας τους, και θεωρεί ότι η εκπαίδευση (ιδίως στις γλωσσικές δεξιότητες) και η επαγγελματική κατάρτιση των εθνικών μειονοτήτων θα ενθαρρύνουν τους μετανάστες και των δύο φύλων να αναζητήσουν καλύτερες θέσεις εργασίας·

63. ανησυχεί ιδιαίτερα για τις μετανάστριες επειδή: διατρέχουν κίνδυνο σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης με σκοπό την απασχόληση, το γάμο ή την πορνεία, πρέπει να είναι ενήμερες για την πραγματική κατάσταση και τους πραγματικούς κινδύνους στις δυνητικές χώρες υποδοχής, για να μην αποτελέσουν λεία των κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων, ενώ η προστασία και η ένταξη τους πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω, για να εξασφαλισθεί ότι απολαμβάνουν πραγματικά των ανθρώπινων δικαιωμάτων τους·

64. προτείνει να δημιουργηθεί ειδικό ταμείο για τους ασυνόδευτους ανήλικους μετανάστες, που θα βοηθά τις αρμόδιες περιφέρειες να αναλάβουν τη φροντίδα τους, να τους παράσχουν τις ίδιες ευκαιρίες με τους συνομηλικούς τους και να τους ενσωματώσουν στην κοινωνία υποδοχής, αποφεύγοντας έτσι τη διπλή διάκριση με την οποία απειλούνται λόγω της διπλής τους κατάστασης ως ανηλίκων και ως μεταναστών·

65. επισημαίνει ότι η αίτηση ασύλου είναι πρωτίστως κοινωνικό πρόβλημα με οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις και ως τέτοιο πρέπει να αντιμετωπιστεί, κατ' αρχάς με την προώθηση της κοινωνικής ένταξης των αιτούντων άσυλο, ιδίως των ανηλίκων και των νέων, μέσω της κοινής ανάληψης ευθυνών και των ίσων ευκαιριών πρόσβασης στα αγαθά και τις υπηρεσίες·

66. υποστηρίζει την εφαρμογή προγραμμάτων ενεργητικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, για την προώθηση της καταπολέμησης των διακρίσεων και των ίσων ευκαιριών και τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων της Λισσαβώνας, μέσω της συνεχούς ανανέωσης των δεξιοτήτων και της δέσμευσης υπέρ της διά βίου μάθησης·

67. επισημαίνει ότι ομάδες με διαφορετικές απαιτήσεις χρειάζονται ειδικές προβλέψεις για την περίπτωση τους, π.χ.: οι Ρομ επαγγελματική κατάρτιση, οι μετανάστες και οι μεγαλύτερης ηλικίας άνεργοι εξασφάλιση της ένταξής τους στην αγορά εργασίας, οι ηλικιωμένοι κατάρτιση στις ΤΠΕ για να ενισχυθεί η καταναλωτική ή η αγοραστική δύναμή τους, οι αγρότισσες και οι φτωχές γυναίκες και τα παιδιά εκστρατείες βασικής εκπαίδευσης, τα άτομα με αναπηρίες, οι εργαζόμενοι χαμηλού εισοδήματος και τα παιδιά τους καθοδήγηση κοκ·

68. υπογραμμίζει την ανάγκη να αναπτυχθούν εκστρατείες προβολής και ευαισθητοποίησης που θα εφιστούν την προσοχή όλων στις συστάσεις της προτεινόμενης οδηγίας, θα ενημερώνουν τους ενδιαφερόμενους για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και θα εξηγούν τα ειδικά μέτρα και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη βοήθεια των θυμάτων·

69. τονίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι φορείς και οι οργανισμοί ισότητας, που εκπροσωπούν τα συμφέροντα των ατόμων που κινδυνεύουν να υποστούν διακρίσεις και άνιση μεταχείριση, στη διάδοση πληροφοριών, κυρίως μέσω της δημοσίευσης πολιτιστικά ευαίσθητου υλικού για συγκεκριμένες ομάδες, μέσω εκστρατειών ενημέρωσης στο Διαδίκτυο και μέσω διασκέψεων, και επισημαίνει ότι οι πληροφορίες πρέπει να είναι σαφώς στοχοθετημένες σε συγκεκριμένες ομάδες·

70. επαναλαμβάνει ότι η εφαρμογή της προτεινόμενης οδηγίας απαιτεί κατάλληλους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους (κυρίως μέσω του προγράμματος PROGRESS), αν θέλουμε να καλύψει όλες τις μορφές διακρίσεων·

71. προτρέπει όλες τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να προωθήσουν την καταπολέμηση των διακρίσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ενισχύοντας τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αναπτύσσοντας την εμπιστοσύνη μέσω ενός επικοινωνιακού διαλόγου, ο οποίος χειραφετεί τους πολίτες και εκδημοκρατίζει τις κοινωνίες, ελαχιστοποιώντας παράλληλα την πόλωση και ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή. Επιπλέον, η Επιτροπή των Περιφερειών θα πρέπει να τονίσει την αξία της πολυμορφίας και να προβάλλει τη δυναμική της φύσης ως πηγής καινοτομίας και δημιουργικότητας, προόδου και ευημερίας για όλους, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την αρχή του κράτους δικαίου και τη Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 18 Ιουνίου 2009

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Luc VAN DEN BRANDE

Τιμή συνδρομής 2009 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 000 EUR ετησίως (*)
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	100 EUR μηνιαίως (*)
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	700 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	70 EUR μηνιαίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	40 EUR μηνιαίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	500 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, CD-ROM, δύο εκδόσεις την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	360 EUR ετησίως (= 30 EUR μηνιαίως)
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με το διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

(*) Πώληση ανά τεύχος: — έως 32 σελίδες: 6 EUR
— από 33 έως 64 σελίδες: 12 EUR
— περισσότερες από 64 σελίδες: η τιμή ορίζεται κατά περίπτωση.

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η *Επίσημη Εφημερίδα* στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της *Επίσημης Εφημερίδας* (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο CD-ROM.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της *Επίσημης Εφημερίδας*. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Πωλήσεις και συνδρομές

Οι προς πώληση εκδόσεις της Υπηρεσίας Εκδόσεων διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

